

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Vojtěch Vávra

**Metodika vyšetřování drogové trestné činnosti se
zaměřením na výrobu metamfetaminu**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.

Katedra: Katedra trestního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 3. 5. 2023

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval/a samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 422 795 znaků včetně mezer.

Vojtěch Vávra

V Praze dne 3. 5. 2023

Obsah

Seznam užitých zkratk	7
Úvod	8
1. Metamfetamin	10
1.1. Zařazení, historie a účinky	10
1.2. Forma, aplikace a dávkování	12
1.3. Prekurzory	15
1.3.1. Prekurzor, nebo předmět určený k nedovolené výrobě OPL?	15
1.4. Způsob výroby	18
2. Definice výroby metamfetaminu	21
2.1. Kvantitativní definice výroby metamfetaminu	21
2.1.1. Možná definice dle Policie České republiky	23
2.1.2. Možná definice dle trestního zákoníku	23
2.1.3. Metodika Úřadu pro drogy a kriminalitu	25
2.1.4. Spojené státy americké	26
2.1.5. Produkční schopnost a potenciál nelegální laboratoře na výrobu metamfetaminu	27
2.1.5.1. Zjišťování produkční schopnosti nelegální laboratoře	28
2.1.5.2. Zjišťování produkčního potenciálu nelegální laboratoře	28
2.1.6. Vyvození kvantitativní definice výroby metamfetaminu pro účely této práce	29
2.2. Statistické údaje	31
2.2.1. Struktura drogové trestné činnosti prizmatem trestního stíhání	31
2.2.2. Struktura drogové trestné činnosti prizmatem zajištěných nelegálních laboratoří	35
3. Typický pachatel	36
3.1. Trestní součinnost	36
3.1.1. Rozdělení pachatelů podle míry profesionality, kterou páchají trestnou činnost	37
3.1.1.1. Amatérští pachatelé	37
3.1.1.2. Poloprofesionální pachatelé	39
3.1.1.3. Profesionální pachatelé	40
3.1.1.4. Konkurenční boj	41
3.1.2. Typické role v organizované skupině	42
3.1.2.1. Organizátor	43
3.1.2.2. Výrobce	44
3.1.2.3. Distributor	46
3.1.2.4. Osoba disponující s prekurzory	48
3.1.2.5. Osoba poskytující prostory pro výrobu	49
3.1.2.6. Dealer	50

3.1.2.7. Překupník	55
3.1.2.8. Kurýři	56
3.1.2.9. Hlídač	58
3.1.2.10. Uklízeč	59
3.1.2.11. Příslušník policejního orgánu	59
4. Typické vyšetřovací situace a procesní postup	62
4.1. Zjištění skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin	64
4.1.1. Vlastní poznatky	65
4.1.2. Trestní oznámení	66
4.1.2.1. Veřejnost	66
4.1.2.2. Konkurenti	67
4.1.3. Podněty jiných osob a orgánů	68
4.2. Monitoring trestné činnosti a sběr důkazů	68
4.2.1. Zadržení a otevření zásilek, jejich záměna a sledování	70
4.2.2. Procesní využitelnost úkonů podle předpisů správního práva	73
4.2.3. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř.	76
4.2.3.1. Úprava de lege lata	78
4.2.3.2. Povolovací proces	79
4.2.3.3. Neodkladnost, neopakovatelnost, přiměřenost a subsidiarita	80
4.2.3.4. Účastnické číslo a IMEI	82
4.2.3.5. Provádění důkazu	82
4.2.3.6. Komunikace mezi obhájcem a obviněným	83
4.2.3.7. Nakládání se zajištěným datovým nosičem	84
4.2.3.8. Komunikace prostřednictvím SMS zpráv, e-mailu, Messengeru apod.	84
4.2.3.9. Cloudová úložiště	86
4.2.3.10. SMS zprávy na uzamčené obrazovce a doktrína plodů z otráveného stromu	88
4.2.4. Zjištění uskutečněného telekomunikačního provozu podle § 88a tr. ř.	89
4.2.5. Předstíraný převod podle § 158c tr. ř.	93
4.2.5.1. Náležitosti povolení státního zástupce	94
4.2.5.2. Policejní provokace	94
4.2.5.3. Dokazování předstíraným převodem	96
4.2.6. Sledování osob a věcí podle § 158d tr. ř.	97
4.2.6.1. Sledování prosté podle § 158d odst. 1 tr. ř.	97
4.2.6.2. Sledování k důkazním účelům podle § 158d odst. 2 tr. ř.	98
4.2.6.3. Sledování, jímž je zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků podle § 158d odst. 3 tr. ř.	99
4.2.7. Použití agenta podle § 158e tr. ř.	101

4.2.8.	Informátor podle § 73 ZPČR.....	103
4.2.9.	Dočasné odložení trestního stíhání podle § 159b odst. 1 tr. ř.	109
4.3.	Přípravné práce směrem k realizaci.....	110
4.3.1.	Úkony předvídané trestním řádem	112
4.3.2.	Úkony nepředvídané trestním řádem	118
4.4.	Realizace.....	120
4.4.1.	Zadržený nezpůsobilý pro další úkony.....	133
4.4.2.	Osobní prohlídka	135
4.4.3.	Domovní prohlídka	137
4.4.4.	Prohlídka jiných prostor a pozemků.....	141
4.4.5.	Zajišťování výnosů z trestné činnosti.....	142
4.4.6.	Výslech osoby zadržené	143
4.4.7.	Odeslání stop k vyhodnocení na OKTE/KÚ	144
4.4.8.	Vytěžení svědků	145
4.4.9.	Předání usnesení o zahájení trestního stíhání <i>brevi manu</i>	146
4.5.	Dokazování v rámci přípravného řízení	147
4.5.1.	Výslech obviněného	148
4.5.2.	Výslech svědků a provedení fotorekognice	149
4.5.3.	Přibrání znalců.....	149
4.6.	Skončení vyšetřování.....	150
4.6.1.	Obžaloba a právní kvalifikace.....	151
5.	Návrhy de lege ferenda	153
5.1.	Simulované úkony	153
	Závěr.....	164
	Seznam použitých zdrojů	165
	Seznam použité literatury	165
	Seznam použitých internetových zdrojů.....	168
	Seznam použitých právních předpisů	172
	Seznam použité judikatury	174
	Seznam ostatních zdrojů	180

Poděkování

Rád bych poděkoval JUDr. Mgr. Marku Dvořákovi, Ph.D., za vstřícnost, rady a čas, který vedení mé diplomové práce věnoval. Poděkování patří rovněž Mgr. Markétě Mizerové, státní zástupkyni Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 10, a kpt. Ing. Tomáši Kratinovi, MBA, vedoucímu redakční rady odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin* Národní protidrogové centrály, a to za poskytnuté konzultace a cenné poznatky z praxe. Poděkování patří taktéž mé rodině za vytrvalou podporu při studiu.

Seznam užitých zkratk

CPZ	Cela předběžného zadržení
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
KŘP	Krajské ředitelství policie
KÚ PČR	Kriminalistický ústav Policie České republiky
MSM	Methylsulfonylmethan
NCOZ	Národní centrála proti organizovanému zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky
NPC	Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky
OČTŘ	Orgán činný v trestním řízení
OKTE	Odbor kriminalistické techniky a expertiz
OOP	Obvodní oddělení policie
OPL	Omamné a psychotropní látky
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dítěte
PČR	Policie České republiky
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky
tr. ř.	Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád
tr. z.	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
UNODC	Úřad Organizace Spojených národů pro drogy a kriminalitu
ÚSČ	Útvar speciálních činností Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky
ÚZČ	Útvar zvláštních činností Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky
VSČR	Vězeňská služba České republiky
ZCS	Zákon č. 17/2012 Sb., zákon o Celní správě České republiky
ZMJS	Zákon č. 104/2013 Sb., zákon o mezinárodní justiční spolupráci
ZPČR	Zákon č. 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky
ZÚTR	Záznam o zahájení úkonů trestního řízení
ZVTOS	Zákon č. 169/1999 Sb., zákon o výkonu trestu odnětí svobody

Úvod

Drogová trestná činnost nepochybně patří k naléhavým výzvám současnosti i budoucnosti. Třebaže celosvětové tendence stran netechnického konopí a přípravků z něj se ubírají ke zmírňování trestní politiky, metamfetamin se celosvětově považuje za rostoucí hrozbu. Potenciál metamfetaminu vycítily mexické drogové kartely, doposud obchodující převážně s kokainem a netechnickým konopím, které jej začaly ve velkém množství dovážet do Evropy. Stejný trend lze pozorovat i u Afghánistánu, kde historicky dominovala výroba opia.¹ Z obchodování s metamfetaminem zde profituje zejména Tálibán, a to navzdory proklamacím, že obchodování s omamnými a psychotropními látkami (OPL) zastaví.²

Česká republika je historicky známá pro svůj export metamfetaminu do okolních zemí a množství zajištěných maloobjemových nelegálních laboratoří na výrobu metamfetaminu.³ V období mezi lety 2010–2020 se jich každoročně podařilo zajistit průměrně 274.⁴ Zejména kvůli vysoké latenci je však počet aktivních nelegálních laboratoří odhadován až na desetinásobek.⁵ Každá z nich představuje pro své, často nic netušící, okolí značné zdravotní a bezpečnostní riziko. Pro veřejnost pravděpodobně nejviditelnější připomínkou českého problému s metamfetaminem jsou pravidelně se opakující výbuchy nelegálních laboratoří umístěných v panelových domech, které ohrožují na zdraví a životě obyvatele okolních bytů, přičemž způsobené škody na majetku rovněž nejsou zanedbatelné. Primární drogová trestná činnost spojená s nakládáním s OPL také vytváří podmínky pro rozvoj sekundární drogové trestné činnosti, pod kterou si lze představit jak bagatelní krádeže k zajištění financování nákupu metamfetaminu, tak závažnou trestnou činnost v podobě vydírání, loupeží a vražd.

Tento hluboce zakořeněný problém pochopitelně adekvátním způsobem zatěžuje orgány činné v trestním řízení (OČTŘ). Trestní věci související s metamfetaminem představují spolu s trestními věcmi ve věci netechnického konopí a produkty z něj s přehledem největší podíl

---

¹ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2021*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2022. [cit. 19.2.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-npc-2021.aspx>, S. 7.

² ČESKÁ TELEVIZE. *Afghánci začali vařit pervitin. Taliban chce s drogami skončit*. [online]. ČT, 2021. [cit. 19. 2. 2023]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelivize.cz/specialy/afghanistan/3365350-afghanistan-se-vedle-produkce-opia-zameril-i-na-syntetiku-taliban-chce>.

³ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2021*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2022. [cit. 19.2.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-npc-2021.aspx>, S. 7.

⁴ Viz 2.2.2. Struktura drogové trestné činnosti prismatem zajištěných nelegálních laboratoří.

⁵ LEHMERT, Karel. ANDRLÍK, Ondřej. ANDRLÍKOVÁ, Dana. *Vliv kontaminace na odhad ceny nemovitosti*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 4/2018, s. 13-19, s. 13. ISSN 1211-8834.

odhalených drogových trestných činů v České republice. Jedná se tak o fenomén, jenž by měl být soustavně a systematicky zkoumán, aby na něj mohlo být přesně a pružně reagováno.

Tato práce si klade za cíl popsat metodiku vyšetřování drogových trestných činů se zaměřením na výrobu metamfetaminu a poukázat na některé problémové aspekty. S ohledem na skutečnost, že téma uvedené metodiky v sobě pojí poznatky trestního práva hmotného a procesního, materii kriminalistiky a adiktologie, bude práce uchopena nikoliv pohledem pouze jedné z uvedených složek, ale jejich souhrnem.

Každá metodika, jak již v devatenáctém století podotknul Carl von Clausewitz⁶: „*směřuje nakonec k tomu, aby vytyčila průměrnou pravdu, jejíž trvalá, neměnná aplikace se brzy v něčem blíží povaze mechanické dovednosti, která nakonec vykonává téměř nevědomky to, co je správné.*“⁷ S přihlédnutím ke skutečnosti, že každá trestní věc je *sui generis* a *průměrná pravda* je pravdě poměrně vzdálená, nevědomá aplikace naučené metodiky bez kritického uvážení by sice mohla s notnou dávkou štěstí vést ke zdárnému uzavření spisu, nicméně s mnohem větší pravděpodobností takový postup povede k neúspěchu. Podobně je zapotřebí přistupovat i k předloženému textu.

Ačkoliv je cílem práce co nejvěrnější popis postupu OČTŘ při vyšetřování drogové trestné činnosti se zaměřením na výrobu metamfetaminu⁸, je nutné zjištěné závěry aplikovat vždy pouze po kritickém zhodnocení okolností konkrétní trestní věci.

---

⁶ Byť v kontextu vojenské strategie.

⁷ VON CLAUSEWITZ, Carl. *On War*. [online]. Urbana, Illinois: Project Gutenberg, 2006. [cit. 20.2.2023]. Dostupné z: <https://www.gutenberg.org/files/1946/1946-h/1946-h.htm#chap12>.

⁸ S výhradou specifických taktických postupů, jejichž popsání by mohlo mít za důsledek zmaření úsilí OČTŘ.

1. Metamfetamin

1.1. Zařazení, historie a účinky

Metamfetamin⁹ řadíme mezi psychostimulancia do skupiny budivých aminů.¹⁰ Jako první z této skupiny byl roku 1887 v Berlíně syntetizován amfetamin rumunským chemikem Lazárem Edeleanu.¹¹ Metamfetamin, který se vyznačuje podstatně silnějšími účinky než amfetamin, byl objeven o šest let později japonským chemikem Nagayoshi Nagaiem. K syntetizaci metamfetaminu v krystalické formě došlo v roce 1919 zásluhou japonského chemika Akiry Ogaty.

Za druhé světové války byl metamfetamin podáván německým vojákům za účelem zvýšení bdělosti a výdrže pod obchodní značkou Pervitin¹² zaregistrovanou v roce 1938 berlínskou farmaceutickou společností Temmler Werke. V padesátých a šedesátých letech 20. století byl metamfetamin využíván k léčbě deprese, poruch pozornosti, alkoholismu, obezity či anorexie. Ve Velké Británii se pod obchodním názvem Methedrin aplikoval proti závislosti na kokainu.¹³ Poté bylo lékařské využívání budivých aminů omezeno natolik, že se (met)amfetamin začal hojně ilegálně vyrábět a prodávat na černém trhu.¹⁴

Odborná literatura¹⁵ popisuje širokou škálu účinků metamfetaminu, které lze rozdělit na psychické a fyzické. Mezi psychické řadíme pocity euforie, zvýšenou pozornost a soustředěnost, pocit sebejistoty, zrychlený tok myšlenek, nechutenství, nespavost, zvýšené libido a empatii, úzkost, agresivitu, paranoiu, jež může vyústit až v toxickou psychózu, tzv. *stíhu*. Ta se u intoxikovaného projevuje dojemem, že jej někdo chce napadnout, a halucinacemi. Toxická psychóza může mít podobné projevy jako schizofrenie, je tak těžké je od sebe rozeznat¹⁶,

---

⁹ Slangově rovněž *perník, piko, peří, matro, speed*.

¹⁰ KALINA, Kamil et. al. *Drogy a drogové závislosti, díl I*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003, s. 166. ISBN 80-86734-05-6.

¹¹ SITTE, Harald H. FREISSMUTH, Michael. *Amphetamines, new psychoactive drugs and the monoamine transporter cycle*. [online]. Trends in Pharmacological Sciences, 2015. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/270007259_Amphetamines_new Psychoactive_Drugs_and_the_Monoamine_Transporter_Cycle. S. 1.

¹² Slangově přezdívány taktéž jako *Panzerschokolade*.

¹³ DOBŠÍKOVÁ, Kristýna. SPÁLOVSKÁ, Dita. KUCHAR, Martin. SETNIČKA, Vladimír. *Metamfetamin – možnosti spektroskopické analýzy*. [online]. Forezní vědy, právo, kriminalistika, 2019. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.vsfz.cz/periodika/forezní-vedy-2019-2-02.pdf>. S. 117.

¹⁴ EMCDDA, EUROPOL. *Metamfetamin (pervitin) situace v EU a její globální kontext*. [online]. Praha: Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, a Sdružení SCAN, 2010. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.adiktologie.cz/file/323/metamfetamin-web.pdf>. S. 13-14.

¹⁵ Zejména Kalina, viz pozn. č. 10.

¹⁶ HOSÁK, Ladislav. MAIXNEROVÁ, Radka. VALEŠOVÁ, Dagmar. *Psychotické příznaky u závislých na metamfetaminu*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2009. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2009/02/08.pdf>. S. 87.

a to i vzhledem ke skutečnosti, že abúzus OPL je nejčastější komorbiditou u schizofrenie.¹⁷ K psychickým účinkům metamfetaminu dále patří chorobná žárlivost a vztahovačnost. Uživatelé metamfetaminu mohou zažívat psychotické reminiscence, kdy si vytvářejí mylnou představu o tom, že jsou pod vlivem metamfetaminu, přestože nedošlo k jeho aplikaci.¹⁸ Při chronickém užívání může dojít k vykonávání stereotypní činnosti a automutilaci.¹⁹

Z fyzických účinků metamfetaminu lze jmenovat bolesti hlavy a hrudníku, zvracení, sucho v ústech, široké nereagující zorničky, křeče a *vykroucenost*, tedy pohybové stereotypy spojené s intoxikací²⁰. Metamfetamin podstatně zvyšuje výskyt kardiovaskulárních a cerebrovaskulárních komplikací, a to i u mladých a zdravých osob.²¹ Mezi tyto patří zvýšený krevní tlak a tep, srdeční arytmie a mrtvice.²² V důsledku intoxikace metamfetaminem může dojít i k *exitu*, a to buď v souvislosti s dlouhodobým užíváním metamfetaminu²³, nebo následkem abnormálně vysoké jednorázové dávky²⁴, tzv. *zlaté dávky*. U těhotných žen může abúzus metamfetaminu způsobit vrozené vady a abnormální vývoj dítěte či mrtvorozenost v důsledku abrupce placenty.²⁵

Metamfetamin se podává následujícími způsoby: ústy, šňupáním nebo nitrožilně.²⁶ Možná je rovněž aplikace *per rectum*.²⁷ Po intravenózním užití se účinek dostavuje ihned, *per os* do 1 hodiny. Na metamfetaminu vzniká psychická závislost, nikoliv somatická jako u opiátů

---

¹⁷ ČEŠKOVÁ, Eva. SUŠILOVÁ, Lenka. USTOHAL, Libor. *Volba farmakoterapie u nemocných se schizofrenií a abúzem návykových látek*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2017. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2017/01/06.pdf>. S. 26.

¹⁸ NEŠPOR, Karel. *Závislost na stimulantech*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2008. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2008/06/06.pdf>. S. 274.

¹⁹ NESVADBA, Marcel. ŠTOLFA, Josef. CMOREJ, Patrik Christian. *Intoxikace metamfetaminem z pohledu praktického lékaře*. [online]. Praha: MEDICAL TRIBUNE, 2020. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.tribune.cz/archiv/intoxikace-metamfetaminem-z-pohledu-praktickeho-lekare/>.

²⁰ KALINA, Kamil et. al. *Základy klinické adiktologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008, s. 357. ISBN 978-80-247-1411-0.

²¹ ČEŠKOVÁ, Eva. SUŠILOVÁ, Lenka. USTOHAL, Libor. *Volba farmakoterapie u nemocných se schizofrenií a abúzem návykových látek*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2017. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2017/01/06.pdf>. S. 27.

²² KALINA, Kamil et. al. *Drogy a drogové závislosti, díl I*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003, s. 164-167. ISBN 80-86734-05-6.

²³ Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 1. 2016, sp. zn. 30 T 7/2015, a dále například rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 10. 2020, sp. zn. 1 T 8/2017.

²⁴ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2021, sp. zn. 11 To 3/2021. U poškozené v této trestní věci došlo k poruše vědomí, fibrilaci srdečních komor projevující se poruchou srdečního rytmu, a poté k srdeční zástavě a s tím spojeným poškozením mozku v důsledku neokysličováním mozku a k zániku části mozkových buněk, přičemž ke smrti nedošlo jen v důsledku včasné poskytnuté lékařské péče.

²⁵ NEŠPOR, Karel. *Závislost na stimulantech*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2008. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2008/06/06.pdf>. S. 274.

²⁶ KALINA, Kamil et. al. *Drogy a drogové závislosti, díl I*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003, s. 166. ISBN 80-86734-05-6.

²⁷ NESVADBA, Marcel. ŠTOLFA, Josef. CMOREJ, Patrik Christian. *Intoxikace metamfetaminem z pohledu praktického lékaře*. [online]. Praha: MEDICAL TRIBUNE, 2020. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.tribune.cz/archiv/intoxikace-metamfetaminem-z-pohledu-praktickeho-lekare/>.

či alkoholu. Důsledkem častého užívání metamfetaminu je rostoucí tolerance vůči němu.²⁸ Nešpor uvádí²⁹, že jednou z příčin zvyšování tolerance může být přechod k nitrožilní aplikaci. S nesterilní nitrožilní aplikací je neodmyslitelně spjata riziko abscesů v místě vpichu, nebezpečí získání hepatitidy nebo HIV.³⁰ Nejvyšší soud ve svém stanovisku podotýká, že: „...nezákonnost drog zvyšuje jejich cenu, což vede uživatele spíše k injekční aplikaci (namísto kouření nebo „šňupání“), aby tak maximálně využili možnosti omezené nabídky.“³¹

1.2. Forma, aplikace a dávkování

Metamfetamin se může vyskytovat ve dvou formách optických izomerů: jako levotočivý metamfetamin³² (lev-metamfetamin, l-enantiomer) a pravotočivý metamfetamin³³ (dextro-metamfetamin, d-enantiomer). Nelegálně prodávaný metamfetamin většinou obsahuje „rovnoměrný podíl d- a l-enantiomeru, přičemž tato směs se v chemii označuje termínem racemát“³⁴.³⁵ Studie z roku 2006 srovnávala účinky levotočivého metamfetaminu, pravotočivého metamfetaminu, racemátu metamfetaminu a placebo, přičemž došla k závěru, že dávka 0,5 ml/kg levotočivého měla podobné účinky jako totožná dávka pravotočivého metamfetaminu, ale jeho účinky trvaly o polovinu kratší dobu než u pravotočivého metamfetaminu (3 a 6 hodin). Účinky dávky 0,25 ml/kg levotočivého metamfetaminu byly srovnatelné s účinky totožné dávky placebo, zároveň racemát metamfetaminu vykazoval srovnatelné výsledky jako pravotočivý metamfetamin.³⁶ Podle Ciccaroneho³⁷ má pravotočivý metamfetamin 3–5× silnější účinek na centrální nervový systém než levotočivý metamfetamin.

Nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, počítá v příloze č. 5 s levotočivým metamfetaminem, pravotočivým metamfetaminem i racemátem metamfetaminu.

²⁸ SVOBODOVÁ, Jitka. VÁCLAVÍK, Michael. *Detoxifikace u závislosti na metamfetaminu*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2006. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2006/06/05.pdf>. S. 283.

²⁹ NEŠPOR, Karel. *Závislost na stimulantech*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2008. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2008/06/06.pdf>. S. 274.

³⁰ SVOBODOVÁ, Jitka. VÁCLAVÍK, Michael. *Detoxifikace u závislosti na metamfetaminu*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2006. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2006/06/05.pdf>. S. 283.

³¹ Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. Tjpn 301/2013.

³² Chemický název podle IUPAC (2R)-1-fenyl-2-methylaminopropan.

³³ Chemický název podle IUPAC (2S)-1-fenyl-N-methylpropan-2-amin.

³⁴ Chemický název podle IUPAC (2RS)-1-fenyl-N-methylpropan-2-amin.

³⁵ EMCDDA. *Zaostřeno na drogy 3*. [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/787/Zaostreno%203_14_web.pdf. S. 3.

³⁶ MENDELSON, John. UEMURA, Naoto. HARRIS, Debra. NATH, Rajneesh P., FERNANDEZ, Emilio. PEYTON, Jacob 3rd. EVERHART, Thomas. JONES, Reese T. *Human pharmacology of the methamphetamine stereoisomers*. [online]. Clinical pharmacology and therapeutics, 2006. [cit. 17. 11. 2022]. Dostupné z: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17015058/>.

³⁷ CICCARONE, Daniel. *Stimulant Abuse: Pharmacology, Cocaine, Methamphetamine, Treatment, Attempts at Pharmacotherapy*. [online]. Prim Care, 2011. [cit. 17. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3056348/>.

Oproti tomu v příloze k stanovisku Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. Tpjn 301/2013, je užit nesprávně Pervitin³⁸ jako obecně vžitý název pro metamfetamin, neboť Pervitin je hydrochlorid pravotočivého metamfetaminu. Ze stanoviska jako celku nicméně vyplývá poměrně jednoznačně, že snahou je postihnout nakládání s metamfetaminem, nikoli pouze s Pervitinem. V této souvislosti je vhodné zmínit výstřední obhajobu F. M., vystudovaného chemika, v trestní věci řešené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 52 T 5/2020. Tvrdil, že OČTŘ zaměňuje Pervitin a metamfetamin, jehož držení není nezákonné. Ve velkokapacitní nelegální laboratoři umístěné v rodinném domě vyprodukovaný racemát metamfetaminu rozdělil za užití kyseliny vinné na levotočivý metamfetamin a pravotočivý metamfetamin, přičemž je později v různém poměru míchal, například výsledný produkt *medík* obsahoval 10 % levotočivého metamfetaminu a 35 % pravotočivého metamfetaminu. K výrobě používal i chromatograf. Námitka F. M. je na základě uvedených skutečností irelevantní a naivní, nicméně dokládá, že je vhodné pečlivě dodržovat terminologii podle nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek.

Metamfetamin se může vyskytovat v kapalném i pevném skupenství. Kapalně skupenství představuje volná base metamfetaminu, což je čirá bezbarvá kapalina s typickým zápachem po hniјících rybách, téměř nerozpustná ve vodě. Bezprostřední využitelnost pro abúzus se vzhledem k těmto skutečnostem nejeví jako vhodná. Oproti tomu soli metamfetaminu, nejčastěji hydrochlorid metamfetaminu, které se vyskytují v pevném skupenství, jsou pro abúzus mnohem vhodnější.³⁹ Hydrochlorid metamfetaminu, prášek dobře rozpustný ve vodě, je z metamfetamin base získán za užití kyseliny chlorovodíkové.⁴⁰ Může být zneužit ve formě prášku, pasty, tablet a rovněž v krystalické formě. Za nejméně kvalitní bývá obecně považován prášek, následován pastou a tabletami, oproti tomu nejkvalitnější je krystalická forma metamfetaminu.⁴¹ Průměrné množství účinné látky v metamfetaminu se v České republice pohybuje mezi 64 % a 72 %.⁴²

---

³⁸ Velkého počátečního písmena bylo užit, neboť se zde nejedná o vžitý název pro metamfetamin, ale o patentovanou obchodní značku z roku 1938.

³⁹ EMCDDA. *Zaostřeno na drogy 3*. [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/787/Zaostreno%203_14_web.pdf. S. 3.

⁴⁰ DERLET, Robert W. HEISCHOBBER, Bruce. *Methamphetamine Stimulant of the 1990s?* [online]. Western Journal of Medicine, 1990. [cit. 12. 12. 2022]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1002639/pdf/westjmed00112-0041.pdf>. S. 625-626.

⁴¹ COLE, Claire. JONES, Lisa. MCVEIGH, Jim. KICMAN, Andrew. SYED, Qutub. BELLIS, Mark A. *A guide to Adulterants, Bulking agents and other Contaminants found in illicit drugs*. [online]. Liverpool: Centre for Public Health Faculty of Health and Applied Social Sciences Liverpool John Moores University, 2010. [cit. 19. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.drugsandalcohol.ie/13119/1/Cut_a_guide_to_adulterants.pdf. S. 30.

⁴² MRAVČÍK, Viktor. CHOMYNOVÁ, Pavla. GROHMANNOVÁ, Kateřina. JANÍKOVÁ, Barbora. ČERNÍKOVÁ, Tereza. ROUS, Zdeněk. CIBULKA, Jan. FIDESOVÁ, Hana. FRANKOVÁ, Eva. NECHANSKÁ, Blanka. VOPRAVIL, Jan. *Zpráva o nelegálních drogách v České republice 2021*. [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2021. [cit. 22. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.drogy-info.cz/data/obj_files/33591/1140/Zprava_o_nelegalnich_drogach_v_CR_2021_fin.pdf. S. 155.

Prášková forma se na našem území vyskytuje nejčastěji. Barva prášku může být od bílé, žluté, hnědé až po fialovou⁴³, neboť tato záleží na množství a druhu použitých adulterantů, tedy ředících látek. Konečná barva je také ovlivněna nečistotami vzniklými při výrobě. Jsou zdokumentovány případy, kdy byl metamfetamin ředěn glukózou, laktózou, sacharózou, manitolem, kofeinem, paracetamolem či methylsulfonylmethanem (MSM).⁴⁴ Využití adulterantu MSM, který je používán jako kloubní výživa, má za následek kromě naředění metamfetaminu rovněž zlepšenou krystalizaci.⁴⁵ „Výsledný produkt je nejčastěji ředěn v poměru 50:50, ale je prodáván za cenu jako čistý metamfetamin hydrochlorid, čímž organizované kriminální skupiny zvyšují své nelegální zisky.“⁴⁶ V českých podmínkách se lze setkat také s adulteranty piracetamem či kyselinou askorbovou, zjednodušeně vitamínem C, a hydrogenuhličitanem sodným, tedy jedlou sodou. Poněkud zvláštními, avšak používanými, adulteranty jsou mouka a omítka.

Výskyt metamfetaminu ve formě pasty a tablet je raritní. Krystalická forma metamfetaminu, nejčastěji přezdívána jako *ice* nebo *crystal*, představuje oblíbený vývozní artikl do sousedních zemí. Pokud je výrobní proces správně proveden, hydrochlorid metamfetaminu vytvoří jednoklonné jehlicovité krystaly o přibližné velikosti 2 až 3 cm.

Dávkování se pochopitelně odvíjí od stupně závislosti uživatele a jeho vzorce abúzu. Při nižším stupni závislosti může být metamfetamin užíván jednou týdně, typicky o víkendu, oproti tomu při vyšším stupni závislosti se lze setkat s denním užíváním. „Běžné dávky se pohybují od 50 do 250 mg. Literatura popisuje užívání denních dávek nad 1 g.“⁴⁷ Judikatura stanovila jako jednorázovou dávku 50 mg metamfetaminu.⁴⁸ Znalecká praxe výše uvedené hodnoty potvrzuje.⁴⁹

---

⁴³ KALINA, Kamil et. al. *Drogy a drogové závislosti, díl I*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003, s. 166. ISBN 80-86734-05-6.

⁴⁴ COLE, Claire. JONES, Lisa. MCVEIGH, Jim. KICMAN, Andrew. SYED, Qutub. BELLIS, Mark A. *A guide to Adulterants, Bulking agents and other Contaminants found in illicit drugs*. [online]. Liverpool: Centre for Public Health Faculty of Health and Applied Social Sciences Liverpool John Moores University, 2010. [cit. 19. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.drugsandalcohol.ie/13119/1/Cut_a_guide_to_adulterants.pdf. S. 31.

⁴⁵ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. Výroční zpráva 2017 [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2018. [cit. 13.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-za-rok-2017.aspx>. S. 8.

⁴⁶ *Tamtéž*, s. 9.

⁴⁷ KALINA, Kamil et. al. *Drogy a drogové závislosti, díl I*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003, s. 166. ISBN 80-86734-05-6.

⁴⁸ Ze starších judikátů například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000, odkazující na pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 27. 4. 2000.

⁴⁹ Např. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 6. 2016, sp. zn. 34 T 11/2015.

1.3. Prekurzory

Pod pojmem prekurzor si obecně lze představit jakoukoliv látku, která slouží k výrobě OPL. Legální definici nalezneme v čl. 2 písm. a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 11. února 2004, č. 273/2004, o prekursorech drog, dále jen „Nařízení“.⁵⁰ Podle tohoto ustanovení jsou prekurzorem všechny látky uvedené v příloze I, včetně směsí a přírodních produktů, které tyto látky obsahují. Nevztahuje se na léčivé přípravky, jak jsou definovány ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, dále na farmaceutické přípravky, směsi, přírodní produkty a jiné přípravky, v nichž jsou uvedené látky obsaženy tak, že je nelze použít nebo extrahovat snadno dostupnými nebo hospodárnými prostředky. Toto nařízení je dále rozvíjeno zákonem č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog.

V příloze č. 1 Nařízení lze nalézt tři kategorie prekurzorů, přičemž tyto kategorie v souvislosti s Nařízením stanovují podmínky, jak je s nimi možno nakládat. V kategorii 1 (nejpřísněji hlídané) je kupříkladu efedrin a pseudoefedrin, červený fosfor je zařazen do kategorie 2, kyselina chlorovodíková, kyselina sírová, toluen a aceton podléhají režimu kategorie 3.

1.3.1. Prekurzor, nebo předmět určený k nedovolené výrobě OPL?

Vzhledem ke skutečnosti, že pachatelé budou mít jen velmi ojedinele přístup k čistému pseudoefedrinu nebo efedrinu, nabízí se otázka, zda je léčivo s obsahem pseudoefedrinu nebo efedrinu prekurzorem ve smyslu čl. 2 písm. a) Nařízení. Tato otázka není ryze akademickou, má značný přesah do praxe, neboť úzce souvisí s právní kvalifikací.

Přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. z. se dopustí ten, kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekurzor nebo jed.

Přečinu výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu podle § 286 odst. 1 tr. z. se dopustí ten, kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává prekurzor nebo jiný předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku, který obsahuje omamnou nebo psychotropní látku, nebo jedu. Výhodnější

---

⁵⁰ Nutno podotknout, že tohoto nařízení se užije pouze ve vztazích mezi členy EU. Pro vztahy s 3. zeměmi se užije Nařízení Rady (ES) ze dne 22. prosince 2004, č. 111/2005, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi.

pro OČTŘ je nepochybně dosažení odsouzení pro přečin podle § 283 odst. 1 tr. z., neboť obsahuje kvalifikovanou skutkovou podstatu, jejímž znakem je recidiva.

Pokud tedy pachatel spáchá v časovém úseku tří let od odsouzení či potrestání tentýž čin podruhé, jeho jednání již nebude hodnoceno jako přečin podle § 283 odst. 1 tr. z., za který je pachateli možno uložit trest odnětí svobody až ve výši pěti let, ale jako zvlášť závažný zločin podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. z., za nějž lze uložit již trest odnětí svobody znatelně vyšší, a to ve výměře až deseti let. Zákonodárce při konstrukci trestného činu podle § 286 tr. z. na kvalifikovanou skutkovou podstatu spočívající v recidivě nepamatoval. Je tedy otázkou, zda například originální balení léčiva Claritine Active⁵¹ je prekurzorem, což by umožnilo takové jednání posoudit jako trestný čin podle § 283 tr. z., nebo předmětem určeným k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky ve smyslu § 286 odst. 1 tr. z.

Nejvyšší soud nejprve judikoval, že za prekurzor považuje: *„i takové látky obsažené v léčivých přípravcích, které jsou sice jinak z této definice vyloučeny... V případě konkrétního léčebného přípravku (léku) obsahujícího některou z látek, na něž dopadá definice prekursoru, je nutné posoudit, zda způsob, jakým lze prekurzor z konkrétního léčebného přípravku (léku) použít nebo extrahovat, je možné označit za snadno proveditelný dostupnými nebo hospodářskými prostředky. Za takový lze považovat možnost extrahovat prekurzor z léčebného prostředku např. rozpuštěním ve vodě nebo v jiném roztoku, zahřátím nad otevřeným ohněm nebo jiným tepelným zdrojem, a to za použití zcela běžných nástrojů, náčiní či hospodářských zařízení apod. Může tedy jít o běžné úkony jednotlivce či skupiny osob v rámci individuální nebo manuální výroby, za využití zcela běžných nástrojů, náčiní či hospodářských zařízení, při nichž dojde k vyloučení nebo jinému oddělení prekursoru, aniž by k tomu bylo nutno použít složitých chemických, laboratorních nebo obdobných náročných postupů.“⁵²*

Nejvyšší soud tento závěr přehodnotil o téměř sedm let později v rámci řízení o dovolání v trestní věci S. K., která byla rozsudkem Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 9. 11. 2015, sp. zn. 2 T 98/2015, uznána vinnou zvlášť závažným zločinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. z., když *„dne 15. 11. 2014 neoprávněně dovezla v rozporu s ustanovením § 21 odst. 1 zák. č. 167/98 Sb. o návykových látkách v rozporu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. 2. 2004 o prekursorech drog, příl. č. 1 z Polské republiky přes železniční hraniční přechod M. – L., okr. Ú. n. O., do České republiky v mezinárodním osobním vlaku č. ... celkem 370 kusů tablet léku Claritine Active, kdy jedna tableta tohoto léku obsahuje*

⁵¹ Místo Claritine Active si lze domyslet jakékoliv léčivo, které obsahuje efedrin nebo pseudoefedrin.

⁵² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1363/2011, publikované pod č. 50/2012 Sb. rozh. tr.

120 mg pseudoefedrinu, tedy prekursoru drog sloužícího k výrobě metamfetaminu, a tohoto jednání se dopustila přesto, že byla Obvodním soudem pro Prahu 10, sp. zn. 1 T 128/2013 ze dne 25. 10. 2013 (právní moc 25. 10. 2013) odsouzena pro přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 36 měsíců s podmíněným odkladem na dobu 5 let, to je do 25. 10. 2018 a trest propadnutí věci.⁵³ Nejvyšší soud v rámci tohoto řízení podal předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie, přičemž následně judikoval, že „léčivý přípravek Claritin Active, který obviněná přechovávala pro jiného, je možné považovat za surovinu určenou k extrakci prekursoru pseudoefedrinu za účelem následné výroby psychotropní látky pervitin. Dle Nejvyššího soudu tedy za těchto okolností lze předmětný léčivý přípravek přechovávaný obviněnou podřadit pod kategorii ‚jiného předmětu určeného k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku, který obsahuje omamnou nebo psychotropní látku, nebo jedu‘ a v návaznosti na to pak lze relevantně uvažovat o naplnění objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu ve smyslu § 286 tr. zákoníku.“⁵⁴

Pokud tedy Nejvyšší soud vyslovil na základě usnesení osmého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 2. 3. 2017, č. C-497/16, výše zmíněný právní názor, nejvyšší státní zástupce ve formě dovolání v trestní věci vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 11 Tdo 461/2017 upozornil na možnost, že pokud jsou v čl. 2 písm. a) Nařízení uvedeny léčivé přípravky ve smyslu čl. 1 bodu 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES, pachatel by s nimi měl takto i nakládat, aby byly skutečně považovány za léčivé přípravky. Tento názor pak Nejvyšší soud potvrdil. „Pokud pachatel s takovým léčivým přípravkem nakládá neoprávněně tak, že to vylučuje jeho následné použití u lidí nebo podání lidem, má Nejvyšší soud za to, že takový předmět již dále nespadá pod samotnou definici léčivého přípravku ve smyslu směrnice č. 2001/83/ES, a o léčivý přípravek se tak nejedná. Za takového stavu se pak dle Nejvyššího soudu může i nadále uplatnit definice prekursoru ve smyslu nařízení č. 273/2004 ve znění nařízení č. 1258/2013.“⁵⁵ Takovým jednáním může být vyjmutí tablet z blistrů, kontaminace jinými látkami, oddělení povinné příbalové informace ve smyslu hlavy V. směrnice č. 2001/83/ES od tablet. „Bez všech těchto informací se tak přípravek bez obalu a příbalového letáku stává pro terapeutické účely prakticky neupotřebitelným, neboť málokdo by zřejmě užil k vlastní léčbě tablety, o jejichž dávkování

⁵³ Rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 9. 11. 2015, sp. zn. 2 T 98/2015.

⁵⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 9. 2018, sp. zn. 11 Tdo 1134/2016.

⁵⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2017, sp. zn. 11 Tdo 461/2017.

a dalších vlastnostech nic neví.“⁵⁶ Tento svůj postoj Nejvyšší soud potvrdil i usnesením ze dne 13. 12. 2017, sp. zn. 11 Tdo 398/2017, a usnesením ze dne 22. 2. 2018, sp. zn. 11 Tdo 13/2018.

1.4. Způsob výroby

Způsob výroby metamfetaminu zásadně ovlivňuje druh použitých prekurzorů. Popsána je celá řada způsobů výroby za využití různých prekurzorů. Zde je vhodné dodat, že účelem této podkapitoly není poskytnout vyčerpávající popis všech metod výroby, ale pouze základní přehled, který nebude zneužitelný k páchání trestné činnosti.

Obecně lze shrnout, že hlavní výchozí prekurzory pro výrobu metamfetaminu jsou dva. Pseudoefedrin, případně efedrin, a fenylaceton. S pseudoefedrinem operuje Nagaiova metoda, dále modifikována na Českou cestu, Birchova metoda, která může být zjednodušena na metodu *Shake and Bake*, a Emdeho metoda, jež je dominantní v jihovýchodní Asii.⁵⁷ Fenylaceton (BMK) využívá Leuckartova metoda a metoda redukční aminace.⁵⁸

V prostředí České republiky naprosto převažuje Nagaiova metoda, založená na použití jodovodíku, modifikována na tzv. Českou cestu výroby metamfetaminu, která spočívá v dehydroxilaci pseudoefedrinu jodem a červeným fosforem v prostředí kyseliny fosforečné. Franěk a Roman uvádí⁵⁹, že Česká cesta je preferována až v 99 % případů, a to hned z několika důvodů. Tím prvním je relativně snadná dostupnost prekurzoru efedrinu nebo pseudoefedrinu. Svou roli hraje taktéž historie, neboť Česká cesta je používána nepřetržitě od 60. let 20. století, a nenáročnost výrobního procesu, kdy není třeba složité chemické aparatury. Výroba metamfetaminu Českou cestou probíhá obecně ve třech na sebe navazujících krocích.

Jako první je zapotřebí z výchozí chemikálie extrahovat prekurzor. Vzhledem k nejčastěji použité metodě se extrakci prekurzoru přezdívá *výtřep*. Výchozí chemikálií je zpravidla tabletovina z léčiv. Historicky byla zneužívána léčiva typu Modafen®, Nurofen Stopgrip® a Paralen Plus®, nicméně v reakci na tento trend Státní ústav pro kontrolu léčiv využil v roce 2018

⁵⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2018, sp. zn. 11 Tdo 351/2018.

⁵⁷ ONOKA, Isaac. BANYIKA, Andrew T. BANERJEE, Protibha N. MAKANGARA, John J. DUJOURDY, Laurence. *A review of the newly identified impurity profiles in methamphetamine seizures*. [online]. Forensic Science International: Synergy, 2020. [cit. 20. 11. 2022]. Dostupné z: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32637907/>. S. 195.

⁵⁸ EMCDDA. *Zaostřeno na drogy 3*. [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014. [cit. 20. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/787/Zaostreno%203_14_web.pdf. S. 4., BRZECZKO, Albert W. LEECH, Roland. STARK, Jeffrey G. *The advent of a new pseudoephedrine product to combat methamphetamine abuse*. [online]. The American Journal of Drug and Alcohol Abuse, 2013. [cit. 20. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3793278/pdf/ADA-39-284.pdf>. S. 285.

⁵⁹ FRANĚK, Lukáš. ROMAN, Michael. *Profilování drog na kriminalistickém ústavu PČR – metamfetamin (část první)*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2022, 3/2022, s. 17-23, s. 18. ISSN 1211-8834.

své pravomoci obsažené v § 39 odst. 5 zákona č. 378/2007 Sb., zákona o léčivech, a stanovil, že prodej léků s obsahem pseudoefedrinu bez lékařského předpisu bude regulován tak, že: „osobě požadující výdej lze vydat takové množství léčivého přípravku, aby celkové množství pseudoefedrinu v léčivých přípravcích, které jsou při jednotlivém výdeji vydány bez lékařského předpisu s omezením, nepřesáhlo 900 mg pseudoefedrinu a současně, aby celkové množství pseudoefedrinu v těchto léčivých přípravcích, které jsou vydány jednotlivě osobě bez lékařského předpisu s omezením, v období po sobě jdoucích 7 dnů nepřesáhlo 900 mg pseudoefedrinu.“⁶⁰

Léčiva tohoto typu tudíž nejsou pro pachatele nadále atraktivní. Tato regulace nebyla první svého druhu, léčiva s obsahem pseudoefedrinu již byla v menší míře regulována od roku 2009, a to i na základě odhadu, že v roce 2008 až 80 % všech léčiv s obsahem pseudoefedrinu, což činí 2400 kg pseudoefedrinu, bylo zneužito k výrobě metamfetaminu.⁶¹ Domácí regulací pochopitelně nejsou omezena léčiva polské provenience Cirrus® a Sudafed®, která jsou v Polské republice nakupována a dovážena do České republiky. Mezi další země, z nichž jsou léčiva s obsahem pseudoefedrinu importována, patří Španělsko, Turecko, Bosna a Hercegovina a Rumunsko.⁶²

Výtěžnost tabletoviny vzhledem k dalším obsaženým látkám pochopitelně nedosahuje 100 %, jako teoretická hranice je uvedena literaturou hodnota 80 %.⁶³ Jakmile je prekurzor izolován, je podroben hlavní reakci, na kterou navazuje extrakce metamfetaminu.⁶⁴ K celému výrobnímu procesu je zapotřebí pseudoefedrin, jod, známý jako *jíčko*, červený fosfor, kyselina fosforečná, hydroxid sodný, konspirativně často označovaný jako *krtek*, kyselina chlorovodíková a toluen.⁶⁵ V procesu výroby metamfetaminu vznikají matečné louhy, které jsou směsí odpadních látek, přičemž obsahují „zpravidla alkalický hydroxid, organická rozpouštědla a v menší míře prekurzor (pseudoefedrin) s doprovodnými látkami pocházejícími z tablet použitých léčiv.“⁶⁶

---

⁶⁰ SÚKL. *Přípravky obsahující pseudoefedrin vydávané bez lékařského předpisu s omezením: změna omezení výdeje v lékárnách.* [online]. SÚKL, 2018. [cit. 20. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.sukl.cz/leciva/pripravky-obsahujici-pseudoefedrin-vydavane-bez-lekarskeho>.

⁶¹ ŠVEJCAROVÁ, Soňa. SÝKORA, David. KUCHAR, Martin. *Stanovení extrakčního výtěžku pseudoefedrinu z léčivých přípravků.* Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 4/2015, s. 14-21, s. 14. ISSN 1211-8834.

⁶² MRAVČÍK, Viktor. CHOMYNOVÁ, Pavla. GROHMANNOVÁ, Kateřina. JANÍKOVÁ, Barbora. ČERNÍKOVÁ, Tereza. ROUS, Zdeněk. CIBULKA, Jan. FIDESOVÁ, Hana. FRANKOVÁ, Eva. NECHANSKÁ, Blanka. VOPRAVIL, Jan. *Zpráva o nelegálních drogách v České republice 2021.* [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2021. [cit. 22. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.drogy-info.cz/data/obj_files/33591/1140/Zprava_o_nelegalnich_drogach_v_CR_2021_fin.pdf. S. 20.

⁶³ ŠVEJCAROVÁ, Soňa. SÝKORA, David. KUCHAR, Martin. *Stanovení extrakčního výtěžku pseudoefedrinu z léčivých přípravků.* Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 4/2015, s. 14-21, s. 21. ISSN 1211-8834.

⁶⁴ FRANĚK, Lukáš. ROMAN, Michael. *Profilování drog na kriminalistickém ústavu PČR – metamfetamin (část první).* DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2022, 3/2022, s. 17-23, s. 19. ISSN 1211-8834.

⁶⁵ FRANĚK, Lukáš. KŘÍKAVA, Radim. *Chemická reakce – skrytá hrozba při přepravě či skladování chemických látek.* DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 4/2018, s. 20-26, s. 21. ISSN 1211-8834.

⁶⁶ *Tamtéž*, s. 23.

Množství vyprodukovaného odpadu se pohybuje okolo 5–7 násobku vyrobeného metamfetaminu.⁶⁷

---

⁶⁷ LEHMERT, Karel. *Reziduální chemická a biologická kontaminace nelegálních laboratoří*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2014, 4/2014, s. 25-31, s. 25. ISSN 1211-8834.

2. Definice výroby metamfetaminu

Vzhledem k tématu práce je nezbytné definovat pojem výroby metamfetaminu, jakožto i pojmy bezprostředně navazující.

K výrobě metamfetaminu dochází v nelegálních laboratořích, slangově označovaných jako *varny*. Pod tímto termínem si lze představit „*soubor předmětů, vybavení a vhodných prostor, které jsou způsobilé za specifických chemických výrobních metod a postupů produkovat návykové látky.*“⁶⁸ Uvažovaná nelegální laboratoř má určitou produkční schopnost, což je maximální množství metamfetaminu, které je schopna vyrobit v jednom produkčním cyklu. Produkčním cyklem, rovněž také obecným pojmem výroba metamfetaminu, rozumíme proces zahrnující počáteční izolování prekursoru z tabletoviny s následnou sérií chemických reakcí vedoucích až k dosažení výsledného produktu.

2.1. Kvantitativní definice výroby metamfetaminu

Pojmy malovýroby, střední hladiny výroby a velkovýroby metamfetaminu nejsou v odborné literatuře rigidně definovány. Je tak otázkou, zda je vůbec v běžné praxi potřebujeme. Trestní zákoník nikde v základních ani kvalifikovaných skutkových podstatách drogových trestných činů⁶⁹ neřeší, kolik času pachatel k produkci daného množství metamfetaminu potřeboval. Rovněž je pro účely naplnění základní nebo kvalifikované skutkové podstaty ve vztahu například k § 283 tr. z. irelevantní, zda pachatel provedl 50 produkčních cyklů, nebo jen jeden, pro trestní řízení je vždy důležité celkové množství metamfetaminu, s nímž pachatel neoprávněně nakládal. O úplně irelevantní údaj však nejde. Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédne v souladu s § 39 odst. 3 tr. z. k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, přičemž ve vztahu k prvku dlouhodobosti připadá v úvahu přitěžující okolnost podle § 42 písm. m) tr. z., spočívající mimo jiné v tom, že: „*pachatel trestný čin páchal nebo v něm pokračoval po delší dobu.*“⁷⁰ Součástí skutkových podstat drogových trestných činů není prvek dlouhodobosti, tudíž nedojde k porušení zákazu dvojího přičítání ukotveného v § 39 odst. 5 tr. z., přičemž tento se týká pouze otázky ukládání trestu, nikoliv právní kvalifikace.

---

⁶⁸ KRATINA, Tomáš. *Identifikace zdravotních a bezpečnostních rizik nelegálních laboratoří na výrobu metamfetaminu a návrh cvičení vstupu do nelegálních laboratoří pro Policii České republiky*. Praha, 2021, s. 8. Seminární práce. Institut pro veřejnou správu Praha. Lektor Vladimír Vlček.

⁶⁹ § 283 tr. z., § 284 tr. z., § 285 tr. z., § 286 tr. z., § 287 tr. z. a k nim tradičně řazený § 288 tr. z.

⁷⁰ § 42 písm. m) tr. z.

Prvek dlouhodobosti je tedy relevantním, i když není znakem skutkové podstaty drogových trestných činů. Jak je to ale s označením trestné činnosti za malovýrobu a velkovýrobu? Stejně jako prvek dlouhodobosti se výše uvedené pojmy v základních ani kvalifikovaných skutkových podstatách nevyskytují. Výčet přitěžujících okolností obsažených v § 42 tr. z. je toliko demonstrativním, velkovýrobu je tedy možno hodnotit jako přitěžující okolnost. Trestní zákoník taktéž nabízí v § 39 odst. 1 tr. z. ve spojení s § 39 odst. 2 tr. z. možnost, jak tyto faktory při určení druhu a výměry trestu zohlednit. Soud mimo jiné přihlédně k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, jež „*jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem.*“⁷¹ Z těchto ustanovení je zjevné, že označení trestné činnosti ve vztahu k § 283 tr. z. za malovýrobu je okolností polehčující. Argumentem *a contrario* tak vyvodíme závěr, že produkce nad uvažovanou hranici malovýroby by měla být okolností přitěžující. Obecně by tak těžší trest měl dostat pachatel, který metamfetamin vyráběl velkoobjemově.

Lze tak uzavřít, že z pohledu ukládání trestů potřebujeme alespoň blíže specifikovat, co je malovýroba, střední hladina výroby, a co již bude považováno za velkovýrobu, a to za účelem zvýšení právní jistoty. I z tohoto důvodu se domnívám, že by bylo vhodné slovním spojením „*malovýrobním způsobem*“ nebo „*malovýrobou*“, „*produkcí ve střední hladině výroby*“, respektive „*velkovýrobním způsobem*“ a „*velkovýrobou*“ blíže definovat skutek ve skutkové větě obžaloby a rozsudku.

Definování pojmu malovýroba a velkovýroba metamfetaminu je vhodné i z didaktických důvodů. Vyšetřování, jehož předmětem je malovýroba metamfetaminu, má od vyšetřování velkovýroby metamfetaminu značně odlišnou dynamiku. V případě malovýroby se pracuje s podstatně menším okruhem zájmových osob⁷², jelikož na samotné výrobě a distribučním řetězci nelegální laboratoře se podílí méně pachatelů, překupníci se zapojují spíše sporadicky⁷³, přičemž z tohoto důvodu jsou snadněji odhalitelní. Pokud se povede vyšetřování přímo po lince

---

⁷¹ § 39 odst. 2 tr. z.

⁷² Zájmovou osobou míníme mimo jiné osoby podezřelé ze spáchaní trestného činu, a to ve všech formách trestné součinnosti. Tento pojem je definován v čl. 2 pokynu policejního prezidenta č. 275/2016 ze dne 15. prosince 2016, o identifikačních úkonech.

⁷³ Pojem dealer a překupník se může překrývat. Autor se nicméně domnívá, že je vhodné a potřebné mezi těmito pojmy rozlišovat. Dealer je zaměřen na zásobování koncových zákazníků, kdežto překupník může metamfetamin přeprodávat dalšímu překupníkovi, přičemž teprve ten jej prodá dealerovi. Překupník je tak dalším článkem v distribučním řetězci, který při vyšetřovacím postupu zákazník – dealer – překupník – výrobce snižuje riziko odhalení výrobce. Pojem dealer a překupník rozlišují i Konrád, Porada, Straus a Suchánek ve své učebnici kriminalistiky na straně 279: KONRÁD, Zdeněk. PORADA, Viktor., STRAUS, Jirí. SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, s. 279. ISBN 978-80-7380-547-0.

zákazník – výrobce, zákonitě narazíme na nelegální laboratoř, kdežto u velkovýroby jsou dealeri a překupníci nutnou součástí distribučního schématu, aby snížili riziko odhalení výrobců.

2.1.1. Možná definice dle Policie České republiky

Policie České republiky (PČR) spustila v listopadu 2016 veřejně dostupnou mapu zajištěných pěstíren a varen. Na této mapě⁷⁴ lze zvolit filtrování dle produkční schopnosti ve zvoleném období, přičemž nejnižší produkční schopnost, kterou lze u nelegální laboratoře zvolit, činí 50 g metamfetaminu. Nejkratší volitelné období je jeden měsíc. Jisté tedy je, že pojem malovýroby s přihlédnutím k jazykovému a logickému výkladu a možnostem této mapy lze chápat jako produkční schopnost do 50 g metamfetaminu na jeden měsíc, což potvrzuje i legenda mapy: „číslo vypovídá o počtu laboratoří nebo pěstíren a jejich produkční schopnosti ve zvoleném časovém období podle níže zvolených kritérií.“⁷⁵

Konkretizující informace poskytuje Výroční zpráva 2021 Národní protidrogové centrály Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky (NPC), která za malovýrobu považuje „malé domácí laboratoře s výrobní kapacitou v řádech maximálně desítek gramů na jeden výrobní cyklus, jejichž produkce je určena výhradně pro domácí trh.“⁷⁶

Výroční zpráva NPC za rok 2018 obsahuje graf, jenž zobrazuje vývoj produkční schopnosti nelegálních laboratoří v letech 2016–2018. Produkční schopnost je v něm rozdělena do následujících kategorií: do 50 g, 50–499 g, 500–9999 g, 10–50 kg a 50 kg plus.⁷⁷ Podobný graf se shodnými kategoriemi lze nalézt i ve Výroční zprávě 2019.⁷⁸

2.1.2. Možná definice dle trestního zákoníku

Jiný pohled na pojmy malovýroba a velkovýroba nabízí trestní zákoník, podle nějž toto jednání kvalifikujeme jako trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. z. Stejně jako většina ostatních trestných činů,

⁷⁴ PČR. *Mapa varen a pěstíren*. [online]. Praha: PČR, 2016. [cit. 10.8.2022]. Dostupné z: <https://varnyapestirny.policie.cz/>.

⁷⁵ *Tamtéž*.

⁷⁶ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2021*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2022. [cit. 10.8.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-npc-2021.aspx>. S. 7.

⁷⁷ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2018*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2019. [cit. 10.8.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocní-zprava-za-rok-2018.aspx>. S. 12.

⁷⁸ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2019*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2020. [cit. 13.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocní-zprava-2019-web-pdf.aspx>. S. 12.

i tento obsahuje kvalifikované skutkové podstaty, nicméně pro předmětné jednání bude klíčová základní skutková podstata obsažená v odstavci 1, která trestnost výroby metamfetaminu nepodmiňuje žádným množstvím.

Pro vytvoření definice malovýroby metamfetaminu dle trestního zákoníku je nicméně nutné vzít v potaz i odstavec druhý, obsahující v písmenu c) kvalifikační okolnost značného rozsahu. Vztah mezi rozsahem větším než malým, větším, značným a velkým stanovil Nejvyšší soud ve svém usnesení pod sp. zn. 15 Tdo 1003/2012 ze dne 27. 2. 2013 v trestní věci obviněného T. D. H., jenž byl uznán vinným zvláště závažným zločinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 písm. c) tr. z., a to takto: „*V konkrétní rovině to tedy znamená, že větším rozsahem je desetinásobek množství většího než malého, značným rozsahem je desetinásobek takto určeného většího rozsahu a velkým rozsahem pak je desetinásobek takto určeného značného rozsahu.*“⁷⁹

Pro zjištění, na jaké množství je možno ještě vztáhnout § 283 odst. 1 tr. z., je žádoucí stanovit, kolik gramů metamfetaminu představuje značný rozsah, který je znakem kvalifikované skutkové podstaty podle § 283 odst. 2 písm. c) tr. z. Tento problém opět vyřešil Nejvyšší soud, a to ve svém stanovisku ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. Tpjn 301/2013. Součástí tohoto stanoviska je příloha obsahující tabulku, v níž Nejvyšší soud určil množství větší než malé a nejmenší množství účinné psychotropní látky, jež musí obsahovat látka označená jako droga, aby bylo její zkoumané množství považované za větší než malé. Učinil tak pro každou látku označenou jako droga, kterou charakterizuje obecně vžitým názvem, mezinárodním nechráněným názvem v českém jazyce a účinnou psychotropní látkou. Vzhledem k tématu práce by bylo neefektivní zabývat se jinými omamnými a psychotropními látkami, proto bude tabulka níže brát v potaz pouze metamfetamin, v příloze označovaný pod obecně vžitým názvem pervitin.

---

⁷⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012.

Metamfetamin			
Množství	Hmotnost (kvantita)	Nejmenší množství účinné psychotropní látky pro metamfetamin (kvalita)	Nejmenší množství účinné psychotropní látky pro hydrochlorid (kvalita)
Větší než malé	1,5	0,5	0,6
Větší	15	5	6
Značné	150	50	60
Velké	1500	500	600
Psychotropní látkou je (+)-1-fenyl-2-methylaminopropan, všechny údaje jsou v (g).			

V této souvislosti je třeba upozornit na ustálenou judikaturu, která nevylučuje, že i v případě, kdy současně nebudou naplněny oba požadované znaky, tedy kvalita i kvantita, lze vyslovit závěr, že k naplnění skutkové podstaty zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, 2 písm. c) tr. z. může dojít. Nejvyšší soud totiž dovedl, že pokud se kvalita nebo kvantita dostatečně přiblížila výše stanoveným hodnotám, je třeba vzít do úvahy i další okolnosti, jako způsob, „*jakým pachatel nakládal s uvedenými látkami, dobu, po kterou tak činil, počet osob, jimž je např. opatřil, prodal nebo pro ně přechovával, výši peněžní částky, kterou za jejich prodej získal, případně i jiné skutečnosti.*“⁸⁰

Podle této tabulky by tak pojem malovýroba metamfetaminu za užití jazykového a logického výkladu v sobě zahrnoval produkci metamfetaminu o hmotnosti produktu do 150 g s obsahem 50 g účinné látky v případě volné metamfetamin base, respektive 60 g v případě hydrochloridu metamfetaminu.

2.1.3. Metodika Úřadu pro drogy a kriminalitu

Úřad Organizace Spojených národů pro drogy a kriminalitu (UNODC) každoročně vydává výroční zprávu Drug World Report, v níž uvádí velké množství statistických dat. Mezi těmito daty lze nalézt i počet zajištěných nelegálních laboratoří. K jejich sběru využívá dotazník Annual Reports Questionnaire (ARQ), který zasílá jednotlivým členským státům. Vysvětlení, jak předmětný dotazník vyplnit, poskytují Guidelines for the Annual Report Questionnaire, přičemž

⁸⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012.

část A8 uvedeného dokumentu se zabývá nelegálními laboratořemi. Podle této části UNODC rozlišuje u nelegálních laboratoří na zpracování opia, výrobu kokainu a syntetických drog celkem čtyři hladiny výroby, přičemž u každé uvádí i přibližnou produkční schopnost na jeden produkční cyklus ve vztahu k drogám amfetaminového typu, mezi něž metamfetamin nepochybně patří. Tuto metodiku zachycuje tabulka níže.

Název	Produkční schopnost na jeden produkční cyklus
Kuchyňská	do 50 g
Maloobjemová	do 500 g
Střední hladina výroby	do 50 kg
Průmyslová	nad 50 kg ⁸¹

2.1.4. Spojené státy americké

Pro další srovnání se lze podívat do Spojených států amerických. Michael S. Scott a Kelly Dedel uvádí, že „existují dva hlavní druhy nelegálních laboratoří na výrobu metamfetaminu. Jedním je „super“ laboratoř – velká, vysoce organizovaná laboratoř, která je schopna vyprodukovat 4,54 kg [v originálu autoři použili 10 liber, pozn. autora] a více na jeden produkční cyklus. V současnosti jsou super laboratoře koncentrovány v Jižní Kalifornii a Mexiku. Druhým typem je maloobjemová laboratoř, často nazývaná jako ‚mom and pop‘ nebo ‚Beavis a Butthead.‘ Tyto laboratoře vyrobí pouze 28,35 g až 113,40 g [autoři opět použili jinou jednotku, konkrétně pak 1–4 unce, pozn. autora] na jeden produkční cyklus.“⁸² Podobně se vyjádřila i Katina Kypridakes na schůzi Justičního výboru Sněmovny reprezentantů USA: „druhý typ laboratoře, se kterým se setkáváme, produkuje méně než 450 g [autorka použila 1 libru, pozn. autora] na jeden produkční cyklus. Ve většině případů tyto kuchyňské nebo ‚mom and pop‘ laboratoře produkuje mezi 56,70 g až 113,40 g metamfetaminu [na jeden produkční cyklus, pozn. autora].“⁸³

⁸¹ UNODC. *Guidelines for the Annual Report Questionnaire*. [online]. UNODC, 2022. [cit. 13.12.2022]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/ARQ/New_Guidelines_Version_1.1.pdf. S. 27.

⁸² SCOTT, S. Michael. DEDEL, Kelly. *Clandestine Methamphetamine Labs 2nd Edition*. [online]. U. S. Department of Justice, 2006. [cit. 21.8.2022]. Dostupné z: https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/ clandestine_meth_labs_2nd_edition.pdf.pdf. S. 6.

⁸³ U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE. *Combating methamphetamine proliferation in America. Hearing before the Committee on the Judiciary United States Senate*. [online]. Washington: U. S. Government Printing Office, 2000. [cit. 21.8.2022]. Dostupné z: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/CHRG-106shrg67479/html/CHRG-106shrg67479.htm>. S. 20.

A do třetice lze uvést výsledek výzkumu Inland Narcotics Clearing House, který probíhal v letech 2001–2002, podle nějž se průměrná produkční schopnost nelegálních kuchyňských laboratoří pohybuje mezi 62,37 g a 104,89 g (v originálu 2,2 unce až 3,7 unce) metamfetaminu na jeden produkční cyklus.⁸⁴

Z výše uvedených příkladů lze vyvodit závěr, že ve Spojených státech amerických je běžné definovat malovýrobu jako produkční schopnost nelegální laboratoře na jeden produkční cyklus, přičemž se rozsah hmotnosti výsledného produktu pohybuje ve výjimečných případech až do 450 g metamfetaminu. Hraniční hodnota pro označení trestné činnosti za velkovýrobu je poté spatřována v produkční schopnosti nad 4,5 kg metamfetaminu na jeden produkční cyklus.

2.1.5. Produkční schopnost a potenciál nelegální laboratoře na výrobu metamfetaminu

Produkční schopnost, tedy množství metamfetaminu, jaké nelegální laboratoř skutečně vyrobí během jednoho produkčního cyklu, je definována následujícími faktory: množstvím prekurzorů, vybavením laboratoře a lidským faktorem.

V případě, že není dostatek prekurzorů k výrobě, nemá nelegální laboratoř z čeho vyrábět. Pokud nemá k dispozici odpovídající vybavení, může vyrábět, ale pouze za cenu snížení efektivity celého produkčního procesu. Příkladem může být nahrazení laboratorního skla s požadovaným obsahem laboratorním sklem poloviční velikosti. Zásadním nedostatkem je taktéž nezkušenost pachatele s produkčním procesem, v důsledku čehož může dojít k zahoření či explozi nelegální laboratoře, přičemž taková událost pachatele zpravidla ohrozí na životě a odhalí jeho trestnou činnost OČTŘ.

Pokud je nelegální laboratoř limitována alespoň jedním faktorem, nemá tedy dostatečný přísun prekurzorů, je nedostatečně vybavena či pachatel není schopen vyrábět metamfetamin odpovídající kvality, její produkční potenciál bude vyšší než její produkční schopnost. Pojem produkční potenciál s produkční schopností nelegální laboratoře velmi úzce souvisí. Můžeme jej definovat jako množství metamfetaminu, které je nelegální laboratoř schopna v dokonalých podmínkách vzhledem ke skutkovým okolnostem jedním produkčním cyklem vyrobit. V ideálním případě pro pachatele se produkční schopnost s produkčním potenciálem rovnají, zpravidla však produkční potenciál bývá vyšší než produkční schopnost, jak je naznačeno výše.

---

⁸⁴ INLAND NARCOTICS CLEARING HOUSE. *Summary Results from the Methamphetamine Lab Cookers Survey June 2001 – December 2002*. [online]. Los Angeles: Inland Narcotics Clearing House, 2003. [cit. 21.8.2022]. Dostupné z: <https://www.ojp.gov/pdffiles1/Photocopy/200605NCJRS.pdf>. S. 20.

2.1.5.1. Zjišťování produkční schopnosti nelegální laboratoře

Pro určení produkční schopnosti nelegální laboratoře na výrobu metamfetaminu je důležitá činnost vyšetřovatele i operativy, nicméně naprosto klíčová je role kriminalistického technika při ohledání⁸⁵ nelegální laboratoře. Je třeba citlivě zajistit všechny předměty, které mohou sloužit v trestním řízení jako důkaz. Produkční schopnost nelegální laboratoře je prokázána znaleckým zkoumáním metamfetaminu zajištěného při realizaci, probíhající zpravidla při výrobě metamfetaminu.

Pokud realizace neprobíhá v době výroby, je stanovení produkční schopnosti nelegální laboratoře o poznání složitější. U produkčních cyklů předcházejících realizaci produkční schopnost nelegální laboratoře pouze odhadujeme, a to za pomoci jiných nástrojů, které trestní řád OČTŘ nabízí. Typicky se jedná o odposlech a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř. a sledování osob a věcí dle § 158d tr. ř.

Produkční schopnost dokazujeme zejména výsledkem odběratelů, odposlechy a sledováním osob a věcí. Pokud bude obžaloba postavena pouze na výpovědi drogově závislých osob, je třeba se připravit na možnost, že se celý rozsah trestné činnosti pachatele nepodaří dostatečně prokázat, neboť výpovědi drogově závislých osob jsou charakteristické svou nekonzistentností. Realizaci jako neopakovatelný úkon ale z podstaty věci nelze provést při každém produkčním cyklu nelegální laboratoře, zjišťování historie produkční schopnosti se tak výše uvedenými způsoby OČTŘ nevyhne.

2.1.5.2. Zjišťování produkčního potenciálu nelegální laboratoře

Produkční potenciál nelegální laboratoře lze zjistit pomocí znaleckého posudku z oboru kriminalistika, odvětví chemie, fyzikální chemie, a to za předpokladu, že OČTŘ zajistí podstatnou část nelegální laboratoře. Zajistit nelegální laboratoř spolu s předměty důležitými pro trestní řízení se podaří téměř při každé realizaci, pokud je na místě výroby přítomna a nedojde k závažným pochybením. Znalec obeznámen s příslušnými částmi spisu je schopen OČTŘ sdělit, zda nelegální laboratoř byla schopna provozu, případně OČTŘ sdělí, který z komponentů chybí. Především je pak schopen dopočítat kolik gramů, případně kilogramů metamfetaminu by bylo možno

---

⁸⁵ „Ohledání je kriminalistickou metoda, kterou se na základě bezprostředního pozorování zjišťuje, zkoumá, hodnotí a podchycuje materiální situace nebo stav objektů, majících vztah k prověřované události.“ KONRÁD, Zdeněk. PORADA, Viktor., STRAUS, Jiří. SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015, s. 47. ISBN 978-80-7380-547-0.

ze zajištěných prekurzorů vyrobit. V tomto kontextu je důležité zajišťovat i odpad a matečné louhy.

2.1.6. Vyvození kvantitativní definice výroby metamfetaminu pro účely této práce

Ne všechny výše uvedené možné definice jsou pro účely této práce vhodné. Definice výroby metamfetaminu za užití Mapy varen a pěstíren PČR selhává ve svém napojení na jednotku času. Nelegální laboratoř o produkční schopnosti 50 g na jeden produkční cyklus se s přibývajícím časem a počtem výrobních cyklů začne přesouvat do vyšších kategorií 50–499 g, 500–9999 g, 10–50 kg a 50 a více kg, čímž ztratíme přehled o její průměrné produkční schopnosti za jednotku času. Jinými slovy, množství vyprodukovaného metamfetaminu by se nemělo počítat bez současného počtu produkčních cyklů.

Problém definice podle trestního zákoníku je totožný, jako je problém definice dle Mapy pěstíren a varen PČR. V konečném důsledku budeme vždy řešit celkové vyrobené množství produktu, nikoliv produkční schopnost, která nás zajímá. Údaj o produkční schopnosti nelegální laboratoře je důležitý, neboť vycházíme z premisy, že i malovýrobou je možno vyrobit 50 kilogramů produktu (což definice dle Mapy pěstíren a varen PČR neumožňuje, při její aplikaci se z takové malovýroby stane velkovýroba) nebo naplnit skutkovou podstatu zvláště závažného zločinu § 283 odst. 1, 2 písm. c), odst. 3 písm. c) tr. z., byť to bude vyžadovat značné množství produkčních cyklů a dlouhý časový úsek.

Problém obou uvedených definic tedy spočívá ve skutečnosti, že řeší v konečném důsledku pouze celkové množství produktu, s nímž pachatel neoprávněně nakládal. Považuji za důležité, aby se produkční schopnost nelegální laboratoře z definice malovýroby neztrácela, jelikož tento údaj může OČTŘ velmi dobře posloužit k výše uvedeným účelům.

Naopak definice malovýroby a velkovýroby metamfetaminu podle NPC, UNODC a amerického pojetí jsou pro účely této práce vhodnější, neboť produkční schopnost je v nich navázána na jeden produkční cyklus, což považuji za elegantní řešení. Jejich problém je snadno identifikovatelný – navzájem se neshodnou v hodnotách pro jednotlivé kategorie.

NPC hovoří o produkční schopnosti malovýroby „v rádech maximálně desítek gramů na jeden výrobní cyklus.“⁸⁶ Na základě kategorií v grafech ve výročních zprávách lze však usoudit, že za malovýrobu je ještě považována produkční schopnost do 500 g metamfetaminu na jeden

---

⁸⁶ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2021* [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2022. [cit. 10.8.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-npc-2021.aspx>. S. 8.

produkční cyklus, což je souladné s definicí podle UNODC. V americké literatuře se hodnoty pro malovýrobu pohybují až do produkční schopnosti 450 g metamfetaminu na jeden produkční cyklus. Rozdíl mezi definicemi představuje střední hladina výroby a velkovýroba.

Je otázkou, zda definici neodvíjet spíše od produkčního potenciálu než od produkční schopnosti nelegální laboratoře. Záměna těchto dvou veličin by znamenala restriktivnější pojetí malovýroby, střední hladiny výroby i velkovýroby. Pokud by pachatel vyprodukoval jedním produkčním cyklem 400 g metamfetaminu, ale vzhledem k dostatku prekurzorů, vhodnému vybavení laboratoře a svým znalostem by byl schopen vyrobit 2500 g metamfetaminu, bylo by možné jeho jednání kvalifikovat jako střední hladinu výroby, nikoliv jako malovýrobu, v důsledku čehož by měl dostat přísnější trest než podle definice operující s produkční schopností nelegální laboratoře. Vzhledem k charakteru drogové trestné činnosti a její společenské nebezpečnosti se kloním k drobné úpravě spočívající v definování uvedených pojmů za pomoci produkčního potenciálu.

Lze tak uzavřít, že pro účely této práce rozumíme malovýrobou metamfetaminu produkční potenciál nelegální laboratoře do 500 g metamfetaminu na jeden produkční cyklus, střední hladinou výroby produkční potenciál od 500 g do 8 kg metamfetaminu⁸⁷ na jeden produkční cyklus a velkovýrobou produkční potenciál od 8 kg metamfetaminu na jeden produkční cyklus. Je však zapotřebí podotknout, že tyto hranice nelze vnímat jako absolutní. Mohou se dynamicky měnit v čase tak, jak se mění schopnosti pachatelů zásobujících nelegální trh. Rovněž nemohou platit celosvětově, neboť v každém státu OČTŘ bojují s jiným rozsahem drogové trestné činnosti.

Dobrym příkladem, jak odlišné může být chápání malovýroby, střední hladiny výroby a velkovýroby poskytuje metodika UNODC, podle níž je velkovýroba, kterou označuje jako průmyslovou výrobu, spatřována v produkční schopnosti nad 50 kg metamfetaminu na jeden produkční cyklus. V realitě České republiky roku 2023 by nelegální laboratoř s produkční schopností, o to méně pravděpodobně s produkčním potenciálem, okolo 50 kg metamfetaminu na jeden produkční cyklus představovala výjimečný úspěch. Například v roce 2016 byla zajištěna v rámci operace MĚSÍC nelegální laboratoř o odhadované produkční schopnosti 45 kg metamfetaminu na jeden produkční cyklus.⁸⁸

Vyhodnocování, jakým způsobem pachatel metamfetamin vyrábí, probíhá v trestním řízení průběžně. Drogová trestná činnost je specifická právě značným zapojením operativně pátracích

---

⁸⁷ Osobní konzultace s kpt. Ing. Tomášem Kratinou, MBA, vedoucím redakční rady odborného recenzovaného časopisu *Drugs & Forensics Bulletin* Národní protidrogové centrály.

⁸⁸ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2016*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2017. [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-za-rok-2016.aspx>. S. 15.

prostředků, díky kterým je OČTŘ schopen se pohybovat v utajení, a delším prověřováním. Pachatelé o skutečnosti, že jsou prověřováni, v ideálním případě nic netuší, což umožňuje relativně klidné dokumentování jejich trestné činnosti v plném rozsahu. Závěrem je třeba upozornit, že samotné označení trestné činnosti za malovýrobu samo o sobě nezajistí snazší či rychlejší vyšetřování, a to i vzhledem k jedinečnosti každé trestné činnosti, pouze naznačí, co mohou OČTŘ v takovém trestním řízení, zejména v řízení před soudem, očekávat.

2.2. Statistické údaje

2.2.1. Struktura drogové trestné činnosti prizmatem trestního stíhání

Strukturálně se drogová trestná činnost skládá zejména z trestných činů hlavy sedmé tr. z., konkrétně pak za drogové delikty můžeme označit trestné činy podle § 283, § 284, § 285, § 286 a § 287 tr. z., tradičně se k nim řadí také § 288 tr. z. Pokud vztáhneme drogové trestné činy k metamfetaminu, zůstanou relevantními pouze tyto trestné činy:

- i. Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. z.
- ii. Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 tr. z.
- iii. Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu podle § 286 tr. z.
- iv. Šíření toxikomanie podle § 287 tr. z.

Trestný čin	Celkem osob obžalováno v roce 2021 z daného trestného činu ⁸⁹	Podíl z celkového počtu stíhaných osob v roce 2021
§ 283	2123	7,34 %
§ 284	440	1,52 %
§ 286	65	0,22 %
§ 287	11	0,03 %
Celkem	2639	9,11 %

Při pohledu na tabulku je zjevné, že nejrozšířenějším zástupcem relevantních drogových deliktů je trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami

⁸⁹ STŘÍŽ, Igor. *Zpráva o činnosti státního zastupitelství za rok 2021* [online]. Brno: Nejvyšší státní zastupitelství, 2022. [cit. 9.8.2022]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/nsz/cinnost-nejvyssiho-statniho-zastupitelstvi/zpravy-o-cinnosti/zprava-o-cinnosti-za-rok-2021/>.

a s jedy podle § 283 tr. z. Ze spáchání tohoto trestného činu bylo v roce 2021 obžalováno 2123 osob⁹⁰, což s přihlédnutím k celkovému počtu obžalovaných osob v roce 2021, který činil 28 912 osob⁹¹, tvořilo 7,34 % celkového počtu obžalovaných osob. Nutno podotknout, že tento trestný čin postihuje neoprávněné nakládání s celou škálou OPL, tudíž nelze tvrdit, že všech 2132 osob bylo obžalováno právě za neoprávněné nakládání s metamfetaminem. Tuto skutečnost je třeba vzít do úvahy i při interpretaci ostatních dat v tabulce.

Trestný čin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 tr. z. je přibližně pětkrát méně častý než trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. z. Tato právní kvalifikace by se dala z pohledu OČTŘ označit jako záchranná, neboť v případě, že se nepodaří prokázat, že pachatel svým jednáním naplnil skutkovou podstatu § 283 tr. z., ale lze jej spojit s držením většího než malého množství⁹² psychotropní látky metamfetaminu, pak lze toto jednání právně kvalifikovat právě jako trestný čin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 tr. z. Toto mohla být situace v trestní věci, která byla řešena u Okresního soudu v České Lípě. Skutková a právní věta trestního příkazu znějí následovně: *„od přesně nezjištěné doby na bližší nezjištěných místech do 15:20 hod dne 6. 8. 2021 v obci Doksy, okres Česká Lípa, v ulici [anonymizováno], aniž by disponoval nezbytným povolením k zacházení s psychotropními látkami, měl na svém létajícím bezpilotním letounu – dronu [anonymizováno], S/N: [anonymizováno], který ovládal pomocí dálkového ovladače a který zachytil strážník Městské policie Doksy, pro vlastní potřebu uschované tři sáčky s bílou krystalickou látkou o hmotnostech 0,65 g, 0,64 g a 0,64 g bez obalů, tj. o celkové hmotnosti 1,93 g bez obalů, ve které bylo chemickým zkoumáním prokázáno množství 1,55 g čistého metamfetaminu, přičemž metamfetamin zvaný pervitin je psychotropní látka uvedená v příloze č. 5 k nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, ve smyslu § 44c odst. 1 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, tedy neoprávněně pro vlastní potřebu přechovával v množství větším než malém jinou psychotropní látku než uvedenou v § 284 odst. 1 trestního zákoníku, čímž spáchal přečin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 2 trestního zákoníku.“*⁹³

Pokud pomineme, že v tomto trestním příkazu je jako v jednom z prvních v České republice zdokumentováno použití dronu k drogové trestné činnosti, nelze si nevšimnout,

---

⁹⁰ STRÍŽ, Igor. *Zpráva o činnosti státního zastupitelství za rok 2021. Tabulková část I.* [online]. Brno: Nejvyšší státní zastupitelství, 2022. [cit. 9.8.2022]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/nsz/cinnost-nejvyssiho-statniho-zastupitelstvi/zpravy-o-cinnosti/zprava-o-cinnosti-za-rok-2021/>. Tabulka II/7.

⁹¹ *Tamtéž, tabulka II/1e.*

⁹² U metamfetaminu se bude jednat o kvantitu 1,5 g a kvalitu 0,5 g v případě volné báze metamfetaminu, respektive 0,6 g hydrochloridu metamfetaminu.

⁹³ Trestní příkaz Okresního soudu v České Lípě ze dne 14. 1. 2022, sp. zn. 2 T 5/2022.

že jednání pachatele svádí k právní kvalifikaci podle § 283 tr. z. Konkrétně k tomu vede skutečnost, že pachatel měl tři přesně rozvážené sáčky na dronu, který dálkově ovládal. Bez znalosti trestního spisu samozřejmě nelze tvrdit, že tyto sáčky s metamfetaminem neměl pro vlastní potřebu. V hypotetické obdobné trestní věci obviněný využil svého práva daného trestním řádem a nevypovídal, žádné další svědky ani podezřelé se nepodařilo ustanovit, záznamy z městského kamerového systému nebyly zajištěny a jsou již smazány, nemáme ani zajištěnou elektronickou komunikaci obviněného. Máme prokázáno, že obviněný ovládal dron s třemi přesně rozváženými sáčky s metamfetaminem. Může se tedy jednat o dealera nebo překupníka zásobujícího zákazníka, stejně tak může jít i o samotného výrobce. Na druhé straně může jít naopak o zákazníka, který použil dron jako dopravní prostředek pro OPL, aby ke zdroji nemusel osobně. Za tohoto skutkového stavu by podání obžaloby, resp. návrhu na potrestání, pro přečin neoprávněného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. z. nemělo oporu v zajištěných důkazech.

Trestný čin výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedy podle § 286 tr. z. je přibližně dvaatřicetkrát méně častý než trestný čin podle § 283 tr. z., přičemž se opět jedná o skutkovou podstatu postihující jednání, které se nepodaří dokázat jako trestný čin podle § 283 tr. z.

Trestný čin šíření toxikomanie podle § 287 tr. z. je raritním, s přibližně sto třiadevadesátkrát menším výskytem než trestný čin podle § 283 tr. z., neboť pokud pachatel svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, pak zpravidla onu omamnou a psychotropní látku také poskytne, v důsledku čehož bude jeho jednání právně kvalifikováno jako trestný čin podle § 283 tr. z.

Další skutečností, kterou je třeba vzít v úvahu, je značná latence drogové trestné činnosti, což připomíná i Krajské státní zastupitelství v Praze.⁹⁴ Latencí míníme rozdíl mezi kriminalitou skutečnou a registrovanou.⁹⁵ Podle Zemana, Štefunkové a Trávníčkové⁹⁶ registrovaná drogová trestná činnost odráží spíše intenzitu a zaměření OČTŘ na odhalování tohoto druhu trestné činnosti

---

⁹⁴ STRŽÍŽ, Igor. *Zpráva o činnosti státního zastupitelství za rok 2021* [online]. Brno: Nejvyšší státní zastupitelství, 2022. [cit. 9.8.2022]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/nasz/cinnost-nejvyssiho-statniho-zastupitelstvi/zpravy-o-cinnosti/zprava-o-cinnosti-za-rok-2021/>. S. 52.

⁹⁵ GRIVNA, Tomáš. SCHEINOST, Miroslav. ZOUBKOVÁ, Ivana a kol. *Kriminologie*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 34-35. ISBN 978-80-7598-554-5.

⁹⁶ ZEMAN, Petr. ŠTEFUNKOVÁ, Michaela. TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Increase in Figures on Drug Offences in the Czech Republic: An Epidemic of Drug Crime or Something Else?* [online]. Česká kriminologie, 2017. [cit. 9.8.2022]. Dostupné z: <https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2017-1/increase-in-figures-on-drug-offences-in-the-czech-republic-an-epidemic-of-drug-crime-or-something-else>. S. 11.

než skutečný stav kriminality. S tímto závěrem nezbyvá než souhlasit, OČTŘ při odhalování drogové trestné činnosti naráží zejména na limity personální, finanční a technické.

Na drogovou trestnou činnost ovšem nelze nahlížet pouze prizmatem hlavy sedmé tr. z., neboť ta neobsahuje tzv. sekundární drogovou trestnou činnost. Pod ni lze subsumovat kriminalitu majetkovou, násilnou a mravnostní.⁹⁷ Jedná se tedy o trestné činy, které „nepostihují přímo nakládání s OPL, ale jsou páchány v souvislosti s jejich užíváním.“⁹⁸ Za sekundární drogovou trestnou činnost tak lze označit krádeže, jimiž si drogově závislé osoby opatřují prostředky ke koupi či směně OPL, v závažnějších případech to jsou loupeže a vraždy. „Drogová trestná činnost je podhoubím pro další trestnou činnost (...) Nezanedbatelný je i vliv na trestnou činnost v dopravě, kdy pod vlivem drog řidiči páchají ať už přestupky, případně trestnou činnost, leckdy s následky na život a zdraví ostatních účastníků silničního provozu. Dále je potřeba připomenout i logické zvyšování zátěže jak zdravotnictví, tak sociálního systému státu.“⁹⁹

Typickým příkladem závažné sekundární drogové kriminality je případ Milana Horvátha, který „pod vlivem methyldamfetaminu, v úmyslu zmocnit se drogy, o které předpokládal, že ji má poškozená u sebe (...) napadl poškozenou K. D.,“¹⁰⁰ přičemž „poté, co zjistil, že shora uvedeným jednáním od poškozené drogu nezíská, v uvedené době a na témže místě v úmyslu ji usmrtit, aby neprozradila jeho předchozí jednání, třikrát bodl K. D. nožem do břicha.“¹⁰¹ Poškozená útok Horvátha nepřežila.

Na tomto případě lze zároveň ilustrovat, že adjektivum sekundární ve slovním spojení sekundární drogová kriminalita nelze automaticky vykládat jako méně závažnou kriminalitu než kriminalitu přímo spojenou s neoprávněným nakládáním s OPL.

Praxí je rovněž doložen případ, kdy jeden ze členů organizované skupiny vyrobený metamfetamin kradl. Za trest byl ostatními pachateli pověšen za obě ruce na jeřáb, opakovaně pálen rozžhavenou železnou tyčí, opakovaně touto tyčí udeřen do hlavy a dušen pomocí igelitového pytle, což vedlo k jeho smrti.¹⁰²

---

⁹⁷ ZEMAN, Petr. TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Kriminální kariéra pachatelů drogové kriminality*. [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010. [cit. 9.8.2022]. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/376.pdf>. S. 16.

⁹⁸ ROUBALOVÁ, Michaela a kol. *Možnosti zjišťování míry a struktury sekundární drogové kriminality v podmínkách České republiky*. [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019. [cit. 10.8.2022]. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/455.pdf>. S. 18.

⁹⁹ Rozsudek Okresního soudu v Jihlavě ze dne 21. 10. 2020, sp. zn. 13 T 117/2020.

¹⁰⁰ Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. května 2015, sp. zn. 2 T 1/2015.

¹⁰¹ *Tamtéž*.

¹⁰² Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 5. 2022, sp. zn. 48 T 13/2020.

2.2.2. Struktura drogové trestné činnosti prizmatem zajištěných nelegálních laboratoří

O struktuře drogové trestné činnosti si lze udělat představu i za pomoci dat týkajících se počtu zajištěných nelegálních laboratoří na výrobu metamfetaminu.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jihočeský	13	14	12	16	10	16	11	12	8	5	5
Jihomoravský	68	51	29	62	43	39	33	34	36	27	25
Karlovarský	6	10	6	2	4	2	3	8	3	3	3
Královéhradecký	13	10	7	9	14	17	25	6	10	17	10
Liberecký	6	6	3	6	22	7	14	20	9	11	6
Moravskoslezský	33	26	26	27	35	39	37	30	29	34	26
Olomoucký	11	38	23	29	16	18	18	20	11	25	8
Pardubický	5	5	3	8	7	4	8	8	5	11	13
Plzeňský	12	7	9	4	10	3	8	7	14	4	7
Praha	24	22	23	18	17	25	24	29	23	16	7
Středočeský	39	32	25	18	28	25	25	23	21	27	17
Ústecký	43	49	22	23	40	34	26	36	32	17	21
Vysočina	7	21	5	13	9	9	11	6	8	7	3
Zlínský	12	34	34	18	8	12	9	13	23	17	8
NPC SKPV PČR	14	10	8	8	9	13	10	12	12	13	3
CELKEM	342	306	335	235	261	272	263	262	264	244	234 ¹⁰³

Z uvedených dat je možno pozorovat mírný pokles zajištěných nelegálních laboratoří. Nelichotivé prvenství náleží Jihomoravskému kraji, který ve sledovaném období jedné dekády měl celkem 6× nejvyšší počet zajištěných nelegálních laboratoří ročně.

Celkový počet zajištěných nelegálních laboratoří „kvalifikovaným odhadem tvoří pouhých 5 až 10 % skutečného stavu (vysoká míra latence) a na místě je tak spíše uvažovat až o škodlivém provozu 1.250 až 2.500 ilegálních laboratoří ročně.“¹⁰⁴

¹⁰³ Odpověď Policejního prezidia Policie České republiky na žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ze dne 13. 8. 2021, č. j. PPR-27231-4/ČJ-2021-990810.

¹⁰⁴ LEHMERT, Karel. ANDRLÍK, Ondřej. ANDRLÍKOVÁ, Dana. *Vliv kontaminace na odhad ceny nemovitosti.* DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 4/2018, s. 13-19, s. 13. ISSN 1211-8834.

3. Typický pachatel

3.1. Trestní součinnost

Pachatele, který disponuje souborem znaků charakteristických pro páčání dané trestné činnosti, označujeme pojmem typický pachatel. Předně je třeba uvést, že OČTŘ jen velmi ojedinele narazí na pachatele, který metamfetamin vyrábí samostatně, tj. sám si sežene prekurzory, vybavení nelegální laboratoře a provede výrobu. Tato skutečnost je dána složitostí obstarání prekurzorů k výrobě, jejichž prodej je z podstatné části regulován, ale i vhodného vybavení nelegální laboratoře, kupříkladu laboratorního skla. Z ryze praktických důvodů se tak pachatelé spojují a operují v rámci trestné součinnosti, tedy typicky jako spolupachatelé podle § 23 tr. z., případně jako účastníci podle § 24 tr. z. Pro malovýrobu metamfetaminu je charakteristický spíše menší počet spolupachatelů vyznačující se nízkou organizovaností, kdy jeden zajišťuje přísun prekurzorů a druhý provádí samotnou výrobu metamfetaminu. Ve střední hladině výroby se objevují organizované skupiny tak, jak jsou definovány judikaturou, neboť tr. z. definici tohoto pojmu neobsahuje. Používá se jako okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, jako je tomu u zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. a) tr. z., případně jako okolnosti přitěžující.

U organizované skupiny je judikaturou vyžadováno, „*aby šlo nejméně o tříčlenné sdružení trestně odpovědných osob, jejichž vzájemná součinnost na realizování trestné činnosti vykazuje takovou míru plánovitosti jejího průběhu a tomu odpovídající a koordinaci úloh jednotlivých účastníků, že tyto okolnosti zvyšují pravděpodobnost úspěšného provedení trestného činu loupeže [soud řešil pojem organizované skupiny ve vztahu k trestnému činu loupeže], a tím i jeho nebezpečnost pro společnost.*“¹⁰⁵ Pachatelé (tři spolupachatelé, ale rovněž také dva spolupachatelé a účastník) se navzájem nemusí znát, postačí, když o sobě vědí.¹⁰⁶ Organizované skupiny bývají ke spáchání trestného činu zřizovány *ad hoc* a je třeba je důsledně odlišovat od organizovaných zločineckých skupin, neboť se jedná o dva rozdílné pojmy. Organizované skupiny na rozdíl od organizovaných zločineckých skupin nemají stabilní a trvalou hierarchii. „*Zatímco organizovaná zločinecká skupina ve smyslu § 361 tr. zákoníku se vyznačuje určitou trvalostí, tedy musí být založena s cílem operovat po delší dobu, organizovaná skupina může být jednorázovou záležitostí, tedy může být založena s cílem dopustit se jen jednoho trestného činu, kdy však může jít i o řadu trestných činů spáchaných v delším časovém rozmezí. Důležitým ukazatelem je pak*

¹⁰⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 18. 7. 1985, sp. zn. 11 To 51/85.

¹⁰⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2010, sp. zn. 8 Tdo 237/2010.

*i míra participace jednotlivých osob a zejména pak míra jejich vzájemné součinnosti, kdy se u organizované zločinecké organizace vyžaduje o něco vyšší koordinace a jasnější dělba práce mezi jednotlivými články než u organizované skupiny.*¹⁰⁷ U velkovýroby je praxí doložen vznik organizovaných zločineckých skupin. Legální definici organizované zločinecké skupiny nalezneme v § 129 tr. z.: *„organizovaná zločinecká skupina je společenstvím nejméně tří trestně odpovědných osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, které je zaměřeno na soustavné páčání úmyslné trestné činnosti.*“¹⁰⁸

Kdykoliv je poté v textu níže užito pojmu organizovaná skupina, není vyloučeno, že se v kontextu každé konkrétní věci může jednat i o organizovanou zločineckou skupinu.

3.1.1. Rozdělení pachatelů podle míry profesionality, kterou páchají trestnou činnost

3.1.1.1. Amatérští pachatelé

Další kritérium pro diferenciaci pachatelů je míra profesionality, se kterou páchají trestnou činnost. Pachatelé operující na amatérské úrovni jsou typickými představiteli malovýroby metamfetaminu. Jsou často sami závislými osobami, přičemž vyrobený metamfetamin primárně užívají. Tuto skutečnost potvrzuje i Michael S. Scott a Kelly Dedel: *„However, most cooks in small-scale labs manufacture methamphetamine for their own personal use, rather than for street sales.*“¹⁰⁹ Jen velmi málo dbají na konspiraci, produkční cyklus provádí v celém rozsahu stále na jednom místě, typicky v místě svého bydliště. Nepoužívají filtrační zařízení k eliminaci výparů a zápachu, které při výrobě metamfetaminu vznikají. Prostor nelegální laboratoře neudržují, užívají elektronických komunikačních prostředků bez omezení, metamfetamin distribuují závislým osobám osobně. Při výrobě metamfetaminu často závažně chybují, což má za následek zahoření, případně explozi nelegální laboratoře.

Z kazuistiky bohaté na výbuchy nelegálních laboratoří lze vybrat například věc řešenou u Okresního soudu v Ostravě: *„Nejméně od 25. 10. 2017 do 1. 11. 2017 v Ostravě-Hulvákách na ul. Lázeňské 1461/2 v bytě č. XXXXX, který obýval obž. C., po předchozí domluvě a za vzájemné součinnosti, zde obž. L. přechovával v kufří laboratorní techniku tvořící provizorní laboratorní zařízení určené k nelegální výrobě psychotropní látky pervitin a dále chemikálie a pomocné látky určené k nedovolené výrobě pervitinu, načež dne 1. 11. 2017 kolem 13.30 hod. obž. C. poskytl*

---

¹⁰⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2014, sp. zn. 3 Tdo 684/2014.

¹⁰⁸ § 129 tr. z.

¹⁰⁹ SCOTT, S. Michael., DEDEL, Kelly. *Clandestine Methamphetamine Labs 2nd Edition*. [online]. U. S. Department of Justice, 2006. [cit. 21.8.2022]. Dostupné z: https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/ clandestine_meth_labs_2nd_edition.pdf.pdf. S. 14.

předmětný byt za částku 500 Kč obž. L., přičemž věděl, že tento zde bude vyrábět pervitin, kdy obž. L. za pomoci provizorního zařízení určeného k nelegální výrobě pervitinu a chemikálií, které si v tomto bytě za tímto účelem uschoval, a za použití farmaceutického přípravku obsahujícího pseudoefedrin ve snadno extrahovatelné formě v kuchyni předmětného bytu skutečně vyráběl pervitin s blíže nezjištěným množstvím účinné látky metamfetamin, což se mu však nepodařilo, neboť během procesu výroby do bezprostřední blízkosti zapnutého plynového vařiče umístil skleněnou baňku s toluenem, vědom si toho, že toluen je hořlavou kapalinou, přičemž jeho neodbornou manipulací s touto látkou došlo k výbuchu toluenu a následně ke vzniku požáru.“¹¹⁰

Tato skupina pachatelů je spolu s poloprofesionálními pachateli nejpočetnější. Charakteristická je pro ně široce rozvinutá kriminální kariéra, většinou se jedná o speciální recidivisty majetkové trestné činnosti. Trávníčková a Zeman ve svém výzkumu týkajícím se typického pachatele drogové trestné činnosti vycházeli z „analýzy záznamů v Rejstříku trestů u vzorku celkem 889 pachatelů, kteří byli v letech 2002 a 2003 odsouzeni za trestný čin dle § 187 tr. zák. [nyní 283 tr. z., pozn. autora].“¹¹¹ Došli k zjištění, že „za majetkovou trestnou činnost bylo v průběhu kriminální kariéry alespoň jednou odsouzeno 56 % pachatelů (signifikantně více mužů), za násilnou trestnou činnost 22 % pachatelů (signifikantně více mužů), a za mravnostní kriminalitu 3 % pachatelů. (...) Zkušenost s pobytem ve výkonu trestu odnětí svobody mělo 47 % pachatelů, z toho u 43 % se jednalo o zkušenost jedinou a u 83 % o nejvýše tři takové zkušenosti.“¹¹² S přihlédnutím k zaměření tohoto výzkumu nelze jeho výsledky interpretovat jako absolutní potvrzení tohoto závěru, neboť tato práce zpracovává problematiku výroby metamfetaminu, tedy mnohem užší pojem oproti všem možným variantám jednání podle § 283 tr. z., nicméně ledacos napovídá. V rejstříku trestů pachatelů je možno se setkat i s relativně častým zákazem činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel, se kterým úzce souvisí přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. z. Toto tvrzení lze podpořit kazuistikou: „obžalovaná K. B. v přesně nezjištěných dnech v době od 1.1.2017 do 30.1.2017 v Klášterci nad Ohří a z důvodu uskutečnění nákupu léků a prekurzorů k výrobě pervitinu na trase do Chomutova, Žatce a zpět, minimálně ve dvou případech řídila osobní motorové vozidlo zn. Renault Twingo RZ [anonymizováno] z majetku obž. J. K., nar. [anonymizováno], a to přesto, že trestním příkazem Okresního soudu v Chomutově zn. 6 T 180/2015 ze dne 27.10.2015, jenž

¹¹⁰ Rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 21. 6. 2018, sp. zn. 74 T 63/2018.

¹¹¹ ZEMAN, Petr. TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Kriminální kariéra pachatelů drogové kriminality*. [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010. [cit. 13.8.2022]. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/376.pdf>. S. 103.

¹¹² *Tamtéž*, s. 49.

nabyl právní moci dne 7.1.2016, jí byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 2 roků, tj. do 25.9.2017.“¹¹³

Trestnou činnost pachatelů operujících na amatérské úrovni tak lze odhalit i náhodou při běžné silniční kontrole, jelikož nedisponují vozidly upravenými pro skrytý převoz metamfetaminu nebo prekurzorů.

3.1.1.2. Poloprofesionální pachatelé

Poloprofesionální pachatelé jsou přirozeným vývojovým stupněm mezi amatérskými a profesionálními pachateli. Řadíme je mezi zástupce malovýroby a střední hladiny výroby metamfetaminu. Zkušenosti získávají každým, byť nezdařeným, produkčním cyklem. Dále mohou čerpat z předchozí praxe jiných kriminálně závadových osob. Pokud byli odsouzeni a jsou ve výkonu trestu, vyměňují si poznatky s dalšími odsouzenými. V neposlední řadě se vzdělávají také četbou odborných publikací a prostřednictvím internetu.

Výzkum provedený Inland Narcotics Clearing House v letech 2001–2002 ukazuje, že pachatelé se o výrobním procesu učí především od kamarádů (38 %), z literatury (18 %) a od svého partnera (18 %). Dalším způsobem může být učení svépomocí (11 %), učení ve výkonu trestu (7 %), od svých rodičů (4 %) a z internetu (4 %).¹¹⁴ Vzhledem k tomu, že tento výzkum je starý dvacet jedna let, nejsou jeho závěry aktuální. Zvláště překvapivé bylo sdílené poslední místo internetu jako zdroje informací. Internet prošel od roku 2002 velmi dynamickým vývojem, proto se domnívám, že pokud by byl tento výzkum v současnosti opakován, internet by se umístil na předních příčkách. Toto tvrzení podporují i Michael D. Lyman a Gary W. Potter: „*The use of the internet, which provides access to methamphetamine recipes, coupled with increased demand for high-purity product, has resulted in a dramatic increase in the number of mom-and-pop laboratories throughout the United States.*“¹¹⁵

Poloprofesionální pachatelé za účelem snížení rizika svého dopadení jako jedno z prvních opatření minimalizují komunikaci prostřednictvím elektronických komunikačních prostředků a začínou se vyjadřovat konspirativně v kódech. OČTŘ ale zpravidla nedělá potíže je rozklíčovat. Příkladem je označení metamfetaminu za vstupenku, permanentku¹¹⁶, medík, velorex¹¹⁷, slepici,

¹¹³ Rozsudek Okresního soudu v Chomutově ze dne 28. 2. 2018, sp. zn. 3 T 25/2017.

¹¹⁴ INLAND NARCOTICS CLEARING HOUSE. *Summary Results from the Methamphetamine Lab Cookers Survey June 2001 – December 2002*. [online]. Los Angeles: Inland Narcotics Clearing House, 2003. [cit. 21.8.2022]. Dostupné z: <https://www.ojp.gov/pdffiles1/Photocopy/200605NCJRS.pdf>.

¹¹⁵ LYMAN, Michael D. POTTER, Gary W. *Organized Crime 5th Edition*. New Jersey: Prentice Hall, 2011, s. 193. ISBN 978-0-13-245777-4.

¹¹⁶ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 3. 2019, sp. zn. 5 T 3/2016.

¹¹⁷ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 6. 2021, sp. zn. 52 T 5/2020.

kohouta¹¹⁸ a čaj¹¹⁹. Prekurzor může být označován za 50 litrů bílého vína, 20 kilometrů, 50 euro¹²⁰, případně za bonbónek nebo cukýrek¹²¹. Mezi další opatření patří rozdělení produkčního cyklu na části a zapojení překupníků a dealerů do distribučního řetězce. Filtrační zařízení na odvádění charakteristického zápachu vznikajícího při výrobě zpravidla neužívají, oproti amatérským pachatelům se jím ale aktivně zabývají. V trestní věci FRANCIS si pachatelé vymysleli legendu, „že v objektu renovují nábytek, kdy používají různé laky a barvy, které mají charakteristický chemický zápach.“¹²² Tuto poté rozšiřovali mezi sousedy.

3.1.1.3. Profesionální pachatelé

Profesionální pachatelé jsou o poznání nebezpečnější než předchozí typy. Je těžší je odhalit, jelikož si osvojili metody, jak minimalizovat riziko odhalení, což je charakteristické spíše pro déle působící organizované zločinecké skupiny. Po své trestné činnosti lépe ukrývají stopy, kupříkladu komunikují pouze pomocí šifrovaných komunikačních prostředků, případně používají jednorázové anonymní SIM karty. Dále často po nízkých jednotkách produkčních cyklů přemísťují nelegální laboratoř¹²³ a rozdělují produkční cyklus na části. „První fáze výroby, při které dochází k extrakci pseudoefedrinu z tablet a výrobě tekutého metamfetaminu, probíhá ve vytipovaných budovách, které stojí o samotě nebo na okrajích vesnic či měst, aby nebyl cítit typický zápach chemikálií, jako je toluen a aceton, které unikají z výroby. Často se jedná o bývalé výrobní prostory, sklady a zemědělské usedlosti... Druhá fáze výroby – odpaření tekutého metamfetaminu, či jeho krystalizace - probíhá na jiném místě, nejčastěji v k tomuto účelu pronajatých bytech, které se nachází co nejbližší střechy budov (v posledním patře či v podkroví), aby se vzniklý zápach ... uvolňující se při krystalizaci metamfetaminu nešířil po bytovém domě.“¹²⁴ Tato místa pravidelně střídají a aktivně vyhledávají nová, kde se mohou snadno a nepozorovaně zbavit odpadu. Používají filtrační zařízení k eliminaci výparů a zápachu, které při výrobě metamfetaminu vznikají. Distribuce probíhá prostřednictvím překupníků, dále provádí

¹¹⁸ Rozsudek Okresního soudu v Lounech ze dne 9. 3. 2016, sp. zn. 3 T 4/2016.

¹¹⁹ Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 10. 2018, sp. zn. 16 T 23/2017.

¹²⁰ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2016, sp. zn. 5 T 6/2015.

¹²¹ Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 6. 2016, sp. zn. 34 T 11/2015.

¹²² NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2019*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2020. [cit. 13.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-2019-web-pdf.aspx>. S. 19.

¹²³ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2015*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2016. [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-npc-2015.aspx>. S. 9.

¹²⁴ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2016*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2017. [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-za-rok-2016.aspx>. S. 7.

kontrasledování¹²⁵ a kolem nelegální laboratoře umisťují nástražné systémy. Zajímavé je využívání meziskladů¹²⁶, což minimalizuje riziko, že veškeré prekurzory nebo vyrobený metamfetamin budou během jedné domovní prohlídky zajištěny. V nelegálních laboratořích mohou vyrábět v rámci třísměnného provozu, aby maximalizovali produkci.¹²⁷ Na rozdíl od předchozích typů mají mnohem častěji svého člověka u policejního orgánu a používají speciálně upravených vozidel k páchání trestné činnosti. To lze doložit i na konkrétní trestní věci V. M. a D. B., řešené u Krajského soudu v Praze. Při prověřování v době od 25. 2. 2016 do odhalení předmětné trestné činnosti dne 13. 7. 2016 policejní orgán sledoval D. B. i sanitní motorové vozidlo VW Transporter 70X1C barevně v provedení sanitního vozu určeného pro přepravu pacientů. Prohlídkou tohoto vozidla bylo zjištěno, že uvnitř se nachází dvě reflexní bundy s označením záchranná služba, dvě vysílačky a rovněž dva plechové devítilitrové kanystry toluenu.¹²⁸ Svědkyně L. N., družka D. B., vypověděla, že: „D. B. před rokem vzali řidičský průkaz, protože se „vybodoval“ za dopravní nehodu, kterou nespáchal. Pak ho vozila ona, ale jelikož je pracovně zaneprázdněná a nemohla ho stále vozit, tak aby mohl vykonávat svou práci, kdy vozí s sebou brašny s náradím, pořídil si od ministerstva vnitra starou vyřazenou sanitku, protože věděl, že pokud bude řídit „osobák“ a chytanou ho, tak bude mít problém – doufal v to, že pokud bude řídit sanitku, nikdo ho nezastaví. Dělal to i z toho důvodu, že potřebuje vydělávat, jelikož platí „alimony“ na syna. Komu vozidlo patří, neví, B. ho užíval, ale nebyl veden jako vlastník z důvodu exekuce na jeho majetek. Toto vozidlo užíval asi od listopadu 2015.“¹²⁹ Později u hlavního líčení L. N. uvedla, že: „ví, že B. měl oblečení zdravotníka, v tomto oblečení jezdil, protože nechtěl, aby jej stavěla silniční kontrola.“¹³⁰

3.1.1.4. Konkurenční boj

Pokud se v jedné zájmové oblasti střetnou zájmy dvou skupin, dochází ke konkurenčnímu boji. Ten se může projevat trestnými činy proti životu a zdraví, loupežemi, vydíráním, nebezpečným vyhrožováním, ale i prostým využitím OČTŘ, spočívajícím v podání anonymního

¹²⁵ Kontrasledováním rozumíme opatření proti sledování a bezpečnostním rizikům. Osoba, která si chce být jista, že není sledována, před sebe ve směru trasy vyšle další osobu, která pátrá po náznacích, že v okolí se vyskytují bezpečnostní rizika. Takovým rizikem může být Útvar zvláštních činností Služby kriminální policie a vyšetřování provádějící sledování osob a věcí podle § 158d trestního řádu i běžná uniformovaná hlídka, vykonávající dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu. V případě, že takové riziko zjistí, dá pokyn sledované osobě k změně trasy.

¹²⁶ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 8. 2019, sp. zn. 5 T 6/2018.

¹²⁷ KUDLÁČKOVÁ, Barbora. *Výroční zpráva NPC za rok 2013*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2014, 2/2014, s. 3-32. ISSN 1211-8834. S. 6.

¹²⁸ Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2017, sp. zn. 6 T 52/2017.

¹²⁹ *Tamtéž*.

¹³⁰ *Tamtéž*.

podnětu příslušnému policejnímu orgánu, který se na konkurenta zaměří a vyřadí jej. Z hlediska kriminologie patří pachatelé drogové trestné činnosti k obětem, které svou viktimizaci zavinily samy „příslušností k rizikové, negativně hodnocené skupině.“¹³¹ Pravidlo o vysoké latenci drogové trestné činnosti platí i u sekundární trestné činnosti spojené s konkurenčním bojem. Pokud nenastane závažný trestněprávně relevantní následek, kupříkladu těžké ublížení na zdraví, které donutí oběť vyhledat lékařskou pomoc, v horším případě smrt, jež není nijak utajena, je sekundární trestná činnost odhalena vždy až po odhalení primární drogové trestné činnosti. Můžeme tak pachatele podnikatele označit termínem skrytá oběť, tedy oběť, „*kteřá zůstala utajena před policií a justičními orgány.*“¹³²

Výše uvedené lze doložit na konkrétním případě, a to na trestní věci M. G., který „*v době od června 2015 do září 2015 venku na ulici před domem č. p. [anonymizováno] na adrese [anonymizováno], v 10ti případech zdarma poskytl celkem 1 gram pervitinu osobě L. K., nar. [anonymizováno], z důvodu, že jej tento vydíral, že pokud mu pervitin nedá, oznámí jej na policii.*“¹³³

3.1.2. Typické role v organizované skupině

V rámci větší efektivity fungování skupiny má většina členů organizované skupiny svou specializaci, současně však může zastávat i více rolí. Organizátor může být i výrobcem, hlídač může být zároveň uklízečem. Počet níže uvedených rolí se tak nemusí rovnat počtu členů organizované skupiny. Typicky v organizační struktuře organizovaných skupin nalezneme obligatorní role, bez kterých se skupina neobejde, a fakultativní role, jež nejsou pro chod skupiny esenciální, ale zvyšují její efektivitu. Rozdělení zachycuje následující tabulka:

Obligatorní role	Fakultativní role
Organizátor	Osoba disponující s prekurzory
Výrobce	Kurýr
Distributor	Osoba poskytující prostory k výrobě
Dealer	Překupník
	Hlídač
	Uklízeč
	Příslušník PČR

¹³¹ GŘIVNA, Tomáš. SCHEINOST, Miroslav. ZOUBKOVÁ, Ivana a kol. *Kriminologie*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 130. ISBN 978-80-7598-554-5.

¹³² *Tamtéž.*

¹³³ Rozsudek Okresního soudu v Lounech ze dne 9. března 2016, sp. zn. 3 T 4/2016.

Jako další možné dělení lze uvést diferenciaci na základě patra, do něhož předmětná role spadá. Tento model se vyskytuje u poloprofesionálních a profesionálních skupin, u amatérských je spíše raritní. Do jisté míry lze použít příměr k obchodní společnosti. Většina středních a velkých obchodních společností má vrcholový management, střední management a zaměstnance. Podobně je tomu i v případě organizovaných skupin. Vrchní patro organizované skupiny tvoří organizátor. Ve středním patře lze nalézt výrobce a distributora. Nejnižší patro patří všem ostatním rolím, které vykonávají většinu trestné činnosti. Charakteristickým rysem, který je patrný zejména u vietnamských organizovaných skupin, jež značně znesnadňuje odhalování všech členů organizované skupiny, je důsledné oddělování jednotlivých pater. Je tak běžné, že členové spodních pater pomyslné hierarchie nejsou schopni identifikovat osoby zastávající role ve vyšších patrech skupiny, neboť je mnohdy ani neznají. Na to je třeba při vedení trestního řízení ve věci výroby metamfetaminu vždy pamatovat.

Co se týče mezinárodního prvku, jednou z nejaktivnějších komunit v rámci páčání drogové trestné činnosti související s metamfetaminem jsou Vietnamci,¹³⁴ kteří metamfetamin dále distribuují do Spolkové republiky Německo.¹³⁵

3.1.2.1. Organizátor

Označením organizátor rozumíme osobu s rozhodujícími pravomocemi řídící dovoz prekurzorů, výrobu i prodej. Její role je z hlediska společenské škodlivosti nejzávažnější, neboť bez ní by skupina nemohla svou činnost efektivně vyvíjet. Organizátor přímo určuje, případně schvaluje, dobu a místo nákupu prekurzorů, kontroluje výrobu metamfetaminu, pohyb finančních prostředků a rozhoduje o likvidaci a úklidu odpadu.¹³⁶ Jeho nejbližšími spolupracovníky jsou distributor a výrobce. Ke komunikaci s nimi může k utajení své identity používat prostředníky či asistenty.

---

¹³⁴ NOŽINA, Miroslav. KRAUS, Filip. *Nelegální výroba a obchod s drogami ve vietnamské komunitě v ČR*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2010, 4/2010, s. 9-13, s. 10. ISSN 1211-8834.

¹³⁵ PŘECECHTEL, Petr. JANČAŘÍK, Luděk. *Kdo je pachatelem primární drogové kriminality rekrutujícím se z vietnamské komunity?* DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2016, 1/2016, s. 11-16, s. 12. ISSN 1211-8834.

¹³⁶ Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 10. 2014, sp. zn. 7 T 4/2014.

3.1.2.2. Výrobce

Výrobce, v praxi rovněž označován jako *vaříč*, je osoba s alespoň základní znalostí výrobního procesu. U profesionálních skupin disponuje chemickým vzděláním, s ubývající mírou profesionality se setkáváme spíše s výrobcí, kteří se výrobnímu procesu naučili z internetu, literatury, od rodiny, přátel, spoluvězňů, případně spolupachatelů. U organizovaných skupin operujících na profesionální úrovni se lze setkat se dvěma a více výrobcí.¹³⁷ Pro organizovanou skupinu může metamfetamin vyrábět i externí výrobce¹³⁸, se kterým se dohodnou na podmínkách každého výrobního cyklu samostatně. Rovněž není vyloučeno, že jeden výrobce *na volné noze* může vyrábět pro více organizovaných skupin.

Je třeba upozornit na vývoj kriminální kariéry účastníků na trestné činnosti týkající se výroby metamfetaminu. Při rozkrývání organizované skupiny či osob kooperujících v rámci trestní součinnosti je výhodná znalost místního kriminálního podsvětí, což může pomoci s ustanovením dalších pachatelů. Ti pachatelé, kteří již byli dopadeni a odsouzeni za účastenství na trestné činnosti spočívající ve výrobě metamfetaminu, mohou po vykonání trestu zužitkovat získané zkušenosti s výrobním procesem a stanou se hlavními pachateli. Výše uvedené lze podložit kazuistikou. T. byl rozsudkem Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. 13 T 246/2018, ve spojení s rozhodnutím Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, ze dne 21. 11. 2019, sp. zn. 6 To 298/2019, shledán vinným, že se jako pomocník účastnil výroby metamfetaminu. V době, kdy probíhalo toto trestní řízení, trestnou činnost, pro níž byl stíhán, opakoval, již ovšem nikoliv jako účastník, ale jako hlavní pachatel. I s přihlédnutím k vývoji kriminální kariéry byl poté odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Brně, pobočky Zlín, ze dne 6. 5. 2021, sp. zn. 68 T 1/2021, k trestu odnětí svobody ve výši 9 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou.

Z výše uvedeného jistě nelze činit obecně platné závěry, nicméně při prověřování nově zjištěné trestné činnosti může být přínosné pracovat i s vyšetřovací verzí, že neustanovený hlavní pachatel může být v nedávné době propuštěný účastník, jenž nabyté *know-how* aplikuje v praxi. Po vykonání trestu pro něj právě výroba metamfetaminu může představovat relativně snadný zdroj obživy. Indikátorem takového vývoje může být podobný *modus operandi*, charakteristické nečistoty či adulteranty v metamfetaminu či personální spojení. Snaha naučit se od hlavního pachatele výrobu metamfetaminu je zachycena i v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2014, sp. zn. 5 To 8/2014.

---

¹³⁷ PAVLIS, Petr. *Hoang S. H. a jeho tajemná komnata*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 2/2018, s. 36-40, s. 37. ISSN 1211-8834.

¹³⁸ Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 9. 2019, sp. zn. 81 T 9/2018.

Dalším cenným poznatkem stran vývoje kriminální kariéry je výzkum provedený Inland Narcotics Clearing House v letech 2001–2002, podle něhož trvá osobám závislým na metamfetaminu v průměru 5 let a 9 měsíců, než se rozhodnou si metamfetamin vyrábět samy.¹³⁹

K výrobě metamfetaminu může docházet na různých místech. Výrobci pro své nelegální laboratoře volí většinou skrytá místa, a to z důvodu, aby při výrobě nebyli odhaleni. Zejména u malého objemu produkce výrobci nelegální laboratoře přemísťují, neboť se jim poměrně snadno vejdou do příručního zavazadla. Tyto nelegální laboratoře se nazývají jako *kufrové*. Značným rizikem takového chování výrobce je možnost odhalení během silniční kontroly. Mnohdy k upoutání pozornosti stačí i zrychlení řidiče, když za sebou spatří policejní vozidlo. Při následné prohlídce vozidla je pak nalezena nelegální laboratoř.¹⁴⁰ Mobilita jim poskytne možnost vyrábět pokaždé jinde, zpravidla na odlehlých místech, typicky v přírodě¹⁴¹, kde při výrobě nebudou vyrušeni. Nepochybnou výhodou je rovněž možnost nepozorovaně se zbavit odpadu, který při výrobě vzniká, a to zpravidla formou černé skládky. Popsány jsou však i případy spálení odpadu, případně zapálení celého vozidla s naloženým odpadem¹⁴², vylití odpadu do vodního toku nebo odpadních vod prostřednictvím kanalizace¹⁴³. V této souvislosti je nutné zmínit, že takovým jednáním může pachatel naplnit skutkovou podstatu některého z přestupků nebo trestných činů proti životnímu prostředí obsažených v hlavě VIII. tr. z.¹⁴⁴

Výrobci, kteří jsou součástí organizované skupiny, působící na poloprofesionální až profesionální úrovni, se tomuto riziku nevystavují a nechávají s nelegální laboratoří manipulovat pachatele patřící do nižšího patra organizované skupiny.

Nežádka dochází k výrobě metamfetaminu v bytě v panelovém domě, což s sebou nese značné ohrožení života a zdraví sousedů a jejich majetku v důsledku výbuchu nelegální laboratoře¹⁴⁵. Nelegální laboratoř se může vyskytovat rovněž na pronajatém statku¹⁴⁶,

---

¹³⁹ INLAND NARCOTICS CLEARING HOUSE. *Summary Results from the Methamphetamine Lab Cookers Survey June 2001 – December 2002*. [online]. Los Angeles: Inland Narcotics Clearing House, 2003. [cit. 21.8.2022]. Dostupné z: <https://www.ojp.gov/pdffiles1/Photocopy/200605NCJRS.pdf>. S. 16.

¹⁴⁰ Rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 12. 2015, sp. zn. 7 T 63/2015.

¹⁴¹ Rozsudek Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 24. 5. 2018, sp. zn. 3 T 148/2017.

¹⁴² LEHMERT, Karel. *Šíření kontaminace z nelegálních laboratoří*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2016, 1/2016, s. 37-44, s. 42. ISSN 1211-8834.

¹⁴³ REHÁK, Jan. *Operace TAT*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 4/2017, s. 30-33, s. 31. ISSN 1211-8834.

¹⁴⁴ Viz také PAUMOVÁ ŠOBROVÁ, Iveta. *Neoprávněné nakládání s odpady*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 3/2017, s. 14-17. ISSN 1211-8834.

¹⁴⁵ Rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 20.8.2015, sp. zn. 2 T 152/2014, rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 21. 6. 2018, sp. zn. 74 T 63/2018.

¹⁴⁶ Rozsudek Krajského soudu v Brně, pobočka Zlín, ze dne 6. 5. 2021, sp. zn. 68 T 1/2021.

v rekreačním objektu¹⁴⁷, v rodinném domě¹⁴⁸, v mobilním sociálním zařízení¹⁴⁹, v kempu či na hotelu¹⁵⁰.

Vzhledem ke skutečnosti, že způsob výroby a dokonalost provedení se liší výrobce od výrobce, je v zásadě možno spojit výrobce s metamfetaminem již uvedeným na trh, a to pomocí znaleckého zkoumání. Jedná se však o složitý proces a výsledkem je druhová, nikoliv individuální shoda. Výrobce totiž může opakovat ve výrobním procesu tutéž chybu, přičemž na základě porovnání použitých adulterantů a přimísených nečistot může být dosaženo druhové shody. Pro takový závěr je samozřejmě nutno předložit ke znaleckému zkoumání metamfetamin prokazatelně vyrobený výrobcem a srovnávací vzorek. Tento způsob identifikace byl použit například v trestní věci řešené u Krajského soudu v Plzni, sp. zn. 5 T 3/2016.

Poněkud zvláštní, avšak nikoliv ojedinělá, je obhajoba výrobce, že metamfetamin používal jako léčivo.¹⁵¹

3.1.2.3. Distributor

Úloha distributora, hlavního logistika organizované skupiny, spočívá v zásobování výrobce prekurzory, v další fázi poté metamfetamin distribuuje mezi překupníky a dealery. U poloprofesionálních a profesionálních organizovaných skupin distributor osobně nenakládá s prekurzory či metamfetaminem, zůstává jako mozek celé logistiky v pozadí a k provádění nákupů, cest a převozů používá kurýry.

Vzhledem k regulaci prodeje prekurzorů, zejména léčiv, distributor osobně či pomocí kurýrů nakupuje a dováží prekurzory typicky ze zahraničí, nejčastěji z Polské republiky¹⁵². Jako dopravní prostředek může zvolit distributor své osobní motorové vozidlo nebo také vlak. Při zpáteční cestě bývají často odhaleni příslušníky Celní správy¹⁵³, kteří již nejčastěji používané praktiky distributorů znají. Pachatelé, kteří jezdí pro prekurzory do zahraničí sami, mohou vyvolat stran policejního orgánu vykonávajícího v exponovaných pohraničních oblastech dohled nad silničním provozem důvodné podezření, přičemž jsou zpravidla kontrolováni. V reakci na to vyvinuli distributoři metodu, jak se vyhnout odhalení. K cestám za odměnu přibírají ženy, které jako spolujezdkyně mají „za úkol eliminovat nebezpečí prozrazení účelu cest a případných

---

¹⁴⁷ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 3. 2019, sp. zn. 5 T 3/2016, Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2017, sp. zn. 6 T 52/2017.

¹⁴⁸ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 8. 2013, sp. zn. 52 T 5/2013.

¹⁴⁹ Rozsudek Okresního soudu ve Svitavách ze dne 20. 12. 2019, sp. zn. 1 T 222/2019.

¹⁵⁰ Rozsudek Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 24. 5. 2018, sp. zn. 3 T 148/2017.

¹⁵¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 5. 2022, sp. zn. 11 Tdo 416/2022.

¹⁵² Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 3. 2019, sp. zn. 5 T 3/2016.

¹⁵³ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2020, sp. zn. 47 T 9/2019.

*kontrol ze strany bezpečnostních složek.*¹⁵⁴ Otázkou je, nakolik je jejich taktika účinná. Distributor může rovněž najmout cizího státního příslušníka, který za něj nákupy prekurzorů v zahraničí provede sám. K předávce pak dojde na státních hranicích.¹⁵⁵ Včleněním další osoby do distribučního řetězce snižuje distributor riziko svého odhalení, a to alespoň na území cizího státu.

Existuje ještě jedna cesta, poněkud riskantnější než osobní přeprava prekurzorů, a to objednání prekurzoru přes internet a jeho doručení prostřednictvím poštovních služeb. V současnosti je zasílání nejen prekurzorů, ale i OPL přes poštovní služby na vzestupu. Jedná se o nebezpečný trend, na nějž praxe nezná adekvátní odpověď. Pro ilustraci lze uvést jednání J. Š., který byl za níže uvedený skutek uznán Krajským soudem v Brně vinným účastenstvím na zvlášť závažném zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 24 odst. 1 písm. c), § 283 odst. 1, 2 písm. c) tr. z. a odsouzen mimo jiné k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi a půl roků. *„V přesně nezjištěné době nejméně od dubna 2012 do 16. 8. 2012 po předchozí domluvě s obžalovaným T. T. tomuto opatroval léčivé přípravky Modafen 24 tbl. s obsahem pseudoefedrinu, ačkoliv věděl, že z těchto bude T. T. vyrábět drogu metamfetamin tzv. pervitin, a to tím způsobem, že nejdříve převzal od T. T. finanční hotovost na nákup těchto léčivých přípravků, tuto finanční hotovost vložil na svůj bankovní účet, z něhož následně prostřednictvím platební karty hradil objednávky uvedených léčivých přípravků, uskutečněné T. T., objednané léčivé přípravky byly doručeny na adresu J. Š., který doručený balík předal T. T. za účelem výroby metamfetaminu.*¹⁵⁶

K obstarání určitých prekurzorů je zapotřebí živnostenského listu, organizované skupiny tak do svých řad shání osoby tímto disponující. Problém představuje částečná dekonspirace těchto osob v podobě vedení jejich jmen v živnostenském rejstříku. Skutečnost, že členy skupin zabývajících se výrobou metamfetaminu jsou i osoby s živnostenským listem, lze doložit na skutkové větě rozsudku Okresního soudu v Chomutově ze dne 28. 2. 2018, sp. zn. 3 T 25/2017: *„Obž. K. B. v přesně nezjištěném počtu případů provedla zpravidla společně s obž. R. K., ale i s dalšími spoluobžalovanými nákup léků s obsahem pseudoefedrinu za účelem další výroby pervitinu a i dále nákup pomocných látek prekurzorů potřebných k této výrobě, když na nákup*

---

¹⁵⁴ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 3. 2019, sp. zn. 5 T 3/2016.

¹⁵⁵ ŠTĚTÍNSKÁ, Soňa. SCHINDLEROVÁ, Dagmar. *Tisíce tablet léků určených k výrobě drogy putovaly na Moravu.* Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2010, 4/2010, s. 37-38, s. 37. ISSN 1211-8834.

¹⁵⁶ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 10. 2013, sp. zn. 52 T 8/2013.

*některých např. červeného fosforu použila svůj živnostenský list, bez něž nelze tuto látku prodat.*¹⁵⁷

3.1.2.4. Osoba disponující s prekurzory

Osoba disponující s prekurzory nebývá obligatorní součástí skupiny, nicméně pokud je přítomna, pak významně zvyšuje efektivitu, se kterou je trestná činnost páchána. Obecně se může jednat o osobu vykonávající povolání, v němž přichází do styku s prekurzory, tedy léčivy a chemikáliemi. V následující trestní věci se jednalo o lékárníka PharmDr. K. F., který byl rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem uznán vinným přečinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. z. a odsouzen mimo jiné k trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců, jenž byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 36 měsíců. Skutková věta rozsudku zní následovně: *„Nejméně v období od 12. 10. 2016 do 30. 1. 2017 v rámci výkonu činnosti farmaceuta, jako lékárník lékárny ETANALE s.r.o. v Chomutově, nám. 1. Máje 11, vždy po předchozí telefonické objednávce prodal v přesně nezjištěných dnech nejméně ve dvaceti případech obžalovanému D. K. a minimálně v jednom případě obžalovanému R. K., obžalované K. B. v nadměrném množství léky s obsahem pseudoefedrinu a dále v období od 1. 9. 2016 do 30. 1. 2017 vykázal v rozporu s platnou právní úpravou minimálně ve třinácti případech prodej léku s obsahem pseudoefedrinu osobám, z nichž dvanáct se v době vykázaní prodeje nacházelo ve výkonu trestu odnětí svobody a jedna osoba byla v období prodeje zemřelá.*¹⁵⁸

Motivace osob zaměstnaných na pozici farmaceut, tedy vysokoškolsky vzdělaných osob, s přehledem o společenské škodlivosti drogové trestné činnosti a o škodách, které v jejím důsledku vznikají, ke spolupráci se skupinami vyrábějícími metamfetamin může být různá: od donucení výhrůzkami až po hledání snadného přivýdělku, což byl i případ PharmDr. K. F. Z finančního šetření OČTŘ totiž zjistil, že PharmDr. K. F. *„má na svoji osobu nařízenou exekuci přesahující částku 16 mil. korun.*¹⁵⁹

Ojediněle tuto roli může zastávat i právnická osoba specializující se na obchod s prekurzory. V této souvislosti je třeba poznamenat, že trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a s psychotropními látkami a s jedy není uveden v § 7 zákona č. 418/2011 Sb., zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, tudíž právnická osoba

¹⁵⁷ Rozsudek Okresního soudu v Chomutově ze dne 28. 2. 2018, sp. zn. 3 T 25/2017.

¹⁵⁸ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 10. 2019, sp. zn. 6 To 335/2018.

¹⁵⁹ Rozsudek Okresního soudu v Chomutově ze dne 28. 2. 2018, sp. zn. 3 T 25/2017.

může být za takové jednání stíhána. S právnickou osobou jsou zpravidla stíháni i její jednatelé. Z kazuistiky lze vybrat trestní věc Václava D., který jako vlastník obchodní korporace formálně ustanovil svou družku jako jednatelku, aby poté cíleně prodával prekurzory organizovaným skupinám páchajícím drogovou trestnou činností. Provozovna této obchodní korporace se nacházela v Chomutově, expandovala rovněž do Chebu a Prahy. Za účelem maximální efektivity v těchto provozovnách zaměstnal osoby vietnamské státní příslušnosti.¹⁶⁰ Trestní stíhání právnické osoby a její jednatelky je zdokumentováno rovněž rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 8. 2019, sp. zn. 32 T 8/2018.

3.1.2.5. Osoba poskytující prostory pro výrobu

Opět se nejedná o osobu esenciální pro řádný chod skupiny, předmětnými prostory totiž může disponovat kterýkoliv ze členů skupiny. K výrobnímu procesu pak dochází v prostoru, který jeden ze členů vlastní, nebo má v nájmu. V trestní věci řešené Okresním soudem ve Frýdku-Místku Lucie Š. „*V přesně nezjištěné době nejméně od počátku roku 2019 do 14:35 hod. dne 23. 7. 2020, ve Frýdku-Místku na ul. [anonymizováno], s vědomím, že budou užity k nelegální výrobě pervitinu, nejméně v 10 případech zapůjčila Jaromíru S. prostory bytu č. [anonymizováno], kde následně Jaromír S. neoprávněně nejméně v 9 případech vyrobil nezjištěné množství pervitinu, přičemž v posledním případě dne 23. 7. 2020 Jaromír S. s nelegální výrobou pervitinu započal, avšak k jejímu dokončení a k výrobě celkem 44,144 g čistého metamfetaminu, který by bylo možno po započtení ztrát získat z vyloupaných tablet léku Cirrus, pro zásah policie nedošlo.*“¹⁶¹ Toto jednání Lucie Š. bylo kvalifikováno jako pomoc k přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. z. k § 283 odst. 1 tr. z. Pokud skupina disponuje výrobním místem, další osobu zpravidla nepřibere, neboť zvyšuje riziko odhalení. Osoba poskytující prostory pro výrobu může být odměňována penězi, ale taktéž vyrobeným metamfetaminem. Od osoby úmyslně poskytující prostory pro výrobu metamfetaminu je zapotřebí odlišit osoby, které neví, že tak činí.

---

¹⁶⁰ LOOS, Roman. *Jitka*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 2/2017, s. 33-37. ISSN 1211-8834.

¹⁶¹ Rozsudek Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 21. 6. 2021, sp. zn. 3 T 30/2021.

3.1.2.6. Dealer

Dealer může být jak integrální součástí distribučního řetězce organizované skupiny, tak může operovat samostatně. Podstata jeho činnosti spočívá v prodeji metamfetaminu závislým osobám a shánění nových *zákazníků*, kterým může zpočátku poskytovat malé dávky zadarmo, přičemž poté, co si vybudují na metamfetaminu závislost, začne jednotlivé dávky prodávat za obvyklou tržní cenu. Ačkoliv je role dealera primárně spojena s distribucí metamfetaminu, prodávány mohou být rovněž prekurzory. Dealer může využívat různých přístupů k distribuci. Z praxe jsou nejčastější případy, kdy dealer distribuuje osobně, méně pak prostřednictvím poštovních zásilek a mrtvých schránek¹⁶².

V současnosti prodej OPL značně ulehčuje internet a Darknet, zejména jeho speciální tržiště.¹⁶³ Kupující si pomocí klienta TOR na stránce přístupné pouze touto cestou objedná například metamfetamin, který je mu doručen pomocí poštovních služeb. V takovém případě patří mezi nejdůležitější důkazy nosiče dat, stran zajišťování výnosů z trestné činnosti pak zejména hardware peněženky. Při distribuci pomocí poštovních zásilek se ale kupující nutně vystavuje riziku, že zásilka bude odcizena.¹⁶⁴ Platby za metamfetamin zaslaný pomocí poštovních zásilek dealeri přijímají v podobě alternativních platebních prostředků, například virtuálních decentralizovaných měn, mezi něž řadíme Bitcoin, Ethereum, Litecoin a Monero. Nejedná se pochopitelně o kompletní výčet. Mohou taktéž užívat služeb typu Western Union¹⁶⁵, ti méně opatrní si nechají peníze zasílat přímo na svůj bankovní účet. K transferu peněžních prostředků využívají ale i konzervativnější způsoby, například poštovní poukázky typu D.¹⁶⁶

Pokud dealer s metamfetaminem nakládá osobně, může distribuovat pomocí kola¹⁶⁷, vozidla nebo hromadné dopravy. V takovém případě je nejčastějším platidlem hotovost. Praxí je rovněž zdokumentována platba stravenkami.¹⁶⁸ Podle Národní protidrogové centrály se cena metamfetaminu v roce 2021 na území České republiky pohybovala od 500,- Kč do 5.000,- Kč za 1 gram, přičemž 1 gram nejčastěji stál 1.000,- Kč.¹⁶⁹ Kromě peněz dealeri za metamfetamin

¹⁶² Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 6. 2021, sp. zn. 52 T 5/2020.

¹⁶³ Fenomén tzv. Darknetu a online tržiště s OPL byl řešen například v rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 10. 2017, sp. zn. 50 T 4/2017.

¹⁶⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2016, sp. zn. 7 Td 33/2016.

¹⁶⁵ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 7. 3. 2017, sp. zn. 56 T 3/2012.

¹⁶⁶ Rozsudek Okresního soudu v Berouně ze dne 26. 7. 2018, sp. zn. 8 T 78/2017.

¹⁶⁷ Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 20. 3. 2018, sp. zn. 8 T 13/2018.

¹⁶⁸ ŠTĚTÍNSKÁ, Soňa. *Obvinění si vydělali distribuci heroínu a pervitinu několik milionů korun drogy si vybraly krutou daň: zemřela mladá dívka*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2010, 3/2010, s. 59-61. ISSN 1211-8834.

¹⁶⁹ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. Výroční zpráva 2021 [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2022. [cit. 1. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-npc-2021.aspx>. S. 59.

rovněž přijímají věci pocházející z trestné činnosti a protislužby. Často se jedná o cennosti v podobě hodinek či elektroniky, ale může jít i o kuriozity, jako je paroží srnce¹⁷⁰. Výjimečnou není ani směna rovněž za klasické spotřební zboží – jídlo, cigarety¹⁷¹, benzín¹⁷² a oblečení¹⁷³. Protislužbou může být odvoz¹⁷⁴, oprava auta¹⁷⁵, ubytování¹⁷⁶, umožnění osprchování či přespání, vyprání prádla¹⁷⁷, ale i sexuální služby¹⁷⁸. Komunikace s odběrateli může probíhat skrze telefonní hovory, SMS zprávy, v současnosti však sílí trend komunikace přes Facebook Messenger, WhatsApp, Signal, v případě organizovaných skupin z východních zemí pak komunikace přes Telegram.

K prodeji může docházet jak v soukromí, tak na veřejnosti. Distribuování v soukromí je těžší zdokumentovat, neboť k němu typicky dochází v obydlí dealera¹⁷⁹. Výhodu v podobě soukromí neguje zvýšený pohyb závislých osob v okolí bydliště dealera, což může u sousedů vzbudit podezření, že zde dochází k páčání trestné činnosti. Velmi snadno se tak může stát, že obydlí dealera bude všeobecně známo jako místo, kde se dá sehnat metamfetamin. K prokázání prodejů je výhodné použít prostorového odposlechu podle § 158d odst. 3 tr. ř. Samotná instalace prostorového odposlechu je ale náročná. Pro účely dokazování jsou rovněž dobře využitelné záběry z kamery snímající vchod do panelového domu. V případě samostatně stojícího domu je nutné zkontrolovat, zda se v okolí nenachází městská pouliční kamera, případně zda se zájmový prostor nenachází v zorném poli některé z kamer na ostatních domech.

Stran distribuce metamfetaminu na veřejnosti má OČTŘ spíše lepší výchozí pozici než v případě prodeje v soukromí. K distribuci zpravidla dochází na vysoce frekventovaných místech, může se jednat o vlaková nádraží, sídliště, herny¹⁸⁰, nemocnice¹⁸¹, čerpací stanice, tržnice, parkoviště, kavárny¹⁸², erotické a taneční podniky¹⁸³ nebo autoservisy¹⁸⁴. Prodej rovněž může proběhnout v prostorách veřejných toalet¹⁸⁵, u sochy svatého Václava v Praze, v baru,

---

¹⁷⁰ Rozsudek Okresního soudu v Lounech ze dne 9. 3. 2016, sp. zn. 3 T 4/2016.

¹⁷¹ Rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 12. 12. 2017, sp. zn. 1 T 149/2017.

¹⁷² Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 3. 2019, sp. zn. 5 T 3/2016.

¹⁷³ Rozsudek Okresního soudu v Lounech ze dne 1. 9. 2021, sp. zn. 2 T 62/2021.

¹⁷⁴ Rozsudek Okresního soudu v Lounech ze dne 9. 3. 2016, sp. zn. 3 T 4/2016.

¹⁷⁵ Rozsudek Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 30. 7. 2018, sp. zn. 3 T 24/2018.

¹⁷⁶ Rozsudek Okresního soudu v Šumperku ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. 6 T 36/2018.

¹⁷⁷ Rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 12. 12. 2017, sp. zn. 1 T 149/2017.

¹⁷⁸ Rozsudek Okresního soudu v Prachaticích ze dne 7. 4. 2016, sp. zn. 4 T 167/2015.

¹⁷⁹ Rozsudek Okresního soudu v Berouně ze dne 13. 6. 2016, sp. zn. 2 T 108/2015.

¹⁸⁰ Rozsudek Okresního soudu v Teplicích ze dne 26. 1. 2017, sp. zn. 3 T 173/2016.

¹⁸¹ Rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2019, sp. zn. 88 T 118/2018.

¹⁸² Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 1. 2019, sp. zn. 4 T 17/2017.

¹⁸³ Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 5. 8. 2015, sp. zn. 2 T 64/2015.

¹⁸⁴ Rozsudek Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 30. 7. 2018, sp. zn. 3 T 24/2018.

¹⁸⁵ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 8. 2017, sp. zn. 34 T 4/2016.

v blízkosti stanice metra¹⁸⁶, u obchodního centra, ba dokonce i u kostela¹⁸⁷. Výjimku pak představují odlehlá místa, třeba squaty¹⁸⁸. Praxí jsou popsány i případy, kdy metamfetamin prodávají zaměstnanci v rámci své pracovní doby, například na pozici prodavače¹⁸⁹. Vhodné zaměstnání pro distribuci metamfetaminu je rovněž číšník, případně servírka. Nikoho totiž nepřekvapí zvýšený pohyb osob, který se s osobní distribucí metamfetaminu neodmyslitelně pojí.

Dealer se velmi snadno může stát obětí, a to například loupeže ze strany svých zákazníků, pokud zrovna na zakoupení dávky nemají peněžní prostředky, jak dokládá následující kazuistika: „Při jízdě zpět do Š. vytáhl z náprsní kapsy pistoli stříbrné barvy, o níž tvrdil, že se jedná o skutečnou zbraň, manipuloval s ní ve vozidle a požadoval po J. D. peníze a pervitin v množství 2 gramy, když z obavy z jeho jednání mu J. D. vydal částku 1.200 Kč v hotovosti, kterou měl u sebe, a cca 0,5 gramu pervitinu,“ následně přibližně o týden později „přijel společně s J. J. ke garáži J. D. v Š. na ul. P., bouchal na vrata, a poté, co mu J. D. vrata otevřel, vstoupil bez vyzvání do garáže, opět vytáhl z kapsy pistoli, po J. D. požadoval pervitin, když J. D. mu nijak neodporoval v obavě z napadení a předal mu blíže nespecifikovanou celou tobolku pervitinu.“¹⁹⁰ Aby takovým situacím předešli, bývají velmi často ozbrojeni.

Dealeři ovšem nebývají vždy oběťmi, mnohdy to jsou právě oni, kdo užije nekalých praktik vůči zákazníkům jako první. Mohou předat místo obvyklé kvality dávku o poznání více naředěnou, případně předají pouze prázdné psaničko a z místa s penězi ujedou, podobně jako J. M. v trestní věci řešené u Krajského soudu v Hradci Králové¹⁹¹. Pokud je dealer součástí organizované skupiny obchodující s prekurzory, může místo deklarovaného efedrinu nabídnout posypovou sůl.¹⁹² Takovým chováním se vyznačují dealeři, kteří si jsou jisti svou mocí nad odběrateli, plynoucí z příslušnosti k organizované skupině či z fyzické dominance.

Chování dealerů při prodeji, pokud nejde o náhodné prodeje, se liší mírou profesionality, jejich počtem nebo domluvou se zákazníkem. Dealer–profesionál nebude prodávat na místě, které nezná, neboť netuší, kde jsou umístěny kamery, respektive kde se nachází jejich slepá místa, a jaké má únikové cesty. Naproti tomu dealer–amatér bude mnohem méně dbát na konspirativnost a osobní bezpečnost. U organizovaných skupin operujících na profesionální úrovni je pravděpodobné, že při prodeji většího množství metamfetaminu se na něm pro zachování osobní

---

¹⁸⁶ Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 22. 9. 2015, sp. zn. 32 T 44/2014.

¹⁸⁷ Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 21. 6. 2016, sp. zn. 2 T 185/2015.

¹⁸⁸ Rozsudek Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 4. 2. 2019, sp. zn. 2 T 143/2012.

¹⁸⁹ Rozsudek Okresního soudu v Berouně ze dne 25. 8. 2016, sp. zn. 8 T 22/2016.

¹⁹⁰ Rozsudek Okresního soudu v Šumperku ze dne 17. 8. 2016, sp. zn. 1 T 106/2016.

¹⁹¹ Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 12. 2013, sp. zn. 6 T 2/2013.

¹⁹² Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 2. 2018, sp. zn. 51 T 4/2017.

bezpečnosti budou podílet minimálně dva dealeri. Úkolem prvního dealera je navázat kontakt se zákazníkem a přivést jej k dealerovi, který má metamfetamin připravený.¹⁹³ Tuto praxi popisuje i Sojka na případu distribuce kokainu v centru Prahy, kdy dodává, že někdy dealer vodí zákazníka několik minut ulicemi Prahy, aby zjistil, zda není sledován.¹⁹⁴ Distribuce může taktéž probíhat ze strany dealera pasivně, zejména jde o situaci, kdy například zákazník vyhledá dealera sám: přijde k domu, vysloví heslo a prostrčí peníze, načež mu dealer stejnou cestou předá metamfetamin.¹⁹⁵ Stejně jako u distributora je možné, že se dealer bude krýt další osobou, aby jeho aktivity nevypadaly podezřele. Typicky využívá dítě v kočárku, do nějž metamfetamin schová.^{196,197} Mnohdy mívají dealeri s odběrateli smluvené znamení, tím může být například sáhnutí si na nos.¹⁹⁸

Zvláštním typem distribuce metamfetaminu je pašování do věznic, který zde slouží mimo jiné taktéž jako platidlo.¹⁹⁹ Vězeňská služba České republiky (VSČR) uvádí²⁰⁰, že v roce 2021 tvořil podíl problémových uživatelů OPL na celkové populaci vězňů přibližně 30 %. Pokud tedy průměrný denní stav vězněných osob dosáhl v roce 2021 počtu 19 008²⁰¹, jedná se přibližně o 5702 rizikových uživatelů. Je zjevné, že tato poptávka je uspokojena, ačkoliv se VSČR snaží tomuto fenoménu zamezit, a to „prostřednictvím různých druhů prohlídek včetně prohlídek s využitím speciálních protidrogových psů a speciálních přístrojů určených k identifikaci těchto látek přímo na místě nálezu.“²⁰² VSČR rovněž každý měsíc testuje minimálně 5 % vězeňské populace na přítomnost OPL.²⁰³

---

¹⁹³ OLAGHERE, Ajima. LUM, Cynthia. *Classifying „Micro“ Routine Activities of Street-level Drug Transactions*. Journal of Research in Crime and Delinquency, 2018. [cit. 10. 11. 2022]. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0022427818760103>.

¹⁹⁴ SOJKA, Milan. *Pouliční prodej drog v centru Prahy*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 1/2017, s. 26-31, s. 27. ISSN 1211-8834.

¹⁹⁵ ŠTĚTÍNSKÁ, Soňa. *Obvinění si vydělali distribucí heroinu a pervitinu několik milionů korun drogy si vybraly krutou daň: zemřela mladá dívka*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2010, 3/2010, s. 59-61. ISSN 1211-8834.

¹⁹⁶ KUDLÁČKOVÁ, Barbora. *Výroční zpráva NPC za rok 2014*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 2/2015, s. 3-28, s. 12. ISSN 1211-8834.

¹⁹⁷ PAVLIS, Petr. *Hoang S. H. a jeho tajemná komnata*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 2/2018, s. 36-40, s. 36. ISSN 1211-8834.

¹⁹⁸ Rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 1. 2015, sp. zn. 3 T 97/2014.

¹⁹⁹ CAPEK, Pavel. *První organizovaná skupina pro expozituru NPC v Hradci Králové*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2016, 3/2016, s. 34-36, s. 34. ISSN 1211-8834.

²⁰⁰ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *Výroční zpráva za rok 2021* [online]. Praha: Vězeňská služba České republiky, 2022. [cit. 13. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/generalni-reditelstvi/odbor-spravni/uredni-deska/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-vs-cr-2021.pdf>. S. 27.

²⁰¹ *Tamtéž*, s. 7.

²⁰² *Tamtéž*, s. 27.

²⁰³ SKÁLA, Bohumil. *Nálezy drog a následná možnost jejich zneužití ve věznicích vězeňské služby české republiky*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 1/2018, s. 9-15, s. 11. ISSN 1211-8834.

Vězněná osoba si metamfetamin může objednat různými způsoby. První způsob je za využití telefonu věznice, na jehož užití má podle § 18 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., zákona o výkonu trestu odnětí svobody (ZVTOS), právo. V souladu s § 18 odst. 5 ZVTOS je však VSČR oprávněna provádět odposlech těchto hovorů, pokud se nejedná o kontakt s obhájcem nebo advokátem, který odsouzeného zastupuje v jiné věci. Z kazuistiky lze poukázat na trestní věc L. H. Tato se snažila svému bratrovi R. H., který byl ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Plzeň, doručit metamfetamin ukrytý ve žlutém zvýrazňovači prostřednictvím balíku. Jako odesílatele přitom uvedla smyšlenou osobu. Příslušníci VSČR při kontrole balíku našli předmětný zvýrazňovač a vzhledem k nemožnosti jej rozebrat oznámili R. H., že mu nebude vydán. R. H. nicméně výslovně trval na vrácení zvýrazňovače své sestře L. H., jež ovšem nebyla uvedena jako odesílatel balíku. R. H. dodal příslušníkům VSČR obálku, kde byl uveden jako odesílatel a jeho sestra jako příjemce, a to včetně adresy. V průběhu trestního řízení bylo dále zjištěno, že L. H. s R. H. komunikovala právě pomocí telefonní budky ve věznici, přičemž tyto hovory byly nahrávány a v řízení před soudem představovaly silný důkaz v rukou obžaloby.²⁰⁴

Objednat si metamfetamin lze i pomocí nelegálního mobilního telefonu nebo při návštěvě, na niž má podle § 19 odst. 1 ZVTOS právo. K použití nelegálního mobilního telefonu došlo v trestní věci řešené Okresním soudem v Kladně, když se R. F. a D. M. pokusily do Věznice Vinařice prostřednictvím poštovní zásilky propašovat metamfetamin ukrytý v pánských boxerkách.²⁰⁵ K objasnění této věci pomohly i kamerové záznamy z pobočky pošty, kde byla zásilka podána. OČTŘ by možnost existence takových záznamů měl mít na paměti pokaždé, když dochází k distribuci metamfetaminu prostřednictvím některé z poštovních služeb, neboť se jedná o skvělý způsob dokázání, že zásilku podala konkrétní osoba. Vyjma výše uvedených způsobů není vyloučena ani možnost, že metamfetamin do věznice dodává příslušník VSČR.²⁰⁶ Mimo výše uvedené příklady může být metamfetamin pašovaný do věznice ukryt také například v zubní pastě²⁰⁷, v sušenkách zn. Mila²⁰⁸, v pastelkách²⁰⁹, ve štětce na holení²¹⁰, v patní části podrážek pantoflů²¹¹, pod poštovními známkami na obálce²¹² či všit do obruby slipových trenýrek²¹³.

²⁰⁴ Rozsudek Okresního soudu Plzeň-město ze dne 19. 11. 2018, sp. zn. 32 T 92/2018.

²⁰⁵ Rozsudek Okresního soudu v Kladně ze dne 15. 6. 2017, sp. zn. 1 T 60/2017.

²⁰⁶ KOLÁŘ, Ondřej. *Průniky omamných a psychotropních látek do věznic (2016-2017)*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 3/2018, s. 13-18, s. 13. ISSN 1211-8834.

²⁰⁷ Rozsudek Okresního soudu v Rakovníku ze dne 15. 1. 2013, sp. zn. 2 T 171/2012.

²⁰⁸ Rozsudek Okresního soudu v Kladně ze dne 18. 5. 2021, sp. zn. 3 T 115/2020.

²⁰⁹ Rozsudek Okresního soudu v Kladně ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 4 T 76/2018.

²¹⁰ Rozsudek Okresního soudu v Kladně ze dne 20. 9. 2016, sp. zn. 2 T 171/2015.

²¹¹ Rozsudek Okresního soudu v Nymburce ze dne 12. 2. 2020, sp. zn. 2 T 142/2019.

²¹² Rozsudek Okresního soudu v Jičíně ze dne 25. 11. 2019, sp. zn. 2 T 115/2019.

²¹³ Rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 9. 12. 2016, sp. zn. 10 T 174/2016.

K pašování metamfetaminu do věznic je nutno ještě dodat, že takové jednání je zapotřebí podle skutkových okolností posoudit u osoby vězněné jako účastenství ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) tr. z., případně § 24 odst. 1 písm. b) tr. z., na přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. z. spáchané v jednočinném souběhu s přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) tr. z., neboť pachatel jednak úmyslně zosnoval, aby jiný neoprávněně opatřil a pro jiného přechovával omamnou a psychotropní látku, případně vzbudil v jiném rozhodnutí, aby jiný neoprávněně opatřil a pro jiného přechovával omamnou a psychotropní látku, jednak mařil nebo podstatně ztěžoval výkon rozhodnutí soudu tím, že se dopustil závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel trestu.

Oblíbenou obranou dealerů je tvrzení, že metamfetamin měli pro vlastní potřebu. Ze lži mohou být usvědčeni skutečností, že u sebe mají několik igelitových sáčků tzv. *dealeráků*, které jsou přesně rozváženy a připraveny k prodeji. Za důkaz lze považovat i samotné množství a kvalitu metamfetaminu. Obhajobu, že měli metamfetamin pro vlastní potřebu, hodnotí soudy zpravidla jako účelovou. Zajímavou argumentaci je možno nalézt v odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 8. 2019, sp. zn. 5 T 149/2019, podle nějž obecně větší množství metamfetaminu „nemohl obžalovaný v reálném čase sám spotřebovat, neboť pervitin jako látka vyrobená z léků, které podléhají expiraci, má jistě také svoji expiraci, takže nemohlo jít o zásoby obžalovaného na několik let dopředu.“²¹⁴

Metamfetamin může být koncovému zákazníkovi distribuován v igelitovém sáčku, v papírovém psaníčku, ve formě *čáry* či v zatavené injekční stříkačce.

3.1.2.7. Překupník

Překupník je osoba, jejíž pozice v rámci skupiny není příliš ukotvená. Zpravidla se jedná o pachatele, kterého primárně zajímá vlastní zisk. Spíše nemá zájem na úzké spolupráci se skupinou, pomáhá jí v tom ohledu, že od ní vykupuje metamfetamin, kterým potom zásobuje vlastní distribuční řetězec. Překupník může obchodovat i s prekurzory či vybavením nelegální laboratoře. V judikatuře se lze setkat s termínem subdealer, který označuje tyto více či méně podřízené dealery.²¹⁵ Je obrovským úspěchem, pokud se policejnímu orgánu podaří dopadnout překupníka, který je napojen na více skupin.

---

²¹⁴ Rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 8. 2019, sp. zn. 5 T 149/2019.

²¹⁵ Rozsudek Okresního soudu v Berouně ze dne 26. 7. 2018, sp. zn. 8 T 78/2017.

3.1.2.8. Kurýři

Distributoři, ale i překupníci a dealeři vykonávají velmi rizikovou činnost, při které jsou ze všech členů skupiny nejnáchylnější k odhalení, a to i náhodnému, které nemohou nijak ovlivnit. U profesionálních skupin se tak setkáváme s mnohem sofistikovanějším způsobem zajišťování nákupu a převozu metamfetaminu a prekurzorů. Distributoři, překupníci a dealeři najímají pomocníky, často ze sociálně slabších vrstev²¹⁶, kteří s vidinou rychlého výdělků snadno přistoupí na absolvování jízdy. Kurýry lze rozdělit do dvou skupin: na aktivní, tedy na ty, kteří vědí, nebo alespoň tuší, že převázejí metamfetamin, a na pasivní, kteří netuší, že jsou k převozu metamfetaminu využíváni.

Jako kazuistiku lze uvést případ aktivního kurýra, jenž řešil Městský soud v Praze: „*Od blíže nezjištěné doby, nejpozději dne [anonymizováno] v Praze [anonymizováno], na ulici [anonymizováno], kde byl zastaven a kontrolován hlídkou PČR v 18:55 hodin, coby řidič osobního motorového vozidla tov. zn. Volkswagen Passat Variant 3C, rz [anonymizováno], barvy modré metalízy, jehož majitelem je společnost [anonymizováno], přechovával pro jiného v za tím účelem vytvořeném skrytu vozidla, resp. pod pravou plastovou částí zadního nárazníku nezjištěné množství drog, kdy nebyl srozuměn s tím, ani nemohl vědět, že se jedná konkrétně o celkem 9 plastových sáčků s obsahem celkem 8 476,9 gramů tzv. drogy pervitin (metamfetamin) s průměrným obsahem 80,3 % hm. metamfetaminu báze, tedy celkem 6 806,95 gramů metamfetaminu báze, a dále 2 plastové sáčky s obsahem celkem 177,4 gramů tzv. drogy hašiš obsahujícím celkem 23,2 gramů účinné látky delta-9-tetrahydrokanabinol (delta9-THC).*“²¹⁷ Jeho jednání bylo i přes takto znějící skutkovou větu kvalifikováno jako přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. z., spočívající v tom, že neoprávněně pro jiného přechovával omamnou a psychotropní látku, za nějž byl odsouzen mimo jiné k trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců. V této trestní věci je patrné několik zajímavých momentů, které si zaslouží bližší okomentování.

- i. Soud dovodil, že obžalovaný jednal v úmyslu nepřímém podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. z., a to i přes formulaci „*kdy nebyl srozuměn s tím, ani nemohl vědět.*“²¹⁸ Tato poněkud nešikovná formulace se zjevně týká množství a kvality metamfetaminu, potažmo hašiše, který obžalovaný převážel. Ze stejného důvodu

²¹⁶ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2019*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2020. [cit. 13.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-2019-web-pdf.aspx>. S. 9.

²¹⁷ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2018, sp. zn. 46 T 6/2018.

²¹⁸ *Tamtéž.*

obžalovanému není kladena za vinu kvalifikovaná skutková podstata obsažená v § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. z., tedy, že neoprávněně pro jiného přechovával omamnou a psychotropní látku, a takový čin spáchal ve velkém rozsahu. „Obžalovaný však dle názoru soudu jednoznačně byl minimálně srozuměn s tím, že převáží neurčitě stanovené množství drog a soud u něj shledal minimálně úmysl nepřímý ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku.“²¹⁹ Soud tento závěr odůvodnil poukazem na částku 30.000,- Kč, která byla obžalovanému za jednu cestu nabídnuta a mnohonásobně převyšovala běžnou platbu za podobnou cestu. Nepřímý úmysl obžalovaného soud dovozoval ze skutečnosti, že si obžalovaný svůj mobilní telefon nechal doma a místo něj převzal mobilní telefon *ad hoc*, a rovněž z jeho mimořádně nervózního chování při kontrole vozidla.

- ii. Druhou zajímavostí je charakteristické vzájemné krytí oddělených pater organizované skupiny. Během přípravného řízení byla s obžalovaným provedena fotorekognice, kterou se OČTR snažil ustanovit osobu vietnamského původu, jež měla celou akci řídit, tedy bezprostředně navazující nadřazené patro organizované skupiny, nejspíše osoby zajišťující distribuci. Obžalovanému byly předloženy fotografie zájmových osob, přičemž uvedl, že „žádnou z osob na fotografiích nepoznává.“²²⁰
- iii. *Modus operandi* této trestné činnosti. Obžalovaný vypověděl, že „s trestnou činností nemá nic společného. Byl tehdy v tíživé finanční situaci a chtěl si před Vánocemi vydělat nějakou korunu. Oslovil jej pan K., nabídl mu, zda si nechce přivydělat - měl jet někam autem.“²²¹ V České republice obžalovaný dostal osobní motorové vozidlo vybavené navigací a s upraveným nárazníkem, černý mobilní telefon zn. Aligator, pomocí nějž měl se skupinou komunikovat, a adresu v Spolkové republice Německo, kam má jet. Stran jeho mobilního telefonu mu bylo řečeno, že si jej nemá s sebou brát. Poté, co dojel na místo, si vozidlo převzal Vietnamec, odjel pryč za účelem uschování metamfetaminu a hašiše. Když se vrátil, předal vozidlo obžalovanému a sdělil mu pražskou adresu, na niž měl vozidlo vrátit. Dříve v přípravném řízení vypověděl, že za jednu cestu mu bylo nabídnuto 30.000,- Kč, což ale u hlavního líčení popřel.

---

²¹⁹ Tamtéž.

²²⁰ Tamtéž.

²²¹ Tamtéž.

Aktivní kurýři mohou využívat vlastního vozidla, pronajatého vozidla²²² nebo vozidla poskytnutého organizovanou skupinou. Rovněž mohou užívat jiné dopravní prostředky, například vlak.

Pasivní kurýr o skutečnosti, že převáží metamfetamin, neví. Organizovaná skupina může po delší dobu sledovat trasy kamionů, které pravidelně zastavují na stejných odpočívadlech, a rozhodne se je využít. Na odpočívadle A na kamion připevní zásilku metamfetaminu, na odpočívadle B ji z kamionu sejme. Řidič, v tu dobu zpravidla spící, si balíčku nemá šanci všimnout. Výhoda tohoto postupu je nesporná, pokud je řidič kontrolován, nikdo jej nespojí se skupinou. Co se týče trestní odpovědnosti pasivního kurýra, není možno dovodit subjektivní stránku trestného činu.

3.1.2.9. Hlídač

Hlídače řadíme mezi fakultativní součást organizované skupiny. Skupinu chrání při výrobě a distribuci metamfetaminu, vymáhá dluhy, případně provádí kontrasledování. Při výkonu posledně jmenované činnosti je označován jako *čistič*. Kontrasledování probíhá zpravidla tak, že *čistič* jede před hlídaným vozidlem a aktivně pátrá po známkách přítomnosti policejních sil.²²³ Útvar zvláštních činností (ÚZČ) provádějící sledování osob a věcí se mohou snažit zkrát také tím, že určitou dobu před plánovaným přesunem například na předávku metamfetaminu vyjedou opačným směrem, než má za určitý čas vyrazit zájmová část organizované skupiny určená k provedení předávky.²²⁴ ÚZČ poté bezcílne sleduje vozidlo s hlídači, přičemž zájmové vozidlo s metamfetaminem nikým nesledováno bezpečně dojedne na místo předání.

Hlídač představuje určitou výjimku z přísné oddělenosti jednotlivých pater organizované skupiny. Jeho náplní práce je hlídat konkrétní osobu či prostor, bez úzké koordinace s chráněnou osobou se však zpravidla neobejde. Hlídači bývají velmi často speciální recidivisté násilné trestné činnosti a při jejich zadržení je třeba postupovat mimořádně opatrně, jelikož bývají ozbrojeni. Tato role je například zachycena v rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 4. 2015, sp. zn. 16 T 52/2014. Jednání hlídačů lze právně kvalifikovat jako účastenství na trestném činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. z. v podobě pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. z. Velmi často svým

²²² Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 5. 2018, sp. zn. 49 T 5/2018.

²²³ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 3. 2017, sp. zn. 51 T 10/2016.

²²⁴ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 7. 3. 2017, sp. zn. 56 T 3/2012.

jednáním rovněž naplní skutkovou podstatu trestného činu nedovoleného ozbrojování podle § 279 tr. z., vydírání podle § 175 tr. z. nebo některého z trestných činů proti životu a zdraví.

3.1.2.10. Uklízeč

Jedná se o fakultativního člena organizované skupiny. Pokud tuto funkci vykonává osoba mimo jádro organizované skupiny, je často odměňována vyrobeným metamfetaminem nebo penězi. Poněkud neobvyklý motiv uklízet po pachatelích měla podle svých slov obžalovaná P. O. v trestní věci řešené Krajským soudem v Brně, pobočkou ve Zlíně, sp. zn. 68 T 1/2021. Po poradě s obhájcem a později se státním zástupcem přistoupila na dohodu o vině a trestu podle § 175a tr. ř., její věc byla vyloučena k samostatnému projednání. Při hlavním líčení vypověděla, že: *„Před 3 až 4 lety začala bydlet u obžalovaného S. v [anonymizováno]. Tam se taky seznámila s obžalovanými T. a Č., kteří tam začali jezdit. Zjistila, že chodí na půdu. Do [anonymizováno] přijížděli taxíkem nebo autem tak dvakrát, třikrát do měsíce. Ze začátku jí obžalovaný S. neřikal, proč tam Č. s T. jezdí, ale ona se o to sama začala zajímat, neboť se starala o 24 koček, které všude lezly, i na půdu, a když tam vešla, tak zjistila, že na půdě je binec a smrad a už kvůli těm kočkám tam ten nepořádek nemohla nechat, aby se například neotrávily, tak se vše snažila trošku poklidit. S obžalovanými T. a Č. se dohodla, že to tam bude uklízet a za to jí platili pervitinem. Dávky, které dostávala od spoluobžalovaných, byly různé, někdy jí dal pervitin obžalovaný T., někdy obžalovaný Č., bylo to tak 10 čárek ve 2 ml stříkačce pokaždé, když po nich uklízela, což mohlo být dvakrát, třikrát, čtyřikrát do měsíce. Kvalita pervitinu nebyla špatná. Papírky, ubrousky a vše, co tam bylo po výrobě smradlavého, házela do pytlů, to se pak pánilo v kotli. Na půdě cítila i toluen, bylo tam mokro, měla strach o život koček, aby něco nepolízaly.“*²²⁵

3.1.2.11. Příslušník policejního orgánu

V případě, že má skupina ve svých řadách příslušníka policejního orgánu, má pak před OČTŘ prověřujícím její trestnou činnost navrch. Prostřednictvím příslušníka policejního orgánu může získat informace z policejních databází, lustrvat osoby, typicky členy konkurenčních skupin, jejich vozidla, dále pak může získávat údaje o pohybu motorizovaných hlídek. Dozví se, pokud se stane předmětem prověřování, případně je varována před chystanou realizací.

---

²²⁵ Rozsudek Krajského soudu v Brně, pobočka Zlín, ze dne 6. 5. 2021, sp. zn. 68 T 1/2021.

Z kazuistiky lze vybrat trestní věc příslušníka PČR v hodnosti podpraporčíka, který byl rozsudkem Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 21. 2. 2022 odsouzen mimo jiné za jednání, spočívající v tom, že „v období nejméně od měsíce prosince roku 2020 do 11. 5. 2021, v době výkonu služby, zejména v době výkonu dozorčí služby na [anonymizováno], osobně, telefonicky nebo jinak prostřednictvím elektronických komunikací opakovaně v přesně nezjištěném počtu případů předával [anonymizováno], a dalším blíže neustanoveným osobám z okruhu svých známých, informace o pohybu služebních dopravních prostředků a pohybu mobilních hlídek Policie ČR.“²²⁶ Mimo vynášení informací o pohybu policejních hlídek dealerovi taktéž nedovoleně nabídl, prodal či daroval psychotropní látku metamfetamin či sušené části rostliny netechnického konopí, za což byl mimo jiné odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, jenž byl podmíněně odložen na zkušební dobu čtyř let.²²⁷

Prozrazení plánované realizace není jen neopodstatněnou noční můrou OČTŘ. K dekonspiraci může dojít i dosti zvláštním způsobem, jako v trestní věci, kterou řešil Okresní soud v Liberci. Příslušník TOXI týmu se o plánované realizaci nerozvážně zmínil na hokejovém mistrovství policejních týmů před kolegou z jiného oddělení, jak dokládá skutková věta rozsudku Okresního soudu v Liberci ze dne 22. 2. 2018, sp. zn. 2 T 200/2015, který ji poté sdělil osobě, proti níž bylo trestní řízení vedeno. „Obžalovaný [vrchní asistent obvodního oddělení policie] jako příslušník Policie České republiky se v přesně nezjištěné době 1. 7. 2011 do 7. 11. 2014 dozvěděl na hokejovém mistrovství policejních týmů v [anonymizováno] od blíže nezjištěné osoby z prostředí Policie České republiky informaci o připravované realizaci Odboru obecné kriminality Policie České republiky, KŘP Libereckého kraje na úseku odhalování drogové trestné činnosti v okrese [anonymizováno] směřující k odhalení a zadržení pachatelů trestné činnosti, kdy tuto informaci dne [anonymizováno] v době od 18.28 hodin do 18.48 hodin v místě trvalého bydliště na adrese [anonymizováno], sdělil obžalované [anonymizováno], a to za tím účelem, aby jednak spolu uschovali tablety určené k výrobě metamfetaminu a rovněž tak i samotný metamfetamin a dále kartony cigaret různých značek bez patřičných kolkových známek zakoupené v Polské republice, které měli ve svém bydlišti, a dále za tím účelem, aby obžalovaná [anonymizováno] varovala svého otce [anonymizováno], narozeného [anonymizováno], trvale bytem [anonymizováno], před možným zásahem Policie České republiky, kdy tento se podílel na výrobě

---

²²⁶ Rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 21. 2. 2022, sp. zn. 11 T 1/2022.

²²⁷ Tamtéž.

a distribuci metamfetaminu.“²²⁸ Mimo výše uvedený skutek rovněž radil pachatelům, jak mají manipulovat s OPL, aby nezanechali otisky prstů.

Onen policista, který se o chystané realizaci zmínil, byl příslušník Služby kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství Policie Libereckého kraje, TOXI týmu, a seděl v zadní části autobusu spolu s obviněným. Během jízdy telefonoval s kolegou, jenž připravoval předmětnou realizaci, kterou s ním probíral. I za tento skutek byl J. H. odsouzen k mimo jiné úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří let, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu pěti let. Kromě policisty může být členem organizované skupiny i například soudní tlumočník, jako tomu bylo v trestní věci ŽĎORB, kdy šlo o soudního tlumočníka z vietnamštiny.²²⁹

---

²²⁸ Rozsudek Okresního soudu v Liberci ze dne 22. 2. 2018, sp. zn. 2 T 200/2015.

²²⁹ KUDLÁČKOVÁ, Barbora. *Výroční zpráva NPC za rok 2014*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 2/2015, s. 3-28, s. 12. ISSN 1211-8834.

4. Typické vyšetřovací situace a procesní postup

V rámci metodiky vyšetřování drogové trestné činnosti rozlišujeme celkem 7 fází trestní věci. V této podkapitole bude podrobně rozebráno všech sedm fází samostatně, neboť každá z nich obsahuje podstatné množství souvisejících úkonů, jak ostatně dokazuje tabulka níže. Pořadí souvisejících úkonů v tabulce nemusí být vždy chronologické, typickým příkladem může být osobní prohlídka.

Fáze trestního řízení	Fáze trestní věci	Další související úkony
Prověřování	Získání poznatku o skutečnosti důvodně nasvědčující, že je páchána trestná činnost	Postup ZPČR
		ZÚTR podle § 158 odst. 3 tr. ř.
		Vytěžení oznamovatele podle 158 odst. 6 tr. ř. (pokud existuje)
	Monitoring trestné činnosti a sběr důkazů	Získání údajů, které jsou předmětem bankovního tajemství podle § 8 odst. 2 tr. ř.
		Zadržení zásilky podle § 86 tr. ř.
		Otevření zásilky podle § 87 tr. ř.
		Záměna zásilky podle § 87a tr. ř.
		Sledování zásilky podle § 87b tr. ř.
		Odposlech a záznam telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř.
		Zjištění údajů o telekomunikačním provozu podle § 88a tr. ř.
		Předstíraný převod podle § 158c tr. ř.
		Sledování osob a věcí podle § 158d tr. ř.
		Použití agenta podle § 158e tr. ř.
		Informátor podle § 73 ZPČR
	Dočasné odložení trestního stíhání podle § 159b odst. 1 tr. ř.	
	Přípravné práce směrem k realizaci	Udělení předchozího souhlasu se zadržením podle § 76 tr. ř.
		Získání příkazu k osobní prohlídce podle § 83b odst. 1 tr. ř.
		Získání příkazu k domovní prohlídce podle § 83 tr. ř.
		Získání příkazu k prohlídce jiných prostor a pozemků podle § 83a tr. ř.
		Vyhotovení usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 tr. ř.
Vyhotovení návrhu na vzetí do vazby podle § 73b odst. 1 tr. ř.		

	Přípravné práce směrem k realizaci	Vyrozumění OSPOD
		Vyrozumění odchytné služby
		Domluva s OKTE/KÚ
		Zajištění nezúčastněné osoby
		Zajištění kapacit v CPZ
		Zajištění asistujícího útvaru PČR
		Zajištění, aby v týmu byla osoba, která bude způsobilá provést osobní prohlídku podle § 83b odst. 3 tr. ř.
		Zajištění tlumočnicka podle § 28 tr. ř. a překladu poučení podle § 28 odst. 6 tr. ř.
		Provedení průzkumu místa realizace
Přelom prověřování a vyšetřování	Realizace	Zadržení osoby podezřelé podle § 76 tr. ř.
		Poučení zadrženého ve smyslu § 33 odst. 5 tr. ř. a § 76b tr. ř., předání poučení podle § 33 odst. 6 tr. ř.
		Oznámení zadržení konzulárnímu úřadu státu, jehož je zadržený občanem, podle § 76b tr. ř.
		Čekání na příjezd obhájce, pokud jej zadržený při následujících úkonech požaduje podle § 76 odst. 6 tr. ř. a § 76b tr. ř.
		Vydání věci podle § 78 tr. ř.
		Provedení výslechu osoby zadržené podle § 76 odst. 3 tr. ř.
		Provedení přechozího výslechu podle § 84 tr. ř. před osobní prohlídkou, domovní prohlídkou a prohlídkou jiných prostor a pozemků
		Osobní prohlídka podle § 82 odst. 3 tr. ř.
		Domovní prohlídka podle § 82 odst. 1 tr. ř.
		Prohlídky jiných prostor a pozemků podle § 82 odst. 2 tr. ř.
		Eskorta zadržených osob do CPZ
		Předání předvolání <i>brevi manu</i> svědkům podle § 97 tr. ř., respektive jejich vytěžení ve smyslu § 158 odst. 6 tr. ř. ve spojení s § 158 odst. 7 tr. ř.
Odeslání zejména chemických stop na OKTE/KÚ k vyhodnocení		
Vyšetřování	Zahájení trestního stíhání	Žádost o ustanovení obhájce v případě nutné obhajoby podle § 39 odst. 1 tr. ř.
		Vyhotovení usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 tr. ř. a jeho předání <i>brevi manu</i> obviněnému
		Podání návrhu na vzetí do vazby podle § 73b odst. 1 tr. ř.

	Dokazování v rámci přípravného řízení	Výslech obviněného podle § 91 tr. ř.
		Výslech svědků podle § 101 tr. ř. ve spojení s § 164 odst. 1 tr. ř., případně jejich výtěžní ve smyslu § 158 odst. 6 tr. ř.
		Přibrání znalce k vypracování znaleckého posudku z oboru kriminalistika, odvětví chemie, fyzikální chemie podle § 105 odst. 1 tr. ř.
		Přibrání znalců k vypracování znaleckého posudku na duševní stav obviněného z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, a znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie podle § 105 odst. 1 tr. ř. ve spojení s § 105 odst. 4 tr. ř. a § 116 odst. 1 tr. ř.
		Přibrání znalce k vypracování znaleckého posudku k zajištěným datovým nosičům z oboru kybernetika, odvětví výpočetní techniky podle § 105 odst. 1 tr. ř.
		Přibrání znalce z oboru kriminalistika, odvětví kriminalistická audioexpertiza k analýze zvukových stop podle § 105 odst. 1 tr. ř.
		Provedení fotorekognice podle § 104b odst. 4 tr. ř.
Skončení vyšetřování	Umožnění obviněnému a obhájci seznámit se se spisem podle § 166 odst. 1 tr. ř.	
	Návrh na podání obžaloby podle § 166 odst. 3 tr. ř.	
	Případně zastavení trestního stíhání podle § 172 tr. ř.	

4.1. Zjištění skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin

Trestní řád v § 158 odst. 1 stanovuje policejnímu orgánu povinnost zahájit trestní řízení dle § 158 odst. 3 tr. ř., pokud se na základě vlastních poznatků, trestního oznámení, ale i podnětů jiných osob a orgánů dozví o skutečnostech důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. Toto ustanovení zaručuje, že nad činností policejního orgánu bude vykonávat dozor věcně a místně příslušný státní zástupce podle § 174 tr. ř., tedy, že nebude obcházen státní zástupce a režim trestního řádu, což se může dít v režimu zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (ZPČR).

Trestní řízení lze zahájit i provedením neodkladných a neopakovatelných úkonů, ovšem i po jejich provedení je policejní orgán povinen sepsat záznam o zahájení úkonů trestního řízení (ZÚTR). Ojedinělou výjimkou, kdy není zapotřebí sepsat ZÚTR, je převzetí trestního řízení z ciziny, neboť rozhodnutí o převzetí trestního řízení tento nahrazuje. V případě trestních řízení vedených ve věci drogových trestných činů se lze setkat s frekventovanou spoluprací se sousedními státy, tedy se Slovenskou republikou, Polskou republikou, Rakouskou republikou

a Spolkovou republikou Německo.²³⁰ Pokud policejní orgán nezahájí trestní řízení dle dikce § 158 odst. 3 tr. ř., ačkoliv existují relevantní důvody pro zahájení trestního řízení, a věcně a místně příslušný státní zástupce se o nečinnosti policejního orgánu dozví, využije svého práva daného tr. ř. a podle § 157 odst. 2 tr. ř. si vyžádá spis, v němž nebylo zahájeno trestní řízení, prostuduje jej a uloží policejnímu orgánu v souladu s § 157 odst. 2 tr. ř. zahájit trestní řízení, tedy sepsat ZÚTR.

Tři způsoby, jak se policejní orgán může dozvědět o skutečnostech důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, stanovuje § 158 odst. 1 tr. ř. Patří mezi ně:

- i. vlastní poznatky,
- ii. trestní oznámení a
- iii. podněty jiných osob a orgánů.

4.1.1. Vlastní poznatky

Vlastním poznatkem míníme informaci, kterou OČTŘ získá při výkonu své činnosti. Pod tento pojem lze subsumovat poznatky od informátorů z kriminální subkultury, u drogových trestných činů hojně využívaných²³¹, dále pak skutečnosti, které policejní orgán zjistí například při výkonu dohledu nad plynulostí a bezpečností silničního provozu. Zároveň je třeba zmínit rovněž poznatky získané v rámci kontrolních akcí Sekce pátrání Celní správy v souvislosti se silniční, železniční a leteckou přepravou osob a zboží.

Vlastním poznatkem rovněž nazýváme informaci, kterou policejní orgán získá při vytěžení osob²³². Informace takto získané nemusí přímo souviset s trestnou činností, potažmo trestním řízením, v rámci něhož vytěžení osoby probíhá, avšak pro zahájení úkonů trestního řízení v rámci drogové trestné činnosti jsou nedocenitelné. Typickou situací je vytěžení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu podle § 284 tr. z., kdy na otázku, kde si metamfetamin opatřil, podezřelý uvede, že jej pravidelně kupuje od člena organizované skupiny, která jej vyrábí. Informace mohou OČTŘ dodávat i osoby ve výkonu trestu, a to například ze msty.

---

²³⁰ Rozhodnutí o převzetí trestního řízení z ciziny, jak lze vyčíst z dikce § 113 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, činí Nejvyšší státní zastupitelství. V případě, že mezi přebírajícím a předávajícím státem je platná a účinná mezinárodní smlouva umožňující přímý styk justičních orgánů v souladu s § 8 odst. 2 citovaného zákona, Nejvyšší státní zastupitelství není příslušné pro rozhodování ve věci převzetí trestního řízení, předmětnou žádost o převzetí trestního řízení postoupí věcně a místně příslušnému státnímu zástupci.

²³¹ Informátor je zařazen mezi podpůrně operativně pátrací prostředky v § 72 písm. a) ZPČR.

²³² V režimu § 61 odst. 1 ZPČR, § 158 odst. 6 tr. ř., § 158a tr. ř. a § 101 tr. ř.

OČTŘ poznatek následně vytěží. Učiní tak zpravidla vyhotovením úředního záznamu, ve kterém uvede, jak poznatek získal a jeho podstatu. Následně založí nový spis, do nějž tento úřední záznam vloží.

4.1.2. Trestní oznámení

Pod pojmem trestní oznámení si lze představit podání adresované OČTŘ, které je přesněji vymezeno § 158 odst. 2 tr. ř. Podle tohoto ustanovení je policejní orgán a státní zástupce povinen přijmout oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. Blíže trestní oznámení upravuje § 59 tr. ř., přičemž první odstavec stanoví, že *„podání se posuzuje vždy podle svého obsahu, i když je nesprávně označeno. Lze je učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě, telegraficky, telefaxem nebo dálnopisem.“*²³³

V případě, že je takové oznámení učiněno ústně do protokolu, je v souladu s § 59 odst. 2 tr. ř. policejní orgán, státní zástupce, v řízení před soudem soud, povinen toto trestní oznámení sepsat. Z trestního oznámení musí být zjevné, *„kterému orgánu činnému v trestním řízení je určeno, kdo jej činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno.“*²³⁴ Je běžné, že trestní oznámení není podepsáno, případně datováno. Vystává tak otázka, co s takovým podáním učinit. Podání anonymního trestního oznámení je obvyklé v případě, že oznamovatel sice chce upozornit OČTŘ na páchaní trestné činnosti, ale nechce být procesu odhalování účasten, neboť se obává, že by se tímto mohl vystavit nebezpečí. Aplikování věty třetí § 59 odst. 3 tr. ř. by tento způsob vylučovalo. Odpověď na ni poskytuje věta pátá totožného ustanovení, podle nějž je třeba podání vrátit osobě, která jej podala, samozřejmě za předpokladu, že je známa, a vyzvat ji k odstranění vad podání ve lhůtě, kterou OČTŘ stanoví. I přes případnou pasivitu podatele nelze nezpůsobilé podání přehlížet. Pokud obsahuje skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, je OČTŘ vázán zásadou oficiality obsaženou v § 2 odst. 4 tr. ř. Trestní oznámení ve věci výroby metamfetaminu podávají dvě skupiny osob, a sice veřejnost a konkurenti.

4.1.2.1. Veřejnost

Tento okruh osob je pro OČTŘ skvělým zdrojem informací. Trestní oznámení podaná všímavými občany, často osobami s blízkou vazbou na místo, kde je trestná činnost páchána, pojí

---

²³³ § 59 odst. 1 tr. ř.

²³⁴ § 59 odst. 3 tr. ř.

dostatečná informační hodnota.²³⁵ OČTŘ zpravidla se tak dozví místo, kde k trestné činnosti dochází, osoby, které ji páchají, občas také státní poznávací značky vozidel pachatelů, dobu, kdy se pachatelé zdržují na místě činu, a další poznatky usnadňující dopadení pachatelů. Svá podání často směřují na tísňovou linku 158, méně častoji přijdou osobně na místně příslušnou služebnu obvodního oddělení policie (OOP), případně místního oddělení policie (MOP). Setkat se lze ovšem i se strukturovaným písemným podáním e-mailem nebo datovou schránkou. Pokud se oznamovatel podepíše, respektive uvede skutečnosti, které jej pomohou ustanovit, je nutné jej dále vytěžit formou podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 tr. ř., a to za účelem zvýšení pravděpodobnosti dopadení pachatele. Se zřetelem k detailnosti jeho podání chceme znát odpovědi především na tyto základní otázky:

- i. Kdo trestnou činnost páchá, přibližně kolik osob v různé formě trestní součinnosti kooperuje?
- ii. Kde je trestná činnost páchána?
- iii. V čem spočívá předmětná trestná činnost?
- iv. Je pachatel stále aktivní? Pokud ano, kdy k páchání trestné činnosti zpravidla dochází?²³⁶

V souladu s § 158 odst. 8 tr. ř. a ve spojení s § 55 odst. 2 tr. ř. je více než vhodné vzhledem k charakteru této trestné činnosti nabídnout osobě podávající vysvětlení opatření k utajení její totožnosti. V rámci trestního spisu si může zvolit smyšlené jméno, kterým se pod vyhotovený úřední záznam o podaném vysvětlení podepíše, přičemž její reálné osobní údaje budou vedeny mimo trestní spis, tudíž se s nimi bude moci seznámit jen OČTŘ. Je tak nemožné, aby na ně obviněný a obhájcem při nahlížení do spisu, minimálně při postupu dle § 166 odst. 1 tr. ř., narazili.

4.1.2.2. Konkurenti

Podnět OČTŘ mohou dát i konkurenti osoby, na niž je trestní oznámení podáno. Činí tak primárně s představou, že činnost OČTŘ povede k odstranění jejich protivníka. Taková trestní oznámení jsou z povahy věci anonymní, ale obsahově dostatečně hodnotná na zahájení trestního řízení a objasnění trestné činnosti.

---

²³⁵ Typicky sousedé v panelových domech.

²³⁶ U výroby metamfetaminu lze oznamovatele, který uvedl, že nabyl dojmu, že jeho soused v panelovém domě vyrábí metamfetamin, navést otázkou, zda a kdy cítí chemický zápach. U distribuce chceme znát čas, kdy typicky dochází k předání metamfetaminu. Opět lze oznamovatele navést otázkou, kdy pozoruje největší frekvenci návštěv u pachatele.

4.1.3. Podněty jiných osob a orgánů

Mezi podněty jiných osob a orgánů řadíme poznatky získané správním orgánem v rámci přestupkového řízení, tím může být například Finanční správa, Celní správa²³⁷ a obecní úřad obce s rozšířenou působností.

4.2. Monitoring trestné činnosti a sběr důkazů

Tato fáze trestní věci je pro naplnění primárního smyslu trestního řízení, tedy náležitě zjistit trestné činy a zajistit spravedlivé potrestání pachatelů, jak stanoví § 1 odst. 1 tr. ř., naprosto klíčovou. Obecně lze říci, že trestní věc, zvláště dokazování, se snažíme vést tak, abychom potřebovali co nejméně svědeckých výpovědí, neboť svědci jsou obzvláště v trestních věcech spojených s drogovou kriminalitou naprosto nepředvídatelní. Tato skutečnost je dána jejich závislostí na OPL, typickým svědkem drogové trestné činnosti je totiž zákazník pachatele. Vystávají tak otázky, nakolik jsou pro svou závislost věrohodní, zda jsou schopni si skutečnosti, o nichž mají vypovídat, zapamatovat a správně reprodukovat. Typicky nejsou motivováni svědčit, protože vědí, že jejich výpověď bude použita proti jejich zdroji. Nedostatek motivace ovšem není jediný nedostatek.

Nedostávají se na předvolání a o jejich pohybu toho policejní orgán příliš neví. V případě, že se skutečně nedostaví na předvolání, je jejich předvedení velmi složité. Vypovídají zcela záměrně lživě, aby chránili svůj zdroj, svou výpověď učiněnou v přípravném řízení často mění, tudíž je zapotřebí dostatečná ostražitost státního zástupce při hlavním líčení, a to zejména z důvodu, aby mohl navrhnout postup podle § 211 odst. 3 tr. ř., respektive podle § 212 odst. 1 tr. ř., tedy předestření dřívější výpovědi a vyzvání k vysvětlení rozporu mezi nimi. Rovněž je třeba pamatovat na skutečnost, že tímto jednáním může svědek minimálně naplnit skutkovou podstatu přečinu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 2 tr. z.

Státní zástupce a policejní orgán nejsou v takovém případě bezbranní. Pokud svědek v přípravném řízení řádně vypovídá v rámci podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 tr. ř., ale ve vyšetřování, respektive v řízení před soudem, bezdůvodně odmítá vypovědět v procesním postavení svědka nebo vypoví, že o ničem neví, přichází do úvahy uložení pořádkové pokuty podle § 66 tr. ř., ale i zahájení trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu křivé výpovědi

---

²³⁷ Mimo část Celní správy činné v trestním řízení.

a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 odst. 2 písm. b) tr. z. OČTR ve fázi zahájení trestního řízení v této věci již disponuje klíčovým důkazem, a to protokolem o podaném vysvětlení podle § 158 odst. 6 tr. ř. Pro zdárné uzavření trestní věci je zpravidla třeba ještě minimálně v režimu § 158 odst. 6 tr. ř. vyslechnout příslušníky PČR, kteří byli podání vysvětlení osoby přítomni, a advokáta, pokud si jeho přítomnost osoba podávající vysvětlení vyžádala. Nízká časová náročnost a jasná důkazní situace pak umožňují vedení zkráceného trestního řízení podle § 179a tr. ř. Výše uvedeným postupem orgán činný v trestním řízení sice nezíská důkaz přípustný pro trestní řízení, v němž svědek odmítl svědčit, případně zamlčel skutečnosti podstatné pro rozhodování, ale umožní toto dozajista společensky škodlivé jednání postihnout.

Při objasňování drogové trestné činnosti je vhodné se řídit osvědčenou poučkou osoba–materiál, tedy vhodnými důkazními prostředky spojit osobu s vyrobeným či distribuovaným metamfetaminem nebo prekurzorem. Tato se týká jak svědků, tak i pachatelů, které lze později při výslechu s důkazy konfrontovat.

Druhým charakteristickým rysem vyšetřování drogové trestné činnosti je konspirace. Naprosto zásadním předpokladem pro úspěšné rozpracování předmětné trestní věci je dokonalé utajení probíhajícího prověřování. Pochopitelně tak v prověřování nevyslycháme svědky, kteří jsou typicky zákazníci. Výjimku z tohoto pravidla tvoří vytěžení oznamovatele. Pokud by byli k věci vyslechnuti, hrozilo by, že se o této skutečnosti zmíní pachatelé a varují jej. Ten poté přestane trestnou činnost vyvíjet, pokud je odvážnější, pak ji lépe utají, čímž znemožní sběr důkazů. Klasickým příkladem je přemístění nelegální laboratoře.

V případě, že dojde, byť nedopatřením, k dekonspiraci, v policejní hantýrce často označované jako *proval*, se fáze trestní věci urychleně posune k přípravě na realizaci, která následuje bezodkladně poté, jelikož při otálení s realizací může dojít k znehodnocení, případně ke zničení důkazů. Monitoring trestné činnosti a sběr důkazů je neodmyslitelně spojen s úkony, jež mají čistě operativní povahu. Řadíme mezi ně:

- i. získání údajů, které jsou předmětem bankovního tajemství podle § 8 odst. 2 tr. ř.
- ii. zadržení zásilky podle § 86 tr. ř.,
- iii. otevření zásilky podle § 87 tr. ř.,
- iv. záměnu zásilky podle § 87a tr. ř.,
- v. sledování zásilky podle § 87b tr. ř.,
- vi. odposlech a záznam telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř.,
- vii. zjištění údajů o telekomunikačním provozu podle § 88a tr. ř.,
- viii. předstíraný převod podle § 158c tr. ř.,

- ix. sledování osob a věci podle § 158d tr. ř.,
- x. použití agenta podle § 158e tr. ř.,
- xi. informátora podle § 73 ZPČR.

Při dokumentování trestné činnosti spojené s výrobou či distribucí metamfetaminu použije OČTŘ základní trojici institutů: odposlech a záznam telekomunikačního provozu, sledování osob a věci a předstíraný převod. Tyto zajišťovací instituty a operativně pátrací prostředky tvoří základní nástroje pro odhalování drogové trestné činnosti. Nezanedbatelnou měrou se na odhalování drogové trestné činnosti podílí rovněž osoby z kriminálně závadového prostředí, které fungují jako informátoři. Pokud má OČTŘ poznatek o distribuci prekurzorů či metamfetaminu prostřednictvím poštovních zásilek, užije rovněž institutů zadržení a otevření zásilky, přičemž je na zvážení, zda využije i záměnu a sledování zásilky. V rozsáhlých trestních věcech, speciálně pak týkajících se velkovýroby, bývá zvláště efektivní použití agenta.

4.2.1. Zadržení a otevření zásilek, jejich záměna a sledování

Zadržení, otevření, záměna a sledování zásilky jsou instituty představující závažné „zásahy do ústavně zaručeného práva listovního tajemství a tajemství dopravovaných zpráv dle čl. 13 Listiny.“²³⁸ Chronologicky jsou za sebou seřazeny v tomto pořadí: zadržení zásilky podle § 86 tr. ř., otevření zásilky podle § 87 tr. ř., záměna zásilky podle § 87a tr. ř. a sledování zásilky podle § 87b tr. ř. Pro zadržení zásilky v přípravném řízení podle § 86 tr. ř. je zapotřebí nařízení státního zástupce, na jehož základě je pošta nebo libovolná fyzická i právnická osoba provádějící přepravu zásilky povinna zásilku vydat státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu. Pokud věc nesnese odkladu a nařízení nelze předem dosáhnout, doručující subjekt je na základě příkazu policejního orgánu povinen doručování zásilky pozdržet, přičemž pokud do tří dnů od příkazu policejního orgánu neobdrží nařízení státního zástupce podle § 86 odst. 1 tr. ř., nesmí dopravu zásilky dále zdržovat.

Po zadržení zásilky obvykle následuje její otevření podle § 87 tr. ř. V přípravném řízení je oprávněn otevřít zadrženou zásilku státní zástupce nebo policejní orgán, a to pouze se souhlasem soudce.

---

²³⁸ FRYŠTÁK, Marek. *Dokazování v přípravném řízení*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015, s. 243. ISBN 978-80-210-7687-7.

Záměna zásilky podle § 87a tr. ř. je institutem umožňujícím zjistit osoby, které se podílejí na nakládání se zásilkou obsahující „*omamné látky, psychotropní látky, prekursory, jedy, jaderný materiál nebo radioaktivní látky, padělané peníze a padělané cenné papíry, střelné nebo hromadně účinné zbraně, střelivo a výbušniny nebo jinou věc, k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení, věci určené ke spáchání trestného činu, anebo věci z trestného činu pocházející.*“²³⁹ Rozdělení rolí při rozhodování v rámci povolovacího procesu mezi státním zástupcem a soudcem je stejné jako u otevření zásilky podle § 87 tr. ř., v přípravném řízení vydá státní zástupce se souhlasem soudce nařízení k záměně zásilky. Policejní orgán v návaznosti na nařízení závadný obsah vymění za neškodnou legální imitaci, o čemž vyhotoví záznam.

Samotné nahrazení obsahu zásilky za bezpečný znamená znemožnění jeho užití k pachatelem zamýšlenému účelu. Pokud OČTŘ přistoupí k záměně zásilky, je vhodné být připraven k provedení realizace, neboť nelze vyloučit možnost, že si pachatel této záměny všimne. V důsledku toho začne ničit důkazy, varovat spolupachatele a obecně mařit probíhající trestní řízení. Stejně tak je možné, že pachatel zásilku pár dní, týden či měsíc neotevře. Riskovat kvůli tomu probíhající trestní řízení je však značným rizikem.

V případě, že je obsahem zásilky prekurzor, například červený fosfor, látka, která je způsobila se při mechanickém tření vznítit, může být nebezpečné záměnu zásilky neprovést. Státní zástupce a policejní orgán tak musí volit mezi dvěma možnostmi s potenciálně špatnými následky. První je zásilku zaměnit, připravit se na realizaci, jež bude provedena těsně po doručení zásilky, a zadržet minimálně osobu nakládající s prekurzorem. Ve variantě pro OČTŘ příznivější bude zásilka adresována do prostor, kde se nachází i nelegální laboratoř. V opačném případě zadržení distributora celou skupinu zalarmuje a šance na její kompletní odhalení se velmi podstatně sníží.

Druhou volbou je záměnu neprovést a riskovat, že může dojít ke vzplanutí zásilky. Že se nejedná o plané obavy dokazují i zkušenosti Hasičského záchranného sboru České republiky, který likvidoval požár popelářského vozu, potažmo převáženého odpadu, vzniklý zahořením červeného fosforu v srpnu 2013²⁴⁰ i prosinci 2021²⁴¹. Neprovedení záměny zásilky umožní

---

²³⁹ § 87a odst. 1 tr. ř.

²⁴⁰ HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY. *V popelářském voze začal hořet vyhozený červený fosfor.* [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2013. [cit. 7.9.2022]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/v-popelarskem-voze-zacal-horet-vyhozeny-cerveny-fosfor.aspx>.

²⁴¹ KRIMI PLZEŇ. *Plné auto odpadu popeláři vysypali na parkoviště.* [online]. KRIMI – PLZEŇ, z. s., 2021. [cit. 7.9.2022]. Dostupné z: <https://www.krimi-plzen.cz/a/popelari-2021-12-30-083850/>.

skupině dále nerušeně fungovat, a díky tomu je možné i nadále skrytě pokračovat v jejím rozkrývání.

Pokud se do dispozice OČTŘ dostane zásilka, u které má podezření, že bude obsahovat OPL nebo prekurzory, a rozhodne se ji otevřít, je vhodné, aby si státní zástupce v rámci komunikace s příslušným soudcem podle § 26 odst. 1 tr. ř. zajistil nejen souhlas s otevřením zásilky podle § 87 tr. ř., ale i se záměnou zásilky podle § 87a tr. ř. Z důvodu možného odhalení záměny a plánované realizace je rovněž efektivní zajistit si příkaz k prohlídce podle § 83 tr. ř., případně § 83a tr. ř., do prostor, kam zásilka směřuje.

Sledování zásilky podle § 87b tr. ř. nařizuje státní zástupce a provádí policejní orgán. V případě, že věc nesnese odkladu a příkazu nelze předem dosáhnout, zahájí policejní orgán sledování sám, přičemž podle § 87b odst. 2 tr. ř. o tomto úkonu bez odkladu vyrozumí státního zástupce a dále postupuje dle jeho pokynů. Z dikce § 87b odst. 1 tr. ř. vyplývá, že předmětem sledování může být pouze zásilka, u níž je důvodné podezření, že obsahuje věci uvedené v § 87a tr. ř. Tento závěr je však chybný, neboť za použití argumentu *a maiori ad minus* je zjevné, že postupu podle § 87b tr. ř. lze užít i na zásilku, která byla pouze otevřena, není vyloučeno ani sledování zásilky zaměněné. S tímto závěrem souhlasí i Jan Lata v komentáři k trestnímu řádu.²⁴²

Tento nástroj umožňuje odhalení osob, které nakládají s předmětnou zásilkou. Ač je možné, že jméno adresáta je pravé, při objednávání věcí uvedených v § 87a odst. 1 tr. ř. jsou zpravidla užita jména smyšlená. Jméno adresáta nenalezneme na zvonku, poštovní schránce ani vchodových dveřích na předmětné adrese, rovněž snaha hledat v katastru nemovitostí se povětšinou setkává s neúspěchem, stejně jako lustrace v centrálním registru obyvatel. Tato skutečnost je následně důležitá pro odůvodnění užití tohoto institutu. K doručení dojde tak, že osoba nacházející se na uvedené adrese balíček pro fiktivního adresáta převezme. Americké policejní složky reagují na doručování balíčků s OPL na vymyšlené jméno použitím agenta, který vystupuje v pozici kurýra.²⁴³ Při dokazování, zda balíček patří podezřelému, je vhodné rovněž zohlednit, zda byl balíček po převzetí ukryt, či zda byl podezřelý nálezem překvapen.

---

²⁴² LATA, Jan. *Záměna zásilky*. In: DRAŠTÍK, Antonín. FENYK, Jaroslav. *Trestní řád: komentář*. [online]. Praha: Wolters Kluwer, 2017. [cit. 7.9.2022]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/61/1/2>.

²⁴³ HENDRIE, Edward M. *Proving Guilty Knowledge Caught Red-Handed or Empty Headed?* FBI Law Enforcement Bulletin, 2000. [cit. 1. 11. 2022]. Dostupné z: <https://leb.fbi.gov/file-repository/archives/apr00leb.pdf/view>. S. 27.

4.2.2. Procesní využitelnost úkonů podle předpisů správního práva

Policie ČR i Celní správa ČR jsou podle § 1 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, správními orgány, které jsou *ex lege*²⁴⁴ oprávněny provádět v mezích své působnosti správní dozor. Tyto subjekty zpravidla vykonávají na veřejně přístupných místech dozor pořádkový, jenž má za cíl ochranu osob, majetku a veřejného pořádku. Při namátkových kontrolách Policie ČR a Celní správy ČR může nastat zajímavá situace, obecně spočívající v provedení úkonu v režimu správního práva podle ZPČR či zákona č. 17/2012 Sb., o celní správě (ZCS).

Typickým představitelem takového úkonu je provedení prohlídky vozidla podle § 42 odst. 1 ZPČR, který stanoví, že policista je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, pátrá-li po pachateli úmyslného trestného činu nebo po věcech z takového trestného činu pocházejících anebo s takovým trestným činem souvisejících, má-li důvodné podezření, že se v dopravním prostředku takový pachatel nebo věci nachází.

Policista je oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku podle § 42 odst. 2 ZPČR, jestliže má důvodné podezření, že používáním dopravního prostředku, na dopravním prostředku nebo v souvislosti s dopravním prostředkem byl spáchán trestný čin.

Podle § 42 odst. 3 ZPČR, v kontextu drogové trestné činnosti aktuálním, je policista oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, pátrá-li po osobách hledaných, pohřešovaných nebo protiprávně se zdržujících na území České republiky, zbraních, střelivu, municí, výbušninách, výbušných předmětech, jedech, omamných a psychotropních látkách, prekursorech drog nebo jiných chemických látkách nebo jiných předmětech určených k výrobě omamných a psychotropních látek nebo věcech pocházejících z trestné činnosti anebo souvisejících s trestnou činností, má-li důvodné podezření, že se v dopravním prostředku taková osoba nebo věc nachází.

Konečně v souladu s § 42 odst. 4 ZPČR je policista oprávněn provést prohlídku vozidla, jestliže řidič na výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastavil.

„Cílem prohlídky jako specifické kriminalistické metody je zejména nalezení osob a věci důležitých pro trestní řízení, nalezení věci způsobilé k ohrožení života a zdraví nebo nalezení věci obecně nebezpečné povahy (výbušniny atd.), a to za účelem jejich následného zajištění. S ohledem na účel této prohlídky je tedy zjevné, že se nejedná o pouhé pasivní obhlédnutí vozidla za účelem potvrzení či vyvrácení důvodného podezření o konkrétních skutečnostech, či přítomnosti

---

²⁴⁴ Zejména na základě ZPČR a ZCS.

*hledaných věcí a osob, nýbrž o aktivní úkon, v jehož rámci je příslušníkům policie ČR umožněno prohlédnutí všech prostor tohoto prostředku, včetně zavazadel a jakýchkoliv schránek, které jsou v něm, vyjma zavazadla, která mají osoby při sobě či na sobě.*²⁴⁵

Hlídka PČR²⁴⁶ může při dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu podle § 124 odst. 11 zákona č. 361/2000 Sb., zákona o provozu na pozemních komunikacích, upozorovat, že řidič páchá přestupek, spočívající například v tom, že překročí maximální povolenou rychlost. V důsledku svého pozorování se rozhodne vozidlo zastavit a provést silniční kontrolu. Hlídka může následně pojmout podezření, že se ve vozidle nachází OPL nebo prekurzory, neboť řidič v reakci na signalizační zařízení ujížděl²⁴⁷, váhal se zastavením vozidla či při silniční kontrole působil značně nervózním či servilním dojmem. Je důležité podotknout, že podle Nejvyššího soudu „*pouze obecně vymezený úsudek o podezřelém chování řidiče zastaveného vozidla nelze bez dalšího považovat za dostatečný důvod pro průlom do ústavně zaručeného práva na soukromí v podobě celkové prohlídky vozidla, včetně jeho schránek a zavazadel.*“²⁴⁸ Dalšími důvody mohou být známky intoxikace OPL, nepředložení řidičského průkazu nebo předložení řidičského průkazu padělaného.

Hlídka tak z výše uvedeného důvodu přistoupí k prohlídce vozidla podle § 42 odst. 3 ZPČR. V případě, že hlídka pojme podezření opravňující provést prohlídku vozidla až po zastavení vozidla, není na škodu, jak by se mohlo zdát podle dikce § 42 ZPČR. Nejvyšší soud takový výklad považuje za *nepřiměřeně restriktivní*.²⁴⁹ Postačí tak, když poznatky ospravedlňující provedení prohlídky vozidla budou získány až samotnou silniční kontrolou. Jestliže je při prohlídce vozidla nalezen metamfetamin, prekurzory nebo nelegální laboratoř, je řidič hlídkou zadržen, na místo přivolán dosah z věcně a místně příslušné Služby kriminální policie a vyšetřování (SKPV), trestní řízení zahájeno neodkladným a neopakovatelným úkonem²⁵⁰ v podobě ohledání vozidla podle § 113 tr. ř. a postupem podle § 78 tr. ř., respektive § 79 tr. ř., věci pro účely trestního řízení zajištěny.

Otázkou je, zda pro účely trestního řízení postačí, že prohlídka vozidla, tedy výchozí důkazní pramen, při němž byla věc nalezena, proběhla toliko v intencích ZPČR, a nikoliv v režimu

---

²⁴⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2021, sp. zn. 11 Tdo 184/2022.

²⁴⁶ Oddělení hlídkové služby, v pražském kontextu také Pohotovostní motorizovaná jednotka, dále hlídky dopravních inspektorátů apod.

²⁴⁷ V takovém případě samotné ujíždění bez dalšího toliko postačí k provedení prohlídky vozidla, a to v režimu § 42 odst. 4 ZPČR.

²⁴⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2021, sp. zn. 11 Tdo 184/2022.

²⁴⁹ *Tamtéž.*

²⁵⁰ Viz § 160 odst. 4 tr. ř.

prohlídky jiných prostor a pozemků podle § 83a tr. ř. Obhájci bývá namítáno, že když si policejní orgán v souladu s § 83a odst. 2 tr. ř. může vyžádat dodatečný souhlas soudu s provedením prohlídky jiných prostor a pozemků, má tak učinit. Nejvyšší soud k této problematice s odkazem na § 89 odst. 2 tr. ř. uvedl, že pokud úkony, které předcházely zahájení trestního stíhání, byly provedeny státními orgány v rámci jejich pravomoci, jsou využitelné v rámci trestního řízení.²⁵¹ Z výše uvedeného tak vyplývá, že dodatečného souhlasu podle § 83a odst. 2 tr. ř. není zapotřebí, neboť prohlídka vozidla podle § 42 ZPČR je pro účely trestního řízení při splnění podmínek předmětného ustanovení dostačující.²⁵²

Úkonem podle správního předpisu ovšem nemusí být pouze prohlídka vozidla, stejně tak správním orgánem nemusí být správní orgán České republiky, jak dokládá usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2018, sp. zn. 11 Tdo 834/2018. Jeden ze skutků, pro nějž bylo trestní stíhání S. S. vedeno, zní následovně: *„poté, co S. S. v blíže nezjištěné době, nezjištěným způsobem a u dosud neustanovené osoby objednal ve Spolkové republice Německo za účelem dalšího prodeje celkem 500 ks tablet extáze oranžové barvy ve tvaru ananasu o celkové hmotnosti 236,58 gramů, obsahující celkem 59,502 gramů psychotropní látky MDMA (3,4-methylen-dioxymetamfetamin) báze a tyto nechal doručit do České republiky tak, že tablety zabalené v poštovní zásilce adresované na jméno M. G., Ú., B., za využití společnosti Deutsche post a České pošty dopravil do B., dne 23. 10. 2016 obv. M. G. na hlavní poště v B. na ulici N. předmětnou zásilku s vědomím toho, co bude obsahovat, vyzvedla a přinesla ji do svého bydliště na ulici Ú. v B., kde ji ve svém pokoji společně s obv. S. S. rozbalili, přičemž podstatný obsah zásilky v množství 456 ks tablet (již dříve policejním orgánem zaměněn za legální obsah) byl v rámci domovní prohlídky dne 24. 10. 2016 v bydlišti obžalované M. G. zajištěn.“*²⁵³

Německý celní orgán v přítomnosti zaměstnance pošty otevřel listovní zásilku, v níž našel 500 ks tablet extáze oranžové barvy ve tvaru ananasu, a zásilku dále předal Celnímu pátracímu úřadu ve Frankfurtu nad Mohanem. Tento o nález v rámci mezinárodní spolupráce informoval český OČTŘ, neboť zásilka směřovala do České republiky. Místně a věcně příslušný OČTŘ, Generální ředitelství cel, Odbor pátrání Brno, provedl záměnu zásilky na základě opatření o nařízení záměny zásilky Městského státního zastupitelství v Brně se souhlasem soudce Městského soudu v Brně. V dovolání obviněný S. S. uvedl, že nebylo postupováno v souladu se zákonem, pokud byla zásilka německými celními orgány zajištěna a otevřena. Jelikož český OČTŘ

²⁵¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1363/2011, publikované pod č. 50/2012 Sb. rozh. tr.

²⁵² Judikatura Nejvyššího soudu se v tomto duchu ustálila, viz recentní usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2022, sp. zn. 11 Tdo 184/2022.

²⁵³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2018, sp. zn. 11 Tdo 834/2018.

zásilku pouze ohledal a zaměnil, došlo podle dovolatele k nepoužitelnosti navazujících důkazů, přičemž argumentoval odkazem na doktrínu plodů z otráveného stromu. Nejvyšší soud se s dovoláním S. S. vypořádal následujícím způsobem:

„Za první doktrína plodů z otráveného stromu není součástí platného trestního řádu, a proto se na ni nelze odvolávat. Za druhé i kdyby to neplatilo, tak ani rigorózní interpretace této doktríny nemůže vést k závěru, že výskyt nezákonného důkazu automaticky způsobuje nepoužitelnost všech důkazů opatřených v daném řízení. Za třetí námitku kauzálního odvození označených navazujících důkazů od nezákonného důkazu je nutné odmítnout už jen proto, že předmětná zásilka nebyla otevřena nezákonně, jak tvrdí dovolatel. Naopak vše proběhlo v souladu s německou i českou právní úpravou. A v neposlední řadě také tvrzení obviněného a jeho obhajoby, že pochybení německých celníků znehodnocuje veškeré navazující důkazy nelze brát v potaz, protože o tom, ke kterým důkazům lze či nelze přihlížet, rozhoduje zásadně soud a nikoli obhajoba.“²⁵⁴

S přihlédnutím k výše uvedenému judikátu pak lze uzavřít, že pokud je zásilka zadržena a otevřena v souladu s celními předpisy, pak dále není třeba v rámci trestního řízení postupovat podle § 86 tr. ř. a § 87 tr. ř., ale lze již postupovat podle § 87a tr. ř., neboť toto prolomení listovního tajemství je již zákonem předvídáno a zákonodárcem posvěceno v § 35 odst. 1 ZCS, podle nějž má celník pravomoc při výkonu působnosti orgánu celní správy provádět kontrolu osob, zavazadel, dopravních prostředků, jejich nákladů, přepravních a průvodních dokumentů a poštovních a jiných zásilek. Tato je dále rozvíjena v odstavci 2, podle nějž může při takové kontrole použít speciální rentgenovou nebo jinou detekční techniku. Další zákonné zmocnění ke kontrole nalezneme v § 6 odst. 1 zákona č. 242/2016 Sb., celního zákona, který stanoví, že „v případě důvodného podezření, že poštovní nebo jiná zásilka obsahuje zboží, které podléhá celnímu dohledu, může být provedena její vnitřní kontrola i v případě, že se na obsah zásilky vztahuje listovní tajemství.“²⁵⁵

4.2.3. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř.

Pachatelé drogové trestné činnosti operující zejména na amatérské a poloprofesionální úrovni se při vzájemné komunikaci, při komunikaci se zákazníky a dalšími osobami velmi často spoléhají na prosté telefonování a zasílání SMS zpráv. Taková metoda komunikace představuje pro OČTŘ ideální možnost, jak nasbírat dostatečné množství informací a důkazů o trestné činnosti pachatelů. „Při analyzování jednotlivých druhů trestné činnosti, na které byly odposlechy

---

²⁵⁴ Tamtéž.

²⁵⁵ § 6 odst. 1 zákona č. 242/2016 Sb., celního zákona

nasazeny, lze konstatovat, že největší podíl tvořily odposlechy použité na toxikománii 2 855 (tj. 66,5 %), násilnou trestnou činností (301, tj. 7,0 %), trestnou činností proti veřejnému zájmu (231, tj. 5,4 %), na podvody (191, tj. 4,4 %) a daňovou trestnou činností (189, tj. 4,4 %).²⁵⁶ Téměř dvě třetiny odposlechů v roce 2020 byly použity právě v trestním řízení ve věcech drogových trestných činů. Není tak překvapivé, že „nejvyšší podíl odposlouchávaných linek je zaznamenán u NPC, a to 11,9 odposlouchávaných linek na jeden spis, následuje NCOZ s 5,5 linkami. Z hlediska SKPV KŘP je průměr 4,9 odposlouchávaných linek na spis, přičemž poměr se pohybuje v rozpětí od 2,2 do 9,9 odposlouchávaných linek.“²⁵⁷ Linkami je třeba rozumět „odposlechy a záznamy hovorů uskutečňovaných prostřednictvím mobilních a pevných telefonních stanic, komunikaci s využitím telefaxu i jiného telekomunikačního zařízení, včetně komunikace prostřednictvím sítě Internet.“²⁵⁸ NPC v roce 2020 rovněž zaznamenala 3. nejvyšší počet odposlouchávaných, a to 256 osob. Na pomyslném prvním místě bychom našli Národní centrálu proti organizovanému zločinu (NCOZ) s 303 osobami, na druhém pak Službu kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy s 257 osobami.²⁵⁹ Ačkoliv se v poslední době pachatelé uchylují spíše ke komunikaci prostřednictvím komunikačních sítí Viber, WhatsApp, Telegram apod., pachatele působící na amatérské úrovni lze tímto způsobem velmi snadno usvědčit. Na usvědčení lépe organizovaných a profesionálních skupin nebude odposlech a záznam telekomunikačního provozu zpravidla sám o sobě dostatečným.

Institut odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je v rukou OČTŘ velmi silnou ofenzivní zbraní v boji proti drogové kriminalitě, ale ani tento nástroj není bez chyb. Jako nejzávažnější vadu lze uvést jeho zpožděnost. Policejní orgán není při standardní pracovní době schopen v reálném čase zpracovávat informace, které prostřednictvím odposlechu získá. Pokud mají policisté na tzv. *uších dealera*, objem jeho uskutečněného telekomunikačního provozu může v definovaném období čtyř měsíců dosahovat od tisíců až po nižší desítky tisíc hovorů a další komunikace. Dalším znesnadňujícím faktorem je skutečnost, že zájmová komunikace

---

²⁵⁶ POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2020.* [online]. POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. [cit. 8.9.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odposlechy-zaznamy-telekomunikacniho-provozu-a-sledovani-osob.aspx>, S. 51.

²⁵⁷ POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2020.* [online]. POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. [cit. 8.9.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odposlechy-zaznamy-telekomunikacniho-provozu-a-sledovani-osob.aspx>, S. 47.

²⁵⁸ *Tamtéž*, s. 44.

²⁵⁹ POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2020.* [online]. POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. [cit. 8.9.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odposlechy-zaznamy-telekomunikacniho-provozu-a-sledovani-osob.aspx>, S. 47.

probíhá také v noci, tudíž informace nejsou zpracovávány v reálném čase. V situaci, kdy příslušný policista přijde ráno do práce, zpracovává proběhlou noční komunikaci. Pachatel v tu dobu ale komunikovat nepřestává. Policista je tak vždy ve skluzu, speciálně po víkendu.

4.2.3.1. Úprava de lege lata

Trestní řád v § 88 odst. 1 stanoví, že odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí vždy Policie České republiky. Příslušným útvarem je ÚZČ SKPV PČR s celorepublikovou působností. Kromě odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, někdy v policejním slangu nazývaným též *zvonky* či *uši*, provádí mimo jiné i sledování osob a věcí podle § 158d tr. ř.

V souladu s § 88 odst. 1 tr. ř. „*může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo,*“²⁶⁰ a to současně za předpokladu, že alternativně:

- i. je trestní řízení vedeno pro zločin podle § 14 odst. 3 tr. z., na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let,²⁶¹
- ii. je-li trestní řízení vedeno pro taxativně vymezené trestné činy v § 88 odst. 1 tr. ř.,
- iii. je-li trestní řízení vedeno pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva.

K bodu č. iii lze doplnit, že předmětnými smlouvami ve vztahu k § 283 tr. z., § 284 tr. z., § 285 tr. z., § 286 tr. z. a § 287 tr. z. jsou:²⁶²

- i. Úmluva o omezení výroby a úpravě distribuce omamných látek, č. 173/1933 Sb.,

²⁶⁰ § 88 odst. 1 tr. ř.

²⁶¹ V kontextu drogových trestných činů to znamená vedení trestního řízení nejméně pro zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 tr. z., zvlášť závažný zločin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedy podle § 284 odst. 1/2, 4 tr. z., zvlášť závažný zločin výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedy podle § 286 odst. 1, 2 tr. z., zvlášť závažný zločin šíření toxikomanie podle § 287 odst. 1, 3 tr. z., případně zvlášť závažný zločin výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem podle § 288 odst. 1, 3 tr. z.

²⁶² POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2020. Příloha č. 1.* [online]. POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. [cit. 8.9.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odposlechy-zaznamy-telekomunikacniho-provozu-a-sledovani-osob.aspx>. S. 9-10.

- ii. Jednotná úmluva o omamných látkách, č. 47/1965 Sb., včetně Protokolu o změnách jednotné úmluvy o omamných látkách č. 458/1991 Sb.,
- iii. Úmluva o psychotropních látkách, č. 62/1989 Sb.,
- iv. Úmluva OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami, č. 462/1991 Sb.

4.2.3.2. Povolovací proces

Během přípravného řízení může soudce příslušný k úkonům pro přípravné řízení podle § 26 odst. 1 tr. ř. na písemný návrh státního zástupce v souladu s § 88 odst. 2 tr. ř. vydat příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu.

První písemností při procesu povolování odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu však není zmíněný návrh státního zástupce, nýbrž podnět policejního orgánu. Tímto podnětem není státní zástupce vázán, může jej celý či částečně odmítnout, případně rozšířit. Podnět i návrh je třeba vyhotovovat v tomu určených prostorách v závislosti na stupni utajení. Policejní spis, jakožto i dozorový spis, bude mít fakticky dva svazky, přičemž jeden z nich bude obsahovat utajované přílohy včetně datových nosičů. Přístup ke spisům v příslušném stupni utajení má pouze osoba disponující patřičným stupněm prověrky a pro zvýšení ochrany jsou uchovávány v trezoru. Zahrnutí písemností a datových nosičů pro účely dokazování do *veřejného* spisu je možné až po jejich odtajnění. Obecně jako první odtajňuje policejní orgán jakožto původce informace podle § 22 odst. 4 zákona č. 412/2015 Sb., zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, až poté státní zastupitelství a případně soud. Typickou situací, kdy je třeba mít již předem odtajněno, je vyhotovování usnesení o zahájení trestního stíhání, pokud chce policejní orgán informacemi získanými cestou § 88 tr. ř. v předmětném usnesení argumentovat.

Státní zástupce je povinen v návrhu podle Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 uvést:

- i. *„uživatelskou adresu či zařízení a osobu uživatele, pokud je její totožnost známa,*
- ii. *konkrétní skutkové okolnosti, které vydání příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují, včetně odkazu na skutková zjištění učiněná ve věci,*
- iii. *je-li trestní řízení vedeno pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje mezinárodní smlouva, odkaz na tuto smlouvu,*

- iv. *popis skutkových okolností nebo skutku, o který se jedná a v němž je spatřován trestný čin, a jeho právní kvalifikace,*
- v. *vyhodnocení dosavadního průběhu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a důvody k navrhované době prodloužení, jde-li o návrh na prodloužení doby jeho trvání,*
- vi. *přehled již nařízených odposlechů u téhož účastníka telekomunikační služby, uživatele telefonní nebo jiné stanice, v téže věci s uvedením spisových značek soudu,*
- vii. *vlastní návrh na vydání příkazu soudce či na prodloužení doby jeho provádění, včetně doby, po kterou má odposlech a záznam trvat²⁶³, a zdůvodnění její navrhované délky, a zdůvodnění povahy úkonu jako neodkladného nebo neopakovatelného (§ 160 odst. 4 poslední věta tr. ř.).²⁶⁴*

Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství (NSZ) nadto stanovuje, že předmětný návrh by měl být rozsáhlý a argumentačně propracovanější než příkaz samotný.²⁶⁵ Nutností je rovněž uvést, jak OČTŘ dané uživatelské číslo či IMEI zjistil, neboť bez tohoto údaje by byla přezkoumatelnost příkazu notně omezena.

4.2.3.3. Neodkladnost, neopakovatelnost, přiměřenost a subsidiarita

Ústavní soud je toho názoru, že zdůvodnění, že se jedná o neodkladný úkon „je potřebné, protože to zaručuje transparentnost trestního řízení a jeho kontrolovatelnost procesními stranami (...) Absence podrobného zdůvodnění sama o sobě nezpůsobuje automaticky důkazní neúčinnost takového úkonu, jestliže při následné kontrole a po zvážení všech souvislostí lze konstatovat, že věcné důvody pro neodkladnost úkonu byly splněny.“²⁶⁶

Neodkladnost podle § 158 odst. 3 tr. ř. ve spojení s § 160 odst. 4 tr. ř. bývá spatřována ve skutečnosti, že vyčkávání s vydáním příkazu do doby, než bude zahájeno trestní stíhání konkrétní osoby, znemožní získání potřebných důkazů. Je zjevné, že jakmile bude osobě podezřelé předáno usnesení o zahájení trestního stíhání, v němž se dočte, jakými poznatky již policejní orgán

²⁶³ Doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce v souladu s dikcí § 88 odst. 2 tr. ř.

²⁶⁴ Čl. 50 odst. 2 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

²⁶⁵ Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2018 k problematice pořizování a nakládání s odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu ze dne 11. 5. 2018, sp. zn. 1 SL 719/2017, s. 3.

²⁶⁶ Usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2006, sp. zn. III. ÚS 231/05.

disponuje, v této chvíli již obviněný omezí komunikaci prostřednictvím mobilního telefonu na minimum.

Neopakovatelnost tohoto úkonu spočívá v charakteru telekomunikačního provozu, to jest v budoucnu není možné zpětně zjistit obsah již proběhlého telekomunikačního provozu, samozřejmě s výjimkou písemné komunikace prostřednictvím SMS zpráv.

Podmínka přiměřenosti a subsidiarity je obsažena v § 88 odst. 1 tr. ř. a představuje jednu ze základních zásad trestního práva procesního podle § 2 odst. 4 tr. ř. Je tak třeba řádně odůvodnit, zda sledovaného účelu nelze dosáhnout i méně invazivními úkony, kupříkladu výsledkem svědka. Již z povahy drogové trestné činnosti lze snadno dovodit, že vzhledem k nutnosti zachování maximálního utajení probíhajícího prověřování tak učinit nelze. K tomuto se Nejvyšší soud vyjádřil následovně: *„Konzumenti drog, kteří jsou závislí na svých dealerech, by své dodavatele v případě šetření ze strany policejního orgánu ve vlastním zájmu varovali. Jakákoli aktivita policistů ve vztahu k osobám, které se podílejí na výrobě, distribuci či konzumaci drog, by tak mohla zmařit odhalení trestné činnosti. V tomto ohledu přitom neobstojí případná námitka, že se jedná toliko o spekulace stran chování drogové komunity, neboť jde o všeobecně známé realie, podložené nejen dlouhodobými zkušenostmi, ale i logikou věci. V žádném ohledu se tedy nelze domáhat subsidiarity použití odposlechů, když je zcela vyloučené, aby policie v těchto případech úspěšně nasadila jiné (méně invazivní) prostředky, jejichž prostřednictvím by získala potřebné informace.“*²⁶⁷

Rovněž je zapotřebí argumenty podpořit dobu, pro niž OČTŘ odposlech a záznam telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř. navrhuje. Maximální doba, pro niž tak lze učinit, činí 4 měsíce podle § 88 odst. 2 tr. ř. Pro zdůvodnění maximální možné doby je možno argumentovat složitostí struktury organizované skupiny, s níž úzce souvisí zájem na odhalení všech členů této skupiny, rovněž pak skutečností, že OČTŘ neví, kdy proběhne zájmová komunikace. Nejvyšší soud dovodil, že je možno argumentovat rozsahem a charakterem prověřované trestné činnosti, jakožto i skutečností, že *„daná trestná činnost byla teprve v průběhu jejího páchání a že byl reálný předpoklad jejího dalšího páchání ještě po dobu několika měsíců.“*²⁶⁸

---

²⁶⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 4. 2019, sp. zn. 11 Tdo 361/2019.

²⁶⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 2017, sp. zn. 6 Tz 3/2017.

4.2.3.4. Účastnické číslo a IMEI

Odposlouchávat lze jak účastnické telefonní číslo, které se odvíjí od použité SIM karty, tak uživatelské zařízení, jež je specifikováno IMEI. Touto zkratkou rozumíme *International Mobile Equipment Identity*, tedy jedinečné patnáctimístné číslo, „*které výrobce přiděluje GSM zařízením a lze jej nalézt zpravidla pod baterií. Pokud IMEI kód není čitelný nebo není žádoucí v důsledku odpojení baterie mobilní telefon vypnout, lze IMEI kód vyvolat na displeji zadáním univerzálního kódu *#06#.*“²⁶⁹

Pokud je v příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu uveden IMEI kód, lze odposlouchávat i v případě, že odposlouchávaná osoba, kterou nemusí být vždy pachatel, změní telefonní číslo výměnou SIM karty. To je zvlášť důležitý poznatek, neboť za účelem zvýšení konspirativnosti své činnosti pachatelé často mění SIM karty účastnických čísel včetně přístrojů mobilních telefonů. „*Výsledkem je zvukový záznam rozhovoru účastníků odposlouchávané stanice, pořízený automatickým záznamovým zařízením bez přímé účasti konkrétní osoby, zaznamenaný na nepřepisovatelném přenosném datovém médiu (dále jen „zvukový nosič“), který obsahuje veškerou komunikaci vedenou prostřednictvím odposlouchávané stanice za rozhodné období.*“²⁷⁰

4.2.3.5. Provádění důkazu

Pro využití záznamu odposlechu telekomunikačního provozu jako důkazu v trestním řízení je třeba vyhotovit protokol s uvedením údajů o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil, jak požaduje § 88 odst. 6 tr. ř.

Provádění takového důkazu v řízení před soudem upřesňuje Výkladové stanovisko NSZ: „*Důkaz záznamem odposlechu telekomunikačního provozu [se] provádí zásadně faktickým přehráním a poslechem zaznamenané nahrávky telefonického rozhovoru, popř. přečtením SMS zprávy (§ 213 odst. 2 trestního řádu), případně předestřením protokolu o odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a konstatováním, že se strany s obsahem záznamu seznámily (§ 213 odst. 1 trestního řádu). Proto není nutné pořizovat doslovné písemné*

---

²⁶⁹ POLČÁK, Radim. PÚRY, František. HARAŠTA, Jakub a kolektiv. *Elektronické důkazy v trestním řízení*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015, s. 206. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia č. 542. ISBN 978-80-210-8073-7.

²⁷⁰ POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2020*. [online]. POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. [cit. 8.9.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odposlechy-zaznamy-telekomunikacniho-provozu-a-sledovani-osob.aspx>, S. 13.

*přepisy zaznamenaných rozhovorů.*²⁷¹ Stanovisko NSZ nicméně připouští vyhotovení tzv. obsahových přepisů za účelem získání lepší orientace v trestní věci, které obsahují nejdůležitější usvědčující pasáže záznamu. Tyto ovšem nemohou sloužit jako důkazy.

V neposlední řadě je třeba dodat, že ve věci, v níž je použit institut odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř., je do spisu možno založit pouze záznamy odposlechů telekomunikačního provozu na datovém nosiči, které mají sloužit v dané věci jako důkazy a byly odtajněny. Zbytek odposlechů je třeba vést odděleně v příslušném stupni utajení, a to jak v policejním, tak v dozorovém spisu.²⁷²

4.2.3.6. Komunikace mezi obhájcem a obviněným

Je možné, že policejní orgán zachytí komunikaci mezi obhájcem a obviněným, v takovém případě je povinen záznam odposlechu bezodkladně zničit a informace, které se dozvěděl, nepoužít. O zničení vyhotoví protokol, který založí do spisu. Toto ustanovení *„platí i pro komunikaci mezi zadrženou osobou a obhájcem (§ 76 odst. 6) a mezi podezřelým, jemuž je podle § 179b odst. 3 sděleno podezření, a obhájcem. K limitům tohoto pravidla viz nálezy III. ÚS 2847/14. Tento zákaz se však netýká komunikace mezi obviněným a advokátem, který není jeho obhájcem, třebaž by se jím později stal (viz též I. ÚS 1638/14).*²⁷³

Výše uvedené lze podložit i Pokynem obecné povahy Nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 a Výkladovým stanoviskem Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2018: *„Odposlech a záznam telekomunikačního provozu mezi advokátem a jeho klientem, kteří nejsou v postavení obhájce a obviněného, je přípustný.*²⁷⁴ Současně ale odstavec 3 citovaného pokynu obecné povahy dodává, že: *„Narušení práva na ochranu soukromí komunikace mezi advokátem a klientem je však nutno velmi pečlivě a podrobně zdůvodnit z hlediska závažnosti činu, jeho škodlivosti, jakož i důvodného předpokladu, že požadované skutečnosti nebude možné zjistit jiným*

---

²⁷¹ Bod V. Výkladového stanoviska Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2018 k problematice pořizování a nakládání s odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu ze dne 11. 5. 2018, sp. zn. 1 SL 719/2017.

²⁷² *Tamtéž, bod IV.*

²⁷³ LATA, Jan. *Odposlech a záznam telekomunikačního provozu.* In: DRAŠTÍK, Antonín. FENYK, Jaroslav. *Trestní řád: komentář.* [online]. Praha: Wolters Kluwer, 2017. [cit. 8.9.2022]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/61/1/2>.

²⁷⁴ Čl. 50 odst. 3 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015, Bod III. Výkladového stanoviska Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2018 k problematice pořizování a nakládání s odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu ze dne 11. 5. 2018, sp. zn. 1 SL 719/2017.

*způsobem, nebo že by jejich získání bylo podstatně ztíženo; to musí vyplývat již z návrhu státního zástupce.*²⁷⁵

V případě, že dojde k pravomocnému skončení trestní věci, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu povolen, informuje státní zástupce, policejní orgán nebo předseda senátu soudu prvního stupně osobu uvedenou v příkazu podle § 88 odst. 2 tr. ř. Neučiní tak, jestliže jsou naplněny podmínky § 88 odst. 9 tr. ř., který mimo jiné chrání trestní řízení před zmařením.

4.2.3.7. Nakládání se zajištěným datovým nosičem

Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2015 ze dne 26. 1. 2015, sp. zn. 1 SL 760/2014, uvádí, že standardně je zajištěný datový nosič uveden mimo provoz a předán znalci za účelem vyhotovení odborného vyjádření či znaleckého posudku. Uvedení datového nosiče mimo provoz je záležitostí vysoce citlivou, neboť může dojít k jeho uzamčení, čímž se znalecké zkoumání datového nosiče bez znalosti hesla notně zkomplikuje a prodlouží. Jeho uvedení mimo provoz je však nutným úkonem, neboť „*pro nejfrekventovanější mobilní telefony typu iPhone a telefony s operačním systémem Android a Windows Phone jsou pro případ ztráty či krádeže telefonu běžně dostupné aplikace umožňující vzdálenou lokalizaci a rovněž smazání telefonního přístroje na dálku.*“²⁷⁶ Neodpojením mobilního telefonu od celosvětové sítě Internet tak může dojít k zmaření účelu trestního řízení. Jako nejvhodnější se Polčákovi, Púrymu, Haraštovi a kol. jeví „*aktivace tzv. letového módu, který přeruší veškerá bezdrátová spojení mobilního telefonu, avšak telefon neuzamkne. Tímto módem disponuje většina moderních přístrojů. Není-li možné z jakéhokoliv důvodu tento mód aktivovat, lze spojení přerušit vložením mobilního telefonu do Faradayova sáčku, který mobilní telefon odstíní na základě principu Faradayovy klece.*“²⁷⁷

4.2.3.8. Komunikace prostřednictvím SMS zpráv, e-mailu, Messengeru apod.

Situace, při níž lze snadno pochybit, nastane ve chvíli, kdy OČTŘ při realizaci zajistí datový nosič, typicky mobilní telefon, a to ať už dobrovolným splněním ediční povinnosti podle

---

²⁷⁵Čl. 50 odst. 3 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

²⁷⁶ POLČÁK, Radim. PÚRY, František. HARAŠTA, Jakub a kolektiv. *Elektronické důkazy v trestním řízení. 1. vyd.* Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015, s. 202. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia č. 542. ISBN 978-80-210-8073-7.

²⁷⁷ *Tamtéž*, s. 203.

§ 78 odst. 1 tr. ř., či odnětím věci podle § 79 tr. ř. Například podezřelý při realizaci dobrovolně vydá svůj mobilní telefon a policejnímu orgánu sdělí heslo. V tomto okamžiku je policejní orgán i bez dalších úkonů oprávněn provést analýzu všech dat uložených v mobilním telefonu (historie hovorů, SMS zprávy, fotogalerie, historie vyhledávání apod.), obecně je tedy oprávněn seznámit se s veškerými daty, s nimiž se již dříve mohl seznámit podezřelý.²⁷⁸ Tuto analýzu provádí prostřednictvím znalce z oboru kybernetika, odvětví výpočetní techniky. „Obecně lze uvést, že zajištěné mobilní telefony jsou v rámci trestního řízení vnímány jako jakékoliv jiné hmotné věci a stejně tak jsou posuzována i data v nich uložená. To znamená, že obdobně, jako když je v souladu se zákonem zajištěn například soubor dokumentů, diář či fotoalbum, policejní orgány mohou vytěžit veškerá data, která jsou uložena přímo v zajištěném mobilním telefonu.“²⁷⁹ Tento závěr vyplývá z Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2000, sp. zn. 7 Tz 9/2000: „Je nepochybné, že hmotné nosiče zpráv mohou být věcí důležitou pro trestní řízení a tedy listinným či věcným důkazem. Vzhledem k tomu, že osoba, která je má v této etapě u sebe nemá ve vztahu k jejich obsahu povinnost mlčenlivosti, nic nebrání aplikaci postupu podle ustanovení § 78 a § 79 tr. ř., které jsou dostatečným zákonným podkladem předpokládaným čl. 13 Listiny pro prolomení ochrany tajemství takových zpráv, pokud jsou uchovávány v soukromí.“²⁸⁰ Pokud policejní orgán mobilní telefon odňal postupem podle § 79 tr. ř., jelikož podezřelý využil svého práva stanoveného § 78 odst. 3 tr. ř. a odmítl věc vydat, pak nedisponuje heslem nutným k odemčení mobilního telefonu. V takovém případě lze přibrat znalce, který uzamčení prolomí a provede analýzu dat formou podání znaleckého posudku z oboru kybernetika, odvětví výpočetní techniky. Problém nastane tehdy, jestliže v době po okamžiku, kdy byl mobilní telefon zajištěn, na něj přijde SMS zpráva. S touto SMS zprávou se podezřelý neměl možnost seznámit, jako tomu bylo v případě již doručených SMS zpráv, proto k jejímu přečtení policejní orgán potřebuje příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 odst. 1 tr. ř.²⁸¹

Nové technologie život bezesporu ulehčují, přináší s sebou ovšem nové, doposud neřešené, problémy. Komunikace prostřednictvím SMS zpráv je dnes nahrazována aplikacemi Messenger, Instagram, WhatsApp, Viber, a také komunikací skrze e-mail. Obsah, který lze pomocí výše

---

²⁷⁸ Čl. 57 odst. 3 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

²⁷⁹ POLČÁK, Radim. PÚRY, František. HARAŠTA, Jakub a kolektiv. *Elektronické důkazy v trestním řízení*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015, s. 210. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia č. 542. ISBN 978-80-210-8073-7.

²⁸⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2000, sp. zn. 7 Tz 9/2000.

²⁸¹ Bod II. Výkladového stanoviska Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2015 k problematice zjišťování obsahu mobilních telefonů a jiných datových nosičů, včetně obsahu e-mailových schránek ze dne 26. 1. 2015, sp. zn. 1 SL 760/2014.

uvedených způsobů zaslat, může tvořit text, hlasová zpráva, video, fotografie nebo soubor s daty. I k zjištění obsahu těchto forem komunikace doručených na zajištěný datový nosič v době po jeho zajištění orgány činnými v trestním řízení se podle odůvodnění Výkladového stanoviska Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2015 k problematice zjišťování obsahu mobilních telefonů a jiných datových nosičů, včetně obsahu e-mailových schránek ze dne 26. 1. 2015, sp. zn. 1 SL 760/2014, použije postupu podle § 88 tr. ř.

Problematika e-mailových schránek je upravena mírně odlišně. Předně je třeba uvést, že e-mailová schránka má „*charakter virtuálního soukromého prostoru*.“²⁸² Pachatelé mohou pomocí e-mailu komunikovat klasickým způsobem, tedy tak, že každý z nich disponuje jednou e-mailovou schránkou, do nichž si navzájem zasílají e-maily. Praxí je popsána i metoda, kdy má do jedné e-mailové schránky přístup více pachatelů, kteří spolu komunikují prostřednictvím uloženého rozepsaného e-mailu, který přepisují.²⁸³ Tato *nástěnková* metoda, spočívající v používání uloženého rozepsaného e-mailu, lze provést i odlišným způsobem. Pachatel napíše obvyklým způsobem e-mail, který poté ovšem zašle na adresu e-mailové schránky, z níž e-mail posílá.

NSZ stanoviskem určilo, že pro získání obsahu e-mailové schránky je možný postup podle § 88 tr. ř., který je ovšem použitelný jen v řízeních vedených pro některý z trestných činů, jenž naplní podmínky § 88 odst. 1 trestního řádu. Tento se konkrétně uplatní v případě budoucí e-mailové komunikace a zjištění obsahu elektronické komunikace v zajištěném datovém nosiči uskutečněné v době po jeho zajištění OČTŘ. Stanovisko připouští rovněž postup za využití operativně pátracího prostředku sledování osob a věcí podle § 158d odst. 1, odst. 3 tr. ř., a to za účelem zjištění obsahu již uskutečněné e-mailové komunikace, ke které orgán činný nemá fyzický přístup, neboť pokud je tato komunikace uložena v datovém nosiči, který byl zajištěn, není třeba postupu podle § 88 odst. 1 tr. ř. ani podle § 158d odst. 1, odst. 3 tr. ř.²⁸⁴

4.2.3.9. Cloudová úložiště

Speciálním případem jsou cloudová úložiště. Polčák, Púry, Harašta a kol. se domnívají, že pro zajištění dat uložených na cloudových službách, tedy mimo paměť datového nosiče, je zapotřebí postupovat podle § 158d odst. 1, odst. 3 tr. ř. Uvádí přitom analogii s klíči od bytu.

---

²⁸² *Tamtéž*, s. 9.

²⁸³ *Tamtéž*, s. 9.

²⁸⁴ Viz čl. 57 odst. 1 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

„Stejně tak jako když orgán činný v trestním řízení nalezne u podezřelé osoby klíče od bytu, není z tohoto titulu oprávněn vstoupit do bytu a provést domovní prohlídku, není ani nepochybně orgán, který zajistí mobilní telefon, oprávněn bez dalšího procházet data uložená mimo mobilní telefon.“²⁸⁵ Nadto podotýkají, že v případě, kdy by policejní orgán bez oprávnění extrahoval data z cloudového úložiště, pak by svým jednáním mohl naplnit skutkovou podstatu trestného činu neoprávněného přístupu k počítačovému systému a neoprávněného zásahu do počítačového systému nebo nosiče informací podle § 230 tr. z.²⁸⁶

Prostředek komunikace	Zjištění obsahu	Postup
SMS	Do budoucna	§ 88 odst. 1 tr. ř.
	V momentě zajištění (§ 78-79 tr. ř.) datového nosiče	Netřeba dalšího úkonu
	Od momentu zajištění (§ 78-79 tr. ř.) datového nosiče do budoucna	§ 88 odst. 1 tr. ř.
E-mail	Do budoucna	§ 88 odst. 1 tr. ř.
	V momentě zajištění (§ 78-79 tr. ř.) datového nosiče	Netřeba dalšího úkonu
	Od momentu zajištění (§ 78-79 tr. ř.) datového nosiče do budoucna	§ 88 odst. 1 tr. ř.
	V jednom konkrétním okamžiku bez datového nosiče	§ 158d odst. 1, 3 tr. ř.
Moderní komunikační prostředky typu Messenger, Instagram, WhatsApp, Viber, aj.	Do budoucna	§ 88 odst. 1 tr. ř.
	V momentě zajištění (§ 78-79 tr. ř.) datového nosiče	Netřeba dalšího úkonu
	Od momentu zajištění (§ 78-79 tr. ř.) datového nosiče do budoucna	§ 88 odst. 1 tr. ř.
Cloudová úložiště	V jednom konkrétním okamžiku	§ 158d odst. 1, 3 tr. ř.

²⁸⁵ POLČÁK, Radim. PÚRY, František. HARAŠTA, Jakub a kolektiv. *Elektronické důkazy v trestním řízení*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015, s. 213. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia č. 542. ISBN 978-80-210-8073-7.

²⁸⁶ *Tamtéž*.

4.2.3.10. SMS zprávy na uzamčené obrazovce a doktrína plodů z otráveného stromu

Moderní mobilní telefony mohou i přes uzamčení na obrazovce zobrazit minimálně čas, osobu odesilatele a část obsahu SMS zprávy, iMessage, zprávy přijaté prostřednictvím sociálních sítí typu Messenger, Instagram, WhatsApp, Viber, e-mailu a dalších komunikačních forem. Uživatel mobilního telefonu toto může ovlivnit, a to tak, že v nastavení zakáže zobrazování upozornění i na uzamčené obrazovce. Tím, že tak neučinil, dal najevo, že je srozuměn s tím, že minimálně část obsahu těchto zpráv nebude uchováována v soukromí, ale bude veřejně přístupnou, tedy že si je může kdokoliv, kdo získá přístup k mobilnímu telefonu, přečíst.

Je tak otázkou, jak hodnotit následující postup policejního orgánu. Ten zajistí mobilní telefon dealera, na jehož uzamčené obrazovce se těsně po jeho zajištění zobrazí část SMS zprávy, kterou si příslušník PČR přečte. Jelikož obsahovala sdělení, že během pár hodin proběhne v předtím neustanoveném bytu předávka metamfetaminu, policejní orgán ji využije, zajistí si příkaz k provedení domovní prohlídky a provede zadržení zbylých členů skupiny. Informace, na jejímž základě byl příkaz k provedení domovní prohlídky vydán, byla při uvážení výše uvedených informacemi získána minimálně velmi neformálním postupem. Bylo by tak nepochybně zajímavé sledovat, jak by se s touto situací judikatura vyrovnala. Jedná se o klasický případ na možnou aplikaci doktríny plodu z otráveného stromu, která je typická pro americký právní systém, podle níž původní nezákonně získaný důkaz automaticky vyřazuje i další důkazy, které byly ovšem získány *secundum et intra legem*. K problematice doktríny plodů z otráveného stromu se několikrát vyjadřoval Nejvyšší soud:

„Český trestní proces nepřevzal doktrínu plodů z otráveného stromu, která vznikla a je rozvíjena v USA, zejména pak v podobě simplifikujícího tvrzení, že plody z otráveného stromu jsou vždy otrávené. Podklad pro právní závěr, že důsledkem vadného postupu orgánů činných v trestním řízení nastalého v procesu dokazování je vždy absolutní neúčinnost a tím v trestním řízení nastalá nepoužitelnost důkazů, nelze v příslušných ustanoveních trestního řádu upravujících dokazování v trestním řízení (hlava pátá trestního řádu) nalézt.“²⁸⁷

Je pozoruhodné, že s námitkou doktríny plodů z otráveného stromu se lze často setkat v trestních řízeních vedených ve věci drogových trestných činů. I vzhledem k tomuto stylu obhajoby

---

²⁸⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 5. 2013, sp. zn. 6 Tdo 84/2013, dále rovněž usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. 11 Tdo 122/2015, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2018, sp. zn. 11 Tdo 834/2018 a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. 11 Tdo 122/2015.

je důležité, aby v trestním řízení bylo postupováno precizně a s co největším respektem k procesním předpisům.

Lze tak s jistotou uzavřít, že o přípustnosti získaných důkazů v rámci domovní prohlídky, jejímž podkladem byla informace, která byla získána nezákonně, by rozhodl stran každého důkazu příslušný soud. Je pravděpodobné, že získání informace, která se zobrazila na uzamčené obrazovce mobilního telefonu, by nebylo shledáno nezákonným, a to zejména z důvodu, že jde o skutečnost, kterou lze snadno ovlivnit změnou nastavení příjmu zpráv. Do jisté míry lze argumentovat také analogií s pohledem zasílaným poštou.

Pokud bych se měl vyjádřit k přípustnosti či nepřípustnosti takto získaných důkazů, dovolil bych si odhadnout, že tyto důkazy by byly shledány přípustnými, neboť přichází v úvahu posouzení takového úkonu jako ohledání věci podle § 113 tr. ř. O přímé pozorování jde dozajista v případě, kdy se obrazovka sama v důsledku přijetí SMS či jiné zprávy rozsvítí. Otázkou je, nakolik je přímým pozorováním zmáčknutí některého z tlačítek, aby se obrazovka rozsvítila.

4.2.4. Zjištění uskutečněného telekomunikačního provozu podle § 88a tr. ř.

Velmi úzce s odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř. souvisí institut zjištění uskutečněného telekomunikačního provozu podle § 88a tr. ř. Zcela běžně jsou tyto nástroje užívány k prokázání schůzek, na nichž má být metamfetamin předán. Z odposlechu se policejní orgán dozví místo a čas schůzky, přičemž tyto informace může využít a potvrdit předání metamfetaminu za užití institutu sledování osob a věci podle § 158d odst. 1 tr. ř. Ne vždy však bude mít policejní orgán dostatečnou personální kapacitu, případně dostatek času na přípravu sledování. V méně závažných případech může ÚZČ jezdit třeba pouhý jeden den v týdnu, což je velmi nedostatečné sledování. Rovněž je třeba brát v úvahu riziko, že ÚZČ bude při *sledce*, jak se v policejním slangu označuje institut sledování osob a věci podle § 158d tr. ř., odhalen. Elegantním řešením, i když s poněkud menší důkazní průkazností, nicméně soudy akceptovaným, je získání komunikace mezi podezřelým a zákazníkem, jejímž obsahem je právě domluva na místě a času předávky, jakožto i množství metamfetaminu, a potvrzení uskutečnění této schůzky pomocí lokalizace přenosových buněk v síti.

Podmínky pro použití institutu zjištění uskutečněného telekomunikačního provozu, v mnohém podobné jako u odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, nalezneme v § 88a odst. 1 tr. ř. Soudce na návrh státního zástupce vydá v přípravném řízení příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu, jestliže je zapotřebí pro účely trestního řízení „*zjistit údaje*

*o telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo.*²⁸⁸ Učinit tak může za předpokladu, že bude naplněna alespoň jedna z následujících podmínek:

- i. vedení trestního řízení pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky,
- ii. pro taxativně vymezené trestné činy podle § 88a odst. 1 tr. ř.²⁸⁹,
- iii. vedení trestního řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.²⁹⁰

*„Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. Vztahuje-li se žádost ke konkrétnímu uživateli, musí být v příkazu uvedena jeho totožnost, je-li známa.“*²⁹¹ Tyto požadavky stran samotného příkazu platí rovněž i pro návrh státního zástupce.²⁹² Pro bližší specifikaci náležitostí návrhu k vydání příkazu ke zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu lze odkázat na výše popsany návrh podle § 88 tr. ř.

Neodkladnost podle § 158 odst. 3 tr. ř. ve spojení s § 160 odst. 4 tr. ř. lze spatřovat ve skutečnosti, že vyčkávání s vydáním příkazu do doby, než bude zahájeno trestní stíhání konkrétní osoby, by zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu zmařilo, neboť tyto údaje jsou uchovávány jen po určitou dobu a po jejím uplynutí by je již nebylo možno získat.

Jedná se i o úkon neopakovatelný, který by zejména s ohledem na potenciální délku trestního řízení nebylo možné zajistit v řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že se u drogových trestných činů zároveň jedná o nenahraditelný způsob odhalení pachatele, soud příslušný pro přípravné řízení návrhu státního zástupce zpravidla vyhoví. Zásah do soukromí v podobě zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu ve smyslu § 88a tr. ř. je zpravidla odůvodněn převažujícím zájmem společnosti na její ochraně, současně pak zájmem na odhalení a potrestání

---

²⁸⁸ § 88a odst. 1 tr. ř.

²⁸⁹ Mezi těmito není ani jeden drogový trestný čin.

²⁹⁰ Tyto mezinárodní smlouvy jsou shodné s těmi, které jsou uvedeny výše u odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu.

²⁹¹ § 88a odst. 1 tr. ř.

²⁹² Čl. 56 odst. 1, 2 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

pachatele. U drogové trestné činnosti závažnost zvyšuje organizovanost a dlouhodobost jednání pachatelů.

Příkazu není třeba, jestliže uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat, udělí policejnímu orgánu souhlas s jejich poskytnutím podle § 88a odst. 4 tr. ř. S tímto se u vyšetřování drogových trestných činů ovšem policejní orgán příliš často nesetká. Po pravomocném skončení věci je zapotřebí v souladu s § 88a odst. 2 tr. ř. informovat o uskutečněném úkonu osobu, vůči níž bylo tohoto institutu užito, je-li známa její totožnost. Povinnost podat takovou informaci je omezena stejně jako u odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu § 88a odst. 3 tr. ř.

V případě, že orgán činný v trestním řízení žádá podle § 88a odst. 1 tr. ř., pak zpravidla požaduje zjištění údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu včetně aktivních i pasivních hovorů, SMS zpráv a GPRS s vyznačením IMEI a údajů o účastnících telekomunikačního spojení včetně lokalizace přenosových buněk v síti všech subjektů provozujících telekomunikační služby na území České republiky, a to pro určitou osobu, telefonní číslo nebo mobilní zařízení za blíže specifikované období.

Vodítkem pro OČTŘ, zda postupuje při odhalování drogové trestné činnosti správně, je počet uskutečněných hovorů a SMS zpráv. U dealera mohou tyto hodnoty dosahovat ve specifikovaném období až řádu jednotek tisíc hovorů a SMS zpráv.

Velmi zajímavými jsou i údaje o lokalizaci přenosových buněk v síti. Tyto fungují na principu, že mobilní telefon se při pohybu připojuje k nejbližšímu BTS. Tato zkratka znamená *Base Transceiver Station*, přičemž pod tímto pojmem si lze představit vysílač, se kterým lokalizovaný přístroj v rámci GSM sítě komunikuje. Výstupem je pak seznam BTS s časem, kdy s ním lokalizovaný přístroj komunikoval, tedy, kdy se nacházel v jeho dosahu. Na základě těchto skutečností lze vyvodit závěr, že lokalizovaný přístroj se v určitý čas nacházel v blíže určené oblasti, což ve spojení s dalšími informacemi lze použít do důkazního řetězce jako silný nepřímý důkaz vůči pachateli.

Na tomto místě je vhodné podotknout, jak plodná může být spolupráce mezi oddělením TOXI a analytiky, neboť právě oddělení analytiky dokáže výše uvedená data zpracovat do přehledné mapy, na níž lze vypozorovat pohyb mobilního telefonu pachatele. Při vyšetřování drogové trestné činnosti tak odvádí neocenitelnou práci, kdy do jedné mapy dokáže zobrazit pohyb i několika mobilních telefonů pachatelů. Tato mapa pak OČTŘ dosti ulehčuje vedení vyšetřování, ale i dokazování, neboť z mapy je možno rozlišit jednotlivé role členů skupiny. Pro distributora,

případně na něj navázaného kurýra, je typický přesun například k polským hranicím a zpět za účelem nakoupení prekurzoru, který v ideálním případě předá přímo výrobcí. Tento bod setkání distributora, kurýra a výrobce, obzvláště pokud se k nim přidají i další osoby, může představovat místo, kde dochází k výrobě metamfetaminu. V závislosti na tom je pak vhodné zahájit sledování tohoto místa podle § 158d tr. ř., a informace získané pomocí § 88a tr. ř. vizuálně potvrdit.

Je třeba mít stále na paměti, že pomocí § 88a tr. ř. *de facto* zjišťujeme pouze pohyb mobilního telefonu zájmové osoby, což obhájci s poukazem, že jim mohl být odcizen, velmi často využívají ke snižování důkazní hodnoty získaných dat. Některé skupiny znalost tohoto postupu OČTŘ již mají, proto používají anonymní předplacené karty, případně odjíždějí bez mobilních telefonů, které nechávají zapnuté v místě svého bydliště.²⁹³ Ovšem i anonymní předplacené karty mohou být pro OČTŘ dobrými zdroji dat, což dokládá následující úryvek z Analýzy odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2020: „Anonymní předplacené karty jsou právě pro svou anonymitu často užívány pachateli k trestné činnosti nebo pro usnadnění páčání trestné činnosti. Nicméně právě ve velké skupině neanonymních karet komunikujících v době činu a v lokalitě místa činu se taková skupina anonymních karet může stát pro další analýzu zajímavou, což bylo v tomto případě nakonec potvrzeno. Bylo navíc zjištěno, že obě anonymní karty byly aktivovány jeden den, resp. dva dny před spácháním činu. Dalšími prostředky, postupem podle tr. řádu, se podařilo zjistit i konkrétního prodejce těchto anonymních karet, místo, datum a čas jejich prodeje, což mělo souvislost s výskytem a pobytem podezřelých osob.“²⁹⁴

Pokud má OČTŘ podezření, že v určitém místě dochází k výrobě metamfetaminu, bude zpravidla zjišťovat, jaká zařízení se v dosahu BTS, které dané místo pokrývá, pohybují. Jak již bylo uvedeno výše, i shluk anonymních předplacených karet na jednom místě může rozkrýt podstatnou část skupiny. Typickým problémem je anonymita předplacených karet, což lze obejít dvěma způsoby:

- i. zjištěním konkrétního prodejce těchto anonymních karet, místo, datum a čas jejich prodeje, což povede k osobě spojené s pachatelem, pokud ne přímo k němu, a

---

²⁹³ PAVLIS, Petr. *Hoang S. H. a jeho tajemná komnata*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 2/2018, s. 36-40, s. 37. ISSN 1211-8834.

²⁹⁴ POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2020*. [online]. POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. [cit. 8.9.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odposlechy-zaznamy-telekomunikacniho-provozu-a-sledovani-osob.aspx>. S. 24.

- ii. vyzorováním vzorce pohybu anonymní předplacené karty, vyčkáním na trase, kterou jezdí, ideálně v noci, kdy není hustý provoz, a provedením silniční kontroly uniformovanými policisty podle § 124 odst. 12 písm. h) zákona č. 361/2000 Sb., kdy bude legitimována většina osob, které daným místem projedou, přičemž ze získaných poznatků, zejména jmen a chování kontrolovaných osob pak lze operativně ustanovit konkrétní osobu.

4.2.5. Předstíraný převod podle § 158c tr. ř.

Předstíraný převod je institutem umožňujícím opatření důkazů vysoké kvality. Trestní řád stanoví, že „*předstíraným převodem se rozumí předstírání koupě, prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění včetně převodu věci, k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení, jejíž držení je nepřipustné, která pochází z trestného činu, nebo která je určena ke spáchání trestného činu.*“²⁹⁵ Povolovací proces je zde oproti ostatním operativně pátracím prostředkům poměrně jednoduchý, neboť k provedení předstíraného převodu je podle § 158c odst. 2 tr. ř. zapotřebí písemného povolení státního zástupce. „*Nesnese-li věc odkladu, lze předstíraný převod provést i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen provádění předstíraného převodu ukončit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.*“²⁹⁶ O provedeném předstíraném převodu má policejní orgán povinnost vyhotovit záznam, který do 48 hodin doručí na místně a věcně příslušné státní zastupitelství.²⁹⁷ V záznamu není třeba uvádět s ohledem na utajení úkonu totožnost policisty provádějícího předmětný úkon, není-li to z hlediska využitelnosti záznamu o provedeném předstíraném převodu jako důkazu v dalším trestním řízení nezbytné.²⁹⁸ Předstíraný převod provádí Útvar speciálních činností (ÚSČ) SKPV PČR.

---

²⁹⁵ § 158c odst. 1 tr. ř.

²⁹⁶ § 158c odst. 3 tr. ř.

²⁹⁷ § 158c odst. 4 tr. ř.

²⁹⁸ Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 12/2002 ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů k možnosti utajit osobní identitu policisty provádějícího předstíraný převod a k použitelnosti záznamu o předstíraném převodu jako důkazu ze dne 12. 4. 2002, sp. zn. SL 722/2002.

4.2.5.1. Náležitosti povolení státního zástupce

Náležitosti povolení státního zástupce k předstíranému převodu jasně specifikuje pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, a to tak, že obsahem povolení musí být:

- i. *„označení orgánu činného v trestním řízení, který zajistí provedení daného úkonu,*
- ii. *popis skutku nebo skutkových okolností, pro které se vede trestní řízení,*
- iii. *údaje, z nichž vyplývá důvodné podezření ze spáchání úmyslného trestného činu,*
- iv. *údaje o předstírání koupě, prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění včetně převodu věci a označení některé z alternativ pod písm. a) až d) v ustanovení § 158c odst. 1 tr. ř.,*
- v. *způsob provedení předstíraného převodu, pokud to vzhledem k jeho povaze a okolnostem případu přichází v úvahu,*
- vi. *odůvodnění předstíraného převodu, že provedením předstíraného převodu mají být získány konkrétní skutečnosti důležité pro trestní řízení, že jej je možno použít jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo, a že se jedná o neodkladný nebo neopakovatelný úkon (§ 160 odst. 4 poslední věta tr. ř.).“²⁹⁹*

4.2.5.2. Policejní provokace

Státní zástupce je povinen dohlížet, aby osoby, vůči nimž je předstíraného převodu užito, nebyly podněcovány k trestné činnosti, již dosud nepřipravovaly, ani se o ni nepokusily,³⁰⁰ tedy aby nedocházelo k jevu zvanému policejní provokace, která je v Evropě nepřípustnou.³⁰¹ „Za policejní provokaci se považuje aktivní činnost policie, která směřuje k podněcování určité osoby (fyzické či právnické) ke spáchání konkrétního trestného činu s cílem získat usvědčující důkazy a vyvolat její trestní stíhání, a jejímž důsledkem je vzbuzení úmyslu spáchat trestný čin podněcovanou osobou, ačkoliv předtím tato osoba žádný takový úmysl neměla. Policejní provokací je i taková aktivní činnost policie, jíž dochází k doplňování chybějících zákonných znaků

---

²⁹⁹ Čl. 18 odst. 2 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

³⁰⁰ *Tamtéž.* čl. 18 odst. 1.

³⁰¹ V Kanadě se například užívá taktika Mr. Big. K této problematice blíže ŠELLENG, Dalibor. *Mr. Big a činnost policejních agentů směřující k získání doznání podezřelého.* Státní zastupitelství. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017, 3/2017, s. 21-27. ISSN 1214-3758.

*základní skutkové podstaty určitého trestného činu, k záměrnému podstatnému navýšení rozsahu spáchaného činu podněcovanou osobou, či k jiným způsobem vyvolané změně právní kvalifikace spáchaného činu k tíži podněcované osoby, zejména pokud jde o okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, byť by jinak tato osoba byla k spáchání činu v obecném smyslu rozhodnuta (...) Důkaz získaný na základě policejní provokace je absolutně neúčinný v trestním řízení vedeném proti vyprovokované osobě.*³⁰² Nejvyšší soud své stanovisko pro lepší pochopení zjednodušil přiléhavým slovním spojením, že policista provádějící předstíraný převod musí vstoupit do již *rozjetého vlaku* jakožto odběratel psychotropní látky.³⁰³ K provádění předstíraného převodu dále judikoval Nejvyšší soud následující: *„nesmí být použito takových metod, jako jsou opakované výzvy, jednání bezprostředně vedoucí jiného k spáchání či dokonání trestného činu, ale i zneužívání přátelství, sympatií nebo podobného druhu náklonnosti, neobvyklých lákadel a příležitostí, poskytnutí záruk nebo přesvědčování, že jeho čin nebude trestně stíhán apod.*³⁰⁴ Neobvyklým lákadlem a příležitostí lze kupříkladu rozumět nabídku koupě metamfetaminu za cenu vyšší, než je cena obvyklá. Nezákonným je tak rozhodně uskutečnění předstíraného převodu *naslepo*, tedy když OČTŘ nedisponuje poznatky o úmyslu podezřelého páchat trestnou činnost. Stát se tak může při náhodném provádění předstíraných převodů mezi kriminálně závadovými osobami s tím, že se *někdo jistě chytí*. Tuto praxi již v roce 1998 razantně odmítl Evropský soud pro lidská práva (ESLP) v případě Teixeira de Castro proti Portugalsku.³⁰⁵ Dalšími relevantními rozsudky ESLP v této souvislosti jsou Lüdi proti Švýcarsku a Bannikova proti Rusku.

Za určitých okolností se může nezákonným stát rovněž opakované provádění předstíraného převodu. Relevantním důvodem pro opakování předmětného úkonu může být snaha odhalit výrobce metamfetaminu a všechny spolupachatele či jiné osoby podílející se na páchání této trestné činnosti, jakožto i rozkrytí celkového rozsahu nakládání podezřelého s metamfetaminem. Je nutno podotknout, že stran přípustnosti či nepřípustnosti předstíraného převodu *„není stěžejní posouzení, zda policie prováděla tento převod opakovaně a zda se v souvislosti s tím jednání obviněného dostalo do přísnější právní kvalifikace, ale otázka, zda byl pachatel ke spáchání činu v daném rozsahu rozhodnut již před vstupem policejního orgánu do skutkového děje.*³⁰⁶

V následujícím případě došlo ke třem předstíraným převodům v rámci bezmála jednoho měsíce, jejichž předmětem bylo celkem 717,4 g metamfetaminu. Dne 8. 10. 2014 byl proveden

---

³⁰² Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2014, sp. zn. Tpjn 301/2014.

³⁰³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 11 Tdo 239/2018.

³⁰⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2013, sp. zn. 5 Tdo 1340/2012.

³⁰⁵ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 9. 6. 1998, stížnost č. 25829/94.

³⁰⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2017, sp. zn. 11 Tdo 1450/2016.

předstíraný převod 29,7 g metamfetaminu, dne 22. 10. 2014 předstíraný převod 199,6 g metamfetaminu a dne 19. 11. 2014 předstíraný převod 488,1 g metamfetaminu. Policista se u prvního předstíraného převodu podezřelého zeptal, jaké jsou možnosti stran dalšího odběru metamfetaminu, načež mu podezřelý sdělil odstupňovanou cenovou nabídku v závislosti na množství, které policista odebere, tedy při odběru 100–200 g metamfetaminu by cena za 1 g byla 450,- Kč, ale kdyby si koupil 300–400 g, cena za 1 g by již byla 400,- Kč. Policista na tuto nabídku reagoval otázkou, kolik dní dopředu mu musí dát vědět, a podezřelý policistovi sdělil, že dva dny.³⁰⁷ Z výše uvedeného je tak zjevné, že OČTŘ se snažil získat přehled o množství, kterým podezřelý disponuje, přičemž se řádově držel nabídky podezřelého.

Pro účely trestního řízení vedeného v České republice může být předstíraný převod v souladu s § 59 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci (ZMJS), proveden příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru, a to například z důvodu jazykové vybavenosti cizího agenta. Pro účely trestního řízení v České republice v souladu s § 59 odst. 4 ZMJS státního zástupce vrchního státního zastupitelství povoluje v přípravném řízení předstíraný převod příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru na území České republiky. Státní zástupce tak může učinit, pokud cizozemský orgán udělil na základě žádosti o právní pomoc k provedení předstíraného převodu příslušníkem bezpečnostního sboru svého státu souhlas.

4.2.5.3. Dokazování předstíraným převodem

Dokazování v řízení před soudem může být učiněno záznamem vyhotoveným o předstíraném převodu, přičemž *„bude použit jako důkaz listinný podle § 112 odst. 2 tr. ř.“*³⁰⁸ Druhým způsobem, jak okolnosti provedeného předstíraného převodu provést, je vyslechnout policistu, který úkon provedl, v procesním postavení svědka. V souladu s § 102a tr. ř. je však zapotřebí jej vyslechnout jako svědka, jehož totožnost a podoba jsou utajeny. Blíže je postup státního zástupce specifikován v Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019, který stanoví, že *„návrh státního zástupce na výslech jako svědka osoby služebně činné v policejním orgánu nebo policisty cizího státu použité v trestním řízení jako agent anebo provádějící předstíraný převod, nebo která se bezprostředně podílí na použití agenta nebo provedení předstíraného převodu musí obsahovat jméno a příjmení osoby, popis skutku, jeho*

---

³⁰⁷ *Tamtéž.*

³⁰⁸ Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 12/2002 ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů k možnosti utajit osobní identitu policisty provádějícího předstíraný převod a k použitelnosti záznamu o předstíraném převodu jako důkazu ze dne 12. 4. 2002, sp. zn. SL 722/2002, s. 6.

*právní posouzení a odůvodnění návrhu. Součástí návrhu musí být i kladné vyjádření ředitele příslušného útvaru Policie nebo zahraničního bezpečnostního sboru. Návrh se předkládá soudu písemně a označí se příslušným stupněm utajení.*³⁰⁹

4.2.6. Sledování osob a věcí podle § 158d tr. ř.

Důležitost tohoto institutu, v policejním slangu přezdívaného jako *sledka* či *oči*, při odhalování drogové trestné činnosti vhodně ilustruje statistika: „*nejvíce úkonů sledování osob a věcí (1 306 úkonů, tj. 30,6 %) bylo využito v souvislosti s toxikománií.*“³¹⁰ Prostřednictvím sledování osob a věcí dokazujeme kupříkladu kontakty mezi pachateli, předávky metamfetaminu a cesty pachatelů pro prekurzory. Jak již bylo uvedeno výše, nejvhodnější je využití sledování v kombinaci s odposlechem, případně výpisy z BTS podle § 88a tr. ř. Sledování osob a věcí může za splnění podmínek obsažených v § 62 ZMJS pokračovat po překročení státní hranice i na území cizího státu.

4.2.6.1. Sledování prosté podle § 158d odst. 1 tr. ř.

Sledování osob a věcí je obecně definováno jako „*získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky.*“³¹¹ V rámci tohoto institutu rozlišujeme tři zákonem vymezené kategorie – sledování prosté podle § 158d odst. 1 tr. ř., sledování k důkazním účelům podle § 158d odst. 2 tr. ř. a sledování, jímž je zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků podle § 158d odst. 3 tr. ř. K sledování prostému není třeba žádného povolovacího úkonu. Sílu tohoto oprávnění podstatně snižuje skutečnost, že informace zjištěné při tomto úkonu nemohou sloužit k důkazním účelům. Sledování prosté tak lze provádět pouze za účelem získání operativních informací, tedy takových, jež různým způsobem mohou ovlivnit směr, kterým je vyšetřování vedeno.

---

³⁰⁹ Čl. 111 odst. 4 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

³¹⁰ POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza odposlechnů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2020.* [online]. POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. [cit. 8.9.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odposlechy-zaznamy-telekomunikacniho-provozu-a-sledovani-osob.aspx>. S. 84-85.

³¹¹ § 158d odst. 1 tr. ř.

4.2.6.2. Sledování k důkazním účelům podle § 158d odst. 2 tr. ř.

Sledování k důkazním účelům, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, podléhá povolení státního zástupce. Tato kvalifikovaná varianta úkonu má v praxi největší význam. Povolení státního zástupce k sledování osob a věcí podle § 158d odst. 2 tr. ř. a návrhu podle § 158d odst. 3 tr. ř. předchází písemná žádost policejního orgánu, ve které specifikuje skutek, pro nějž sledování žádá, rovněž uvede údaje o osobách či věcech, které mají být sledovány. Obligatorní součástí je opět stanovení doby, po kterou bude sledování prováděno, jež v souladu s § 158d odst. 4 tr. ř. nesmí být delší než 6 měsíců. Prodloužit sledování osob a věcí může na základě téhož odstavce ten, kdo jej povolil, a to na dobu nejvýše 6 měsíců. „*Prodlužuje-li státní zástupce dobu povoleného sledování osob a věcí, je povinen vyhodnotit dosavadní výsledky sledování z hlediska účelu, kterého má být tímto úkonem dosaženo, a za podmínek uvedených v odstavci 1³¹² prodlouží dobu sledování jen v rozsahu nezbytně nutném.*“³¹³ Náležitosti povolení státního zástupce k sledování osob a věcí, respektive návrhu podle § 158d odst. 3 tr. ř., jsou stanoveny Pokynem obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015. Obligatorními náležitostmi v povolení či návrhu jsou:

- i. *„označení orgánu činného v trestním řízení, který zajistí provedení daného úkonu,*
- ii. *popis skutku nebo skutkových okolností, pro které se vede trestní řízení,*
- iii. *údaje, z nichž vyplývá důvodné podezření ze spáchání úmyslného trestného činu,*
- iv. *konkrétní způsob provádění sledování osob a věcí, pokud to vzhledem k jeho povaze a okolnostem případu přichází v úvahu,*
- v. *skutečnost, že při sledování budou pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, vydává-li se povolení ke sledování osob a věcí, nebo skutečnost, že sledováním bude zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, a v jakém rozsahu, podává-li se žádost soudci,*
- vi. *doba provádění sledování osob a věcí,*
- vii. *odůvodnění povolení nebo žádosti, obsahující údaje o tom, že sledováním osob a věcí mají být získány konkrétní skutečnosti důležité pro trestní řízení, že je možno je provádět jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by*

³¹² Tedy podrobí tento úkon testu proporcionality.

³¹³ Čl. 19 odst. 3 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

jinak jeho dosažení podstatně ztíženo, a že se jedná o neodkladný nebo neopakovatelný úkon (§ 160 odst. 4 poslední věta tr. ř.).“³¹⁴

Jelikož sledování osob a věcí podle § 158d odst. 2 tr. ř. zpravidla podléhá stejnému režimu utajení jako odposlech a záznam telekomunikačního provozu, je třeba s ním nakládat stejným, výše popsaným, způsobem. Trestní řád poskytuje policejnímu orgánu možnost zahájit sledování v režimu § 158d odst. 2 i bez souhlasu státního zástupce, pokud věc nesnese odkladu. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, přičemž pokud povolení do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, případný záznam zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít, jak stanovuje § 158d odst. 5 tr. ř. Bez povolení státního zástupce je možno podle § 158d odst. 6 tr. ř. provádět sledování osob a věcí k důkazním účelům, pokud s tím výslovně souhlasí ten, do jehož práv a svobod má být sledováním zasahováno. Pokud má být záznamu o sledování osob a věcí užito k důkazním účelům, je zapotřebí k němu připojit protokol obsahující náležitosti obsažené v § 55 tr. ř. a § 55a tr. ř.

4.2.6.3. Sledování, jímž je zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků podle § 158d odst. 3 tr. ř.

Pod postupem podle § 158d odst. 3 tr. ř. rozumíme zejména prostorové odposlechy. Tyto podléhají dvojímu povolovacímu režimu. Na prostorový odposlech, který nenaplnuje podmínku § 158d odst. 3 tr. ř., tedy nezasahuje do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo jím není zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, postačí povolení státního zástupce podle § 158d odst. 2 tr. ř. Pokud prostorový odposlech tyto zájmy narušuje, je zapotřebí povolení soudce. Definicí prostorového odposlechu trestní řád nepodává, jednou z možných definic je následující: „*utajené získávání informací pomocí speciálních, pro tyto účely sestavených technických prostředků a zařízení zaznamenávajících obraz, zvuk, přesný pohyb i činnost sledovaných osob v reálném čase a prostoru.*“³¹⁵ V současné době prostorové odposlechy budí kontroverzi zejména kvůli své neukotvenosti v právním řádu. Nelze ovšem přehlížet jejich nezpochybnitelný přínos při objasňování nejen drogové trestné činnosti. Umístění prostorového odposlechu do místa, kde dochází k výrobě metamfetaminu, umožní odhalit a jednoznačně prokázat role jednotlivých

---

³¹⁴ *Tamtéž*, čl. 19 odst. 2.

³¹⁵ JELÍNEK, Jirí. *K chybějící právní úpravě tzv. prostorového odposlechu v trestním řádu*. [online]. Bulletin advokacie, 2018. [cit. 23.9.2022]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/k-chybejici-pravni-uprave-tzv.-prostoroveho-odposlechu-v-trestnim-radu>.

podezřelých v dané trestní věci. Jedná se ovšem o tak závažný zásah do práv podezřelých, ale i třetích osob, že je třeba použití prostorového odposlechu pečlivě podrobit testu proporcionality.

Problematickou je otázka, nakolik může OČTŘ disponovat důkazy získané v rámci jedné trestní věci mimo předmětnou trestní věc. V této souvislosti lze odkázat na § 158d odst. 10 tr. ř., který stanoví, že: „*v jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování za podmínek uvedených v odstavci 2 provedeno, lze záznam pořizovaný při sledování a připojený protokol použít jako důkaz jen tehdy, je-li i v této věci vedeno řízení o úmyslném trestném činu nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíž práv a svobod bylo sledováním zasahováno.*“³¹⁶ Tomuto tématu se konstantně věnuje Nejvyšší soud, který v recentním usnesení uvedl: „*současně je však nutno brát v úvahu i princip proporcionality, tj. v daném případě vyváženost mezi závažností konkrétního zásahu do soukromí a závažností jiné trestné činnosti, která vyšla při sledování najevo a která má být v jiné trestní věci pořizovanými záznamy o sledování prokazována. Tak pokud by v rámci sledování osoby podezřelé ze zvlášť závažné trestné činnosti (například zločinu vraždy) byly pořizeny v jejím bydlíšti zvukové a obrazové záznamy, z nichž by vyšlo najevo spáchání nesouvisejícího bagatelního trestného činu (například vyhýbání se plnění vyživovací povinnosti), pak by byl z hlediska proporcionality zřejmě problematický závěr o procesní použitelnosti těchto záznamů jako důkazu v řízení o onom bagatelním trestném činu.*“³¹⁷

Při prostorovém odposlechu v místě nelegální laboratoře může OČTŘ získat důkazy o tom, že některý z podezřelých naplnil skutkovou podstatu trestného činu nedovoleného ozbrojování podle § 279 tr. z. Otázka, kterou bude muset pro další postup v trestním řízení vyřešit, je, zda důkazy získané na základě povolení soudce k sledování osob a věcí pro podezření ze spáchání trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. z. budou použitelné i pro toto jednání, v němž lze spatřovat trestný čin nedovoleného ozbrojování. Na základě výše uvedeného usnesení Nejvyššího soudu se domnívám, že předmětné důkazy budou shledány přípustnými, přičemž svůj názor opírám o skutečnost, že oba trestné činy, tedy § 279 tr. z. i § 283 tr. z., jsou systematicky zařazeny mezi trestné činy obecně nebezpečné obsažené v hlavě sedmé tr. z., poškozovým je u obou trestných činů veřejný zájem. Je pravdou, že společenská škodlivost trestného činu nedovoleného ozbrojování nedosahuje závažnosti trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, nicméně ve vzájemném vztahu zcela zjevně

---

³¹⁶ § 158d odst. 10 tr. ř.

³¹⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 9. 2020, sp. zn. 7 Tdo 865/2020.

nejsou podobny výše uvedenému příkladu v odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu, tedy trestnému činu vraždy a zanedbání povinné výživy.

4.2.7. Použití agenta podle § 158e tr. ř.

Institut agenta ukotvený v § 158e tr. ř. představuje snad nejsilnější ofenzivní zbraň OČTŘ v boji proti drogové kriminalitě. Tohoto institutu se zpravidla využívá u profesionálních organizovaných skupin, neboť k prokázání její trestné činnosti povětšinou nestačí výše uvedené prostředky trestního řádu. Rozhodnutí instalovat do struktury organizované skupiny agenta je dosti závažné. Klade na něj požadavek po relativně dlouhý časový úsek pracovat v utajení, než získá požadované důkazy. Organizované skupiny působící na profesionální úrovni často podrobují nové členy zkouškám, přistupují k nim nedůvěřivě a až po určité době je přestanou vnímat jako cizí prvek. Teprve tehdy má agent prostor zachytit podstatu trestné činnosti organizované skupiny. Agentu lze v souladu s § 158e odst. 1 tr. ř. použít pouze v trestním řízení vedeném pro:

- i. podezření ze spáchání zločinu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let,
- ii. taxativně stanovený trestný čin § 158e odst. 1 tr. ř.,
- iii. pro trestný čin, k jehož stíhání Českou republiku zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.³¹⁸

Je logické, že agent nevystupuje pod vlastním jménem. Podle § 158e odst. 2 písm. a) tr. ř. je k utajení jeho totožnosti možno vytvořit legendu a za účelem zvýšení důvěryhodnosti takovéto legendy zanést související osobní údaje do informačních systémů. Agent může provádět hospodářské činnosti, k jejichž vykonávání je třeba zvláštní oprávnění, povolení či registrace, dále pak bez povolení provádět sledování osob a věcí podle § 158d odst. 2 tr. ř. a předstíraný převod podle § 158c tr. ř.

Povolovací proces je specifický tím, že je věcně a místně koncentrován na Vrchní státní zastupitelství v Praze a Olomouci, jelikož pouze státní zástupce vrchního státního zastupitelství je oprávněn podat návrh soudci Vrchního soudu v Praze, respektive v Olomouci, pokud pomineme oprávnění evropského pověřeného žalobce. Opět je zapotřebí respektovat obvod, v němž je státní zástupce činný. Návrh vrchního státního zástupce musí mít tyto náležitosti:

---

³¹⁸ Pro bod i. a iii. viz odposlech a záznam telekomunikačního provozu.

- i. „údaje o agentovi umožňující jeho identifikaci,
- ii. popis skutku nebo skutkových okolností, pro které se vede trestní řízení,
- iii. údaje, z nichž vyplývá, že je vedeno trestní řízení pro trestný čin uvedený v § 158e odst. 1 tr. ř.,
- iv. účel použití agenta,
- v. doba, po kterou bude agent použit, včetně zdůvodnění její navrhované délky,
- vi. odůvodnění,
- vii. v případě návrhu na povolení prodloužení doby použití agenta vyhodnocení dosavadní činnosti agenta.“³¹⁹

U drogových trestných činů je velmi častý přeshraniční prvek, může tudíž snadno nastat situace, ve které bude nutno zapojit agenta – příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru. Na tuto možnost pamatuje § 59 ZMJS. Pro účely trestního řízení v České republice v souladu s § 59 odst. 2 ZMJS povoluje v přípravném řízení použití příslušníka zahraničního bezpečnostního sboru jako agenta na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce podávající návrh činný. Státní zástupce může podat návrh pouze za situace, kdy cizozemský orgán udělil na základě žádosti o právní pomoc k použití příslušníka bezpečnostního sboru svého státu jako agenta souhlas. Součástí spisového materiálu nemusí být souhlas cizozemského orgánu k použití svého agenta na území České republiky, neboť se jedná o interní policejní materiály cizího státu, které soudům projednávajícím trestnou činnost obviněných nepřísluší přezkoumávat.³²⁰ Za splnění podmínek stanovených v § 60 ZMJS je možno agenta použít na území cizího státu.

Dokazování je často prováděno pomocí výslechu agenta podle § 102a odst. 1 písm. a) tr. ř., a to tak, že agent je vyslýchán jako svědek, jehož totožnost a podoba jsou utajeny. Trestní řád v § 102a odst. 2 tr. ř. připouští možnost provést výslech agenta bez utajení jeho totožnosti a podoby pouze za podmínky, že v důsledku výslechu nehrozí agentovi újma na životě, zdraví nebo újma na další služební činnosti agenta anebo nedojde-li k ohrožení života nebo zdraví osoby agentovi blízké. Takto lze učinit pouze na návrh státního zástupce na základě vyjádření příslušného ředitele bezpečnostního sboru, tedy ÚSČ.

---

³¹⁹ Čl. 20 odst. 2 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

³²⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2019, sp. zn. 11 Tdo 545/2019.

Vzhledem k charakteru drogové trestné činnosti je nesporné, že nebezpečí pomsty ze strany obviněných, ale i osob, které nebyly s organizovanou skupinou natolik svázány, aby byly vyšetřováním odhaleny, je nadměrně vysoké, přičemž se nevyplatí agenta postupem podle § 102a odst. 2 tr. ř. zbytečně ohrozit stran jeho dalšího profesního života. Státní zástupce by rovněž měl pamatovat na praktické záležitosti výslechu utajeného svědka, tedy samostatný příchod agenta a jeho výslech v oddělené místnosti. K hlavnímu líčení se spolu s agentem může dostavit také jeho řídicí důstojník, který soudu předloží obálku s údaji o totožnosti svědka podle § 55 odst. 2 tr. ř. Agent se u hlavního líčení neproказuje občanským průkazem či cestovním pasem, ale služebním průkazem PČR, kde je uvedeno pouze jeho osobní evidenční číslo, nikoliv jeho jméno a příjmení. Z tohoto důvodu je třeba do dokumentu podle § 55 odst. 2 tr. ř. uvést kromě jména, příjmení a příslušnosti k útvaru zároveň i osobní evidenční číslo. Opět je třeba důrazně upozornit na výše rozebranou problematiku policejní provokace, která je stejně aktuální jako u předstíraného převodu.

4.2.8. Informátor podle § 73 ZPČR

Institutu agenta může být na první pohled podobný informátor, slangově nazývaný též jako *ráfek* či *konfident*. Právní úpravu informátora nalezneme v § 73 ZPČR, který stanoví, že „*informátorem se rozumí fyzická osoba, která poskytuje policii informace a služby takovým způsobem, aby nebyla vyzrazena její spolupráce s policií.*“³²¹ Za takovou činnost může být informátorovi poskytnuta finanční či věcná odměna, jak uvádí § 73 odst. 2 ZPČR. Prakticky totožná definice je poté obsažena v § 43 ZCS. Identita informátora podléhá stupni utajení vyhrazené, fakticky ji zná pouze řídicí policista, jeho přímý nadřízený a ředitel útvaru, u kterého je informátor veden.³²² Předmětný institut je rovněž upraven pokynem policejního prezidenta č. 140/2019, o využívání informátorů.³²³

Často se ze strany obhajoby objevuje tlak na odhalení totožnosti informátora, a to v podobě námitek, že pokud informátor OČTŘ dodal informace nasvědčující, že byl spáchán trestný čin, měl by být vytěžen ve smyslu § 158 odst. 6 tr. ř., aby se jednalo o procesně využitelnou ověřitelnou informaci, na jejímž podkladě je možno povolit například odposlech a záznam telekomunikačního provozu. Tento postup však Nejvyšší soud odmítl: „*Jedinou možností, již lze verifikovat informace získané od těchto osob, je jejich ověření, což bylo v daném případě uskutečněno právě*

³²¹ § 73 odst. 1 ZPČR.

³²² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 4. 2019, sp. zn. 11 Tdo 361/2019.

³²³ Tento mi nebyl na základě žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb. poskytnut.

*provedenými odposlechy.*³²⁴ Nejvyšší soud tak připouští, že odposlech může být povolen i na základě v této fázi trestního řízení neverifikovaných poznatků od informátora. OČTŘ by však měl učinit všechno pro to, aby svá podezření v návrhu podpořil. Tomu může napomoci například i sledování osob a věcí podle § 158d odst. 2 tr. ř., když k podpoře návrhu lze použít vysokou frekvenci návštěv. V případě neopatrného dealera, který si nechává platit na svůj bankovní účet, poté rovněž informace získané postupem podle § 8 odst. 2 tr. ř.

Informátora lze v řízení před soudem vyslechnout v opodstatněných případech, tj. ve stavu důkazní nouze, neboť při dostatku důkazů nedává smysl jej vyslýchat a ohrožovat jeho bezpečnost. Pokud je zapotřebí, je vyslechnut jako svědek s utajenou totožností podle § 209 odst. 1 tr. ř. ve spojení s § 55 odst. 2 tr. ř. k tomu, „*co vnímal vlastními smysly, tedy viděl, slyšel, přičemž rovněž není zákonem vyloučeno k jeho výpovědi při skutkových závěrech přihlížet.*“³²⁵ Nejvyšší soud ve stejném usnesení rovněž judikoval, že „*obecně je třeba uvést, že pokud je svědek zároveň policejním informátorem ve smyslu § 73 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., sama tato skutečnost jeho výpověď nemůže diskreditovat z hlediska její věrohodnosti, mohla by toliko ve spojení s jinými skutečnostmi vést k závěru o nutnosti výpověď takového svědka obzvláště pečlivě hodnotit právě v kontextu s ostatními provedenými důkazy a skutečnostmi z nich vyplývajícími.*“³²⁶ Výslech svědka jako utajeného svědka musí být podle Ústavního soudu podroben testu proporcionality, tedy poměřit nebezpečí, které svědkovi hrozí, s důsledkem takového výsledku, tedy nemožnosti zhodnotit svědkovu věrohodnost, což je omezením práva na obhajobu.³²⁷ Zásadním problémem při výslechu utajeného svědka – informátora je jeho bezpečnost. Při výslechu může ztratit ostražitost, v důsledku čehož řekne informaci, byť i nepodstatnou, která jej umožní identifikovat. Nejvyšší soud proto připustil, že pokud utajený svědek některé údaje zkreslí, aby nedošlo k prozrazení jeho identity, a soudu o tom řekne, nemůže bez dalšího jeho výpověď jako celek diskvalifikovat.³²⁸ Ústavní soud rovněž připustil, že OČTŘ může zamlčet, že svědek v dané trestní věci působil jako informátor.³²⁹ Ideálním stavem tedy je, pokud informátor vůbec svědčit nemusí.

Informátor může být OČTŘ při odhalování a dokazování trestné činnosti nápomocen různými způsoby. Může předat poznatek, který povede k dopadení podezřelých, ale i videozáznam

---

³²⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 4. 2019, sp. zn. 11 Tdo 361/2019.

³²⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2021, sp. zn. 4 Tdo 1289/2020.

³²⁶ *Tamtéž.*

³²⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 6. 6. 2006, sp. zn. III. ÚS 291/03, rovněž také nález Ústavního soudu ze dne 3. 3. 1999, sp. zn. III. ÚS 210/98.

³²⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2017, sp. zn. 11 Tdo 400/2017.

³²⁹ Usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 7. 2008, sp. zn. II. ÚS 812/06.

či nahrávku. Rovněž může být využit jako *nástroj* v rukou OČTŘ k provedení sledování osob a věcí podle § 158d tr. ř.

V tomto kontextu je nepochybně zajímavá trestní věc vietnamsko-české organizované skupiny pěstující netechnické konopí. K odsouzení všech jejích členů do značené míry přispěl svědek Miroslav Kacetl, který s organizovanou skupinou spolupracoval tak, že plnil funkci řidiče. Podle své výpovědi v postavení svědka dovezl obžalované k domu v Určicích na Olomoucku, kde se účastnil stavebních úprav objektu tím, že vynášel vybourané cihly. Byl rovněž přítomen rozplétání silných měděných drátů a kontroloval, zda nejsou vidět praskliny u elektrické rozvodny domu. Později k tomuto místu, kde se nacházela pěstírna netechnického konopí, dopravil vozidlo, z jehož nákladového prostoru obžalovaní vynesli kabeláž, květináče, nějaké krabice, průduchy a hadice. Tuto cestu měl vykonat ještě alespoň dvakrát. Jeho kooperace s organizovanou skupinou byla narušena, když mu Vietnamci při jedné z následujících cest naskládali do zavazadlového prostoru vozidla tašky, z nichž se při zatopení ve vozidle linul charakteristický zápach netechnického konopí. Na přepravě takového materiálu se odmítl podílet, což mu bylo důrazně vytčeno. Po tomto incidentu převezl dvě podobné tašky mezi Prostějovem a Určicemi s tím, že nesouhlasil s převozem na delší vzdálenost. V září až říjnu 2012 začal mít obavy kvůli své činnosti a na radu své přítelkyně vše oznámil Celní správě České republiky, se kterou začal spolupracovat, za což dostával finanční prostředky do 10.000,- Kč. Stran Celní správy mu bylo sděleno, že nemá nic vyvážet či odvážet. Ve druhé pěstírně organizované skupiny v obci Koválovice byl v říjnu až listopadu 2012 svědkem přípravy na sestavování pěstírny netechnického konopí. Během realizace trestní věci umožnil zásahovému týmu vstup do pěstírny v obci Určice. V této trestní věci nebyl stíhán.³³⁰

Miroslav Kacetl je klasický příklad informátora z nižších pater organizované skupiny. OČTŘ poskytl cenné informace o páchané trestné činnosti, za což byl odměněn finančními prostředky. Svědek byl obhajobou napadán pro svou trestní minulost a z ní vyplývající nedůvěryhodnost. Podle obhajoby měl být rovněž trestně stíhán.

Pozoruhodné na trestní věci, v níž figuroval, bylo jeho vybavení. Svědek – informátor disponoval nahrávacím zařízením, což bylo obhajobou napadáno jako nepřípustné, neboť prakticky došlo ke sledování osob a věcí podle § 158d odst. 3 tr. ř., které může provádět toliko policejní orgán.

---

³³⁰ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. 52 T 10/2013.

Krajský soud v Brně se s těmito námitkami vypořádal ve svém druhém rozsudku následujícím způsobem: dal za pravdu obhajobě v tom rozsahu, že sledování osob a věcí je skutečně vyhrazeno policejnímu orgánu, avšak zdůraznil, že bylo řádně povoleno, přičemž svědek „*participovat na sledování použitím záznamového zařízení však nepochybně může.*“³³¹ Vybavení svědka – informátora nahrávacím zařízením podle předmětného soudu pak není postup, který by kolidoval s tr. ř. Svou úvahu dále rozvinul: „*Je naopak naprosto logické, že obrazové či zvukové záznamy nemohou být z prostředí pachatelů trestné činnosti obstarány tak, že by ten který konkrétní policista provádějící sledování přišel s mikrofonem nebo videokamerou mezi tyto pachatele. Je naprosto standardním postupem, že osoby s policejním orgánem spolupracující jsou vybavovány záznamovou technikou, typicky např. nahrávacím zařízením, aby následně pořídily důkaz v podobě komunikace s pachatelem trestné činnosti... Rozhodně tedy soud nehodnotí způsob provedení sledování a způsob opatření videozáznamu a fotodokumentace jako závadový, natož pak odporující zákonu, a tudíž procesně nepoužitelný. Akceptace náhledu obhajoby by ad absurdum vedla k rezignaci na monitoring a odhalování trestné činnosti, což nelze připustit ani v rovině názoru.*“³³² Odvolací Vrchní soud v Olomouci tento právní názor nijak nerozporoval.³³³ Nejvyšší soud úvahu Krajského soudu v Brně potvrdil výrokem, že „*nestandardním se nejeví ani postup, kdy je svědek jako osoba mající přístup k pachatelům trestné činnosti orgány činnými v trestním řízení vybaven záznamovým zařízením pro získání důkazního materiálu.*“³³⁴ A konečně Ústavní soud uvedl, že: „*Ústavněprávní deficit nelze shledat ani v okolnosti, že Miroslav Kacetl jako osoba mající přístup k pachatelům trestné činnosti byl orgány činnými v trestním řízení vybaven záznamovým zařízením pro získání důkazního materiálu.*“³³⁵ K trestní odpovědnosti svědka Krajský soud v Brně uvedl, že ji není oprávněn nijak zvažovat nebo hodnotit, jelikož je vázán ustanovením § 2 odst. 8 tr. ř.³³⁶

K případné trestní odpovědnosti informátora je nutno dodat, že u informátora, který je jeden z členů organizované skupiny, která vyrábí OPL, není trestní odpovědnost obecně vyloučena. Pokud by k oznámení trestné činnosti, což je vlastně podstata institutu informátora, došlo ještě ve stadiu přípravy, tedy v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknutého účastenství, mohlo být ještě odstraněno, bylo by na místě

---

³³¹ *Tamtéž.*

³³² Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. 52 T 10/2013.

³³³ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 8. 1. 2015, sp. zn. 1 To 89/2014.

³³⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2015, sp. zn. 11 Tdo 716/2015.

³³⁵ Usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 8. 2016, sp. zn. III.ÚS 828/16.

³³⁶ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. 52 T 10/2013.

uvažovat, zda nedošlo v rozsahu trestné činnosti informátora k zániku trestní odpovědnosti podle § 24 odst. 3 písm. b) tr. z.

Obecně však při dokonaném trestném činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 tr. z. tento způsob zániku trestní odpovědnosti nepřichází v úvahu, neboť uvedený trestný čin není uveden v § 33 tr. z. a nelze aplikovat ustanovení § 24 odst. 3 písm. b) tr. z. V takovém případě pak OČTŘ může informátorovi nabídnout pozici spolupracujícího obviněného podle § 178a tr. ř. To může být výhodné s ohledem na odst. 2 uvedeného ustanovení a § 46 odst. 2 tr. z., podle nějž může za splnění stanovených podmínek státní zástupce v obžalobě navrhnout upuštění od potrestání, pokud to považuje za nezbytné s ohledem na všechny okolnosti. Pro takový postup bude ovšem ze strany informátora nutný mimořádný přínos pro trestní řízení. Takovou situaci si lze představit například v podobě pomoci k objasnění mezinárodně působící organizované skupiny nebo skupiny vyrábějící velkovýrobním způsobem.

Pro zvýhodnění informátora, jehož přínos zjevně nedosahoval úrovně spolupracujícího obviněného, lze využít institut dohody o vině a trestu podle § 175a tr. ř., neboť ta v souladu s § 58 odst. 3 tr. z. umožňuje uložit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby. Tato varianta má však tu nevýhodu, že do dohody o vině a trestu může promluvit podle § 314r odst. 2 tr. ř. soud, a to tak, že pokud se mu výše trestu bude zdát nepřiměřená, dohodu o vině a trestu neschválí. Oproti tomu nestíhání trestné činnosti informátora je v příkrém rozporu se zásadou legality obsaženou v § 2 odst. 3 tr. ř. Každé trestní stíhání informátora, které se dostane do veřejného povědomí, rozhodně nepřispěje k nárůstu osob spolupracujících s OČTŘ. V tomto směru je snaha přehlížet trestnou činnost informátorů do jisté míry pochopitelná, nicméně trestní řád mluví jasně.

V souvislosti s činností informátora je nutno zkoumat, zda pomocí něj nebyl obcházen tr. ř. Tato úvaha do značné míry souvisí s výše uvedenou participací informátora na sledování osob a věcí. Může totiž nastat situace, kdy OČTŘ nezíská povolení k úkonu podle § 158d odst. 3 tr. ř., přičemž bude instruovat informátora, který je členem organizované skupiny, aby v daném objektu či vozidle dokumentoval audiovizuálním záznamem trestnou činnost podezřelých. Danou nahrávku by poté OČTŘ zařadil do spisu s tím, že k žádné dohodě mezi ním a informátorem nedošlo a informátor pojal myšlenku pořídit tento záznam sám, neboť si tím chtěl zlepšit své postavení v nadcházejícím trestním řízení. V každé nejednoznačné situaci je nutno zkoumat, zda k pořízení předmětného důkazního materiálu došlo z iniciativy informátora, který myšlenku opatřit takový důkazní materiál pojmul bez cizího přičinění, či jej k této činnosti OČTŘ navedl.

Při řešení této otázky si lze vypomoci analogií s případem, který řešil Ústavní soud. Předmětem jeho přezkumu bylo, zda je nahrávka pořízená bez souhlasu nahrávané osoby přípustná jako důkaz. Ústavní soud uvedl, že „zásadně nelze s ohledem na ustanovení § 89 odst. 2 tr. ř. vyloučit možnost, aby byl k důkazu použit i zvukový záznam, který byl pořízen soukromou osobou bez souhlasu osob, jejichž hlas je zaznamenán. Ustanovení § 88 tr. ř. se zde neuplatní, a to ani analogicky. Přípustnost takového důkazu je ovšem nezbytně vždy posuzovat též s ohledem na respektování práva na soukromí zakotveného v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, práva na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí ve smyslu čl. 7 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.“³³⁷ Vždy je podle něj třeba odlišovat, zda nahrávku pořídil stát či soukromá osoba.³³⁸ Možnost, že nahrávku bez souhlasu druhé osoby pořídí soukromá osoba, nelze takto kategoricky odmítnout. Za významnou skutečnost ovlivňující přípustnost takové nahrávky Ústavní soud zvolil kritérium spočívající v tom, zda nahrávka stojí osamoceně, nebo je součástí uceleného důkazního řetězce.³³⁹ Rovněž připomíná, že je to obecný soud, který v každé konkrétní věci musí rozhodnout, zda je nahrávka přípustná, a to jak stran jejího obsahu, tak stran obecných principů trestního procesu. Obecný soud musí brát v úvahu, zda nešlo o „zjevnou provokaci k protiprávnímu chování, o nahrávku záměrně upravovanou, o použití skrytě nahraného projevu osoby (která se posléze stala obviněným) v její neprospěch, tedy za situace, kterou by bylo možno označit za donucování k doznání nebo za obcházení zákona, nebo že by byly použity takto získané informace od osoby, které jinak zákon přiznává právo nevypovídat a která v průběhu řádného procesu toto právo ohledně takto získaných informací využila, atd.“³⁴⁰ Z výše uvedeného plyne, že pokud důkaz pořídil stát, byť zprostředkovaně pomocí soukromé osoby – informátora, jedná se zjevně o obcházení § 88 tr. ř., respektive § 158d odst. 3 tr. ř., což je nepřípustné. Naopak pokud informátor sám od sebe pojme myšlenku, že trestnou činnost zdokumentuje, jedná se vzhledem ke skutkovým okolnostem spíše o důkaz přípustný.

S institutem informátora se bohužel rovněž pojí trestná činnost příslušníků PČR. Předmětný institut může být poměrně jednoduše zneužit, a to například tak, že policista za úplatu zavede jméno uplácejícího do systému IS Blokace jako informátora, přičemž policista je pokaždé informován o jakémkoliv dotazu na osobu uplácejícího v informačních systémech Policie ČR.³⁴¹ Z kazuistiky lze odkázat na trestní věc policisty zařazeného na úseku boje proti toxikomanii.

---

³³⁷ Usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. II. ÚS 143/06.

³³⁸ Mezi takovou nahrávkou a výsledkem postupu podle § 88 tr. ř. rozlišuje již usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 6. 2000, sp. zn. 2 To 73/2000, publikované pod č. 55/2001 Sb. rozh. tr.

³³⁹ Tento právní názor potvrzuje i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 5. 2007, sp. zn. 5 Tdo 459/2007.

³⁴⁰ Usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. II. ÚS 143/06.

³⁴¹ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2014, sp. zn. 40 T 3/2013.

Od informátora, o kterém věděl, že páchá drogovou trestnou činnost, přijímal finanční i věcné dary výměnou za poskytnutou ochranu. Policista obdržel spací pytel, osvětlení s dálkovým ovládáním, peněžní plnění ve výši 68.000,- Kč, jež bylo soudem z části posouzeno nejméně jako půjčka, z části jako dar, a byl pachatelem odvezen do Vídně za účelem nákupu rybářského náčiní. Protiplnění policisty spočívalo v tom, že jej nebude prošetřovat, přičemž mu poskytne informace o jeho případném šetření jinými policisty. Později tak skutečně učinil, když *informátorovi* sdělil, že je po něm vyhlášeno celostátní pátrání. Nadto ještě slíbil, že nebude prověřovat přípravu loupeže, o níž věděl. Celá trestní věc začala tehdy, když obviněný, který v té době ještě nebyl *informátorem*, byl zastaven hlídkou obvodního oddělení PČR, jež při prohlídce vozidla našla prekurzory určené k výrobě metamfetaminu a 22 g metamfetaminu. Na místo dorazili výše zmínění policisté zařazení na úseku boje proti toxikomanii, zajištěné důkazy spláchli do záchodu a požadovali po něm na oplátku informace z kriminálního prostředí.³⁴²

4.2.9. Dočasné odložení trestního stíhání podle § 159b odst. 1 tr. ř.

Vzhledem k obtížnosti rozkrývání organizovaných skupin je velmi často zapotřebí postupovat v souladu s § 159b odst. 1 tr. ř. a trestní stíhání konkrétního podezřelého dočasně odložit. Učinit tak může policejní orgán se souhlasem státního zástupce, samotné odložení může být učiněno nejdéle na dobu dvou měsíců. Pokud první odložení nepostačuje, může státní zástupce na návrh policejního orgánu tuto dobu opět prodloužit o další dva měsíce, a to i opakovaně. Jestliže by trestní stíhání podezřelého nebylo poté, co již OČTŘ disponuje dostatečnými důkazy k postupu podle § 160 odst. 1 tr. ř., dočasně odloženo, OČTŘ by jednal v rozporu se zásadou rychlosti trestního řízení ukotvenou v § 2 odst. 4 tr. ř., neboť by i přes úmysl OČTŘ rozkrýt celou organizovanou skupinu formálně nebyl důvod, proč trestní řízení nezačít, což by bylo vnímáno jako průtah v řízení. K problematice absence postupu podle § 159b odst. 1 tr. ř. se vyjádřil i Nejvyšší soud: „*V daném případě tak státní zástupce skutečně neučinil, což je jisté pochybení procesního charakteru, avšak trestní řád samotný za takovéto pochybení žádnou sankci v podobě např. nezákonnosti úkonu následně ve věci provedených nestanovuje.*“³⁴³ V recentním judikátu Nejvyšší soud rovněž uvedl, že „*souhlas dozorového státního zástupce s dočasným odložením trestního stíhání podle § 159b odst. 1 tr. ř., případně s prodloužením lhůty takového dočasného odložení podle § 159b odst. 2 tr. ř., sám o sobě není souhlasem státního zástupce s později*

³⁴² Rozsudek Okresního soudu z Břeclavi ze dne 25. 11. 2014, sp. zn. 21 T 86/2013.

³⁴³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2013, sp. zn. 3 Tdo 674/2013.

*učiněným usnesením o zahájení trestního stíhání, jehož důsledkem je jinak s ohledem na ustanovení § 146 odst. 2 písm. a) tr. ř. změna ve funkční příslušnosti pro rozhodnutí o stížnosti obviněného proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání.*³⁴⁴

4.3. Přípravné práce směrem k realizaci

Fáze trestní věci se přesune od monitoringu trestné činnosti a sběru důkazů do přípravných prací směrem k realizaci v pěti následujících situacích:

- i. OČTŘ skupinu rozkryl a disponuje dostatkem důkazů k obvinění jejích členů,
- ii. prověřování trestné činnosti bylo odhaleno,
- iii. OČTŘ provedl záměnu zásilky, přičemž k rozkrytí celé skupiny nedošlo,
- iv. OČTŘ získal poznatky o převozu značného množství metamfetaminu nebo prekurzorů, které by mohlo výrazně ovlivnit pozici podezřelých na trhu,
- v. OČTŘ získal poznatky o připravované nebo plánované závažnější trestné činnosti podezřelých, přičemž je zapotřebí této trestné činnosti zabránit.

První situace je pro OČTŘ zjevně nejpríznivější. Prověřování, které bylo v trestní věci vedeno, dopadlo úspěšně, OČTŘ disponuje dostatkem důkazů k obvinění členů skupiny páchající trestnou činností, již rozkryl. Posun k přípravným pracím směrem k realizaci je přirozeným vývojem vyplývajícím ze zásady rychlosti trestního řízení obsažené v § 2 odst. 4 tr. ř.

Ve druhé situaci je posun k přípravným pracím směrem k realizaci snahou vytěžit z proběhlého trestního řízení maximum. OČTŘ typicky disponuje určitým penzem důkazů, ty se však vztahují pouze k nižším patřům skupiny, a to pouze k pár podezřelým. V dalším monitoringu trestné činnosti a sběru důkazů pokračovat nelze, neboť skupina o činnosti OČTŘ ví, přičemž hrozí důvodná obava, že podezřelí před svým zadržením utečou mimo dosah OČTŘ.

Třetí situace je ve svých rysech podobná druhé, liší se pouze momentem, kdy k odhalení prověřování trestné činnosti dojde. OČTŘ se rozhodl provést záměnu zásilky za neškodný legální obsah, neboť riziko ponechání původního obsahu by dalece převýšilo zisk z potenciálního rozkrytí celé skupiny, avšak právě ona záměna způsobí, že dojde k odhalení prověřování. Na rozdíl

---

³⁴⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2021, sp. zn. 3 Tz 17/2021.

od situace pod bodem č. ii. má OČTŘ taktickou iniciativu, přičemž je schopen se alespoň rámcově na realizaci připravit. Opět se ale jedná o krok z nouze.

Čtvrtá situace je spojena s nemožností utajit probíhající prověřování trestné činnosti skupiny, OČTŘ tak dospěl k závěru, že je zapotřebí trestní věc realizovat. Jelikož celá skupina není rozkryta, OČTŘ musí poměřovat zájem na ochraně společnosti a zájem na odhalení všech členů skupiny a jejich potrestání. Potenciální skutečností, která donutí OČTŘ porušit konspiraci, může být neobvykle velká zásilka prekurzorů nebo metamfetaminu, kdy se OČTŘ obává, že o ní ztratí přehled a nebude schopen její pohyb dále kontrolovat. Pokud by OČTŘ disponoval možnostmi, jak legálně utajit probíhající prověřování skupiny, a přesto zásilku zajistit, tato situace by nemohla nastat. Stačilo by skupinu přesvědčit, že k záchytu zásilky došlo pouze souhrou nešťastných náhod. I poté by ovšem nebylo možno vyloučit, že by se skupina z opatrnosti stáhla, tudíž by OČTŘ dále neměl možnost její činnost monitorovat a sbírat důkazy. Je třeba poznamenat, že pokud je organizovaná skupina velmi dobře strukturovaná a OČTŘ se dlouhodobě nedaří všechny její členy odhalit, může být zajištění velkého množství metamfetaminu nebo prekurzorů vhodnou taktickou variantou, jak skupinu donutit k chybě. Důvod je prostý, přestože se organizované skupiny snaží minimalizovat riziko ztráty metamfetaminu či prekurzorů prováděním převozů spíše menšího rozsahu, jejichž zajištění je existenčně neohroží, občas se k provedení většího převozu odhodlají, čímž se vystaví riziku, že OČTŘ zásilku, v níž mají investovány mnohdy vysoké jednotky milionů až desítky milionů korun, odhalí a zajistí. OČTŘ tak může ohrozit jejich *cash flow*, díky čemuž mohou mít problémy s vyplácením svých členů. Zpožděná výplata může značně narušit jejich loajalitu, což může vést minimálně ke zvýšené chybovosti, případně až k samovolnému rozpadu skupiny. Tento druh předčasné realizace může vyvolat reakci v podobě přemístění nelegální laboratoře.

Konečně pátá situace je situací spíše výjimečnou. OČTŘ získal poznatky o připravované nebo plánované závažnější trestné činnosti podezřelých, přičemž zájem na ochraně společnosti opět převážil zájem na rozkrytí celé skupiny a potrestání všech jejích členů, a považuje předmětné poznatky za věrohodné. Logicky je zapotřebí této připravované nebo plánované trestné činnosti zabránit. Může se stát, že z odposlechu, sledování osob a věcí nebo z informací od agenta vyplyne, že skupina připravuje fyzický útok nebo přímo fyzickou likvidaci třetí osoby, kupříkladu konkurenta. Zakročení proti připravované nebo plánované trestné činnosti ovšem opět znamená nemožnost pokračovat v monitoringu trestné činnosti, pro niž bylo trestní řízení zahájeno.

Přípravné práce směrem k realizaci se skládají z následujících úkonů:

- i. udělení předchozího souhlasu se zadržením podle § 76 tr. ř.,

- ii. získání příkazu k osobní prohlídce podle § 83b odst. 1 tr. ř.,
- iii. získání příkazu k domovní prohlídce podle § 83 tr. ř.,
- iv. získání příkazu k prohlídce jiných prostor a pozemků podle § 83a tr. ř.,
- v. vyhotovení usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 tr. ř.,
- vi. vyhotovení návrhu na vzetí do vazby podle § 73b odst. 1 tr. ř.,
- vii. zajištění nezúčastněné osoby,
- viii. vyrozumění orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD),
- ix. vyrozumění odchytové služby,
- x. domluva s odborem kriminalistické techniky a expertiz (OKTE), případně Kriminalistickým ústavem (KÚ),
- xi. zajištění kapacit v cele předběžného zadržení (CPZ),
- xii. zajištění asistujícího útvaru,
- xiii. zajištění, aby v týmu byla osoba způsobilá provádět osobní prohlídku podle § 83b odst. 3 tr. ř.,
- xiv. zajištění tlumočnicka podle § 28 tr. ř. a překladu poučení podle § 28 odst. 6 tr. ř. a
- xv. provedení průzkumu místa realizace.

Je naprosto nezbytné přípravné práce směrem k realizaci v případě drogové trestné činnosti nezanedbat a precizně provést, neboť realizace v takové trestní věci je značně rizikovou a hlavně po zadržení osob začíná OČTŘ běžet osmačtyřicetihodinová lhůta, během které musí stihnout řadu úkonů, blíže rozebraných v části věnované právě realizaci. Obecně lze předmětné práce rozdělit na úkony procesní předvídané tr. ř. a neformální, vyplývající z povahy trestního spisu.

4.3.1. Úkony předvídané trestním řádem

Úkonů předvídaných tr. ř. je celkem devět, podílí se na nich státní zástupce i vyšetřovatel. Prvotně musí státní zástupce udělit souhlas se zadržením podezřelých osob. Návrh na udělení souhlasu činí policejní orgán písemně, přičemž *„od písemné žádosti lze upustit, je-li nutno vydat*

*souhlas naléhavě.*³⁴⁵ Souhlas je poté vložen do policejního i dozorového spisu. Od policejního orgánu, respektive vyšetřovatele, obdrží státní zástupce žádost o provedení osobní prohlídky, domovní prohlídky nebo prohlídky jiných prostor a pozemků. Z povahy takového úkonu je zjevné, že je zapotřebí, aby byl prostor, kde má dojít k provedení prohlídky, důkladně identifikován. Z úkonů v rámci monitoringu trestné činnosti zpravidla vyplyne seznam prostor a vozidel, kde je žádoucí prohlídku provést. Státní zástupce podnět policejního orgánu zanalyzuje a zpracuje vlastní návrh na provedení takových úkonů, který potom zašle soudu příslušnému pro úkony přípravného řízení. Podle rozvrhu služeb návrh napadne konkrétnímu soudci, který o něm rozhodne. Návrh na vydání příkazu k provedení osobní prohlídky je spíše raritní, osobní prohlídky jsou zpravidla vykonávány v režimu § 83b odst. 4 tr. ř., respektive § 82 odst. 4 tr. ř.

Vyšetřovatel dále vyhotoví usnesení o zahájení trestního stíhání a podnět k návrhu na vzetí do vazby. Ve výroku usnesení o zahájení trestního stíhání mimo obecných náležitostí usnesení podle § 134 tr. ř. v souladu s § 160 odst. 1 tr. ř. uvede popis skutku, z něžž je osoba obviněna, a zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován. Samozřejmostí je tyto závěry řádně odůvodnit, a to včetně subjektivní stránky trestného činu, jež bývá opomíjena a je nejčastějším důvodem, pro který obvinění prostřednictvím svých obhájců předmětné usnesení napadají stížností podle § 160 odst. 7 tr. ř. Typicky namítají, že se jedná o přepisy právních vět z výroku usnesení, případně obecné konstatování, že obviněný jednal úmyslně, avšak chybí argumentace. Ústavní soud k tomuto typu námitky uvedl následující: *„Bylo by však přílišným formalismem požadovat výslovnou charakteristiku subjektivní stránky tam, kde tato dostatečně jasně vyplývá ze skutkového děje.*“³⁴⁶ V odůvodnění se dále dočteme, že znakem, který dokládá tvrzení o úmyslu přímém, může být i skutečnost, že obviněný páchal předmětnou trestnou činnost jako člen organizované skupiny.³⁴⁷ V neposlední řadě připomíná, že státní zástupce případné vady usnesení o zahájení trestního stíhání spočívající v nedostatečném odůvodnění může zhojit vlastním usnesením, kterým vyřizuje stížnost podle § 160 odst. 7 tr. ř.: *„v případě napadeného usnesení policejního orgánu navíc nelze nevzpomenout, že s uvedenými námitkami stěžovatele se již ve svém rozhodnutí vypořádal státní zástupce krajského státního zastupitelství, který náležitě shrnul podstatu jednání, jehož se měl stěžovatel dopustit.*“³⁴⁸ Odkázat lze i na dřívější judikaturu Ústavního soudu: *„Pokud tedy státní zástupce v odůvodnění rozhodnutí vyložil konkrétní obsah jednotlivých komponentů napadeného usnesení o zahájení trestního stíhání reflektující jeho*

---

³⁴⁵ Čl. 30 odst. 1 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

³⁴⁶ Usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 1. 2007, sp. zn. III.ÚS 768/06.

³⁴⁷ *Tamtéž.*

³⁴⁸ *Tamtéž.*

*zákonem požadované náležitosti (§ 160 odst. 1 tr. řádu), resp. vyjádřil se k argumentaci stěžovatelem předestřené s důsledky označení v něm dle jeho názoru oprávněně uvedených podstatných náležitostí tohoto usnesení, a to v rozsahu, v němž to podle povahy věci a fáze, v níž se řízení nacházelo, přicházelo v úvahu, a jenž byl dostatečným z hlediska postulátů vyjmenovaných v citovaném ustanovení trestního řádu, nezbyvá než uzavřít, že svým povinností řádně dostál.*³⁴⁹ Na základě uvedeného se judikatura Ústavního soudu ustálila, srov. kupříkladu usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2016, sp. zn. I.ÚS 1787/16. Nadto lze dodat, že u výroby a distribuce metamfetaminu lze velmi dobře subjektivní stránku spočívající minimálně v úmyslu nepřímém podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. z. odůvodnit poukázáním na konspirativnost, s níž obviněný trestnou činností páchal, nebo výše zmíněné spáchání trestné činnosti v rámci organizované skupiny. Nedostatek spočívající v nedostatečném odůvodnění subjektivní stránky však nedosahuje zpravidla takové intenzity, aby bylo na místě postupovat podle § 149 odst. 1 tr. ř. „Nadto Ústavní soud již několikrátě judikoval, že ve fázi zahájení trestního stíhání nelze na orgány činné v trestním řízení klást takové požadavky na odůvodnění jako na odůvodnění soudních rozhodnutí.“³⁵⁰

Návrh na vzetí do vazby rovněž vyhotovuje státní zástupce, neboť právě on je za takový návrh odpovědný, přičemž pouze on je oprávněn návrh na vzetí do vazby podat soudu.³⁵¹ Podnět policejního orgánu pro státního zástupce opět není závazný.

K vyhotovování usnesení o zahájení trestního stíhání, jakožto i návrhů na vzetí do vazby, existují v současné době dva přístupy. První zdůrazňuje, že soud návrhu na vzetí do vazby nemusí vyhovět, proto pak není vhodné do odůvodnění usnesení podle § 160 odst. 1 tr. ř. ani do odůvodnění návrhu na vzetí do vazby vypisovat přesný průběh trestního řízení a kompletní seznam důkazů, jimiž OČTŘ v tu chvíli disponuje. Častým jevem, se kterým se OČTŘ při objasňování drogové trestné činnosti setkává, zejména pak té méně závažné, je skutečnost, že „drogové trestné činy jsou páchány ve značné míře opakovaně i po sdělení obvinění.“³⁵² V souladu s § 12 odst. 11 tr. ř. pak bude toto jednání posouzeno jako nový skutek. Aby nedošlo k zmaření objasňování této navazující trestné činnosti, je třeba v usnesení o zahájení trestního stíhání uvést přesně takové množství informací a důkazů, které předmětné usnesení učiní zákonným, řádně odůvodněným a opodstatněným, avšak nevyzradí informace, kupříkladu

---

³⁴⁹ Usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 2. 2004, sp. zn. III.ÚS 554/03.

³⁵⁰ Usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. II.ÚS 1055/12.

³⁵¹ Čl. 35 odst. 1 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

³⁵² PROUZA, Daniel. *K počátkům přípravného řízení u drogových trestných činů*. Trestněprávní revue. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2006, č. 4, s. 109-123, s. 111. ISSN 1213-5313.

o odposlouchávání mobilního telefonu obviněného. Obviněný si to přečte, změní *modus operandi*, případně si pořídí nový mobilní telefon a anonymní SIM kartu, jehož číslo se operativní činností již nemusí podařit dohledat, aby mohl být rovněž odposloucháván. Objasňování druhého skutku tak bude podstatně ztíženo, pokud ne rovnou zmařeno.

Druhý názor, spíše minoritní, tvrdí, že v usnesení o zahájení trestního stíhání je třeba zmínit všechny skutečnosti, které se OČTŘ při prověřování dozví, aby mohlo být řádně vykonáno právo obviněného na obhajobu. Vzhledem k tomu, že těžiště dokazování leží převážně v řízení před soudem, jsem toho názoru, že pokud je usnesení o zahájení trestního stíhání řádně podloženo zjištěnými skutečnostmi, není třeba vyčerpávajícím způsobem odhalovat celou vyšetřovací taktiku.

Vyšetřovatel musí dále sehnat nezúčastněnou osobu k provedení úkonu odnětí věci, domovních prohlídek a osobních prohlídek, a to v souladu s § 79 odst. 3 tr. ř. a § 85 odst. 2 tr. ř. K otázce, nakolik je analogicky s domovní a osobní prohlídkou zapotřebí mít při prohlídce jiných prostor a pozemků přítomnu nezúčastněnou osobu, se vyjádřil i Ústavní soud: „*vznášeli stěžovatelka své námitky proti nezávislosti členů městské policie, kteří se účastnili prohlídky jako tzv. osoby nezúčastněné, lze odkázat na ustanovení § 85 odst. 2 tr. ř., podle něhož se nezúčastněné osoby přiberou pouze k domovní prohlídce. V případě prohlídky jiných prostor se tak nejedná o zákonný požadavek a Ústavní soud se proto touto námitkou dále nezabýval.*“³⁵³

Institut nezúčastněné osoby slouží ke kontrole, zda je při tomto úkonu dodržována zákonnost. „*Nezúčastněnou osobou by tedy měla být osoba, která není na trestním řízení ani na samotné prohlídce a jejím výsledku nijak zainteresována a v případě nutnosti by měla a mohla být vyslechnuta jako svědek průběhu a výsledku prohlídky.*“³⁵⁴ Citované Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 2/2017 dále uvádí jako nezúčastněné osoby například zastupitele obce, studenta a městského strážníka.³⁵⁵ Judikatura akceptovala, že pokud neexistují konkrétní důvodné pochybnosti o podjatosti nezúčastněné osoby, tak jí může být i svědek v takové trestní věci³⁵⁶, znalec, později v průběhu trestního řízení podávající znalecký

---

³⁵³ Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2010, sp. zn. IV.ÚS 3001/09.

³⁵⁴ Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 2/2017 k některým otázkám postupu státního zástupce při podávání návrhů a provádění domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor a pozemků ze dne 30. 8. 2017, sp. zn. 1 SL 732/2017, s. 7.

³⁵⁵ *Tamtéž.*

³⁵⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2022, sp. zn. 6 Tdo 1256/2021.

posudek³⁵⁷, rodinný příslušník poškozeného³⁵⁸, osoba, jež byla v minulosti služebně činná u policie³⁵⁹, strážník obecní policie³⁶⁰ a civilní zaměstnankyně PČR³⁶¹. Vzhledem ke skutečnosti, že realizace probíhá většinou v brzkých ranních hodinách, a to z taktických i praktických důvodů, neboť provedení domovní prohlídky může trvat dlouhou dobu, bývá těžké najít nezúčastněnou osobu. V obcích, které mají zřízenou obecní policii, je vhodné sáhnout právě do jejích řad. V této souvislosti je třeba upozornit na občasný nevhodný entuziasmus strážníků, kteří na domovní prohlídku přijdou oblečení ve služebním stejnokroji, či dokonce v taktické vestě. Za tímto účelem je vhodné strážníka řádně poučit a přesvědčit se, že pochopil, že je přítomen jako nezúčastněná osoba, jejímž úkolem je dohlížet na zákonnost úkonu. Vyvolávání dojmu, že nezúčastněná osoba patří k zasahujícím policistům, je naprosto neakceptovatelným jevem, který jde přímo proti podstatě tohoto institutu, což může objektivně narušit důvěru podezřelého v zákonnost prováděného úkonu. Z tohoto důvodu je více než vhodné, aby se dostavil v civilním oblečení. Problému strážníka jako nezúčastněné osoby se věnoval i Nejvyšší soud: *„namítá-li přítom obviněný, že se domovní prohlídky zúčastnil příslušník městské policie, který jen odložil stejnokroj, je tato námitka bez významu, pokud to nebyl příslušník Policie ČR, či pracovník soudu nebo státního zastupitelství.“*³⁶² Lze uzavřít, že i když judikatura akceptuje jako nezúčastněné osoby i civilní zaměstnance Policie ČR, je nepochybně lepším řešením zajistit osobu, o jejíž nestrannosti nebude pochyb.

Pokud obec nemá zřízenou obecní policii, je možné se obrátit na obecní úřad obce, v níž realizace má proběhnout, a požádat o zajištění nezúčastněné osoby, kterou může být člen zastupitelstva obce. Obec je povinna výzvě OČTŘ vyhovět, neboť § 8 odst. 1 tr. ř. stanoví, že *„státní orgány, právnické a fyzické osoby jsou povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožadáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů.“*³⁶³

Problémem však může být provázanost nezúčastněné osoby se zájmovou osobou, a to zejména v menších obcích, kde se s trochou nadsázky zná každý s každým. Při nedostatku opatrnosti tak hrozí, že touto cestou dojde k prozrazení realizace. Nevhodné je zejména upozornění

---

³⁵⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2008, sp. zn. 3 Tdo 1021/2008, takto bylo judikováno v kontextu úkonu rekognice.

³⁵⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2020, sp. zn. 8 Tdo 705/2020, takto bylo judikováno v kontextu úkonu rekognice.

³⁵⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2020, sp. zn. 11 Tdo 697/2020.

³⁶⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 5. 2019, sp. zn. 8 Tdo 485/2019.

³⁶¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 5 Tdo 936/2007, takto bylo judikováno v kontextu úkonu rekognice.

³⁶² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2013, sp. zn. 7 Tdo 1539/2012.

³⁶³ § 8 odst. 1 tr. ř.

obecního úřadu s velkým předstihem, kdy ani nemusí dojít ke specifikaci budovy či pozemku, ve které má být domovní prohlídka či prohlídka jiných prostor a pozemků provedena. Postačí, že se osoba pověřená stran obecního úřadu k účasti na realizaci zmíní svým přátelům, že v určitém termínu má takový úkon v obci proběhnout. I z tohoto důvodu je doporučeno vyčlenit jednoho operativce k zajištění nezúčastněné osoby z obecního úřadu, které provede těsně před samotnou realizací, respektive v momentě, kdy jsou jednotlivé zásahové týmy již v pohybu, a případné vyzrazení akce nemůže mít reálný dopad na trestní řízení. K samotnému zadržení podezřelých nezúčastněné osoby potřeba není, nicméně podle § 83c odst. 1, 2 písm. b) ve spojení s § 85 odst. 2, 5 tr. ř. může policejní orgán vstoupit do obydlí, jiných prostor nebo na pozemek, jestliže se v nich nachází osoba, kterou je třeba zadržet, a to za současného přibrání nezúčastněné osoby. Pokud by mohlo dojít k ohrožení života nebo zdraví nezúčastněné osoby, přibrat ji nemusí podle § 85 odst. 5 tr. ř. Je zřejmé, že vstup do prostor, kde se nachází aktivní nelegální laboratoř toto riziko představuje. Zadržení zájmové osoby zásahovým týmem určitou dobu trvá, stejně tak i zabezpečení prostoru, v němž k zákroku dochází, takže mírné zpoždění operativce s nezúčastněnou osobou ničemu neuškodí. V praxi může dojít k situaci, že nezúčastněná osoba při delší dobu trvající domovní prohlídce nebo prohlídce jiných prostor a pozemků musí z různých důvodů odejít. Kuriózní důvod odmítnutí participace na provádění domovní prohlídky řešil Krajský soud v Brně, kdy se nezúčastněná osoba měla v průběhu sepisování protokolu zeptat, „co to je, a když jí bylo sděleno, že se jedná o věci, které se používají k výrobě pervitinu, tak prohlásila, že s drogami nechce nic mít a odešla z toho místa pryč.“³⁶⁴ V takovém případě je třeba, aby před svým odchodem stvrdila svým podpisem na protokolu o domovní prohlídce dosavadní průběh úkonu. Poté je ovšem zapotřebí sehnat další nezúčastněnou osobu, za jejíž přítomnosti se bude v provádění úkonu pokračovat.³⁶⁵

V případě, že OČTŘ ví, že je mezi podezřelými osoba ženského pohlaví, je nutné, aby součástí zásahového týmu byla policistka, a to kvůli provedení osobní prohlídky podle § 83b odst. 3 tr. ř. Pokud je podezřelý cizinec, je nutné zajistit přítomnost tlumočnicka podle § 28 odst. 1 tr. ř. a překlad poučení podle § 28 odst. 6 tr. ř. Opačný postup by byl nezákonný: „na druhé straně nutno přisvědčit, že policejní orgán pochybil, pokud si nezajistil přítomnost tlumočnicka u domovní prohlídky, když věděl, že na místě jsou pravděpodobně pachatelé vietnamské národnosti.“³⁶⁶

---

³⁶⁴ Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 8. 2. 2011, sp. zn. 8 To 39/2011.

³⁶⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2016, sp. zn. 11 Tdo 1040/2015.

³⁶⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 1. 2019, sp. zn. 6 Tdo 1511/2018.

4.3.2. Úkony nepředvídané trestním řádem

Další nezbytné úkony již tr. ř. nepředpokládá a vycházejí z charakteru realizace a taktických důvodů. Jestliže má OČTŘ poznatky, že zájmové osoby jsou osobami, které jsou nositeli rodičovské odpovědnosti, přičemž budou zadrženi oba, a hrozí, že se dítě ocitne bez péče přiměřené jeho věku, tak o této skutečnosti vyrozumí odbor sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu s odkazem na § 15 zákona č. 359/1999 Sb., zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Opět je potřeba vyrozumění provést tak, aby nezmařilo účel trestního řízení.

V zájmovém objektu, kde má realizace proběhnout, se rovněž mohou nacházet zvířata, typicky se může jednat o psy či kočky, přičemž je nutné zajistit jejich odchyt. Povinnost OČTŘ zabývat se touto skutečností je obsažena v § 25 odst. 7 zákona č. 246/1992 Sb., zákona na ochranu zvířat proti týrání, jenž stanoví, že „*orgán nebo jiná osoba, která provádí zapečetění bytu nebo jiného prostoru, či jiné opatření, v jehož důsledku nebude do bytu nebo jiného prostoru dočasně nikdo vcházet, je povinna se ujistit, že v bytě nebo jiném prostoru nezůstane živé zvíře, které by mohlo být týráno v důsledku omezení jeho výživy a napájení. Orgán nebo jiná osoba, která provádí jiné opatření, v jehož důsledku nemůže chovatel zabezpečit péči o zvíře, zejména zajištění neplánované hospitalizace chovatele, nebo omezení osobní svobody chovatele, je povinna se ujistit, že s chovatelem na místě není zvíře, které by mohlo být týráno v důsledku omezení jeho výživy a napájení. Pokud zjistí, že takové ohrožení existuje, neprodleně to oznámí příslušnému obecnímu úřadu.*“³⁶⁷ Za tímto účelem se vyžádá součinnost zpravidla obecní policie, která odchyt provede. Pokud obec nemá obecní policii, vyrozumí se přímo obecní úřad.

Doporučená je rovněž domluva s OKTE, v případě Prahy pak s Kriminologickým ústavem, neboť tito mohou za účelem pozdějšího zpracování odborného vyjádření či znaleckého posudku na místo vyslat svého příslušníka, jehož přítomnost může vedoucímu realizace podstatně ulehčit rozhodování, které z důkazů není třeba zajišťovat z důvodu ekonomičnosti trestního řízení, respektive které jednoznačně potřebuje k podání odborného vyjádření či znaleckého posudku.

Zajištění asistujícího útvaru je v případě drogové trestné činnosti velmi častým krokem, neboť u organizovaných skupin vyrábějících či distribuujících metamfetamin je vysoké riziko, že budou při zadržení klást odpor. U rozsáhlejších trestních věcí je žádoucí zajistit více asistujících útvarů, a to hlavně vzhledem ke skutečnosti, že realizace probíhají na více místech současně.

---

³⁶⁷ § 25 odst. 7 zákona č. 246/1992 Sb.

Pokud je realizace prováděna v místě, kde výroba probíhá, existují i další přidružená rizika, kvůli kterým je žádoucí realizaci provést za asistence specializovaného útvaru. Těmito jsou:

- i. toxické prostředí, vyžadující speciální ochranné prostředky³⁶⁸,
- ii. možná přítomnost ozbrojených pachatelů, s níž se pojí vysoké riziko střelby,
- iii. možná přítomnost psa,
- iv. možná přítomnost nástražných výbušných systémů a pastí,
- v. zabezpečené dveře a okna proti násilnému vstupu.

Asistujícím útvarem může být, přičemž ve většině případů je, zásahová jednotka krajského ředitelství policie místně příslušného kraje (ZJ KŘP)³⁶⁹, dále pak Skupina operativního nasazení Generálního ředitelství cel (SON), a to zejména v případě, že policejním orgánem provádějícím prověřování je Odbor pátrání Celní správy České republiky a Útvar rychlého nasazení (ÚRN), který má celostátní působnost, nicméně k jeho použití se přistupuje velmi zdrženlivě. Jestliže nebezpečnost pachatelů není na tak vysoké úrovni, asistujícím útvarem může být rovněž oddělení hlídkové služby (OHS), speciální pořádková jednotka (SPJ) nebo pražská Pohotovostní motorizovaná jednotka (PMJ).

Kritéria, podle kterých se lze rozhodnout, zda požádat o asistenci výše zmíněných útvarů, mohou být následující. Je třeba uvážit, zda se realizace bude odehrávat v otevřeném, anebo uzavřeném prostoru, je vhodné se zamyslet nad počtem podezřelých, jejich nebezpečností a způsobem jejich pohybu, tedy zda pojedou ve vozidle, na kole či půjdou pěšky. Podle jednoduché logiky uzavřený prostor a více ozbrojených pachatelů znamená žádat o asistenci specializovaný útvar, naopak provedení zadržení jednoho neozbrojeného pachatele bez násilné trestní minulosti v otevřeném prostředí s asistencí specializovaného útvaru se jeví jako redundantní. Seattle Police Department používá k určení, zda u zajištění osob použít asistující útvar SWAT, tzv. *SWAT Risk Assessment*. Jako rizikové faktory například uvádí:

- i. situace, která je potenciálně život ohrožující a přesahuje možnosti běžných útvarů policie,
- ii. existují poznatky o možné přítomnosti výbušnin v místě zásahu,

---

³⁶⁸ K osobním ochranným prostředkům například KRATINA, Tomáš. TOŠNAROVÁ, Hana. *Nelegální laboratoře – kurz Drugs Enforcement Administration*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 4/2018, s. 49-54. ISSN 1211-8834.

³⁶⁹ V Olomouckém kraji se na realizace spojené s drogovou trestnou činností specializuje Záškolní a asistenční družstvo Pořádkové jednotky Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje (ZONA).

- iii. podezřelý má trestní minulost spojenou s použitím střelné zbraně, případně policejní orgán disponuje poznatky o skutečnosti, že podezřelý střelnou zbraň nosí, anebo jeho trestní minulost je spojena s použitím jakékoliv zbraně,
- iv. podezřelý má být zadržen v souvislosti s trestným činem vraždy, únosu, znásilnění, loupeže nebo ublížení na zdraví,
- v. podezřelý je spojen se skupinou násilného, antisociálního, nebo protivládního hnutí.

Tato základní kritéria doplňuje ještě o několik dodatečných:

- i. podezřelý se nachází ve velké vícepodlažní budově,
- ii. podezřelý je v místě zásahu zabarikádovaný nebo opevněn, je vyžadován násilný vstup za použití speciálních prostředků,
- iii. existují poznatky o přítomnosti střelných zbraní v místě zásahu,
- iv. podezřelý v minulosti útočil na policisty,
- v. podezřelý má hlídacího, respektive bojového psa.³⁷⁰

V neposlední řadě je nutno zajistit dostatečnou kapacitu cel předběžného zadržení, pokud se bude jednat o realizaci rozsáhlejšího charakteru.

Z taktických důvodů je rovněž nutno objekt, v němž má k realizaci dojít, určitou dobu před realizací sledovat, aby OČTŘ zjistil alespoň přibližný počet podezřelých, kteří se vevnitř nachází.

4.4. Realizace

Realizací trestní věci obecně rozumíme primárně zadržení podezřelých osob. V kontextu drogové trestné činnosti v návaznosti na to probíhají obvykle ještě domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor a pozemků, v trestním řízení o zločinu rovněž vytěžení svědků ve formě podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 tr. ř.

Při plánování a provádění realizace je potřeba mít na paměti především tyto zásady:

---

³⁷⁰ SEATTLE POLICE DEPARTMENT. *SWAT Risk Assessment*. [online]. SEATTLE POLICE DEPARTMENT, 2020. [cit. 30. 10. 2022]. Dostupné z: https://www.seattle.gov/documents/Departments/Police/manual/06_280_SWAT_Risk_Assessment_rev_1120.pdf.

- i. důraz na ochranu života a zdraví zasahujících policistů, civilistů a zájmových osob,
- ii. důraz na využití momentu překvapení,
- iii. vedení realizace s dostatečnou razancí,
- iv. vedení realizace v dostatečné početní přesile,
- v. vedení realizace proti všem členům organizované skupiny současně,
- vi. promptní provedení všech navazujících úkonů a efektivnost.

Důraz na ochranu života a zdraví zasahujících policistů, civilistů a zájmových osob je obecnou sjednocující zásadou vedení realizace. Přítomnost zraněných osob, zejména pak civilistů, realizaci zásadním způsobem naruší, na místo musí být urychleně zavolána rychlá záchranná služba, přičemž do jejího příjezdu by OČTŘ měl vyčlenit personální kapacity na první pomoc zraněné osobě. U zahraničních metod provádění realizace se lze setkat s přítomností zdravotníků, případně i hasičů v blízkosti místa realizace, čímž se jejich dojezdový čas zkrátí na absolutní minimum.³⁷¹ To s sebou přináší možnost rychlé reakce na nenadálou událost, nicméně hrozí další riziko dekonspirace, neboť tyto složky musí být logicky vyrozuměny před začátkem realizace. Pokud je realizace prováděna za asistence zásahové jednotky krajského ředitelství policie místně příslušného kraje, je riziko spojené se zraněním do jisté míry neutralizováno strukturou zásahového týmu, jelikož mezi specializacemi jednotlivých příslušníků je i ta zdravotnická.

Realizaci je zapotřebí provést tak, aby se výskyt třetích osob v místě zásahu maximálně omezil. Stran možného zranění zasahujících policistů není nikdy špatnou volbou apel na využití ochranných prostředků, dekontaminace a proškolení o možných rizicích, se kterými může být realizace spojena. Dekontaminace se jeví jako zvláště důležitá ve světle skutečnosti, že se policista v běžné taktické ústroji stane po 120 sekundách manipulace se zadrženou osobou, která se podílela na výrobě metamfetaminu, chodícím zdrojem sekundární kontaminace. V důsledku sekundární kontaminace jsou poté znečištěna rovněž služební vozidla.³⁷² V odůvodněných případech je vhodné informovat o nálezů nelegální laboratoře bezprostřední sousedy podezřelých, neboť Lehmert uvádí³⁷³, že rozptyl kontaminace vzdušného aerosolu metamfetaminu dosahuje poloměru

---

³⁷¹ JAMES, Randolph D. *Hazards of Clandestine Drug Laboratories*. [online]. FBI Law Enforcement Bulletin, 1989. [cit. 30. 10. 2022]. Dostupné z: <https://leb.fbi.gov/file-repository/archives/april-1989.pdf>. S. 18.

³⁷² LEHMERT, Karel. *Vliv provozu nelegální laboratoře na lidské zdraví*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 1/2015, s. 9-13, s. 8. ISSN 1211-8834.

³⁷³ LEHMERT, Karel. ŠTASTNÁ, Petra. KUCHAR, Martin. HÁJKOVÁ, Kateřina. *Dopady nelegální výroby metamfetaminu na lidské zdraví a životní prostředí*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2016, 3/2016, s. 15-21, s. 17. ISSN 1211-8834.

průměrně 70 metrů od místa nelegální laboratoře. Při jedné realizaci bylo sousedům podezřelých vzhledem k bezprostřední blízkosti doporučeno provedení krevních testů, kterými bylo následně zjištěno onemocnění štítné žlázy z důvodu nadměrného přísunu jodu. Kratina³⁷⁴ ve své práci definuje celkem 7 okruhů rizik, s nimiž musí policisté počítat: chemická rizika, vznik chronických otrav, úrazy elektrickým proudem, požáry, výbuchy a z toho odvozené popálení, pasti a nástrahy kladené pachateli, ostatní úrazy (pořezání o ostré předměty, pády, vniknutí cizího předmětu do oka) a přítomnost agresivních osob nebo zvířat.

Zvláště nebezpečné pro zásahový tým jsou pasti, neboť jsou ze své podstaty způsobilé bezprostředně usmrtit zasahujícího policistu, a to v důsledku byť jediného neuváženého pohybu. Pasti v nelegálních laboratořích jsou určeny k obraně proti konkurenčním organizovaným skupinám a drogově závislým osobám. Vzájemné okrádání mezi organizovanými skupinami je známo především mezi Vietnamci, což dokládají Nožina a Kraus: „*Na pěstírny marihuany provozované Vietnamci se dnes soustřeďují i některé vietnamské zločinecké gangy. Vytipují si objekt, poté pěstírnu skrytě hlídají a těsně před sklizní ji vykradou (sklidí).*“³⁷⁵ Grunský³⁷⁶ dělí pasti podle místa výskytu na pasti interiérové a exteriérové, dále pak na pasti invazivní, jejichž primárním cílem je způsobit zranění, a neinvazivní, sloužící k informování podezřelého o narušení objektu. Uvádí, že nejčastěji používanými invazivními pastmi jsou mechanické pasti, v praxi byly zaznamenány i elektrické pasti. Oproti tomu pasti, jejichž součástí je střelná zbraň či nástražný výbušný systém, nejsou tolik frekventované, jelikož při aktivaci přitahují nechtěnou pozornost. Z kazuistiky týkající se mechanických pastí lze odkázat na trestní věc *Pink house*. Pachatelé distribuovali metamfetamin v domě obehnaném dvoumetrovou zdí, načež horní části zdi posypali střepy skla, do dřevěného plotu zatloukli hřebíky a používali psy k ostraze objektu.³⁷⁷

Lehmert upozorňuje³⁷⁸ na další typy pastí: asijská komunita používá propadla a bodce, které mohou být kontaminovány fekáliemi či tělesnými tekutinami osob nakažených infekčními nemocemi. Velmi nebezpečné jsou trubky s pákovou záklopkou umístěné nad vstupní prostor, do nichž jsou vloženi jedovatí živočichové. Při neopatrném vstupu do objektu se pákovým

---

³⁷⁴ KRATINA, Tomáš. *Identifikace zdravotních a bezpečnostních rizik nelegálních laboratoří na výrobu metamfetaminu a návrh cvičení vstupu do nelegálních laboratoří pro Policii České republiky*. Praha, 2021, s. 9-19. Seminární práce. Institut pro veřejnou správu Praha. Lektor Vladimír Vlček.

³⁷⁵ NOŽINA, Miroslav. KRAUS, Filip. *Nelegální výroba a obchod s drogami ve vietnamské komunitě v ČR*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2010, 4/2010, s. 9-13, s. 13. ISSN 1211-8834.

³⁷⁶ GRUNSKÝ, Leonard. „*Booby traps*“ v *drogových laboratořích*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 4/2015, s. 10-13, s. 10-11. ISSN 1211-8834.

³⁷⁷ ŠTĚTÍNSKÁ, Soňa. *Obvinění si vydělali distribuci heroinu a pervitinu několik milionů korun drogy si vybraly krutou daň: zemřela mladá dívka*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2010, 3/2010, s. 59-61, s. 59. ISSN 1211-8834.

³⁷⁸ LEHMERT, Karel. *Praktická aplikace nástražných zařízení k ochraně nelegálních laboratoří*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 4/2015, s. 22-26, s. 24-25. ISSN 1211-8834.

mechanismem odstraní záklopka a živočich spadne policistovi za krk. Elektrické pasti představuje zejména zavedení elektrického proudu do klik od dveří.

Ve výjimečných případech se lze setkat i s nástražným výbušným systémem v podobě granátu, jenž exploduje při vyražení dveří. Z neinvazivních pastí lze jmenovat pasti sloužící zpravodajskému účelu, tedy informující podezřelého, že prostor nelegální laboratoře byl narušen.³⁷⁹ Zpravodajský účel velmi dobře plní kamerové systémy, které pokud nejsou odhaleny, mohou zásadním způsobem narušit průběh realizace. Stalo se tak například v trestní věci Zdeňka D. Ten prostřednictvím kamer zahlédl venku řadící se zásahovou jednotku a výrobu metamfetaminu přerušil převržením vybavení nelegální laboratoře a rozbitím laboratorního skla.³⁸⁰

Důraz na využití momentu překvapení úzce souvisí se zásadou vedení realizace s dostatečnou razancí a s početní přesilou, neboť kombinace těchto vlastností zadržetí u podezřelých podstatně snižuje jejich schopnost reagovat na úkon zásahového týmu, což pozitivně přispěje k naplnění zásady bezpečnosti. Zapotřebí je zdůraznit, že se nejedná o razanci bezúčelnou, nýbrž razanci sloužící především k zamezení odporu podezřelých, a tím pádem k ochraně zasahujících policistů a třetích osob. Rozhodně pak tuto zásadu nelze vykládat jako *bianko šek* k bezdůvodné agresi vůči podezřelým. Profesionalita zásahového týmu je naprostou nutností. Pokud jsou podezřelí agresivní, je nutné používat donucující prostředky pouze k překonání jejich odporu, odvrácení útoku či z jiných zákonných důvodů podle ZPČR. V případě, že došlo k použití donucovacích prostředků z pomstychtivosti či jiné podobné zavrženíhodné pohnutky, policista by mohl naplnit skutkovou podstatu zvláště závažného zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. e) tr. z. Takovým příkladem je trestní věc D. J., sloužícího toho času u Pohotovostní motorizované jednotky Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy, který „dne 6.8.2014 v době kolem 22:50 hod., v Praze 4, v Turkově ulici před budovou č. p. 2319, jako člen autohlídky Policie ČR, v okamžicích následujících po dopravní nehodě, kterou skončilo pronásledování řidiče ujíždějícího motocyklu Husquarna TE 250, r. z. [anonymizováno], poškozeného R. Č., nar. [anonymizováno], řídicího bez řidičského oprávnění, uvedenou policejní hlídkou, krátce po vystoupení z vozu přistoupil k poškozenému, který byl v důsledku nehody vážně zraněn a poté co mu byla druhým členem policejní hlídky pprap. E. přiložena služební pouta ležel klidně na zemi na bříše, pravou nohou jej s náprahem kopl do pravé části trupu, poté se na chvíli

---

³⁷⁹ GRUNSKÝ, Leonard. „Booby traps“ v drogových laboratoriích. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 4/2015, s. 10-13, s. 10-12. ISSN 1211-8834.

³⁸⁰ LEHMERT, Karel. ANDRLÍK, Ondřej. Kontaminace metamfetaminem ve stavbě přetrvá dlouho i daleko. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 4/2017, s. 10-17, s. 12. ISSN 1211-8834.

vzdálil, následně však k poškozenému znovu přistoupil a dvakrát jej udeřil pravou rukou sevřenou v pěst do hlavy, do levé části obličeje, přičemž hlavu poškozeného lehce přizvedl za přilbu a pootočil, poté poškozeného uchopil oběma rukama za helmu, kterou tento měl stále na hlavě a razantním rotačním pohybem jej přinutil se převrátit na záda, a tohoto jednání se dopustil za situace, kdy kopu, úderů ani chvatu nebylo zapotřebí k odvrácení útoku či k překonání odporu poškozeného či z jiných zákonných důvodů.³⁸¹ Razanci zákroku lze obecně zvýšit použitím donucovacích prostředků podle § 52 ZPČR, zejména pak hmaty, chvaty, údery a kopy podle § 52 písm. a) ZPČR, slzotvornými, elektrickými nebo jinými dočasně zneschopňujícími prostředky podle § 52 písm. b) ZPČR, zastavovacím pásem, zahrazení cesty vozidlem a jiným prostředkem k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla podle § 52 písm. f), použitím služebního psa podle § 52 písm. j) ZPČR, hrozbou namířenou střelnou zbraní podle § 52 písm. n) ZPČR, varovným výstřelem podle § 52 písm. o) ZPČR, pouty podle § 52 písm. p) ZPČR a použitím prostředků k zamezení prostorové orientace podle § 52 písm. q) ZPČR. Pokud je zákrok veden proti osobě pod vlivem OPL, je vhodné vypustit donucovací prostředky působící na bázi pák coby primárních technik, neboť vzhledem k intoxikací zvýšenému prahu bolestivosti může dojít k poměrně závažným zraněním.³⁸²

S výše uvedenými zásadami souvisí rovněž čas, kdy k realizaci dojde. Realizace trestní věci může proběhnout prakticky v kteroukoli denní i noční hodinu, nicméně takticky nejvýhodnější je provedení v brzkých ranních hodinách, kdy není v silách zájmových osob, a to i v případě, že tuší, že jsou prověřovány, být v pohotovosti a na přítomnost policejních sil reagovat. Brzké ranní hodiny jsou výhodnou dobou pro realizaci i vzhledem k navazujícím úkonům, tedy domovním prohlídkám a prohlídkám jiných prostor a pozemků.

O nutnosti provádět zadržení s patričnou razancí a za využití momentu překvapení mluví koneckonců, byť v kontextu speciálních protiteroristických sil, i ESLP v rozsudku ve věci Ribcheva a ostatní proti Bulharsku. Státní orgány podle něj mají povinnost učinit to, co lze od nich rozumně očekávat, aby ochránily život zasahujícího policisty. Mohou tak učinit dostatečným průzkumem místa, kde má dojít k zadržení, vyhodnocením možné reakce podezřelého na zadržení, zaujetím výhodných pozic a dostatečnou rychlostí a překvapivostí zadržení.³⁸³ ESLP se tak snaží vybalancovat zájem na ochraně zasahujících policistů a přiměřenost použité síly.³⁸⁴ Použití síly

---

³⁸¹ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 10. 2015, sp. zn. 6 To 319/2015.

³⁸² VÁŇA, Jan. SVĚRÁK, Vít. *Pacifikace osoby pod vlivem návykových látek*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 1/2018, s. 28-32, s. 28. ISSN 1211-8834.

³⁸³ Rozsudek ESLP ze dne 30. 3. 2021 ve věci Ribcheva a ostatní proti Bulharsku, stížnost č. 37801/16.

³⁸⁴ K této problematice blíže Rozsudek ESLP ze dne 12. 7. 2007 ve věci Ivan Vasilev proti Bulharsku, stížnost č. 48130/99.

při zadržení musí být nezbytné a přiměřené,³⁸⁵ přičemž pokud v době zadržení dojde ke zranění podezřelého, je na státu, aby prokázal, že k němu nedošlo v důsledku zákroku.³⁸⁶

Osoby pod vlivem metamfetaminu představují při realizaci podstatné riziko. Jejich jednání je nepředvídatelné a zkratkovité. Smutným mementem je v této souvislosti případ Lukáše Hajného, na kterého jeho rodiče zavolali PČR, neboť jim pod vlivem metamfetaminu vyhrožoval a napadal je. Na místo dorazila hlídka OOP, kterou matka upozornila, že Hajný je pravděpodobně pod vlivem OPL. Ve dvou vkročili do domu, kde našli Hajného, jak drží v ruce koště. Vyzvali ho, ať jej položí, přičemž jim zdánlivě vyhověl. Při pokládání koštěte vůči nim učinil výpad a jednoho z policistů zasáhl do rtu. Policisté v reakci na to vytáhli teleskopické obušky a pokusili se Hajného zpacifikovat. Hajný uchopil poblíž ležící kuchyňský nůž o délce čepele 16 cm a jednoho z policistů bodl do břicha. Druhý z policistů se vydal kolegovi na pomoc, nicméně Hajný jej také bodnul, a to do zadní části hrudníku, v důsledku čehož později policista zemřel. Policistovi, který přežil, musela být odejmuta slezina. Za tento skutek byl Hajný odsouzen mimo jiné k trestu odnětí svobody ve výši 18 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou.³⁸⁷ Podezřelý k neobyčejné agresivitě může vybičovat i pouhá vidina blízké intoxikace. Odkázat lze na trestní věc A. K., který „*poté, co si s poškozeným O. V. aplikovali pervitin, tohoto poškozeného opakovaně žádal, aby mu předal další sáčky s pervitinem a nato, co mu poškozený řekl, aby počkal, bodl jej kuchyňským nožem o celkové délce čepele 232 mm plnou silou do zad.*“³⁸⁸

Zejména u rozsáhlejších trestních věcí je organizovaná skupina složena z vyššího počtu podezřelých, přičemž hlavním zájmem OČTŘ je odhalit celou organizovanou skupinu. Zpravidla tak je realizace vedena proti všem členům skupiny zároveň, aby se navzájem nestihli varovat, utéct či zničit důkazy. OČTŘ je tak obvykle nucen řešit otázku, koho z členů organizované skupiny zadržet při páchání trestné činnosti a koho zadržet při běžné činnosti. Kritérií pro takové rozhodnutí může být vícero. Obecně uznávaným přístupem je využití zadržení pro zajištění dodatečných důkazů. Z tohoto úhlu pohledu je nejvýhodnější zadržet při činu podezřelého, jehož role je nejméně důkazně podložena, aby se riziko zproštění obžaloby zredukovalo na minimum. Dalším kritériem může představovat zajištění dostatečného počtu důkazů proti organizátorovi, aby se v kriminálním prostředí po co nejdelší dobu nemohl angažovat. Pak dává smysl zadržet při činu právě jej, aby se riziko zproštění obžaloby zredukovalo na minimum, neboť celou skupinu založil a udržoval při životě. Z hlediska bezpečnosti zasahujících policistů naopak nedává smysl

---

³⁸⁵ Rozsudek ESLP ze dne 21. 1. 2016 ve věci Boris Kostadinov proti Bulharsku, stížnost č. 61701/11.

³⁸⁶ Rozsudek ESLP ze dne 28. 11. 2000 ve věci Rehbock proti Slovinsku, stížnost č. 29462/95.

³⁸⁷ Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 7. 2017, sp. zn. 20 T 10/2017.

³⁸⁸ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 1. 2010, sp. zn. 2 To 116/2009.

zadržet při činu nejnebezpečnějšího podezřelého se sklonem k agresivnímu zkratkovitému jednání, jelikož při páchání trestné činnosti bude obezřetný a do jisté míry na zadržení připraven. U něj je vhodné provést zadržení v *klasičnou* policejní ranní hodinu, kdy bude spát. Každý z výše popsaných přístupů sleduje legitimní cíl, přičemž nelze paušálně stanovit, který z nich je ideální, nicméně je zapotřebí stanovit hlavního podezřelého, jehož chce OČTŘ zadržet při činu, a od něj odvíjet zadržení ostatních zájmových osob.

Zásada promptního provedení všech navazujících úkonů a efektivnosti vychází z omezeného časového okna, kterým OČTŘ pro úkony navazující na zadržení disponuje. Okamžikem zadržení začíná běžet lhůta 48 hodin, během níž je zapotřebí provést osobní prohlídky, výslech osoby zadržené, domovní prohlídky, prohlídky jiných prostor a pozemků, předat usnesení o zahájení trestního stíhání *brevi manu* obviněnému, provést výslech obviněného a podat státnímu zástupci podnět k návrhu na vzetí do vazby, pokud k tomu jsou důvody. Od 48 hodin je nutno odečíst dobu, kterou bude potřebovat státní zástupce na zpracování návrhu na vzetí do vazby, který mu je adresován policejním orgánem, neboť právě státní zástupce je odpovědný za dodržení lhůty.³⁸⁹

Spolupráce vyšetřovatele se státním zástupcem při vyhotovování jednak usnesení o zahájení trestního stíhání, jednak návrhu na vzetí do vazby, může být kvalitním způsobem, jak zejména u právně složitých věcí zajistit, aby předmětné dokumenty měly potřebnou úroveň. Tento postup má ovšem své negativní konsekvence, jak několikrát zdůraznil Nejvyšší soud:³⁹⁰ „*Státní zástupce, který vykonává dozor nad přípravným řízením a v jeho rámci nad činností jednotlivých policejních orgánů, je zásadně orgánem oprávněným k rozhodnutí o stížnosti podané proti usnesení těchto policejních orgánů. Výjimkou je ale situace, kdy tento státní zástupce sám dal souhlas nebo pokyn k vydání usnesení policejnímu orgánu. V důsledku toho by totiž nemohl zcela nestranným způsobem podanou stížnost přezkoumat a rozhodnout o ní. V těchto případech proto musí být taková stížnost jeho prostřednictvím předložena státnímu zástupci nadřízeného státního zastupitelství.*“³⁹¹ Ústavní soud připomíná, že stejně je třeba postupovat i v případě, že dozorující státní zástupce vydá závazný pokyn státnímu zástupci konajícímu vyšetřování.³⁹²

---

³⁸⁹ ČL. 35 odst. 5 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

³⁹⁰ Tento právní názor je zpětně dohledatelný až k rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 2009, sp. zn. 4 Tz 46/2009. Z další judikatury lze zmínit i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2013, sp. zn. 5 Tz 94/2012 a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 2. 2013, sp. zn. 4 Tz 2/2013.

³⁹¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2019, sp. zn. 3 Tz 34/2019.

³⁹² Nález Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2006, sp. zn. I. ÚS 661/05.

Spolupráci na znění předmětného usnesení zcela jistě lze za užití argumentu *a minore ad maius* považovat za souhlas či pokyn k vydání usnesení.

Při zadržení zájmových osob mohou být policejním orgánem zajištěny další důkazy pro trestní řízení. Ideálně je vhodné realizaci provést tak, že spojí podezřelého s materiálem, zadržení se tak snažíme provést při:

- i. výrobě metamfetaminu,
- ii. prodeji nebo předávce metamfetaminu a prekurzorů,
- iii. nákupu prekurzorů a vybavení nelegální laboratoře,
- iv. převozu metamfetaminu, prekurzorů a nelegální laboratoře,
- v. zpracování prekurzorů,
- vi. běžném pohybu zájmové osoby.

Zadržení při výrobě metamfetaminu je z výše uvedených možností nejrizikovější. Faktory zvyšující riziko pro zasahující policisty jsou neznámé prostory s potenciálně zabezpečenými vchody proti násilnému vstupu, možná přítomnost psa, pastí, neurčitého počtu ozbrojených podezřelých, podezřelých intoxikovaných metamfetaminem, třetích osob, zejména dětí, samotný proces výroby, při němž jsou používány hořlaviny, rovněž také vznikající toxické plyny v důsledku výrobního procesu. Příkladem může být fosgen, který při koncentraci 50 ppm je způsobilý během 5 minut přivodit smrt, dále pak fosfan, jenž při koncentraci 500 ppm usmrtí člověka za 30 minut, a xylen.³⁹³ Vzhledem k charakteru trestné činnosti nelze vyloučit ani možnost střelby v místě realizace, jejímž důsledkem by mohlo být zahoření či exploze nelegální laboratoře a ohrožení života a zdraví nejen zasahujících policistů a podezřelých, ale rovněž osob nacházejících se v bezprostředním okolí nelegální laboratoře.³⁹⁴ Za tímto účelem je před provedením realizace žádoucí provést šetření ke skutečnostem, zda podezřelí jsou držiteli střelné zbraně a zda se již v minulosti dopustili násilné trestné činnosti, tedy zda je důvodný předpoklad, že budou nebezpečnými. Z výše uvedeného je patrné, že jakákoliv chyba v průběhu realizace může být fatální. Takovou chybou může být hned první úkon, který zásahový tým učiní, kupříkladu vyražení dveří. Při vyhodnocení rizik se tak asistence zásahové jednotky krajského ředitelství policie příslušného kraje jeví jako téměř nezbytná, neboť zákroky v prostředí nelegálních

---

³⁹³ KRATINA, Tomáš. *Identifikace zdravotních a bezpečnostních rizik nelegálních laboratoří na výrobu metamfetaminu a návrh cvičení vstupu do nelegálních laboratoří pro Policii České republiky*. Praha, 2021, s. 11-12. Seminární práce. Institut pro veřejnou správu Praha. Lektor Vladimír Vlček.

³⁹⁴ LEHMERT, Karel. *Šíření kontaminace z nelegálních laboratoří*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2016, 1/2016, s. 37-44, s. 39. ISSN 1211-8834.

laboratoří tvoří podstatnou část činnosti takového útvaru. Pro zásahovou jednotku je s mírnou dávkou nadsázky tento úkon rutinou, zároveň disponuje odpovídajícími ochrannými pomůckami pro vstupy do zamořených objektů, operuje v dobře secvičených týmech, jejichž nasazení umožní přecíslení podezřelých. Pobyt zásahového týmu v prostoru nelegální laboratoře je zapotřebí omezit na nezbytné minimum, a sice k zajištění zájmových osob a prostoru, a to zejména z důvodu ochrany jeho zdraví. Hargreaves definuje³⁹⁵ několik praktických zásad ke zvýšení bezpečnosti při zadržení podezřelých v místě nelegální laboratoře, a to nepoužívat vybavení či nástroje, které mohou způsobit jiskru nebo tření, nijak nemanipulovat s elektrickými zařízeními, tedy nezapínat ani nevypínat, a to včetně světel. Lehmert doplňuje³⁹⁶, že jednotlivé přístroje lze odpojit po zhodnocení specialistou. Teplárek s Kuchařem naopak uvádí³⁹⁷, že ideální je zadržení podezřelých mimo prostor nelegální laboratoře, přičemž pokud má dojít k zadržení v prostoru nelegální laboratoře, mělo by být načasováno tak, aby v okamžiku zadržení neprobíhaly žádné chemické reakce. „*Pokud se probíhající reakce nalézá v exotermním stavu (tj. produkuje teplo), je vhodné nechat reakci proběhnout pod dozorem za neustálého přístrojového chlazení a chladit reakční nádobu do dosažení pokojové teploty.*“³⁹⁸ Pro důkazní účely mohou sloužit záběry z osobních kamer zasahujících policistů, kterými lze dobře prokázat, kde se kdo v době zadržení nacházel, a z těchto skutečností dovodit, jakou roli při výrobě zastával. Osoby, jež mají být zadrženy, mají u tohoto druhu zadržení výhodu, neboť znají prostor, kde dochází k výrobě. Pokud očekávají, že může dojít k jejich odhalení, přičemž se nerozhodnou nelegální laboratoř přesunout, mohou v budově vytvořit skrýše, do nichž se při násilném vstupu zásahového týmu schovají. Podpořit to lze kazuistikou, kdy se Hoang S. H. při realizaci schoval do skryté místnosti a odhalen byl až po dlouhém hledání.³⁹⁹

Zadržení při prodeji nebo předávce metamfetaminu je poměrně běžným taktickým úkonem. Často může být prodej operativně pátracím prostředkem spočívajícím v předstíraném převodu podle § 158c tr. ř., po jehož úspěšném proběhnutí je podezřelý s využitím příslušníka ÚSČ PČR zadržen. U amatérských i poloprofesionálních sólo dealerů lze s výhradou

---

³⁹⁵ HARGREAVES, Guy. *Clandestine Drug Labs: Chemical Time Bombs*. [online]. FBI Law Enforcement Bulletin, 2000. [cit. 30. 10. 2022]. Dostupné z: https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/problems/meth_labs/PDFs/Hargreaves_2000.pdf.

³⁹⁶ LEHMERT, Karel. RADA, Josef. *Bezpečné nakládání s materiálem nalezeným ve varnách a pěstírnách*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 1/2017, s. 32-40, s. 36. ISSN 1211-8834.

³⁹⁷ TEPLÁREK, Petr. KUCHAR, Martin. *Likvidace nelegálních laboratoří sloužících k výrobě metamfetaminu*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2014, 1/2014, s. 9-13, s. 10. ISSN 1211-8834.

³⁹⁸ LEHMERT, Karel. RADA, Josef. *Bezpečné nakládání s materiálem nalezeným ve varnách a pěstírnách*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 1/2017, s. 32-40, s. 38. ISSN 1211-8834.

³⁹⁹ PAVLIS, Petr. *Hoang S. H. a jeho tajemná komnata*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 2/2018, s. 36-40, s. 38. ISSN 1211-8834.

individuálnosti každé trestní věci konstatovat, že obecně je v silách jednotlivých TOXI oddělení SKPV provést zadržení svépomocí. Chmelík i přesto zdůrazňuje⁴⁰⁰, že není na místě podezřelé podceňovat. Největší riziko představuje skutečnost, že podezřelý může být ozbrojen a při váhavém provedení zadržení může zbraní ohrozit život a zdraví zasahujících policistů i kolemjdoucích. Problém zadržení při prodeji nebo předávce metamfetaminu spočívá v nutnosti policejního orgánu reagovat na pohyb podezřelého, policejní orgán nedisponuje iniciativou a výhodou výběru místa, kde k zadržení dojde. Tento úkon může být značně zkomplikován pohybem podezřelého pomocí vozidla, méně pak pomocí jízdního kola či koloběžky. Je nutné se připravit i na možnost, že policejní tým, který má zadržení provést, bude jezdit celý den za podezřelým, než se naskytne vhodná příležitost k provedení úkonu. Pokud podezřelý prodává nebo předává metamfetamin ve vozidle, je vhodné zvážit zapojení specializovaného útvaru, neboť možnost rychlého úniku podezřelého klade na provedení zadržení požadavek vyšší razance a dynamičnosti. V případě, že se policejní orgán provádějící prověřování rozhodne provést zadržení i přes mobilitu podezřelého sám, je třeba tak učinit v momentě, kdy podezřelý má vypnutý motor, s dostatečnou početní převahou a ideálně zaklíněním kol. Prodává-li nebo předává-li podezřelý metamfetamin při jízdě, je situace zkomplikována, nicméně i přes ztížené podmínky lze zadržení relativně bezpečně provést za asistence ZJ KŘP, OHS či PMJ, respektive i svépomocí přímo v silničním provozu. Při správném provedení a vyblokování více služebními vozy kupříkladu při čekání na semaforech zájmová osoba nemá úniku. Komplikace tohoto provedení spočívá v relativně dlouhém prostoru pro přemýšlení podezřelého, tedy disponuje časovým oknem, kdy může tasit zbraň, rovněž nelze předvídat chování ostatních účastníků silničního provozu. Je třeba co nejvíce omezit možnost útoku podezřelého na zasahující policisty, což může učinit například za užití vozidla, ve kterém sedí, jak dokládá polská kazuistika: „*Dne 11. 12. 2013 v D. O. během pokusu o jeho zadržení se dopustil aktivního útoku na policejní důstojníky při plnění jejich úředních povinností tím, že neuposlechl příkaz: ‚Stůj, policie!‘, a pokračoval v jízdě vozidlem zn. BMW s reg. zn. XY, přičemž otevřenými dveřmi zasáhl aspiranta P. Z. a štábního seržanta M. D., čímž oběma způsobil lehká zranění s dobou léčení kratší než 7 dnů.*“⁴⁰¹ Obtíže může rovněž činit zdokumentování samotného prodeje či předání metamfetaminu.

Zadržení při nákupu prekurzorů a vybavení nelegální laboratoře se řadí k dobře proveditelným. Policejní orgán již předem disponuje informací, kde podezřelý nakupuje, což

---

⁴⁰⁰ CHMELÍK, Jan. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, s. 253. ISBN 80-86898-36-9.

⁴⁰¹ Rozsudek Okresního soudu města Wrocław, III. trestní oddělení, Polská republika, ze dne 28. 5. 2015, sp. zn. III K 345/14, ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2019, sp. zn. 11 Tcu 8/2019.

umožňuje důslednou přípravu na místě, v němž má k zadržení dojít. Často se bude jednat o okolí specializovaných prodejen laboratorního skla nebo prekurzorů. Při nákupu prekurzorů a vybavení nelegální laboratoře s sebou podezřelí spíše nemají ochranku, neboť je zjevné, že by na sebe mnohem více upozornili. I přesto je před samotným provedením zákroku důležité vizuálně zkontrolovat okolí místa zadržení, zda podezřelý opravdu přišel sám, neboť pokud by policejní orgán provedl zadržení a v okolí by se nacházela jeho ochranka, mohlo by dojít k protiútokům a k ohrožení života a zdraví zasahujících policistů, náhodných kolemjdoucích, ale i k možnému útěku podezřelého a zmaření trestního řízení.

Realizaci při převozu metamfetaminu, prekurzorů a nelegální laboratoře lze rozdělit na dva druhy. Plánovaná realizace se do jisté míry podobá realizaci při prodeji nebo předání metamfetaminu a prekurzorů, a to v tom smyslu, že k zadržení může dojít v běžném silničním provozu. Odlišujícím znakem je pak iniciativa policejního orgánu, který si může vybrat, kde k zadržení dojde, neboť má zpravidla napozorovanou trasu, kudy podezřelý jezdí. Dobrým místem pro zadržení podezřelých je silniční komunikace s nízkou hustotou provozu. Pro zvýšení bezpečnosti lze po najetí zájmového vozidla do perimetru oba jeho konce zabezpečit vlastními silami nebo prostřednictvím OHS tak, aby do perimetru náhodou nevjelo civilní vozidlo. Oproti zadržení při prodeji nebo předání prekurzorů či metamfetaminu je třeba věnovat pozornost možnosti, že podezřelí používají další osoby k provádění kontrasledování, a rovněž vozidlům v těsném závěsu, která mohou sloužit jako ochranka. Je tak vhodné používat služební vozidla v civilním provedení, držet se od komunikace, po níž má podezřelý projet, spíše dál na odlehlých lesních cestách či přilehlých ulicích a vyjet teprve tehdy, kdy je potvrzeno, že do perimetru najíždí zájmové vozidlo. Účelné bývá využití navigačních aplikací typu Waze, jež uživatelům dávají možnost nahlásit policejní hlídky. Pokud podezřelý trasy střídá a policejní orgán chce mít jistotu, že si vybere právě tu, na které je zásahový tým připraven, lze prostřednictvím této aplikace v předstihu nahlásit na ostatních trasách, jimiž podezřelý jezdí, hlídku.⁴⁰² Zcela jistě se lze domluvit s ostatními útvary, aby na těchto místech skutečně prováděly dohled nad plynulostí a bezpečností silničního provozu, ne vždy však budou mít orgány poskytující součinnost dostatečné kapacity, aby žádosti vyhověly.

Podezřelí ovšem nejsou omezeni pouze na převoz pomocí vozidel, distribuci mohou provádět rovněž pomocí prostředků hromadné dopravy, tedy zejména vlaků a autobusů. V tomto

---

⁴⁰² Použití této metody v úmyslu donutit řidiče dodržovat maximální povolenou rychlost bylo zdokumentováno ve Velké Británii v roce 2022. Viz HALL, Rachel. *Surrey police accused of using 'phantom' traffic units on Waze app.* [online]. The Guardian, 2022. [cit. 17.12.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/uk-news/2022/aug/30/surrey-police-accused-of-using-phantom-traffic-units-on-waze-app>.

případě lze doporučit jistou míru zdrženlivosti, neboť zadržení ve vlaku či autobusu může ohrozit ostatní cestující, nehledě na znemožnění provedení zadržení s patřičnou rychlostí, razancí a s využitím momentu překvapení. Pokud chce policejní orgán provést zadržení osoby při převozu metamfetaminu, prekurzorů a nelegální laboratoře prostřednictvím autobusu či vlaku a zná konečnou destinaci podezřelého, je vhodné realizaci provést po vystoupení podezřelého z dopravního prostředku, ovšem za podmínky, že se nenachází v zahraničí, neboť poté OČTŘ nezbyvá nic jiného než realizaci provést ještě na českém území. V souladu s principem maximálního využití momentu překvapení je žádoucí zaujmout v blízkosti konečné destinace podezřelého takové pozice, aby nedošlo k předčasnému prozrazení celé realizace. Při předčasném odhalení zásahového týmu by podezřelému ke zkomplikování realizace stačilo jen přejet o několik stanic dále.

Obecně lze dodat, že provedení realizace při převozu metamfetaminu, prekurzorů a nelegální laboratoře vyhovuje základní zásadě spojit osobu s materiálem, ať už pomocí prohlídky jiných prostor a pozemků, nebo pomocí osobní prohlídky. I v tomto případě lze využít záběry z osobních kamer. Převoz metamfetaminu, prekurzorů či nelegální laboratoře může probíhat i vícefázově, kdy je do převozu zapojeno více osob. Pokud je při převozu užit vozidlo, pak se organizované skupiny snaží odhalení minimalizovat tím, že vozidlo s naloženým zájmovým materiálem odstaví na parkoviště, tam jej nechají přes noc, přičemž další den pro něj pošlou kurýry. Zadržení kurýrů, kteří s vozidlem chtějí následující den odjet, může mít za následek přemístění nelegální laboratoře, jako tomu bylo v rámci operace HUSA.⁴⁰³

Od plánované realizace je zapotřebí rozlišit velmi časté náhodné zadržení při výkonu dohledu nad plynulostí a bezpečností silničního provozu. Schéma bývá vždy stejné, podezřelý na sebe upozorní, případně je k silniční kontrole podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, náhodně vybrán. Policisté pojmu podezření, že řidič páchá trestnou činnost, vozidlo zastaví a naleznou OPL. V ideálním případě je rovnou zadržen, jindy pouze zajištěn a až posléze zadržen. V této souvislosti je důležité podotknout, že „*doba, po kterou byl obviněný zajištěn nebo předveden podle jiných právních předpisů*“⁴⁰⁴, *se do lhůty 48 hodin započítává jen, pokud k omezení osobní svobody došlo v souvislosti s trestním řízením vedeným ve věci, v níž k omezení osobní svobody došlo.*“⁴⁰⁵ Náhodou může být převoz odhalen i namátkovou

---

⁴⁰³ KUDLÁČKOVÁ, Barbora. *Výroční zpráva NPC za rok 2014*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 2/2015, s. 3-28, s. 9. ISSN 1211-8834.

⁴⁰⁴ A to podle ZPČR, ZCS, dále pak zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů, zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a fakticky omezena v osobní svobodě podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

⁴⁰⁵ ČL. 29 odst. 3 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015, tato problematika je rovněž řešena v Bodu I., II. Výkladového stanoviska Nejvyššího státního zastupitelství

kontrolou v autobusu či vlaku. Pokud podezřelý cestuje s další osobou, může existovat snaha OČTŘ zmást úskokem, spočívajícím například v předání zájmového materiálu na toaletě vlaku jiné osobě „*v domnění, že ta jako žena nebude v rámci vstupní kontroly podrobena prohlídce.*“⁴⁰⁶

Provedení realizace při zpracování prekurzorů v sobě může nést prvky mezinárodní spolupráce, neboť ke zpracování prekurzorů, tedy typicky vyloupaní blistrů s tabletami, dochází zpravidla těsně po jejich nákupu v pohraničních oblastech, pokud ne přímo v zahraničí. V případě, že ke zpracování prekurzorů dochází v zahraničí a OČTŘ nechce své zahájené trestní řízení komplikovat mezinárodní justiční spoluprací, stačí počkat, až podezřelí zpracování dokončí a vyrazí na cestu, kdy je lze zadržet při převozu. Dochází-li ke zpracování v českém pohraničním regionu, jsou podezřelí zpravidla ukryti v hotelových zařízeních, což je pro realizaci výhodné. Operativní činností je možno relativně snadno získat informaci, který pokoj podezřelý obývá, a zajistit si příkaz k domovní prohlídce. Méně výhodná je skutečnost, že podezřelí se snaží čas strávený v hotelu minimalizovat na pouze nezbytně nutnou dobu, což vzhledem k nutnosti provést v hotelovém pokoji domovní prohlídku⁴⁰⁷ celou realizaci komplikuje. K zadržení může dojít prakticky okamžitě v souladu s § 76 odst. 1 tr. ř. ve spojení s § 83c odst. 1, 2 písm. c) tr. ř., k provedení domovní prohlídky je však nutný příkaz soudce. S přihlédnutím k tomu, že okamžikem zadržení začíná běžet lhůta 48 hodin, OČTŘ si značně zmenšuje manévrovací prostor. Jako takticky výhodnější se tak jeví zadržení před hotelem a provedení osobní prohlídky. Důvodem pro provedení realizace po zpracování prekurzorů je nesrovnatelně lepší důkazní situace oproti převozu, neboť častou obranou kurýrů proti obvinění bývá konstatování, že o skutečnosti, že převáží metamfetamin, prekurzor či nelegální laboratoř, často v důmyslně vyrobených skříňkách, nevěděli. Naopak jejich zadržení se zavazadlem, v němž se nachází vyloupané tablety, při pokusu zbavit se prázdných blistrů a obalového materiálu tuto obranu z velké části neutralizuje. Zadržení s vyloupanými tabletami má ještě jednu nespornou výhodu, a to stran právní kvalifikace.⁴⁰⁸

Zadržení při běžném pohybu zájmové osoby se jeví k ideálnímu spojení podezřelého a materiálu jako netaktické, neboť v okamžiku zadržení u sebe nemusí mít žádný metamfetamin, prekurzor nebo vybavení nelegální laboratoře. K této variantě by se měl OČTŘ uchýlit až ve stavu

---

č. 1/2020 ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů k problematice postupu při určení běhu lhůty zadržení podle § 76 trestního řádu, jemuž předcházelo zajištění osoby subjektem nemajícím charakter policejního orgánu (§ 12 odst. 2 trestního řádu) a k otázce opakovaného zadržení podezřelého v téže věci ze dne 30. 3. 2020, sp. zn. 1 SL 720/2019.

⁴⁰⁶ Rozsudek Zemského soudu Regensburg, Spolková republika Německo, ze dne 19. 4. 2018, sp. zn. 5 KLS 127 Js 19769/17.

⁴⁰⁷ K otázce, zda je možno pod pojem obydlí subsumovat i hotelový pokoj se Nejvyšší soud vyjádřil ve svém rozhodnutí ze dne 22. 12. 1988, sp. zn. 5 Tz 37/88.

⁴⁰⁸ Viz výše 1.3.1. Prekurzor, nebo předmět určený k nedovolené výrobě OPL?

nejvyšší nouze, kdy již nelze zadržení dále odkládat. Typickým příkladem takové situace může být plánování realizace na více místech vůči více členům organizované skupiny.

V souvislosti s provedením návazných úkonů je zapotřebí upozornit na nežádoucí postup spočívající ve skutečnosti, že osoba, k jejímuž zadržení udělil státní zástupce předem souhlas, při konfrontování neklade odpor a spolupracuje, což policejní orgán povede k závěru, že zadržení okamžitě neprovede, ale při provádění následujících úkonů, třeba domovní prohlídky, ji bude *de facto* střežit, aby se z místa úkonu nevzdálila, přičemž ji zadrží až po provedení všech plánovaných úkonů. Této problematice se věnoval Ústavní soud: „*pro závěr Ústavního soudu je rozhodující, že ani po doplnění dokazování, které provedl Krajský soud v Hradci Králové, nebyly odstraněny pochybnosti, že minimálně od okamžiku, kdy policie získala souhlas státního zástupce k zadržení stěžovatele, nepostupovala účelově a formálně ho nezadržela jen proto, že se stejně nacházel v její dispozici, a pokud by se z ní chtěl vzdálit, mohla ho ihned zadržet. Tímto postupem si tak prodlužovala lhůtu zadržení přes zákonem stanovenou mez. Takový postup je obcházením zákona, který stanoví maximální dobu zadržení na 48 hodin.*“⁴⁰⁹

Zadrženého je zapotřebí poučit ve smyslu § 33 odst. 5 tr. ř. a § 76b tr. ř., rovněž je zapotřebí mu předat písemné poučení podle § 33 odst. 6 tr. ř. Pokud je zadržený cizinec, toto poučení musí být přeloženo podle § 28 odst. 6 tr. ř. S ohledem na trestním řádem dané právo zadrženého si zvolit obhájce, je nutné se zeptat, zda tak činí, a to s ohledem na jeho možnou přítomnost u výslechu podle § 76 odst. 6 tr. ř. ve spojení s § 76b tr. ř. Tato práva zadrženého však nejsou absolutní, zadržený nemá právo na ustanovení obhájce, zároveň přítomnost jeho obhájce není nedotknutelnou maximou, jak stanovuje tr. ř., který počítá i s možností, že obhájce bude nedosažitelný. Pokud zadržený cizinec po poučení požaduje oznámení svého zadržení konzulárnímu úřadu a komunikaci s ním, je tak nutno neprodleně učinit a komunikaci mu povolit, a to bezplatně. Zadržený má rovněž právo na své náklady komunikovat s osobou, již si sám určí, OČTŘ ovšem odmítne realizaci tohoto práva, pokud hrozí, že tímto dojde k ohrožení účelu trestního řízení. Dojde-li ke komunikaci, je kontrolována.

4.4.1. Zadržený nezpůsobilý pro další úkony

V případě, že při nebo po zadržení vyjde najevo, že zadržená osoba je zdravotně nezpůsobilá pro další úkony v rámci realizace, tedy například intoxikována metamfetaminem,

---

⁴⁰⁹ Nález Ústavního soudu ze dne 8. 11.2007, sp. zn. II. ÚS 1594/07.

je třeba zajistit její ošetření. V úvahu přichází pozdržení realizace eskortou na celu předběžného zadržení, neboť podle § 31 odst. 1 ZPČR lze osobu, která je zjevně pod vlivem návykové látky, umístit do cely za podmínky, že lékař po provedeném vyšetření neshledá důvody pro její umístění na protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici. „*Posudek bude v pracovní době vyžádán zpravidla od lékaře zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra a v mimopracovní době, o víkendech a svátcích od lékaře lékařské služby první pomoci.*“⁴¹⁰ Ambulanci žurnálního lékaře PČR lze nalézt například v Praze při Ústavu soudního lékařství 2. LF UK. Policejní orgán vyplní předtištěnou žádost o provedení zdravotního výkonu, kde může volit úkony, které se zadrženým mají být provedeny. V tomto případě je zapotřebí zvolit variantu B, tedy lékařské vyšetření a vypracování lékařské zprávy o způsobilosti umístění do policejní cely, způsobilosti k policejním úkonům nebo způsobilosti k umístění do záchytného zařízení pro cizince, včetně eventuálního stanovení podmínek pobytu, vydání potřebných léků a zdravotnických pomůcek. Výsledkem tohoto procesu je pak lékařská zpráva.

Podle § 89b odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb., zákona o specifických zdravotnických službách, je zadržený, který pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nekontroluje své chování, a tím bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek, povinen podrobit se vyšetření a pobytu v záchytné stanici, včetně nezbytné péče směřující k zabránění ohrožení zdraví bezprostředně souvisejícího s akutní intoxikací, po dobu nezbytně nutnou, avšak kratší než 24 hodin. Pokud lékař uvedený v § 31 odst. 1 ZPČR uzná za vhodné umístění zadrženého na protitoxikomanské záchytné stanici, pak se provede eskorta zadrženého na nejbližší záchytnou stanici s volnými kapacitami. Pokud je zdravotní stav zadrženého natolik vážný, že vyžaduje odbornou lékařskou péči, eskortuje se do nejbližšího vhodného zdravotnického zařízení.

Otázkou je, jak nakládat s běžící lhůtou podle § 76 odst. 4 tr. ř. „*Primárně je lhůta 48 hodin zamýšlena jako jednodílná. (...) Ač nepřetržitý průběh lhůty 48 hodin bude pravidlem, nelze a priori vyloučit ani průběh jiný.*“⁴¹¹ Okamžikem hospitalizace či umístění do protitoxikomanské záchytné stanice se běh lhůty staví, přičemž počíná opět běžet ukončením hospitalizace či pobytu na protitoxikomanské záchytné stanici, jelikož „*osoba trpící závažnou akutní poruchou zdraví nebo dokonce bezprostředně ohrožená na životě není způsobilá být subjektem trestně procesního*

---

⁴¹⁰ BÍLEK, Milan. HLAVÁČOVÁ, Kateřina. ŠLESINGER, René. ŠTEINBACH, Miroslav. ZIMMERMAN, Miroslav. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. [online]. Praha: Wolters Kluwer, 2019. [cit. 8.10.2022]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32567/1/2>.

⁴¹¹ Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2020 ze dne 30. 3. 2020, sp. zn. 1 SL 720/2019, s. 8.

vztahu zadržení; taková osoba není sama s to realizovat svá práva vyplývající z trestního řádu.“⁴¹² Formální propuštění osoby stížené závažnou poruchou zdraví ze zadržení není nutné.⁴¹³ Pro hlubší analýzu této problematiky lze odkázat i na starší judikát Nejvyššího soudu.⁴¹⁴

4.4.2. Osobní prohlídka

Bezprostředně po zadržení osoby je nutné provést její osobní prohlídku, která může být v kontextu drogové trestné činnosti provedena ve třech odlišných režimech:

- i. v režimu § 82 odst. 4 tr. ř. ve spojení s § 83b odst. 4 tr. ř., a to bez příkazu státního zástupce v případě, že je tu podezření, že zadržený má u sebe zbraň nebo jinou věc, jíž by mohl ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí,
- ii. v režimu § 83b odst. 1 tr. ř. na základě příkazu státního zástupce⁴¹⁵ a
- iii. v režimu § 83b odst. 4 tr. ř., a to bez příkazu státního zástupce, jestliže příkazu nebo souhlasu předem dosáhnout nelze a věc nesnese odkladu, anebo jestliže jde o osobu přistiženou při činu.

V praxi je důležité osobní prohlídku podle tr. ř. nezaměňovat s osobní prohlídkou podle § 35 ZPČR. Vzhledem k tomu, že k provedení osobní prohlídky má dojít v souvislosti s probíhajícím trestním řízením a věci při ní zajištěné mají sloužit k důkazním účelům, je zapotřebí obecně dbát na provedení osobní prohlídky primárně v režimu tr. ř., o jejímž provedení je nutné vyhotovit protokol, nikoliv úřední záznam jako u postupu podle ZPČR.

V tomto kontextu je třeba poukázat na konkurenci osobní prohlídky v režimu tr. ř. a ZPČR, jak dokládá následující kazuistika. R. D. „dne 28. 3. 2015 v době od 22:40 do 23:00 hod., v P., ul. Š., na chodníku naproti vstupu do pasáže Lucerna, u sebe neoprávněně za účelem prodeje jinému přechovával blíže nezjištěné množství drogy zvané pervitin připravené k distribuci v plastových sáčcích uschovaných mezi papírovými kapesníky, přičemž tuto drogu si během následného služebního zákroku a potyčky s hlídkou Policie ČR vložil do úst a rozžvýkal.“⁴¹⁶ Dlužno dodat, že tento podezřelý u sebe v igelitové tašce v době zadržení přechovával i samopal vzor 24, zn. Tokarev ráže 7,62 x 25 mm, a to včetně 30 ks nábojů. Vzhledem k tomu, že R. D., občan

⁴¹² Nález Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2010, sp. zn. III. ÚS 2170/09.

⁴¹³ *Tamtéž.*

⁴¹⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 2. 2001, sp. zn. 3 Tvo 15/2001.

⁴¹⁵ Není zapotřebí, aby příkaz byl písemný a odůvodněný.

⁴¹⁶ Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 7. 8. 2015, sp. zn. 9 T 59/2015.

Burkiný Faso, přezdívaný *Big Man*, měřil přibližně dva metry a vážil kolem 130 kg, musely být vůči němu užity donucovací prostředky v podobě úderů, kopů či slzného spreje.⁴¹⁷ Další podobný případ se odehrál ve Spolkové republice Německo: „*Při osobní kontrole odsouzeného P. V. celním úředníkem G. tento spolkl dva sáčky metamfetaminu, které měl v kapse svých kalhot. Celní úředníci G. a H. se mu v tom pokusili zabránit a on poté oba sáčky opět vyplivl, přičemž největší množství metamfetaminu, který se nacházel v obou sáčcích, již spolkl. Krátce poté však zkolaboval a po ošetření lékařem záchranné služby byl následně přepraven do nemocnice v XY, kde strávil několik dnů na jednotce intenzivní péče.*“⁴¹⁸ V těchto situacích má policista na výběr mezi provedením osobní prohlídky podle tr. ř., nebo ZPČR. Ve výše předestřené situaci existuje možnost, že zadržený disponuje ukrytou zbraní, která představuje nebezpečí pro zasahující policisty a záchranáře. Z tohoto důvodu by nepochybně bylo možné postupovat podle § 35 odst. 2 ZPČR, nicméně vzhledem ke skutečnosti, že je dáno důvodné podezření, že zadržený u sebe má další OPL, které nestihl spolknout, přičemž tyto nepochybně představují věc důležitou pro trestní řízení, by teoreticky měl mít přednost úkon podle tr. ř. Je však zjevné, že pro provedení osobní prohlídky v režimu tr. ř. je nutná přítomnost nezúčastněné osoby. Ve vztahu k dynamičnosti výše nastíněné situace si však troufám tvrdit, že provedení osobní prohlídky v režimu tr. ř. je prakticky vyloučeno. Primárním zájmem je ochrana života a zdraví zasahujících policistů, záchranářů a samozřejmě zadrženého, který se polknutím sáčků vystavil ohrožení života. Poté, co bude zadržen, je hlavním zájmem jej co nejrychleji prohledat a předat zdravotnické záchranné službě (ZZS), nikoliv shánět nezúčastněnou osobu.

Vydání příkazu k provedení osobní prohlídky podle § 83b odst. 1 tr. ř. je spíše raritním úkonem, neboť zadržení často kladou aktivní odpor, což samo o sobě zakládá podezření, že v něm mohou pokračovat za použití skryté zbraně. Realizace je zároveň velmi často prováděna tak, aby byl podezřelý přistižen přímo při páchání trestné činnosti, což umožňuje provést osobní prohlídku bez příkazu státního zástupce podle § 83b odst. 4 tr. ř. Důležité je podotknout, že osobní prohlídku zásadně provádí osoba stejného pohlaví podle § 83b odst. 3 tr. ř., a to i vzhledem k místu, kde může být metamfetamin či prekurzor uschován. Běžně jsou sáčky s metamfetaminem ukrývány například do košíčků podprsenky⁴¹⁹, případně do tělních dutin⁴²⁰.

---

⁴¹⁷ SOJKA, Milan. *Pouliční prodej drog v centru Prahy*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 1/2017, s. 26-31, s. 30. ISSN 1211-8834.

⁴¹⁸ Rozsudek Zemského soudu v Ambergu, Spolková republika Německo, ze dne 20. 3. 2019, sp. zn. 11 KLS 106 Js 7350/18, ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2022, sp. zn. 11 Tcu 112/2022.

⁴¹⁹ Rozsudek Zemského soudu Weiden i. o. Opf., 1. velký trestní senát, Spolková republika Německo, ze dne 18. 6. 2018, sp. zn. 1 KLS 24 Js 4334/17.

⁴²⁰ BOROVIČKA, Aleš. *Vyhodnocení údajů o vývozu drog z ČR do příhraničních oblastí SRN*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2012, 4/2012, s. 6-21, s. 11. ISSN 1211-8834.

Chybou, která provádění osobní prohlídky v režimu tr. ř. často provází, je neprovedení předchozího výsledku v souladu s § 84 tr. ř. Samotné neprovedení předchozího výsledku je zákonem umožněno za předpokladu, že věc nesnese odkladu a výsledek nelze provést okamžitě.

Skutečnost, která bránila provedení předchozího výsledku, je třeba zaznamenat do protokolu o provedení osobní prohlídky podle § 85 odst. 3 tr. ř. Pokud OČTŘ tuto skutečnost zapomene uvést, neznamená to automaticky nezákonnost osobní prohlídky, jak judikoval analogicky u domovní prohlídky Nejvyšší soud: *„lze také odkázat na další ustálenou judikaturu, podle které trpí-li protokol o provedení domovní prohlídky některými formálními nedostatky, např. není-li zde dostatečně konkretizován důvod, proč nedošlo k předchozímu výsledku (§ 84, § 85 odst. 3 tr. ř.), neznamená to samo o sobě nezákonnost domovní prohlídky a nepoužitelnost důkazů při ní opatřených, jestliže je z jiných důkazů patrné, že domovní prohlídka proběhla v souladu se zákonem.“*⁴²¹

4.4.3. Domovní prohlídka

Bezprostředně po dokončení osobní prohlídky a za předpokladu, že zadržený nebude při úkonu vyžadovat účast svého obhájce, který bude v rozumné době dostupný, bude OČTŘ pokračovat domovní prohlídkou, jež se řadí k vůbec nejdůležitějším úkonům realizace. Stejně jako u osobní prohlídky je před jejím uskutečněním nutné provést předchozí výsledek toho, u koho se tento úkon má vykonat. K problematice neprovedení předchozího výsledku rozebrané výše lze dodat následující: *„předchozí výsledek osoby, u níž se má prohlídka vykonat, nebude možné okamžitě provést nejen tehdy, jsou-li překážky výsledku na straně této osoby (např. v podobě jejího pobytu v cizině či na neznámém místě, nedovoluje-li to její zdravotní stav, opilost atd.), ale rovněž za situace, kdy takové překážky zde sice nejsou, ale z kriminalisticko-taktického hlediska a s přihlédnutím k očekávanému důkaznímu významu výsledků domovní prohlídky je třeba postupovat urychleně. Nemožnost předchozího výsledku tedy může být způsobena již samotnou neodkladností provedení domovní prohlídky.“*⁴²² Analogicky s Nejvyšším soudem uvedenou opilostí lze uzavřít, že důvodem pro neprovedení předchozího výsledku podle § 84 tr. ř. bude i intoxikace metamfetaminem, což je situace, na niž musí být OČTŘ připraven. Po provedení předchozího výsledku se osobě, u níž se prohlídka koná, doručí příkaz k domovní prohlídce. Pokud

⁴²¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 1. 2019, sp. zn. 6 Tdo 1511/2018.

⁴²² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 1. 2019, sp. zn. 6 Tdo 1511/2018.

to není možné, doručí se nejpozději do 24 hodin po odpadnutí překážky, která brání doručení, a to podle § 83 odst. 1 tr. ř.

Následně je přikročeno k samotnému provedení domovní prohlídky. Je vhodné připomenout, že „prohlídku provádíme systematicky a plánovitě postupně místnost po místnosti, případně nejprve hlavní objekt a poté vedlejší. Předměty, které jsou předmětem našeho zájmu, se dokumentují na místě, kde byly nalezeny. Teprve poté mohou být provedeny detailní fotografie.“⁴²³ Během tohoto úkonu je naprosto klíčová role kriminalistického technika, který má za úkol zajišťování potenciálních důkazů, a to jak z vlastní iniciativy, tak z pokynu vyšetřovatele. Pokud se jedná o realizaci většího rozsahu, může být přítomen i příslušník OKTE či KÚ.⁴²⁴ Ten v kooperaci s vyšetřovatelem a technikem vytipovává věci, které mohou být využitelné pro podání znaleckého posudku či odborného vyjádření, a provádí fotodokumentaci. Videozáznam pořizuje pouze u delších a komplikovanějších prohlídek. Po obydlí by se spolu s OČTŘ měla pohybovat i nezúčastněná osoba a dohlížet na průběh domovní prohlídky. Vzhledem k tomu, že podstatná část domovních prohlídek bude probíhat v nelegálních laboratořích na výrobu metamfetaminu, je žádoucí nezúčastněnou osobu vybavit ochrannými prostředky. Celkem snadno ale může nastat situace, kdy v důsledku podmínek panujících v objektu nezúčastněná osoba nebude přesvědčena o bezpečnosti vstupu do obydlí a rozhodne se OČTŘ nenásledovat. Takovými podmínkami může být například zakouřený prostor. Odmítnutí nezúčastněné osoby vstoupit do objektu nezakládá nezákonnost domovní prohlídky.⁴²⁵

Při domovní prohlídce OČTŘ zpravidla ví, jaké věci hledá. Je zřejmé, že jestliže těžiště realizace probíhá při výrobě metamfetaminu, hlavními důkazy zajištěnými během domovní prohlídky budou prekurzory, vyrobený metamfetamin a nelegální laboratoř. Je záhodno rovněž uvažovat nad nutností, zda je třeba zajistit všechny dostupné důkazy, a to stran ekonomičnosti trestního řízení. Ačkoliv je mnohdy nelegální laboratoř patrná na první pohled, je zapotřebí obydlí, v němž je úkon prováděn, pečlivě prohledat, neboť mohou být nalezeny i další předměty sloužící účelům dokazování.

Hlavním cílem domovní prohlídky je nalezení nelegální laboratoře, obvykle se skládající z varného skla, mezi které patří například varné reakční baňky, typicky třicestná baňka, a tepelného zdroje. Další předměty svědčícími o trestné činnosti podezřelých jsou stojany na laboratorní sklo,

---

⁴²³ SALAK, Michal. *Domovní prohlídka pohledem kriminalistického technika*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 2/2017, s. 38-39, s. 38. ISSN 1211-8834.

⁴²⁴ Stejný názor zastávají i Barry A. Fisher a David R. Fisher: FISHER, David R. FISHER, Barry A. J. *Techniques of Crime Scene Investigation*. Boca Raton: CRC Press, 2012, s. 318. ISBN 978-1439810057.

⁴²⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 11 Tdo 1096/2015.

odpařovací skleněné tály, zkumavky, injekční stříkačky, slangově označované též jako *buchny* či *stlačky*, lahve, násypky, trychtýře, kelímky, misky, odměrky, plastové sáčky s uzávěrem, označované též jako *dealeráky* či *narkosáčky*, dózy, teploměry, váhy, ochranné rukavice, detekční trubičky, pH papírky, naběračky, stěrky, drtící mlýnky, plastové hadice a vzduchotechnika. Dále pak prekurzory: tabletovina obsahující efedrin nebo pseudoefedrin, jod, červený fosfor, kyselina fosforečná, hydroxid sodný, kyselina chlorovodíková a toluen, případně aceton. OČTŘ bude také nacházet matečné louhy.

Rovněž je zapotřebí pátrat po nelegálně držených zbraních a střelivu, počítačích, mobilních telefonech a úložištích dat. Metamfetamin může být ukryt i na místech, kde by ho OČTŘ příliš neočekával, například za skříní v dětském pokoji⁴²⁶ nebo na předzahrádce, schovaný pod živým plotem.⁴²⁷ Výjimkou není ani ukrytí metamfetaminu do sofistikovaně vyrobené skrýše, třeba za dřevěnou zástěnou, za tím účelem vybudovanou.⁴²⁸ OČTŘ může nalézt i písemné záznamy podezřelých o provedených prodejkách metamfetaminu, jako se stalo v trestní věci řešené Krajským soudem v Ostravě.⁴²⁹ Zvláštní pozornost je zapotřebí věnovat odpadním materiálům, matečným louhům, prázdným vyloupaným blistrům od léků, PET lahvím, apod., neboť z jejich množství lze dovodit rozsah trestné činnosti podezřelých. Odpadní materiály jsou často znečištěny použitými prekurzory či vyrobeným metamfetaminem, například vata použitá při filtrování bývá silně znečištěna louhem. Za předpokladu, že je OČTŘ známo, kam skupina vyváží odpad, je vhodné provést ohledání i tohoto místa.

Při domovní prohlídce lze k identifikaci neznámé nalezené látky použít Ramanův spektrometr či orientační test sadou NARK II. Předběžná analýza nalezené látky je vodítkem jednak stran zajištění stopy, jednak stran úvahy, zda případ vést vazebně, neboť se může stát, že v objektu je nalezena pouze bílá krystalická látka, přičemž OKTE/KÚ nedokáže v době 48 hodin od zadržení podezřelého látku analyzovat. Je však třeba upozornit, že předběžná analýza látky v žádném případě nemůže nahradit práci specializovaného pracoviště. Orientační test tak slouží toliko jako podpůrný prostředek.

V případě, že dům obývá více osob, může být problém spojit nalezené věci s konkrétní osobou. K tomuto účelu je důležité náležitě zdokumentovat, kde byla věc nalezena, jelikož to může

---

⁴²⁶ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2013, sp. zn. 41 T 9/2013.

⁴²⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2020, sp. zn. 11 Tdo 1007/2020.

⁴²⁸ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 10. 2015, sp. zn. 2 T 6/2015.

⁴²⁹ Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 12. 2018, sp. zn. 33 T 8/2015.

být vodítkem k určení, komu věc náležela. Zvláště nápomocno může být odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví genetika a daktyloskopie.

V neposlední řadě je třeba se věnovat rozdílu mezi domovní prohlídkou a ohledáním, který stanovil Ústavní soud. *„Je třeba konstatovat, že hranice mezi oběma úkony, jsou-li prováděny v bytě, je dosti nezřetelná.“*⁴³⁰ Může totiž nastat situace, typicky pokud je prováděna realizace při výrobě metamfetaminu, kdy je OČTŘ zadržena osoba, s jejímž zadržením se při plánování nepočítalo, logicky tak nebylo možno předem zajistit příkaz k domovní prohlídce obydlí této osoby.

První z variant, jak se s nastalou situací popasovat, je se po ztotožnění osoby pokusit v rozumné časové době získat příkaz k prohlídce obydlí či vozidla této osoby. Druhou, spíše operativní a v případě tak závažné trestné činnosti, jako je ta drogová, raritní variantu představuje využití institutu ohledání podle § 113 tr. ř. K tomuto postupu je nutná spolupráce zadrženého ve formě ideálně písemného souhlasu⁴³¹ sepsaného před obhájcem či nezúčastněnou osobou, jejichž podpis na souhlasu zvýší důvěryhodnost stran zákonnosti následného vstupu do jeho obydlí. OČTŘ na základě souhlasu zadrženého vstoupí se zadrženým do jeho obydlí, přímým pozorováním vytipuje věci, které mohou sloužit jako důkaz, a požádá zadrženého o jejich dobrovolné vydání podle § 78 odst. 1 tr. ř. Ústavní soud k tomuto řekl následující: *„systematickým výkladem termínu ‚přímé pozorování‘ v ustanovení § 113 odst. 1 tr. řádu o ohledání ve srovnání s termínem ‚prohlídka‘ v ustanovení § 82 odst. 1 tr. řádu o domovní prohlídce lze dovodit, že přímé pozorování při ohledání v bytě se musí omezit toliko na pasivní smyslové vnímání (nejčastěji zrakové). Jestliže je zapotřebí přemísťovat předměty v bytě či s nimi jinak manipulovat, odkrývat doposud skryté prostory a nahlížet do nich apod., nelze již toto jednání posuzovat jako pouhé pozorování; takové, svou povahou intenzivní a invazivní operace musí být podrobeny přísnějšímu právnímu režimu domovní prohlídky podle § 82 a násl. tr. řádu.“*⁴³² Intenzivní a invazivní operací je nutno rozumět i odmítnutí splnění ediční povinnosti podle § 78 odst. 1 tr. ř. a následné použití institutu odnětí věci podle § 79 odst. 1 tr. ř. Z novější judikatury lze odkázat také na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2020, sp. zn. 11 Tdo 1358/2019, v němž Nejvyšší soud stanovil absolutní nepoužitelnost té části důkazů, *„která byla policejním orgánem získána postupem prováděným v rámci ohledání místa činu, který již svým charakterem odpovídal domovní prohlídce.“*⁴³³

⁴³⁰ Usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 6. 2014, sp. zn. III. ÚS 376/14.

⁴³¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2020, sp. zn. 11 Tdo 1358/2019.

⁴³² Usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 6. 2014, sp. zn. III. ÚS 376/14.

⁴³³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2020, sp. zn. 11 Tdo 1358/2019.

4.4.4. Prohlídka jiných prostor a pozemků

Prohlídka jiných prostor a pozemků probíhá v podobném režimu jako prohlídka domovní. Před jejím započítím je potřeba předat příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků a provést předchozí výsledky podle § 84 tr. ř. Může se stát, že OČTŘ při plánování realizace nepočítal s tím, že bude provádět prohlídku jiných prostor a pozemků, typicky se bude jednat o prohlídky vozidel. V takovém případě lze prohlídku provést v souladu s § 83a odst. 2 tr. ř., pokud věc nesnese odkladu. Policejní orgán je poté ovšem povinen si vyžádat prostřednictvím státního zástupce souhlas soudu, jinak nelze výsledek prohlídky použít v dalším řízení jako důkaz. Jestliže zadržený spolupracuje, lze postupovat podle § 83a odst. 3 tr. ř., tedy vyžádat si jeho písemný souhlas s provedením prohlídky jiných prostor a pozemků.

Provedení prohlídky jiných prostor a pozemků se z podstatné části týká právě vozidel, s nimiž je drogová trestná činnost spojena. Předměty důležité pro trestní řízení se ale mohou rovněž nalézat například v bezpečnostní schránce.⁴³⁴ Kromě zavazadlového prostoru vozidla a rezervního kola, kde OČTŘ zpravidla nachází nelegální laboratoř, může být metamfetamin, případně prekurzor, ukryt za stínítkem před předními sedačkami, v uzavíratelné přihrádce v palubní desce vozidla⁴³⁵, za obložením podběhu kola⁴³⁶, pod sedadlem⁴³⁷, v utajené schránce pod zadními sedadly⁴³⁸, v upravené autobaterii pod sedadlem řidiče⁴³⁹, v zadních dveřích za čalouněním⁴⁴⁰, v dvojitě podlaze⁴⁴¹ a na jiných podobných místech vozidla. Raritou není ukrytí metamfetaminu či prekurzoru v přepravovaných předmětech, například v pracím prášku⁴⁴², v obalu od granulí pro psy, ve stelivu pro kočky,⁴⁴³ v přepravní tašce na psa⁴⁴⁴, v teniskách a také v dámských vložkách⁴⁴⁵. Ukrytím metamfetaminu do předmětů sloužících k osobní hygieně se podezřelí snaží využít přirozené zdrženlivosti policistů provádějících prohlídku k těmto předmětům.

---

⁴³⁴ Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 18. 6. 2020, sp. zn. 37 T 100/2019.

⁴³⁵ Rozsudek Okresního soudu v Třebíči ze dne 4. 6. 2018, sp. zn. 1 T 82/2018.

⁴³⁶ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 8. 2017, sp. zn. 4 T 3/2017.

⁴³⁷ Rozsudek Zemského soudu Weiden in der Oberpfalz, Spolková republika Německo, ze dne 14. 8. 2017, sp. zn. 1 KLS 24 Js 8773/16.

⁴³⁸ Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 9. 2020, sp. zn. 33 T 2/2020.

⁴³⁹ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 7. 2016, sp. zn. 2 T 18/2015.

⁴⁴⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 10. 2018, sp. zn. 11 Tdo 360/2018.

⁴⁴¹ Rozsudek Městského soudu v Mátészalka, Maďarská republika, ze dne 11. 12. 2001, sp. zn. 5.B.251/2001/21, ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2002, sp. zn. 11 Tcu 188/2002.

⁴⁴² Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2015, sp. zn. 48 T 1/2015.

⁴⁴³ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 3. 2019, sp. zn. 5 T 3/2016.

⁴⁴⁴ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 27. 7. 2016, sp. zn. 52 T 14/2015.

⁴⁴⁵ Rozsudek Zemského soudu Weiden i. d. OPf – 3. komory pro mládež, Spolková republika Německo, ze dne 8. 10. 2015, sp. zn. JK 3 KLS 23 Js 7317/14 jug., ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2019, sp. zn. 11 Tcu 45/2019.

K prohlídce vozidla se rozhodně vyplatí si vyžádat psovoda se služebním psem se specializací na vyhledávání návykových látek, neboť ukrytí již zmíněných látek ve vozidle může být natolik důmyslné, že k jejich nalezení by bez použití služebního psa nemuselo vůbec dojít.⁴⁴⁶ Z kazuistiky lze poukázat na operaci MATICE. Metamfetamin byl přepravován v krabicích od dětské výživy Sunar, které se jevily jako pravé.⁴⁴⁷ V rámci operace TAT byl metamfetamin zajištěn v plechovkách od piva.⁴⁴⁸ Do originální půllitrové plechovky piva Pilsner Urquell byly vyvrtány dvě díry v místech, které běžně zakrývá otvírák, jenž byl nyní pootočen, následně bylo pivo vylito, metamfetamin rozmíchán ve vodě, nalit do plechovky, díry zality silikonem a otvírák vrácen na původní místo.⁴⁴⁹ Zdokumentováno je rovněž ukrytí metamfetaminu do krabic od mléka.⁴⁵⁰

4.4.5. Zajišťování výnosů z trestné činnosti

Je běžné, že při výše popsaných úkonech OČTŘ naleznou větší či menší množství hotovosti, případně jiné cennosti (šperky, elektroniku, aj.). Zejména u skupin operujících na amatérské úrovni lze při domovních prohlídkách a podobných úkonech nalézt věci odcizené předchozí trestnou činností skupiny. Je tak vhodné kooperovat s příslušným oddělením SKPV zabývajícím se majetkovou trestnou činností, neboť zajištěné věci mohou být předmětem jejich zájmu.

Při provádění těchto úkonů vzniká otázka, zda postupovat podle § 79a odst. 1 tr. ř. a tyto hodnoty zajistit jako výnosy z trestné činnosti. Výnosem z trestné činnosti je podle § 135b odst. 1 tr. z. jakákoli ekonomická výhoda pocházející z trestného činu. Obecně je dokazování souvislosti mezi trestnou činností a suspektním výnosem z trestné činnosti složitou disciplínou. K prokázání takové souvislosti lze velmi dobře použít odposlechy, avšak v takovém případě musí být podezřelí dosti neopatrní, například se zmínit, že za finanční prostředky, které získali z prodeje metamfetaminu, si koupili danou věc. Dalšími skutečnostmi, jež mohou subsidiárně posloužit k prokázání souvislosti, jsou výpisy z bankovních účtů podezřelých, údaje o jejich zaměstnání a příjmech. Rovněž je třeba zohlednit způsob uložení peněz, počet a druh bankovek. V případě, kdy podezřelý sdělí, že není výdělečně činný a na jeho bankovním účtu nelze

---

⁴⁴⁶ Čl. 16 Pokynu policejního prezidenta č. 145/2014 ze dne 8. července 2014, kterým se upravuje činnost služební kynologie.

⁴⁴⁷ KUDLÁČKOVÁ, Barbora. *Výroční zpráva NPC za rok 2013*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2014, 2/2014, s. 3-32, s. 6-7. ISSN 1211-8834.

⁴⁴⁸ *Tamtéž*.

⁴⁴⁹ REHÁK, Jan. *Operace TAT*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 4/2017, s. 30-33, s. 33. ISSN 1211-8834.

⁴⁵⁰ Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 8. 2019, sp. zn. 32 T 8/2018.

dohledat žádné příchozí platby, se může stát, že podezřelý uvede, že danou hotovost či věc dostal darem. Pokud bude trvat na své výpovědi, že věc dostal darem, a věc bude tak vysoké hodnoty, že 15 % z hodnoty daru bude větší nebo rovno 100.000,- Kč, může být podezřelý rovněž ze spáchání přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 tr. z. Osobu, která je podezřelým označena jako dárce, je vhodné po důsledném poučení o následcích křivé výpovědi k těmto skutečnostem vytěžít. S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že k postupu podle § 79a odst. 1 tr. ř. je třeba přistupovat spíše zdrženlivě. Zajišťovací instituty „vytvářejí pouze dočasnou záruku toho, že v okamžiku soudního rozhodnutí (jako očekávaného výsledku trestního řízení) bude fakticky existovat majetek, o kterém by se mohlo a mělo být určitým zákonem předpokládaným způsobem rozhodováno.“⁴⁵¹ Pokud se nepodaří zajistit žádný výnos z trestné činnosti, lze v návrhové části obžaloby a poté u hlavního líčení navrhnout mimo jiné peněžitý trest v adekvátní výši.

4.4.6. Výslech osoby zadržené

Po provedení výše uvedených úkonů je zapotřebí provést eskortu zadržného na služebnu, kde je proveden výslech zadržného, jak stanovuje § 76 odst. 3 tr. ř. V souladu s § 76 odst. 6 tr. ř. má zadržný právo požadovat, aby byl u tohoto úkonu přítomen obhájce, ledaže je obhájce nedosažitelný. Zadržný má právo s obhájcem mluvit bez přítomnosti třetí osoby, avšak podle § 33 odst. 1 tr. ř. se s ním nesmí radit o tom, jak odpovědět na již položenou otázku. Samotný výslech osoby zadržené je zapotřebí vést směrem k získání operativních informací pro další postup v trestním řízení. Protokol o výsledku osoby zadržené lze dále použít jako podklad pro postup podle § 160 odst. 1 tr. ř. a návrh o vzetí obviněného do vazby, nicméně tím jeho využitelnost v trestním řízení končí. K tomuto se několikrát vyjadřoval Nejvyšší soud: „V této části proto Nejvyšší soud přisvědčil námitce obviněného I. H., přičemž ani skutková zjištění uvedená ve výroku o vině ohledně jeho podílu na celém jednání, zcela neodpovídají obsahu výše citovaných důkazů, které byly opatřeny a provedeny v souladu s trestním řádem a mohou tak být podkladem rozhodnutí soudu. Takovým podkladem nemůže být protokol o výsledku zadržené osoby podle § 76 odst. 3 tr. ř., který byl proveden před zahájením trestního stíhání a bez přítomnosti obhájce.“⁴⁵² Tento svůj právní názor potvrdil i usnesením ze dne 23. 9. 2020, sp. zn. 3 Tdo 772/2020. Po provedení úkonu je zadržný eskortován do cely předběžného zadržení.

⁴⁵¹ VÍTKOVÁ, Petra. *Zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti a náhradní hodnoty podle § 79a až 79g trestního řádu*. Praha: Wolters Kluwer, 2022, s. 1-2. ISBN 978-80-7598-551-4.

⁴⁵² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 10. 2015, sp. zn. 7 Tdo 782/2015.

4.4.7. Odeslání stop k vyhodnocení na OKTE/KÚ

Bezprostředně po zajištění stop je zapotřebí je postoupit na OKTE/KÚ za účelem vyhotovení nejčastěji odborného vyjádření, méně frekventovaně pak znaleckého posudku. Odborné vyjádření se vyhotovuje z odvětví soudní chemie, a to, aby „*byl stanoven druh omamné nebo psychotropní látky, přípravku je obsahujícího nebo jedu a celkové množství zajištěné látky i váhové množství účinné látky v zajištěném vzorku.*“⁴⁵³ Vzhledem ke skutečnosti, že k předání stop ke zkoumání dochází po jejich zajištění, tedy zpravidla po provedení zadržení podezřelých, domovní a osobní prohlídky, případně prohlídky jiných prostor a pozemků, je OČTŘ stran běhu lhůty 48 hodin pod značným časovým tlakem, neboť výsledkem znaleckého zkoumání stop je ideální disponovat ještě před zahájením trestního stíhání podezřelých. Zvláštní důležitosti znalecké zkoumání nabývá, pokud jediným důkazem, který podezřelého usvědčuje z trestné činnosti, je zajištěný metamfetamin nebo prekurzor. Za takové důkazní situace nelze trestní stíhání zahájit bez toho, aniž by OČTŘ odborným vyjádřením disponoval, jelikož nelze vyloučit, že zajištěný materiál metamfetaminem či prekurzorem vůbec není. Délka znaleckého zkoumání jedné chemické stopy, v níž OČTŘ očekává přítomnost metamfetaminu, závisí podle vyjádření Kriminalistického ústavu na několika faktorech: „*jakou metodou je zapotřebí danou látku identifikovat, dále v jakém množství a v jakém skupenství je vzorek ke zkoumání předložen. Na tuto otázku lze odpovědět pouze časovým intervalem, který se pohybuje od desítek minut až po jednotky hodin (v extrémním případě se může jednat o jednotky dní).*“⁴⁵⁴ Tento údaj ovšem nepočítá s vytižeností jednotlivých OKTE, případně právě KÚ, kdy v důsledku nedostatku personálu a četnosti stop ke zkoumání může vypracování odborného vyjádření trvat i déle než tři měsíce. V praxi odborné pracoviště analyzuje na popud vyšetřovatele v urychleném režimu pouze jeden ze zajištěných vzorků, aby mohlo být obratem zahájeno trestní stíhání a obviněný vzat do vazby, přičemž zbytek stop je zanalyzován později.

Dále pak KÚ uvedl, že spotřeba zajištěného metamfetaminu zkoumáním se pohybuje až v řádech gramů, přičemž identifikovat metamfetamin je možné již v nanogramovém množství, a to metodami:

- i. Kvalitativní metoda vzestupné tenkovrstvé chromatografie (TLC) neznámých vzorků,

---

⁴⁵³ Čl. 91 odst. 1 písm. b) Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

⁴⁵⁴ Odpověď Kriminalistického ústavu Policie České republiky na žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ze dne 17. 8. 2022, č. j. KU-6649-4/ČJ-2022-2305KM.

- ii. Zkušební metoda KÚP-SOP-20 „Identifikace neznámých látek metodou infračervené spektroskopie“,
- iii. Zkušební metoda KÚP-SOP-21 „Identifikace látek metodou kapilární plynové chromatografie v kombinaci s hmotnostní spektrometrií“ včetně chirální rezoluce.⁴⁵⁵

Pokud nedojde znaleckým zkoumáním ke spotřebování všeho zajištěného materiálu, přičemž není třeba jej dále skladovat za účelem provedení důkazu, státní zástupce rozhodne usnesením o zničení věci podle § 81b odst. 1 tr. ř. V případě, že zajištěný metamfetamin nebo prekurzor má být jediným důkazem o vině podezřelého a OČTŘ těsně před vypršením lhůty 48 hodin nedisponuje odborným vyjádřením příslušného pracoviště stran analýzy zajištěného materiálu, je absolutně nezbytné podezřelého s vypršením lhůty propustit ze zadržení. Jeho pohyb je však nutné monitorovat a po získání odborného vyjádření opětovně zadržet.⁴⁵⁶

4.4.8. Vytěžení svědků

V řízení o zločinu se kromě výslechů zadržených mohou vytěžit rovněž svědci, a to podle § 158 odst. 6 tr. ř. ve spojení s § 158 odst. 7 tr. ř., který příkazuje svědkům vyhovět výzvě hned. Svědky jsou typicky zákazníci, ale i taxikáři⁴⁵⁷, sousedé apod. U zákazníků při výslechu přichází do úvahy komplikace v podobě akutní intoxikace OPL. Pokud je svědek zjevně pod vlivem OPL, je vhodné provést orientační test a v případě pozitivního výsledku podání vysvětlení odložit. Otázky, které je klíčové svědkům – zákazníkům položit, jsou následující:

- i. jak často, jakým způsobem a v jakých dávkách metamfetamin užívá,
- ii. od koho metamfetamin získával a za jakou cenu, s důrazem na alespoň přibližné stanovení množství koupeného metamfetaminu a frekvence nákupů,
- iii. jaké byl metamfetamin kvality⁴⁵⁸,
- iv. jaké účinky metamfetaminu po požití vnímal,

---

⁴⁵⁵ Odpověď Kriministického ústavu Policie České republiky na žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ze dne 17. 8. 2022, č. j. KU-6649-4/ČJ-2022-2305KM.

⁴⁵⁶ K otázce opakovaného zadržení v tomto případě bod IV. Výkladového stanoviska Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2020 ze dne 30. 3. 2020, sp. zn. 1 SL 720/2019.

⁴⁵⁷ Rozsudek Krajského soudu v Brně, pobočka Zlín, ze dne 6. 5. 2021, sp. zn. 68 T 1/2021.

⁴⁵⁸ Stran vyloučení dávek metamfetaminu, které nedosahovaly obvyklé kvality, ze skutkové věty. Pokud by svědek v úmyslu podezřelého krýt uvedl, že odebíral nekvalitní bílou krystalickou látku, jejíž účinky se metamfetaminu příliš nepodobaly, lze jeho tvrzení napadnout případnou dlouhodobostí odběrů a cenou.

- v. kolika dalším osobám podezřelý metamfetamin prodával. Pokud svědek uvede jména, může být účelné vytěžit i tyto osoby.

Je možné, že zákazníci nebudou ochotni ohrožovat svůj zdroj spoluprací s OČTŘ. V případě, že osoba podávající vysvětlení s odkazem na § 100 odst. 2 tr. ř. či bez důvodu odmítne vypovídat, lze jí uložit pořádkovou pokutu v souladu s § 66 tr. ř., neboť podání vysvětlení nelze odepřít jako celek, ale pouze v části, v níž by mohl sobě nebo osobám stanoveným v § 100 odst. 2 tr. ř. způsobit nebezpečí trestního stíhání. Pokud se osoba podávající vysvětlení odvolává na § 100 odst. 2 tr. ř., je nutné, aby jej blíže specifikovala, aby OČTŘ mohl posoudit, zda je odmítnutí důvodné. *„Jeví se naprosto nezbytné vyžádat si od něj nejprve osvětlení důvodů, které jej k odepření výpovědi vedou, a teprve pak, ve smyslu zásad v citované judikatuře Ústavního soudu obsažených, o důvodnosti stěžovatelova odepření podat v předmětné záležitosti vysvětlení, rozhodnout, případně (a teprve) v návaznosti na to vyvodit konsekvence vtělené do rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty.“*⁴⁵⁹ Obecně *„ústavně chráněné právo svědka na odepření výpovědi pro nebezpečí trestního stíhání jeho nebo osob v zákoně vyjmenovaných není absolutní v tom smyslu, že právo odepřít výpověď by se mělo vztahovat k výpovědi jako celku. Jestliže totiž zákon vyžaduje, aby na počátku výslechu byla dána svědkovi možnost spontánně a souvisle vyličit, co o věci ví, je mu tím současně umožněno, aby ve své výpovědi pominul to, co (ze zákonem stanoveného důvodu) pokládá pro sebe za nebezpečné. Jakými okolnostmi odepření odpovědi svědek zdůvodní, záleží přirozeně zcela na něm samotném.“*⁴⁶⁰ Pokud osoba podávající vysvětlení zcela zjevně uvádí úmyslně nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo takovou okolnost zamlčí, dopouští se přestupku křivého vysvětlení podle § 6 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb., zákona o některých přestupcích.

4.4.9. Předání usnesení o zahájení trestního stíhání *brevi manu*

Po provedení předcházejících úkonů je nutné skutečnosti jimi získané zpracovat do usnesení o zahájení trestního stíhání a finální dokument předat krátkou cestou obviněnému při výslechu obviněného podle § 91 a násl. tr. ř., čímž dojde k zahájení trestního stíhání. Trestní věc se z prověřování posune do vyšetřování.

---

⁴⁵⁹ Usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2013, sp. zn. II. ÚS 469/13, které v této citaci rozvíjí Usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 1. 2012, sp. zn. I.ÚS 3102/11.

⁴⁶⁰ Usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 1. 2012, sp. zn. I. ÚS 3102/11.

Proti předmětnému usnesení je přípustná stížnost podle § 160 odst. 7 tr. ř., k jejímuž vyřízení je příslušný dozorující státní zástupce, a to s výše popsanou výjimkou, kdy státní zástupce dal k zahájení trestního stíhání souhlas. Obvinění stížnostmi napadají většinou odůvodnění usnesení stran subjektivní stránky trestného činu, což ale obecně řečeno s ohledem na různorodost každé trestní věci zpravidla nestačí k postupu podle § 149 tr. ř. Nedostatečné odůvodnění může státní zástupce velmi dobře zhojit vlastním komentářem v odůvodnění usnesení, kterým stížnost zamítne. Dále lze konstatovat, že pokud se obviněným vytýkaná vada nachází ve výroku, jedná se o vadu závažnějšího charakteru, k jejíž nápravě může být předmětné usnesení zrušeno. Proti usnesení státního zástupce není přípustná stížnost. Někdy obvinění využívají možnosti podat podnět k výkonu dohledu nadřízenému státnímu zastupitelství podle § 12d odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., zákona o státním zastupitelství. Spis je poté postoupen na nadřízené státní zastupitelství, kde je postup nižšího článku soustavy přezkoumán. K další možné obraně proti usnesení o zahájení trestního stíhání a usnesení dozorového státního zástupce je možné podat ústavní stížnost. Ve svém nálezu Ústavní soud shledal, „že žádost o výkon dohledu nejbližšího vyššího státního zastupitelství podle § 12d odst. 1 zákona o státním zastupitelství je obecně účinným opravným prostředkem pro osobu, která namítá závadný postup v šetření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byla obětí spáchaného trestného činu, a jako takovou je jí nutno propříště vyčerpát před podáním ústavní stížnosti v souladu s § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu.“⁴⁶¹ V souladu s ustálenou vlastní judikaturou je však Ústavní soud při přezkumu předmětných usnesení vázán zásadou, že „materiální důvody zahájení trestního stíhání, tedy samotná důvodnost tohoto kroku, leží v tomto stadiu trestního řízení zcela mimo přezkum Ústavního soudu.“⁴⁶²

4.5. Dokazování v rámci přípravného řízení

V této fázi trestní věci již OČTŘ obvykle disponuje dostatkem důkazů, jež by stačily pro podání obžaloby. Valnou většinu úkonů tvoří výslechy, a to jak obviněného, tak svědků, které již lze konfrontovat s doposud shromážděnými důkazy.

---

⁴⁶¹ Nález Ústavního soudu ze dne 2. 3. 2015, sp. zn. I.ÚS 1565/14.

⁴⁶² Usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. II. ÚS 1055/12.

4.5.1. Výslech obviněného

Před samotným výslechem obviněného je v případě nutné obhajoby podle § 36 tr. ř. zjistit, zda si obviněný obhájce volí, či je zapotřebí požádat soud o jeho ustanovení. Výslech obviněného probíhá po předání usnesení o zahájení trestního stíhání. Obecně by jej měl vést zkušený policista, znalý specifik drogové kriminality. Je pravděpodobné, že obviněný využije svého trestním řádem daného práva a odmítne k věci vypovídat, na což by měl být OČTŘ připraven a nepočítat s protokolem o výslechu obviněného jako s klíčovým důkazem proti obviněnému. Pokud se vypovídat rozhodne, je zapotřebí dbát mimořádné ostražitosti, neboť zejména u skupin operujících na profesionální úrovni je možné, že obvinění budou předem domluveni na výpovědi. Aby státní zástupce předešel možné domluvě obviněných alespoň po zadržení, soudci rozhodujícímu o vazbě navrhne jejich umístění do několika vazebních věznic tak, aby v každé z nich byl pouze jeden obviněný člen organizované skupiny.

Každý detail ve výpovědi obviněného, který bude moci OČTŘ vyvrátit, a to například pomocí konfrontace obviněného s inkriminující částí odposlechů, přeložením fotografií a videa pořízeného při sledování osob a věcí, může pomoci s narušením jeho sebedůvěry, což může mít za následek *položení* celé naučené obhajoby. Pokud OČTŘ ví, že obviněný je svým výslechem rozhozen, je možno nabídnout pozici spolupracujícího obviněného, a to za podmínek obsažených v § 178a tr. ř. Mezi otázky, které by zcela jistě měly být obviněnému položeny, patří:

- i. zda je uživatelem OPL,
- ii. od kdy se trestné činnosti dopouštěl,
- iii. v jaké formě trestné součinnosti se trestné činnosti dopouštěl,
- iv. jakou roli v rámci trestné součinnosti zastával a jak se jeho pozice během páchání trestné činnosti v rámci organizované skupiny měnila, co bylo její podstatou,
- v. o kolika osobách mu bylo známo, že jednají ve vzájemné součinnosti,
- vi. co učinil s výnosy z trestné činnosti⁴⁶³,
- vii. v případě výrobce metamfetaminu kde vyráběl, kde se výrobě naučil, jakou metodu používá, zda ji dokáže popsat, kolik metamfetaminu vyrobil v průměru jedním produkčním cyklem, kolik metamfetaminu vyrobil celkově, jak nakládal s odpadem, kdo mu dodával prekurzory,

---

⁴⁶³ Otázka mířená k otázce trestu propadnutí věci.

- viii. v případě dealera či překupníka od koho metamfetamin získával, kolika osobám metamfetamin poskytnul, včetně určení místa, data, množství a ceny, za kterou prodával,
- ix. a další role vytěžit adekvátně jejich postavení v rámci organizované skupiny.

Během výslechu je možno obviněnému předestírat již získané důkazy, například odposlechy. Pokud je obviněným distributor a popírá svou roli, je vhodné mu předestříit informace od specializovaných prodejen laboratorního skla a prekurzorů získané postupem podle § 8 odst. 1 tr. ř. Uvedené subjekty by se měly vyjádřit k otázce, zda byl obviněný jejich odběratelem, pokud ano, zda u nich měl obviněný zákaznickou kartu a s jakou platností, kolik nákupů učinil a co uvedl v prohlášení při koupi.

4.5.2. Výslech svědků a provedení fotorekognice

Svědék mohl být již dříve vytěžen v rámci realizace v režimu podání vysvětlení, nicméně v komplikovanějších věcech je zapotřebí celý výslech pro procesní využitelnost důkazu zopakovat, přičemž je zapotřebí postupovat v souladu s § 164 odst. 1 tr. ř., s výjimkou danou § 169 odst. 1 tr. ř. ve spojení s § 168 odst. 1 tr. ř. Co se týče obsahové stránky výslechu je třeba odkázat na výše uvedený rozbor podání vysvětlení. U svědků – zákazníků je pro zvýšení jejich důvěryhodnosti možno provést fotorekognici podle § 104b odst. 4 tr. ř. Dvořák s odkazem na judikaturu uvádí, že *„ve chvíli, kdy je zjevně možné provést rekognici in natura, poté se nemohou výsledky z rekognice stát podkladem pro závěry o vině osoby.“*⁴⁶⁴

4.5.3. Přibrání znalců

Dále je nutno přibrat znalce z oboru kriminalistika, odvětví chemie, fyzikální chemie podle § 105 odst. 1 tr. ř., pokud již tak nebylo učiněno bezprostředně po realizaci. Obsah otázek formulovaných znalci je rozebrán výše. Je častou praxí, že pokud není požadován stran OČTŘ znalecký posudek, ale odborné vyjádření, vyhotovuje se souhrnné z oborů chemie, daktyloskopie, biologie, případně mechanoskopie. Ze zmíněných oborů je důležitá zejména daktyloskopie, které umožní identifikovat, kdo s předměty manipuloval. Typicky se daktyloskopické stopy snímají z té části nelegální laboratoře, na níž nemohou být znehodnoceny teplotou, tedy nikoliv z varného

---

⁴⁶⁴ DVORÁK, Marek. *Rekognice osob v trestním řízení*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Leges, s. r. o., 2022, s. 60. ISBN 978-80-7502-532-6.

skla, ale kupříkladu z vah. Pro odborné vyjádření z odvětví biologie jsou relevantní důkazy profily DNA získané z nedopalků cigaret a osobních ochranných prostředků podezřelého, tedy z rukavic, ochranných brýlí, roušky a případně plynové masky. Pro vyhotovení odborného vyjádření je pochopitelně nutné dodat srovnávací materiál, tedy DNA profil podezřelých. Za předmět znaleckého zkoumání lze v určitých případech rovněž považovat i oblečení zadržovaných, neboť může být potřísněno chemikáliemi či metamfetaminem. V některých případech je taktéž vhodné provádět stěry z dlaní a zpod nehtů podezřelých.

V případě drogových trestných činů se s ohledem na častou obhajobu obviněných, že kvůli své závislosti byli nepřičetní, jeví jako vhodné přibrání znalců k vypracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, a z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie, podle § 105 odst. 1 tr. ř. ve spojení s § 105 odst. 4 tr. ř. a § 116 odst. 1 tr. ř., a to za účelem zjištění, zda je obviněný schopen plnohodnotné účasti na trestním řízení, tedy, zda je schopen chápat smysl trestního řízení, zda v minulosti, v době páchaní činu a v současnosti trpěl či trpí nějakou forenzně relevantní duševní poruchou, jak se případně projevovala a jakým způsobem ovlivňovala ovládací a rozpoznávací schopnosti obviněného.⁴⁶⁵ U mladistvých je třeba pamatovat rovněž na otázku stran rozumové a mravní vyspělosti. Podle § 116 odst. 1 tr. ř. ale postačí i samotný znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie.

K důkazní využitelnosti zajištěných dat na elektronických nosičích OČTŘ přibere znalce z oboru kybernetika, odvětví výpočetní techniky. Pokud to situace vyžaduje, například obviněný popírá, že hlas na záznamu odposlechu patří jemu, je vhodné přibrat znalce z oboru kriminalistika, odvětví kriminalistická audioexpertiza, občas nazývána jako fonoskopie.

4.6. Skončení vyšetřování

Naprosto nezbytným zákonem předvídaným úkonem při skončení vyšetřování je umožnění obviněnému a jeho obhájci prostudování spisu a učinění návrhů na doplnění dokazování podle § 166 odst. 1 tr. ř. Poté vyšetřovatel vyhotoví návrh na podání obžaloby, který zašle dozorovému státnímu zástupci spolu s policejním spisem.

---

⁴⁶⁵ Srov. Čl. 91 odst. 1 písm. a) Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015.

4.6.1. Obžaloba a právní kvalifikace

Pravomoc podat obžalobu podle § 175 odst. 1 písm. b) tr. ř. náleží výhradně státnímu zástupci. Klíčovým prvkem obžaloby je skutková věta popisující skutek, o němž je v řízení před soudem rozhodováno. Podle úzu se skutková věta píše jako jedno ucelené souvětí. Po skutkové větě následuje právní věta, odůvodnění a návrhová část obžaloby. Skutečnost, že se „nepodařilo prokázat totožnost všech osob zapojených do páčání předmětné trestné činnosti drogového charakteru, jakož i určení přesné doby a způsobu spáchání, nemůže v posuzovaném případě ničeho změnit na prokázání viny obviněných (dovolatelů), která dostatečně určitým způsobem vyplývá ze všech provedených důkazů.“⁴⁶⁶

Na tomto místě je zapotřebí upozornit na zvláštní charakter skutku u drogové trestné činnosti. Podstatou takového charakteru je spor, zda distribuce či výroba metamfetaminu v určitém období, jež je specifikováno časovým rozpětím, určitému okruhu odběratelů, kteří si podle své potřeby takto drogu opakovaně obstarávají, je pokračováním podle § 116 tr. z., „o jehož všech dílčích skutcích je třeba rozhodnout, či zda se o pokračování trestného činu nejedná a všechna jednání pachatele tvoří jeden skutek, popřípadě zda se jedná o trestný čin trvajících, přičemž jakékoliv pravomocné rozhodnutí o tomto skutku vytváří překážku věci rozsouzené ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) tr. ř. (...) V konkrétním případě se tak může jednat o situaci, kdy pachatel vyrobí např. určité množství pervitinu, které následně rozprodává více lidem, a v mezidobí jej pro tyto osoby přechovává. Právě z tohoto důvodu bylo judikaturou vysvětleno, že výroba tohoto určitého množství je jednotícím prvkem, díky kterému nelze např. v prodeji různým osobám či v tom, že k prodeji docházelo s časovým odstupem, spatřovat důvod pro rozdělení jednání do jednotlivých skutků. Z logiky věci se však podává, že stejným jednotícím prvkem může být také přechovávání určitého množství pro jinou osobu či např. opatření určitého množství drogy najednou, které pachatel následně rozprodává po částech.“⁴⁶⁷

Nejvyšší soud se ve svých rozhodnutích sp. zn. 11 Tdo 1440/2008, sp. zn. 5 Tdo 801/2012, sp. zn. 6 Tdo 894/2012 a sp. zn. 11 Tdo 19/2015 přiklonil k názoru, že se jedná o jediný skutek, tudíž pokud se jednotlivý prodej či převod neprokáže, je zapotřebí jej vypustit, a nikoliv o něm rozhodnout zprošťujícím výrokem, který vytvoří překážku věci rozsouzené. Z výše uvedeného právního názoru Nejvyššího soudu zcela jasně vyplývá, že „pokud se za této situace v průběhu trestního stíhání v popisu skutku pouze změní (upřesní) okruh osob, kterým pachatel prodával

⁴⁶⁶ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 8. 2019, sp. zn. 5 T 6/2018.

⁴⁶⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 10. 2016 sp. zn. 11 Tdo 862/2016.

*omamné nebo psychotropní látky, oproti vymezení těchto osob v usnesení o zahájení trestního stíhání (§ 160 odst. 1 tr. ř.) či v obžalobě [§ 177 písm. c) tr. ř.] pak taková změna není důvodem k postupu podle § 160 odst. 5 tr. ř., tj. k zahájení trestního stíhání pro další skutek.*⁴⁶⁸

Odlíšnou situací by bylo, pokud by obviněný metamfetamin opakovaně vyráběl pouze pro svou potřebu, neboť v takovém případě by naplnil pouze tu část skutkové podstaty trestného činu podle § 283 tr. z. spočívající ve znaku výroby, a zcela logicky nikoliv přechovávání pro jiného, který je v souladu s výše uvedeným usnesením Nejvyššího soudu sjednocujícím prvkem, jenž celé jednání obviněného udržuje jako jeden skutek. Otázkou je, zda by tak bylo na místě takové jednání posuzovat jako pokračování podle § 116 tr. z., přičemž se domnívám, že s ohledem na výše uvedenou judikaturu se tento závěr jeví jako přiléhavý.

Nelze přehlédnout, že trestné činy podle § 283 tr. z. a § 286 tr. z. si do jisté míry konkurují. Jejich jednočinný souběh je vyloučen, neboť praxe tento střet vyřešila tak, že § 286 tr. z. považuje za subsidiární vůči § 283 tr. z.⁴⁶⁹ Toto jednání, vedené minimálně úmyslem nepřímým podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. z. směrem k výrobě metamfetaminu, bude podle skutkových okolností posouzeno nejméně jako příprava podle § 20 odst. 1 tr. z. trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. z.⁴⁷⁰ Slabina tohoto řešení spočívá ve skutečnosti, že nepokrývá základní skutkovou podstatu obsaženou v odst. 1 předmětného trestného činu, neboť v souladu s obecnou částí trestního práva hmotného je příprava trestná, pokud se jedná o zvláště závažný zločin, u kterého je výslovně stanoveno, že příprava je trestná, a zároveň nedošlo k pokusu či dokonání trestného činu. Předmětné usnesení⁴⁷¹ Vrchního soudu v Praze tak OČTŘ znemožňuje takové jednání postihnout jako dokonáný trestný čin výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedy podle § 286 odst. 1 tr. z.

Upozornit je třeba rovněž na výklad pojmu prospěchu, který je obsahem usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 7 Tdo 207/2005, podle něžž „*spočívá-li určitá činnost v nákupu a následném prodeji, je prospěchem z takové činnosti rozdíl mezi tím, za co byl realizován prodej, a tím, za co byl realizován nákup.*“ Na tuto skutečnost je třeba při kvalifikaci jednání obviněného stran kvalifikované skutkové podstaty podle § 283 odst. 3 písm. b), respektive odst. 4 písm. b) tr. z., pamatovat.

---

⁴⁶⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 1. 2007, sp. zn. 7 Tdo 1480/2006.

⁴⁶⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 7. 2018, sp. zn. 11 Tdo 204/2018.

⁴⁷⁰ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 10. 2003, sp. zn. 2 To 144/03, uveřejněno pod č. 19/2004 Sb. rozh. tr.

⁴⁷¹ *Tamtéž.*

5. Návrhy de lege ferenda

5.1. Simulované úkony

V kontextu drogové trestné činnosti se lze velmi často v praxi setkat se střetem zájmu na ochraně společnosti a zájmu na rozkrytí celé organizované skupiny a potrestání jejich členů. K takovému střetu může dojít poměrně jednoduše. OČTŘ má rozpracovanou organizovanou skupinu distribuující metamfetamin. Ustanoveného má zatím pouze jednoho člena, přičemž za pomoci odposlechu získá informaci, že tento člen bude následující den převážet deset kilo metamfetaminu. Před OČTŘ se tak otvírají dvě cesty, kterými se může vydat:

- i. zajistit převážený metamfetamin a vzdát se šance na rozkrytí celé skupiny,
- ii. nechat zásilku projet a pokusit se rozkrýt celou skupinu.

Varianta pod bodem i. umožní zajistit poměrně velkou zásilku a ochránit společnost před jejím uvedením na trh, což naruší *cash-flow* organizované skupiny, zároveň ale zmaří šance na rozkrytí celé skupiny.

Nechat zásilku projet znamená, že se poměrně velké množství metamfetaminu dostane na trh, kde si jej budou moci závislé osoby opatřit, přičemž z toho bude organizovaná skupina profitovat, což umožní její další rozvoj. Tato varianta ovšem umožní skupinu rozkrýt a potrestat její členy. NPC obecně preferuje rozkrytí celé skupiny a upozorňuje, že „*policejní a celní orgány SRN i Nizozemí upřednostňují před operativním rozpracováním zacíleným na postih všech členů organizované kriminální skupiny, zejména jejich organizátorů, tzv. ‚ad hoc‘ záchyty jednotlivých kurýrů či výrobců metamfetaminu v ilegální laboratoři.*“⁴⁷²

Šanci na skloubení těchto zdánlivě protichůdných zájmů představuje koncept simulovaného úkonu. Pod tímto pojmem je třeba rozumět takový úkon, jehož cílem je v boji s organizovaným zločinem navodit dojem, že k němu došlo náhodou, neboť pokud by OČTŘ uvedl poznatky, na jejichž základě se k provedení simulovaného úkonu rozhodl, bylo by trestní řízení nenávratně zmařeno. Typickým představitelem může být provedení *náhodné silniční kontroly*.

Simulovaný úkon v podobě *náhodné* policejní kontroly, v německé judikatuře známé jako *legendierte Verkehrskontroll* či *legendierte Polizei-Kontrolle*, s dopředu jasně naplánovaným scénářem a stanoveným cílem, kterého chce OČTŘ dosáhnout, byl již předmětem přezkumu

---

⁴⁷² NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. Výroční zpráva 2017 [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2018. [cit. 13.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-za-rok-2017.aspx>. S. 8.

Spolkového soudního dvoru, a to v rámci jeho rozsudku ze dne 26. 4. 2017, sp. zn. 2 StR 247/16. Skutkový stav předmětné trestní věci byl následující: německý OČTŘ získal informace o dvou osobách obchodujících s kokainem ve Frankfurtu nad Mohanem. Bylo zahájeno trestní řízení a povoleny operativně pátrací prostředky, pomocí nichž se podařilo zjistit, že jedna z podezřelých osob bude v blízké době do Spolkové republiky Německo převážet zásilku kokainu z Nizozemska. Německý OČTŘ realizaci vyloučil, neboť by ztratil možnost zadržet i druhého podezřelého, jenž se v té době zdržoval v Maroku a kterého by zadržení jeho spolupachatele jistě vyplašilo a od návratu do SRN odradilo, zároveň však nechtěl dopustit úspěšné dodání kokainu na německý trh. Pomocí sledovacího zařízení připevněného na vozidle podezřelého se dne 17. 8. 2015 v 1:15 hod. podařilo zjistit, že podezřelý již vyrazil na cestu. Po překročení německých hranic OČTŘ kontaktoval dálniční policii ve Wiesbadenu s tím, že mají vozidlo VW Touran zastavit a provést dopravní kontrolu, a to tak, že pokud si najdou záminku, *bude to pěkné*. Rovněž zažádal o nasazení služebního psa určeného k vyhledávání OPL. Podezřelý hlídce skutečně záminku dal, v úseku stavby překročil maximální povolenou rychlost o 10 km/h, v důsledku čehož byl zastaven na sjezdu z dálnice A3 v 5:20 hod. a podroben dopravní kontrole. Během té mu bylo sděleno, že se dopustil přestupku, a byl dotázán, zda má ve vozidle nějaké nelegální předměty, a to s negativní odpovědí. Došlo tedy k nasazení služebního psa, který v prostoru středové konzole přístrojové desky odhalil celkem 9 balíčků kokainu o celkové hmotnosti 7.995 g. Prohlídka tak zjevně nebyla učiněna na základě předchozího soudního příkazu k prohlídce vozidla podle § 105 odst. 1 *Strafprozeßordnung*, dále jen „StPO“, německého trestního řádu, nýbrž v rámci § 37 odst. 1 *Hessisches Gesetz über die öffentliche Sicherheit und Ordnung*, dále jen „HSOG“, tedy zákona o policii Hesenska, přičemž k provedení takové prohlídky vozidla není třeba příkazu soudce. Trestní stíhání bylo zahájeno rovněž proti spolupachateli. Po zahájení trestního stíhání byl na něj Okresním soudem ve Frankfurtu nad Mohanem vydán příkaz k zatčení, na jehož základě byl dne 19. 10. 2015 po svém návratu z Maroka ve SRN zatčen. Dne 26. 10. 2015 státní zástupce zaslal obhájci přípis, v němž shrnul okolnosti provedení prohlídky vozidla, tedy *de facto* obhajobě odtajnil, že kontrola nebyla náhodná, načež dne 7. 12. 2015 podal obžalobu.

Spolkový soudní dvůr v odůvodnění uvedl, že neexistuje obecná aplikační přednost StPO před HSOG. Pokud tedy připadá v úvahu provedení úkonu represivního i preventivního⁴⁷³, může policejní orgán již v rámci zahájeného trestního řízení provádět i úkony preventivní povahy. Státní zastupitelství je oprávněno informace o průběhu úkonu za účelem ochrany trestního řízení před zmařením zadržet, nicméně tyto skutečnosti musí být nejpozději v době podání obžaloby

---

⁴⁷³ V kontextu českého právního řádu má represivní povahu tr. ř., preventivní pak ZPČR. Jedná se tedy o otázku střetu práva trestního a správního.

zveřejněny. Tímto rozsudkem byly *náhodné policejní kontroly* shledány obecně přípustnými. Oba spolupachatelé byli odsouzeni mimo jiné k trestu odnětí svobody ve výši 6 let a 6 měsíců.⁴⁷⁴

Mimo výše uvedenou kazuistiku ze Spolkové republiky Německo lze odkázat i na *hand-off procedure* ve Spojených státech amerických, ač se jedná o právní řád vzdálenější kontinentální tradici. *Hand-off procedure* je užitá v případě, že probíhá dlouhodobější prověřování závažné trestné činnosti, přičemž například z odposlechu vyplyne poznatek, že určitá osoba mimo primární záběr policejního orgánu distribuuje OPL. Policejní orgán nechce užít odposlech k zahájení trestního řízení, neboť by to zmařilo dlouhodobé prověřování, v němž měl poznatek svůj původ. *Hand-off procedure* je charakterizována následujícími znaky:

- i. probíhá prověřování trestné činnosti,
- ii. probíhá komunikace mezi různými policejními útvary, přičemž tato vyústí minimálně v tip, kde hledat trestnou činnost,
- iii. policejní útvar, jenž obdržel informaci o trestné činnosti, na tomto základě zahájí prověřování.⁴⁷⁵

Policejní útvar, který poznatek obdržel, se k podezřelému dostane za pomoci tzv. *pretextual stop*, rovněž označované jako *wall stop*, přičemž tento pojem nepředstavuje nic jiného než odlišný název pro výše uvedenou *legendierte Verkehrskontroll*. Wallentine⁴⁷⁶ *wall stop* popisuje jako silniční kontrolu, která je provedena za účelem zahájení samostatného trestního řízení, neboť existuje domněnka, že ve vozidle se nachází OPL nebo jiný kontraband. Termín *wall stop* se začal užívat, jelikož předmětná silniční kontrola má fungovat jako zeď, která odstíní kooperaci mezi policistou provádějícím úkon a policistou, který byl původcem tipu.⁴⁷⁷ V této souvislosti je třeba zmínit rozsudek Nejvyššího soudu Spojených států amerických ve věci *Wheren* proti Spojeným státům americkým⁴⁷⁸, kdy uvedený soud rozhodl, že silniční kontrolu je možno provést v souladu se čtvrtým dodatkem Ústavy Spojených států amerických, jestliže je zde dáno podezření, že se řidič dopustil dopravního přestupku, a to bez ohledu na vedlejší motivaci policisty provádějícího silniční kontrolu. Skutkový děj probíhal tak, že policisté v civilním oblečení hlídkovali v oblasti s vysokým výskytem drogové kriminality, když spatřili vozidlo, které nedalo znamení o změně směru jízdy při odbočení vpravo. Toto vozidlo zastavili a u spolujezdce

---

⁴⁷⁴ Rozsudek Spolkového soudního dvoru, Spolková republika Německo, ze dne 26. 4. 2017, sp. zn. 2 StR 247/16.

⁴⁷⁵ BLOCK, Micah G. *The Hand-Off Procedure or The New Silver Platter: How Today's Police Are Serving Up Potentially Tainted Evidence Without Even Revealing the Search that Produced It to Defendants or to Courts*. Stanford Law Review. Stanford: Stanford Law School, 2010, 3/2010, s. 863-903, s. 866. ISSN 0038-9765.

⁴⁷⁶ WALLENTINE, Ken. *Street Legal: A Guide to Pre-trial Criminal Procedure for Police, Prosecutors, and Defenders*. Chicago: American Bar Association, 2007, s. 61-62. ISBN 978-1-59031-8225.

⁴⁷⁷ *Tamtéž*.

⁴⁷⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu Spojených států amerických ze dne 10. 6. 1996, sp. zn. 517 U.S. 806.

nalezli crack.⁴⁷⁹ Wallentine dodává, že policista provádějící *wall stop* tak musí nabýt podezření, že došlo k dopravnímu přestupku.⁴⁸⁰ Jako příklad *hand-off* procedure může sloužit trestní věc Pedraza-Bucio proti Spojeným státům americkým.⁴⁸¹

Nepochybně zajímavé by bylo, pokud by tato konkrétní věc byla řešena v rámci českého právního řádu. Obecně se problematiky simulovaných úkonů Nejvyšší soud dotkl nejméně třikrát, přičemž z předmětných judikátů jasně vyplývá, že simulovaný úkon považuje za obecně nepřipustný, neboť je jím zpravidla obcházena přísnější právní úprava.⁴⁸² Tento názor Nejvyšší soud explicitně vyřkl ve svém usnesení ze dne 20. 11. 2013, sp. zn. 5 Tdo 1010/2013, když uvedl, že: „*v případě, že je dáno odůvodněné podezření ze spáchání trestného činu, nesmí být svévolným využitím oprávnění provádět kontrolu nebo jiným výkonem pravomoci příslušného orgánu podle zvláštního zákona obcházeny podmínky podle trestního řádu pro provedení domovní prohlídky (§ 82 odst. 1 a § 83 tr. ř.), prohlídky jiných prostor a pozemků (§ 82 odst. 2 a § 83a tr. ř.), osobní prohlídky (§ 82 odst. 3, 4 a § 83b tr. ř.) apod.*“⁴⁸³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2022, sp. zn. 11 Tdo 184/2022, se pak věnuje konkurenci tr. ř. a ZPČR stran prohlídek vozidla, přičemž konstatuje, že v rámci probíhajícího trestního řízení vůči podezřelému byla provedena prohlídka vozidla podle ZPČR, kterou shledal provedenou v souladu se zákonem, neboť nic nenasvědčuje skutečnosti, že by se OČTŘ snažil obejít přísnější ustanovení trestního řádu.

Zmocnění zastavit vozidlo a provést jeho prohlídku nalezneme v § 42 odst. 1 ZPČR, který stanoví, že policista je oprávněn zastavit vozidlo a provést jeho prohlídku, pronásleduje-li pachatele úmyslného trestného činu, nebo pátrá-li po pachateli úmyslného trestného činu nebo po věcech z takového trestného činu pocházejících anebo s takovým trestným činem souvisejících, má-li důvodné podezření, že se v dopravním prostředku takový pachatel nebo věci nachází.

Podle § 42 odst. 3 písm. b) ZPČR je policista oprávněn zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, pátrá-li po zbraních, střelivu, municí, výbušninách, výbušných předmětech, jedech, omamných a psychotropních látkách, prekursorech drog nebo jiných chemických látkách nebo jiných předmětech určených k výrobě omamných a psychotropních látek, má-li důvodné podezření, že se v dopravním prostředku taková osoba nebo věc nachází.

---

⁴⁷⁹ KAY, Geoffrey S. *Whren v. United States: The Constitutionality of Pretextual Stops*. Louisiana Law Review. Baton Rouge: Louisiana State University, 1997, 1/1997, s. 369-387, s. 370. ISSN 246 859.

⁴⁸⁰ WALLENTINE, Ken. *Street Legal: A Guide to Pre-trial Criminal Procedure for Police, Prosecutors, and Defenders*. Chicago: American Bar Association, 2007, s. 62. ISBN 978-1-59031-8225.

⁴⁸¹ Rozsudek Obvodního soudu Spojených států amerických, District of Utah, ze dne 23. 4. 2009, sp. zn. 08-698.

⁴⁸² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 11. 2013, sp. zn. 5 Tdo 1010/2013, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 2. 2022, sp. zn. 3 Tdo 1304/2021 a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2022, sp. zn. 11 Tdo 184/2022, okrajově rovněž usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1363/2011, publikované pod č. 50/2012 Sb. rozh. tr.

⁴⁸³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 11. 2013, sp. zn. 5 Tdo 1010/2013.

Policista je podle § 42 odst. 4 ZPČR rovněž oprávněn po zastavení vozidla provést jeho prohlídku, jestliže řidič na výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastavil, a to za účelem zjištění, zda se ve vozidle nenacházejí osoby hledané, pohřešované nebo protiprávně se zdržující na území České republiky, zbraně, střelivo, munice, výbušniny, výbušné předměty, jedy, omamné a psychotropní látky, prekursory drog nebo jiné chemické látky nebo jiné předměty určené k výrobě omamných a psychotropních látek, nebo věci pocházející z trestné činnosti nebo související s trestnou činností.

Je zjevné, že pokud OČTŘ disponuje operativní informací o pohybu vozidla přepravující metamfetamin, vycházející například z odposlechu, zákonné předpoklady pro zastavení a prohledání vozidla jsou naplněny. Využití operativní informace z již zahájeného trestního řízení k zahájení dalšího trestního řízení mimo obvod OČTŘ poskytujícího informaci by se dalo považovat za postoupení poznatku, neboť se jedná o tranzitní delikt. Místní příslušnost pro tranzitní delikt stanovil Nejvyšší soud takto: „*Místem spáchání trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 tr. zák., kterého se pachatel dopustí tím, že přepravuje drogy z České republiky do ciziny, je na území České republiky každé místo, kterým pachatel při vývozu drog projede.*“⁴⁸⁴ Trestní řízení je v souladu s § 158 odst. 3 tr. ř. policejní orgán povinen zahájit, jestliže se dozví o skutečnostech důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, což informace kupříkladu z odposlechu o probíhajícím transportu metamfetaminu z, či do České republiky nepochybně je. V tomto kontextu je třeba poukázat na povinnost uvést v ZÚTR způsob, jakým se OČTŘ o těchto skutečnostech dozvěděl, obsaženou v § 158 odst. 3 tr. ř. Zahájení samostatného trestního řízení sice před podezřelým skryje rozsáhlé probíhající prověřování trestné činnosti organizované skupiny, nicméně nedokáže účinně navodit dojem, že k objevení páchaní trestné činnosti došlo pomocí zcela náhodné silniční kontroly, čímž by OČTŘ získal alespoň hypotetickou šanci na odhalení celé organizované skupiny. Zcela logicky podezřelému dojde, že OČTŘ musí disponovat informacemi o jeho trestné činnosti v rámci organizované skupiny, když nejprve zahájil trestní řízení a v rámci něj provedl prohlídku jiných prostor a pozemků.

Trestní řád s tímto slabým místem do jisté míry počítá v rámci § 65 odst. 2 tr. ř., podle nějž může policejní orgán obviněnému a jeho obhájci ze závažných důvodů odeprít právo nahlížet do spisu. „*Tato zákonem předpokládaná možnost omezení práva nahlížet do spisů vyplývá ze skutečnosti, že v počátcích vyšetřování nelze často zabezpečit ochranu důkazních pramenů před jejich poškozením a zničením nebo před jinými aktivitami sledujícími cíl mařit vyšetřování.*

---

⁴⁸⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 2. 2001, sp. zn. 7 Nd 41/2001.

*Ohroženy mohou být i jiné společenské a individuální zájmy, např. bezpečnost svědků, citlivé osobní údaje nezúčastněných osob, skutečnosti podléhající utajení, přičemž časová tíseň neumožňuje zajistit ochranu těchto legitimních zájmů jiným způsobem. Všechna tato rizika, obsažená v realizaci práva obviněného (obhájce) nahlížet již v přípravném řízení do spisu, je třeba zvláště pečlivě zvažovat v případech nebezpečných forem kriminality, jako je např. organizovaná kriminalita s mezinárodními prvky. Za situace, kdy koliduje oprávněný zájem státu na účinném postihu kriminality, resp. jiné důležité společenské a individuální zájmy s právem obviněného na obhajobu, připouští právní úprava, jakož i trestněprocesní teorie i praxe dočasné omezení práva na nahlížení do spisů v přípravném řízení.*⁴⁸⁵ Takové omezení práva obhajoby ovšem naráží na ryze praktické věci, neboť na postup podle § 160 odst. 1 tr. ř. pravidelně navazuje blanketní stížnost obviněného⁴⁸⁶ proti usnesení o zahájení trestního stíhání s tím, že odůvodněna bude typicky do 14 dnů, respektive po umožnění nahlédnutí do spisu. Zároveň je obhájcem podána žádost o nahlédnutí do spisu, a to tak, aby se obviněný mohl obhajovat při vazebním zasedání. Dochází tak ke střetu zásady kontradiktornosti řízení, rovnosti zbraní a zásady vyhledávací. Při rozhodování o vazbě ještě k umožnění nahlédnutí do spisu dojít nemusí. Ústavní soud k tomuto uvedl následující: *„Při rozhodování o vzetí zadržené osoby do vazby postupem podle § 77 tr. ř. je třeba obviněného seznámit zejména s důvody zahájení trestního stíhání a s důvody, pro něž je navrhováno vzetí do vazby. Způsob seznámení s těmito skutečnostmi však není trestním řádem předepsán, zejména není předepsáno, že by obviněnému (obhájci) muselo být umožněno nahlédnutí do spisu. Seznámení lze učinit i tak, že soudce ústně obviněnému reprodukuje obsah návrhu státního zástupce na vzetí do vazby, z něhož jsou patrné jak důvody vazby, tak skutkové okolnosti, z nichž tyto důvody vazby vyplývají. Tímto postupem nedochází v přípravném řízení k popření práv obhajoby.*⁴⁸⁷

V případě, že je podána blanketní stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání, je situace pro obhajobu mnohem příznivější. Lze sice v plném rozsahu podle § 65 odst. 2 tr. ř. obhajobě odmítnout nahlédnutí do spisu⁴⁸⁸, a to po dobu, po kterou důvody pro odepření trvají, nicméně se tak v praxi zpravidla neděje. Dříve nebo později tak musí dojít k nahlédnutí alespoň do části spisu, aby obviněný mohl odůvodnit svou blanketní stížnost a vykonávat svá práva. Na nahlédnutí do utajených částí spisu v rámci postupu podle § 65 odst. 2 tr. ř. nemá nárok.⁴⁸⁹ Argumentem pro odepření nahlédnutí do spisového materiálu je skutečnost, že stížnost proti

---

⁴⁸⁵ Nález Ústavního soudu ze dne ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. III.ÚS 3221/09.

⁴⁸⁶ Blanketní stížnost byla akceptována usnesením Ústavního soudu ze dne 28. 4. 2015, sp. zn. II. ÚS 667/15.

⁴⁸⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 17. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 239/04.

⁴⁸⁸ Usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2020, sp. zn. II. ÚS 138/20.

⁴⁸⁹ Nález Ústavního soudu ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. III. ÚS 3221/09.

usnesení o zahájení trestního stíhání nemusí být odůvodněna, neboť řízení ve věci stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání je vázáno revizním principem, podle nějž je přezkoumáváno celé řízení, které vydání napadeného usnesení předcházelo. Rovněž jsou v usnesení o zahájení trestního stíhání uvedeny skutečnosti, které tento postup opravňují. Ve své podstatě tak obhajoba pro výkon svého práva podle § 160 odst. 7 tr. ř. nahlédnutí do spisu nutně nepotřebuje. Tento argument je však i argumentem proti úplnému odepření, neboť skutečnost, že usnesení o zahájení trestního stíhání musí být řádně odůvodněno a podloženo, přičemž z odůvodnění lze snadno vyčíst, z čeho policejní orgán při postupu podle § 160 odst. 1 tr. ř. vycházel, což znamená, že minimálně tyto informace z celku policejní orgán obhajobě zpřístupnil tím, že je uvedl v usnesení o zahájení trestního stíhání. Z tohoto důvodu by tak mělo být obhajobě umožněno minimálně nahlédnout do těch částí spisu, které byly výslovně označeny v odůvodnění a které slouží jako podklad pro zahájení trestního stíhání. To samozřejmě za předpokladu, že nebude existovat důvod pro jejich nezpřístupnění. Je třeba rovněž pamatovat na skutečnost, že minimálně jednou musí být v trestním řízení obhajobě dána možnost k nahlédnutí do spisu, a to podle § 166 odst. 1 tr. ř. při skončení vyšetřování.

Celá problematika § 65 odst. 2 tr. ř. ovšem neřeší to hlavní, tedy skutečnost, že obviněnému dojde, že když je mu odpíráno právo nahlédnout do spisu z důvodu ochrany trestního řízení před zmařením, tak je činnost organizované skupiny, v níž obviněný působil, odhalena. I tato cesta tak není řešením, kterého by mohlo být užito subsidiárně k simulovanému úkonu. S ohledem na výše uvedené se tak domnívám, že v českém právním řádu využít simulovaného úkonu nelze, neboť by byl obcházen přísnější režim trestního řádu. Tento závěr ale neznamená, že se nejedná o slepé místo *de lege lata* úpravy.

Zavedení institutu simulovaného úkonu do českého právního řádu by jednoznačně přispělo k odhalování organizovaných skupin páchajících drogovou trestnou činností. OČTŘ by tak měl alespoň minimální šanci skloubit jak zájem na ochraně společnosti, tak zájem na rozkrytí celé organizované skupiny a potrestání jejích členů. Do konfliktu s těmito zájmy se zcela logicky dostává právo na obhajobu. Obviněný může namítat, že bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, když vlastně netušil, z čeho je viněn, neboť trestní řízení v takovém případě musí být zahájeno pro podezření ze spáchání přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a s psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. z., nikoliv pro zvláště závažný zločin podle § 283 odst. 1, 2 písm. a) tr. z., aby nebylo vyzraženo, že OČTŘ ví, že podezřelý jedná v rámci organizované skupiny. Totéž pak platí o zahájení trestního stíhání. Osobně se domnívám, že tento zásah do práv obhajoby nedosahuje takové intenzity, aby odůvodnil případnou neústavnost institutu simulovaného úkonu.

Inspiraci, jak takový zásah do práva na obhajobu řešit, lze načerpat přímo z výše uvedeného německého řešení. Spolkový soudní dvůr stanovil, že nejpozději v momentu podání obžaloby musí být obhajobě známy informace o tom, že se jednalo o simulovaný úkon. Zpřesnit by to poté bylo možné okamžikem skončení vyšetřování podle § 166 odst. 1 tr. ř. s tím, že pokud by obhajoba práva nahlédnout do spisu nevyužila, byla by ukotvena povinnost státního zastupitelství k písemnému informování obhajoby stran simulovaného úkonu, a to spolu s oznámením o změně právní kvalifikace podle § 160 odst. 6 tr. ř. Zahajovat další trestní stíhání by nebylo zapotřebí, neboť je dodržena totožnost skutku.

Nejedná se ovšem o jediný problémový bod. Nejvyšší soud u simulovaného úkonu namítá obcházení přísnějšího režimu trestního řádu. Pokud by tedy tento názor ve veřejné debatě převážil s tím, že preventivní činnost policie je při již zahájeném trestním řízení v této věci vyloučena, jednalo by se tak *de facto* o simulované trestní řízení, nikoliv jen o simulovaný úkon.

V této souvislosti by bylo nutno podrobit debatě, zda simulované trestní řízení má být jen přečíslovanou neutajenou částí spisu, jejímž předmětem je činnost organizované skupiny, tedy jedinou viditelnou částí spisu pro obviněného, přičemž před skončením vyšetřování by došlo k odtajnění celého spisu, či simulované trestní řízení skutečně vést samostatně a před skončením vyšetřování obě trestní řízení sloučit v souladu s § 20 odst. 1 tr. ř. Z důvodu jednoduššího provedení se přikláním k samostatnému trestnímu řízení.

Povolovací proces by probíhal ve stupni utajení vyhrazené. Otázkou je, zda simulovaný úkon vázat na příkaz státního zástupce, nebo soudu. Osobně bych s odkazem na podobnost s institutem dočasného odložení trestního stíhání, který policejní orgán může učinit pouze se souhlasem státního zástupce, svěřil rozhodnutí o simulovaném úkonu státnímu zástupci, neboť je k tomu, a to i s ohledem na zahlcení soudců působících v rámci přípravného řízení, jako *dominus litis* nejpovolanejší. Paragrafové znění by mohlo být následující:

§ 158f

Simulovaná silniční kontrola

- (1) Simulovanou silniční kontrolou se rozumí úkon provedený podle jiného právního předpisu⁴⁹⁰, jehož cílem je zajistit věci⁴⁹¹ důležité pro probíhající trestní řízení, je-li to třeba současně za účelem ochrany společnosti a odhalení všech členů organizované skupiny nebo všech pachatelů, a to za podmínky, že existenci tohoto trestního řízení je zapotřebí z důvodu ochrany trestního řízení před podstatným

---

⁴⁹⁰ ZPČR, ZCS apod.

⁴⁹¹ OPL, prekurzory, věci sloužící k výrobě OPL.

ztížením či zmařením utajit a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo.

- (2) Provést úkon podle odst. 1 lze jen na základě písemného odůvodněného příkazu státního zástupce.
- (3) K provedení prohlídky vozidla podle jiného právního předpisu⁴⁹² je zapotřebí příkazu k prohlídce jiných prostor a pozemků podle § 83a tr. ř. Ustanovení § 83 odst. 1 poslední věta tr. ř. ve spojení s § 83a odst. 1 tr. ř. a § 84 tr. ř. se neužije.

Ze současného § 158f tr. ř. by se novelou stal § 158g tr. ř. Vzhledem k námitkám Nejvyššího soudu stran obcházení přísnějšího režimu trestního řádu by byl po vydání příkazu státního zástupce k provedení simulované silniční kontroly nutný rovněž příkaz soudce k provedení prohlídky jiných prostor a pozemků.

Po zdárném proběhnutí povolovacího procesu, přičemž oba příkazy by byly součástí původního mateřského spisu, by byla provedena simulovaná silniční kontrola, při níž by formálně došlo k provedení prohlídky vozidla podle § 42 odst. 1, 3, 4 ZPČR, na jejímž základě by bylo poté zahájeno samostatné trestní řízení. Jednalo by však toliko o legendu, úkon by byl kryt příkazem soudce podle § 83a odst. 1 tr. ř., čímž by mělo dojít ke zhojení namítaného obcházení přísnějšího ustanovení tr. ř. Je zřejmé, že existence důvodu pro provedení simulované silniční kontroly podle předmětného ustanovení je naprosto klíčová, neboť pro úspěch celého úkonu je nutné, aby podezřelý pojal kontrolu za náhodnou. Zjevně tak nemůže být svévolná.

Nejvyšší soud judikoval, že „*ustanovení § 42 odst. 1 až 3 zákona o policii není formulováno tak, že by z něj vyplýval zřejmý záměr zákonodárce znemožnit policistům vykonání prohlídky vozidla, pokud by důvodné podezření o možnosti výskytu osob či věcí - např. zbraní, munice či omamných a psychotropních látek - získali až po zastavení vozidla.*“⁴⁹³

Vozidlo tak může být nejprve zastaveno podle § 79 zákona č. 361/2000 Sb., zákona o provozu na pozemních komunikacích, a to pro prakticky jakýkoliv přestupek podle tohoto zákona, přičemž až následně mohou policisté zkoumat splnění podmínek pro provedení prohlídky vozidla podle § 42 ZPČR. Důvod pro zastavení tak může představovat překročená maximální povolená rychlost, nedodržení bezpečné vzdálenosti mezi vozidly, jízda na červenou, nedání přednosti v jízdě, nedání znamení o změně směru jízdy či v zimních měsících jízda s námrazou či sněhem na vozidle. Pokud není možno důvod najít, je možné využít generální klauzule dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích obsažené v § 124 odst. 11

⁴⁹² Například § 42 odst. 1, 3 ZPČR.

⁴⁹³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2022, sp. zn. 11 Tdo 184/2022.

zákona č. 361/2000 Sb., která dává policii ve spojení s § 124 odst. 12 písm. b) předmětného zákona oprávnění zastavovat vozidla, případně podle písm. h) téhož ustanovení vyzvat řidiče motorového vozidla k předložení dokladů k řízení a provozu vozidla. Tohoto ustanovení je však třeba užívat s rozmyslem, neboť jeho nadužívání může působit cíleným dojmem.

Co se týče důvodů pro provedení prohlídky vozidla podle ZPČR, poněkud cynicky je možno konstatovat, že je ideální, když řidič nereaguje na pokyn k zastavení podle § 79 zákona č. 361/2000 Sb., a ujíždí, neboť toto jeho jednání v souladu s § 42 odst. 4 ZPČR představuje důvod pro provedení prohlídky vozidla.

Po provedení neodkladných úkonů na místě simulované silniční kontroly, tedy zejména vydání či odnětí věci a ohledání místa činu, by na tomto základě bylo zahájeno trestní řízení. Následně by k nově vzniklému spisu byly v příslušném stupni utajení přiloženy oba související příkazy. Podezřelému by tak nenapověděl ZÚTR, že OČTŘ již o organizované skupině ví. Nejpozději před postupem podle § 166 odst. 1 tr. ř. by byly příkazy odtajněny a trestní řízení spojena.

Je očividné, že výše uvedený postup zajistí OČTŘ pouze omezené množství času k ustanovení ostatních členů organizované skupiny, respektive ostatních spolupachatelů. Nepřiměřené prodlužování samostatného trestního řízení tak, aby se podařilo učinit pokrok v mateřském spisu, by představovalo nepřijatelný zásah do práv obviněného, neboť je jeho právem, aby trestní řízení v jeho věci proběhlo co nejrychleji, a to v souladu se zásadou rychlosti trestního řízení obsaženou v § 2 odst. 4 tr. ř.

Možností, jak ustanovit další osoby operující v rámci trestní součinnosti, je vést trestní stíhání obviněného na svobodě. Bude pro něj nesmírně těžké nepokusit se ostatní varovat, a to ať už osobně, či za užití komunikačních technologií. Výhodné je tak směrem k jeho osobě postupovat za užití institutů § 88 tr. ř. a § 158d odst. 2, 3 tr. ř. Pokud by se nepodařilo ustanovit další podezřelé osoby ani v době, kdy bude probíhat samostatné trestní řízení, vyvstala by před OČTŘ otázka, jak dále postupovat.

Neodtajnění skutečného průběhu trestního řízení by za jistých okolností mohlo představovat porušení práv obhajoby. Na soudním posouzení by poté bylo, jak velký zásah do práv obviněného by neodtajnění skutečného průběhu trestního řízení skutečně představovalo. Vina obviněného by byla prokázána zajištěnými věcnými důkazy, k odhalení trestné činnosti by z pohledu obviněného došlo náhodnou silniční kontrolou. Prohlídka vozidla by byla zdánlivě provedena v režimu ZPČR, avšak na základě příkazu soudce k prohlídce jiných prostor a pozemků. Na svých právech stran náročnosti povolovacího procesu by zkrácen jistě nebyl, to ovšem za předpokladu, že by proběhl skutečně dle litery zákona. Pokud by obviněný vůbec netušil, že

došlo k provedení simulované silniční kontroly, stal by se její povolovací proces nepřezkoumatelným, neboť obviněný by nemohl namítat, že průběh povolovacího procesu byl stížen vadou. V tomto ohledu tak neodtajnění skutečného průběhu trestního řízení představuje poměrně zásadní zásah do práva na obhajobu obviněného. Na druhou stranu by jistě bylo možné argumentovat analogií s § 88 odst. 9 tr. ř., přičemž v tomto kontextu je povolovací proces odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu rovněž nepřezkoumatelným. Bylo by tak na zvážení, nakolik je tato analogie příhodná.

Domnívám se, že pokud by měl být institut simulované silniční kontroly zaveden, musel by být o jejím skutečném průběhu obviněný před skončením vyšetřování poučen, což požaduje i německá judikatura. Toto nastavení ovšem znemožňuje skryté *odsekávání chapadel*⁴⁹⁴ organizované skupiny za současného pokračování prověřování její trestné činnosti, avšak princip práva na spravedlivý proces v tomto případě zjevně převáží.

---

⁴⁹⁴ Tento postup lze stejně opakovat jen nejvýše dvakrát až třikrát, než organizované skupině dojde, že se nejedná o náhodu.

Závěr

Tato práce si dala za cíl popsat metodiku vyšetřování drogových trestných činů se zaměřením na výrobu metamfetaminu a poukázat na některé její problematické aspekty. Učinila tak na prostoru celkem 5 kapitol. V první kapitole, spíše chemicky a adiktologicky zaměřené, se zabývala metamfetaminem, obecným popisem jeho výroby a prekurzory. V kapitole druhé definovala pojmy malovýroby, střední hladiny výroby a velkovýroby metamfetaminu, a to za užití domácí literatury i komparace s literaturou zahraniční. Kapitola třetí, zabývající se typickým pachatelem, využila poznatky kriminologie, když popsala tři úrovně – amatérskou, poloprofesionální a profesionální, na nichž mohou pachatelé této kriminality operovat. Rovněž se zaměřila na jednotlivé role členů organizované skupiny, jež popsala, rozdělila na obligatorní a fakultativní a podepřela kazuistikou. Obsahem kapitoly čtvrté byly typické vyšetřovací situace a procesní postup, kdy rozebrala jednotlivé procesní instituty dané trestním řádem a jejich provázanost. Z této části práce vyplývá, že komplikace v praxi způsobuje nedostatečnost současné *de lege lata* úpravy stran zajišťování elektronických důkazů. Konečně kapitola pátá obsahuje *de lege ferenda* návrh spočívající v zavedení institutu simulovaného úkonu, který by OČTŘ mohl umožnit sledovat zájem na ochraně společnosti před OPL, aniž by zároveň ohrozil zájem na rozkrytí celé organizované skupiny a potrestání všech jejích členů. Tento institut v různých podobách funguje v zahraničí, jmenovitě pak ve Spolkové republice Německo (*Legendierte Verkehrskontrolle*) či ve Spojených státech amerických (*Wall stop*), jak dokládá výše zmíněná judikatura. Zavedení popsaného institutu by OČTŘ zcela jistě umožnilo efektivněji bojovat s tak komplexní a latentní kriminalitou, jakou je ta drogová.

Drogová trestná činnost představuje složitý problém, který se v čase dynamicky vyvíjí a rychle adaptuje na technologický pokrok. Příkladem může být částečné přenesení obchodování s OPL na *darknet* či využívání moderních komunikačních technologií. Stát by tak neměl zůstat pozadu, naopak by měl aktivně odstraňovat personální, finanční a technické překážky k efektivnějšímu potírání tohoto druhu trestné činnosti. Lepšímu vymáhání práva může rovněž značně pomoci připravovaný nový trestní řád. Jedině tak může stát s pachateli udržet krok.

Seznam použitých zdrojů

Seznam použité literatury

- BLOCK, Micah G. *The Hand-Off Procedure or The New Silver Platter: How Today's Police Are Serving Up Potentially Tainted Evidence Without Even Revealing the Search that Produced It to Defendants or to Courts*. Stanford Law Review. Stanford: Stanford Law School, 2010, 3/2010, s. 863-903. ISSN 0038-9765.
- BOROVÍČKA, Aleš. *Vyhodnocení údajů o vývozu drog z ČR do příhraničních oblastí SRN*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2012, 4/2012, s. 6-21. ISSN 1211-8834
- CAPEK, Pavel. *První organizovaná skupina pro expozituru NPC v Hradci Králové*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2016, 3/2016, s. 34-36. ISSN 1211-8834.
- DVOŘÁK, Marek. *Rekognice osob v trestním řízení*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Leges, s. r. o., 2022. 352 s. ISBN 978-80-7502-532-6.
- FISHER, David R. FISHER, Barry A. J. *Techniques of Crime Scene Investigation*. Boca Raton: CRC Press, 2012. 368 s. ISBN 978-1439810057.
- FRANĚK, Lukáš. KŘÍKAVA, Radim. *Chemická reakce – skrytá hrozba při přepravě či skladování chemických látek*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 4/2018, s. 20-26. ISSN 1211-8834.
- FRANĚK, Lukáš. ROMAN, Michael. *Profilování drog na kriminalistickém ústavu PČR – metamfetamin (část první)*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2022, 3/2022, s. 17-23. ISSN 1211-8834
- GRUNSKÝ, Leonard. *„Booby traps“ v drogových laboratoriích*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 4/2015, s. 10-13. ISSN 1211-8834.
- GŘIVNA, Tomáš. SCHEINOST, Miroslav. ZOUBKOVÁ, Ivana a kol. *Kriminologie*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 588 s. ISBN 978-80-7598-554-5.
- CHMELÍK, Jan. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005. 532 s. ISBN 80-86898-36-9.
- KALINA, Kamil et. al. *Drogy a drogové závislosti, díl I*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003. 319 s. ISBN 80-86734-05-6.
- KALINA, Kamil et. al. *Základy klinické adiktologie*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. 392 s. ISBN 978-80-247-1411-0
- KAY, Geoffrey S. *Whren v. United States: The Constitutionality of Pretextual Stops*. Louisiana Law Review. Baton Rouge: Louisiana State University, 1997, 1/1997, s. 369-387. ISSN 246 859.
- KOLÁŘ, Ondřej. *Průniky omamných a psychotropních látek do věznic (2016-2017)*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 3/2018, s. 13-18. ISSN 1211-8834.
- KONRÁD, Zdeněk. PORADA, Viktor., STRAUS, Jiří. SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. 414 s. ISBN 978-80-7380-547-0.
- KRATINA, Tomáš. *Identifikace zdravotních a bezpečnostních rizik nelegálních laboratoří na výrobu metamfetaminu a návrh cvičení vstupu do nelegálních laboratoří pro Policii České*

- republiky. Praha, 2021. Seminární práce. Institut pro veřejnou správu Praha. Lektor Vladimír Vlček.
- KRATINA, Tomáš. TOŠNAROVÁ, Hana. *Nelegální laboratoře – kurz Drugs Enforcement Administration*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 4/2018, s. 49-54. ISSN 1211-8834.
- KUDLÁČKOVÁ, Barbora. *Výroční zpráva NPC za rok 2013*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2014, 2/2014, s. 3-32. ISSN 1211-8834
- KUDLÁČKOVÁ, Barbora. *Výroční zpráva NPC za rok 2014*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 2/2015, s. 3-28. ISSN 1211-8834
- LEHMERT, Karel. ANDRLÍK, Ondřej. ANDRLÍKOVÁ, Dana. *Vliv kontaminace na odhad ceny nemovitosti*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 4/2018, s. 13-19. ISSN 1211-8834.
- LEHMERT, Karel. ANDRLÍK, Ondřej. *Kontaminace metamfetaminem ve stavbě přetrvá dlouho i daleko*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 4/2017, s. 10-17. ISSN 1211-8834.
- LEHMERT, Karel. *Praktická aplikace nástražných zařízení k ochraně nelegálních laboratoří*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 4/2015, s. 22-26. ISSN 1211-8834.
- LEHMERT, Karel. RADA, Josef. *Bezpečné nakládání s materiálem nalezeným ve varnách a pěstírnách*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 1/2017, s. 32-40. ISSN 1211-8834
- LEHMERT, Karel. *Reziduální chemická a biologická kontaminace nelegálních laboratoří*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2014, 4/2014, s. 25-31. ISSN 1211-8834.
- LEHMERT, Karel. *Šíření kontaminace z nelegálních laboratoří*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2016, 1/2016, s. 37-44. ISSN 1211-8834.
- LEHMERT, Karel. ŠŤASTNÁ, Petra. KUCHAR, Martin. HÁJKOVÁ, Kateřina. *Dopady nelegální varny metamfetaminu na lidské zdraví a životní prostředí*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2016, 3/2016, s. 15-21. ISSN 1211-8834.
- LEHMERT, Karel. *Vliv provozu nelegální laboratoře na lidské zdraví*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 1/2015, s. 9-13. ISSN 1211-8834
- LOOS, Roman. *Jitka*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 2/2017, s. 33-37. ISSN 1211-8834.
- LYMAN, Michael D. POTTER, Gary W. *Organized Crime 5th Edition*. New Jersey: Prentice Hall, 2011. 480 s. ISBN 978-0-13-245777-4.
- NOŽINA, Miroslav. KRAUS, Filip. *Nelegální výroba a obchod s drogami ve vietnamské komunitě v ČR*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2010, 4/2010, s. 9-13. ISSN 1211-8834.
- PAUMOVÁ ŠOBROVÁ, Iveta. *Neoprávněné nakládání s odpady*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 3/2017, s. 14-17. ISSN 1211-8834.
- PAVLIS, Petr. *Hoang S. H. a jeho tajemná komnata*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 2/2018, s. 36-40. ISSN 1211-8834.
- POLČÁK, Radim. PÚRY, František. HARAŠTA, Jakub a kolektiv. *Elektronické důkazy v trestním řízení. 1. vyd.* Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015. 253 s. Spisy

Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia č. 542. ISBN 978-80-210-8073-7.

PROUZA, Daniel. *K počátkům přípravného řízení u drogových trestných činů*. Trestněprávní revue. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2006, č. 4, s. 109-123. ISSN 1213-5313.

PROUZA, Daniel. *K počátkům přípravného řízení u drogových trestných činů*. Trestněprávní revue, r. 2006, č. 4, s. 109-114, ISSN 1213-5313

PŘECECHTĚL, Petr. JANČAŘÍK, Luděk. *Kdo je pachatelem primární drogové kriminality rekrutujícím se z vietnamské komunity?* DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2016, 1/2016, s. 11-16. ISSN 1211-8834.

REHÁK, Jan. *Operace TAT*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 4/2017, s. 30-33. ISSN 1211-8834.

SALAK, Michal. *Domovní prohlídka pohledem kriminalistického technika*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 2/2017, s. 38-39. ISSN 1211-8834.

SKÁLA, Bohumil. *Nálezy drog a následná možnost jejich zneužití ve věznicích vězeňské služby české republiky*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 1/2018, s. 9-15. ISSN 1211-8834.

SOJKA, Milan. *Pouliční prodej drog v centru Prahy*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2017, 1/2017, s. 26-31. ISSN 1211-8834.

ŠELLENG, Dalibor. *Mr. Big a činnost policejních agentů směřující k získání doznání podezřelého*. Státní zastupitelství. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2017, 3/2017, s. 21-27. ISSN 1214-3758

ŠTĚTÍNSKÁ, Soňa. *Obvinění si vydělali distribucí heroinu a pervitinu několik milionů korun drogy si vybraly krutou daň: zemřela mladá dívka*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2010, 3/2010, s. 59-61. ISSN 1211-8834.

ŠTĚTÍNSKÁ, Soňa. SCHINDLEROVÁ, Dagmar. *Tisíce tablet léků určených k výrobě drogy putovaly na Moravu*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2010, 4/2010, s. 37-38. ISSN 1211-8834.

ŠULDA, Pavel. *(Ne)přípustné formy provokace k trestnému činu*. Trestněprávní revue: Nakladatelství C. H. Beck, s. r. o., 2022, 1/2022, s. 12-36. ISSN 1213-5313

ŠVEJCAROVÁ, Soňa. SÝKORA, David. KUCHAR, Martin. *Stanovení extrakčního výtěžku pseudoefedrinu z léčivých přípravků*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2015, 4/2015, s. 14-21. ISSN 1211-8834.

TEPLÁREK, Petr. KUCHAR, Martin. *Likvidace nelegálních laboratoří sloužících k výrobě metamfetaminu*. Bulletin Národní protidrogové centrály. Praha: PČR, 2014, 1/2014, s. 9-13. ISSN 1211-8834.

VÁŇA, Jan. SVĚRÁK, Vít. *Pacifikace osoby pod vlivem návykových látek*. DRUGS & FORENSICS BULLETIN NPC. Praha: PČR, 2018, 1/2018, s. 28-32. ISSN 1211-8834.

VÍTKOVÁ, Petra. *Zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti a náhradní hodnoty podle § 79a až 79g trestního řádu*. Praha: Wolters Kluwer, 2022. 228 s. ISBN 978-80-7598-551-4.

WALLENTINE, Ken. *Street Legal: A Guide to Pre-trial Criminal Procedure for Police, Prosecutors, and Defenders*. Chicago: American Bar Association, 2007. 383 s. ISBN 978-1-59031-8225.

Seznam použitých internetových zdrojů

- BÍLEK, Milan. HLAVÁČOVÁ, Kateřina. ŠLESINGER, René. ŠTEINBACH, Miroslav, ZIMMERMAN, Miroslav. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. [online]. Praha: Wolters Kluwer, 2019. [cit. 8.10.2022]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/32567/1/2>
- BRZECZKO, Albert W. LEECH, Roland. STARK, Jeffrey G. *The advent of a new pseudoephedrine product to combat methamphetamine abuse*. [online]. The American Journal of Drug and Alcohol Abuse, 2013. [cit. 20. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3793278/pdf/ADA-39-284.pdf>.
- BUNDESKRIMINALAMT. *Drug-Related Crime Annual Report 2019: Reported violations, investigations and seizures*. [online]. Vienna: Federal Ministry of Interior Republic of Austria, 2020. [cit. 9.8.2022]. Dostupné z: https://bundeskriminalamt.at/302/files/drug_report_2019.pdf
- CICCARONE, Daniel. *Stimulant Abuse: Pharmacology, Cocaine, Methamphetamine, Treatment, Attempts at Pharmacotherapy*. [online]. Prim Care, 2011. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3056348/>
- COLE, Claire. JONES, Lisa. MCVEIGH, Jim. KICMAN, Andrew. SYED, Qutub. BELLIS, Mark A. *A guide to Adulterants, Bulking agents and other Contaminants found in illicit drugs*. [online]. Liverpool: Centre for Public Health Faculty of Health and Applied Social Sciences Liverpool John Moores University, 2010. [cit. 19. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.drugsandalcohol.ie/13119/1/Cut_a_guide_to_adulterants.pdf.
- ČESKÁ TELEVIZE. *Afghánci začali vařit pervitin. Taliban chce s drogami skončit*. [online]. ČT, 2021. [cit. 19. 2. 2023]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/specialy/afghanistan/3365350-afghanistan-se-vedle-produkce-opia-zameril-i-na-syntetiku-taliban-chce>.
- ČEŠKOVÁ, Eva. SUŠILOVÁ, Lenka. USTOHAL, Libor. *Volba farmakoterapie u nemocných se schizofrenií a abúzem návykových látek*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2017. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2017/01/06.pdf>.
- DERLET, Robert W. HEISCHOBBER, Bruce. *Methamphetamine Stimulant of the 1990s?* [online]. Western Journal of Medicine, 1990. [cit. 12. 12. 2022]. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1002639/pdf/westjmed00112-0041.pdf>
- DIREZIONE CENTRALE PER SERVIZI ANTIDROGA. *Annual report 2021*. [online]. Ministero dell'interno, 2021. [cit. 8.8.2022]. Dostupné z: <https://antidroga.interno.gov.it/wp-content/uploads/2021/07/Annual-report-2021.pdf>
- DOBŠÍKOVÁ, Kristýna. SPÁLOVSKÁ, Dita. KUCHAR, Martin. SETNIČKA, Vladimír. *Metamfetamin – možnosti spektroskopické analýzy*. [online]. Forezní vědy, právo, kriminalistika, 2019. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.vsfs.cz/periodika/foreznivedy-2019-2-02.pdf>.
- DRAŠTÍK, Antonín a kol. *Trestní zákoník: komentář*. [online]. Praha: Wolters Kluwer, 2015. [cit. 3.8.2022]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/6500/1/2>
- DRAŠTÍK, Antonín. FENYK, Jaroslav. *Trestní řád: komentář*. [online]. Praha: Wolters Kluwer, 2017. [cit. 7.9.2022]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/61/1/2>

- EMCDDA, EUROPOL. *Metamfetamin (pervitin) situace v EU a její globální kontext*. [online]. Praha: Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, a Sdružení SCAN, 2010. Dostupné z: <https://www.adiktologie.cz/file/323/metamfetamin-web.pdf>.
- EMCDDA. *Zaostřeno na drogy 3*. [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2014. [cit. 15. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/787/Zaostreno%203_14_web.pdf
- EVROPSKÉ MONITOROVACÍ CENTRUM PRO DROGY A DROGOVOU ZÁVISLOST. *Evropská zpráva o drogách 2022. Trendy a vývoj*. [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2022. [cit. 9. 8. 2022]. Dostupné z: https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/14644/20222419_TDAT22001CS_N_PDF.pdf
- FRYŠTÁK, Marek. *Dokazování v přípravném řízení*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015. 394 s. ISBN 978-80-210-7687-7
- GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CEL. *Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2021*. [online]. Ministerstvo financí ČR, 2022. [cit. 20.8.2022]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-07-20_Priloha-2-Info-mace-o-cinnosti-CS-CR-za-rok-2021.pdf
- GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CEL. *Schéma organizačního uspořádání GŘC k 1. 1. 2020, č. j. 38416/2017-900000-402*. [online]. Celní správa ČR, 2020. [cit. 19.8.2022]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/organizacni-struktura/Documents/grc.pdf>
- HALL, Rachel. *Surrey police accused of using 'phantom' traffic units on Waze app*. [online]. The Guardian, 2022. [cit. 17.12.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/uk-news/2022/aug/30/surrey-police-accused-of-using-phantom-traffic-units-on-waze-app>
- HARGREAVES, Guy. *Clandestine Drug Labs: Chemical Time Bombs*. [online]. FBI Law Enforcement Bulletin, 2000. [cit. 30. 10. 2022]. Dostupné z: https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/problems/meth_labs/PDFs/Hargreaves_2000.pdf
- HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY. *V popelářském voze začal hořet vyhozený červený fosfor*. [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2013. [cit. 7.9.2022]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/v-popelarskem-voze-zacal-horet-vyhozeny-cervenyy-fosfor.aspx>
- HENDRIE, Edward M. *Proving Guilty Knowledge Caught Red-Handed or Empty Headed?* FBI Law Enforcement Bulletin, 2000. [cit. 1. 11. 2022]. Dostupné z: <https://leb.fbi.gov/file-repository/archives/apr00leb.pdf/view>
- HOSÁK, Ladislav. MAIXNEROVÁ, Radka. VALEŠOVÁ, Dagmar. *Psychotické příznaky u závislých na metamfetaminu*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2009. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2009/02/08.pdf>
- INLAND NARCOTICS CLEARING HOUSE. *Summary Results from the Methamphetamine Lab Cookers Survey June 2001 – December 2002*. [online]. Los Angeles: Inland Narcotics Clearing House, 2003. [cit. 21. 8. 2022]. Dostupné z: <https://www.ojp.gov/pdffiles1/Photocopy/200605NCJRS.pdf>
- JAMES, Randolph D. *Hazards of Clandestine Drug Laboratories*. [online]. FBI Law Enforcement Bulletin, 1989. [cit. 30. 10. 2022]. Dostupné z: <https://leb.fbi.gov/file-repository/archives/april-1989.pdf>

- JELÍNEK, Jiří. *K chybějící právní úpravě tzv. prostorového odposlechu v trestním řádu*. [online]. Bulletin advokacie, 2018. [cit. 23.9.2022]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/k-chybejici-pravni-uprave-tzv.-prostoroveho-odposlechu-v-trestnim-radu>
- KALINA, Kamil et al. [online]. *Drogy a závislosti, díl I*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003. [cit. 3.8.2022]. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/navykove-latky/monografie/drogy-a-drogove-zavislosti-kalina-a-kol/>
- KRIMI PLZEŇ. *Plné auto odpadu popeláři vysypali na parkoviště*. [online]. KRIMI – PLZEŇ, z. s., 2021. [cit. 7.9.2022]. Dostupné z: <https://www.krimi-plzen.cz/a/popelari-2021-12-30-083850/>
- LEKSKULCAHI, Veeravan. *Caffeine: an adulterant in illicit methamphetamine*. [online]. Thai Journal of Pharmacology, 2001. [cit. 22. 11. 2022]. Dostupné z: <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/JBAP/article/view/37514>
- MENDELSON, John. UEMURA, Naoto. HARRIS, Debra. NATH, Rajneesh P., FERNANDEZ, Emilio. PEYTON, Jacob 3rd. EVERHART, Thomas. JONES, Reese T. *Human pharmacology of the methamphetamine stereoisomers*. [online]. Clinical pharmacology and therapeutics, 2006. Dostupné z: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17015058/>
- MRAVČÍK, Viktor. CHOMYNOVÁ, Pavla. GROHMANNOVÁ, Kateřina. JANÍKOVÁ, Barbora. ČERNÍKOVÁ, Tereza. ROUS, Zdeněk. CIBULKA, Jan. FIDESOVÁ, Hana. FRANKOVÁ, Eva. NECHANSKÁ, Blanka. VOPRAVIL, Jan. *Zpráva o nelegálních drogách v České republice 2021*. [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2021. [cit. 22. 11. 2022]. Dostupné z: https://www.drogy-info.cz/data/obj_files/33591/1140/Zprava_o_nelegalnich_drogach_v_CR_2021_fin.pdf.
- NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2015*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2016. [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-npc-2015.aspx>.
- NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2016*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2017. [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-za-rok-2016.aspx>.
- NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2017* [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2018. [cit. 13.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-za-rok-2017.aspx>.
- NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2018*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2019. [cit. 10.8.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-za-rok-2018.aspx>.
- NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2019*. [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2020. [cit. 13.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/vyrocnizprava-2019-web-pdf.aspx>.
- NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2020* [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2021. [cit. 13.8.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocnizprava-npc-za-rok-2020.aspx>
- NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SKPV PČR. *Výroční zpráva 2021* [online]. Praha: Národní protidrogová centrála SKPV PČR, 2022. [cit. 29.7.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocnizprava-npc-2021.aspx>

- NESVADBA, Marcel. ŠTOLFA, Josef. CMOREJ, Patrik Christian. *Intoxikace metamfetaminem z pohledu praktického lékaře*. [online]. Praha: MEDICAL TRIBUNE, 2020. [cit. 8.8.2022]. Dostupné z: <https://www.tribune.cz/archiv/intoxikace-metamfetaminem-z-pohledu-praktickeho-lekare/>
- NEŠPOR, Karel. *Závislost na stimulantcích*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2008. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2008/06/06.pdf>.
- OAS. *Drug adulterants and their effects on the health of users: a critical review*. [online]. Inter-American Drug Abuse Control Commission, 2019. [cit. 22. 11. 2022]. Dostupné z: <http://www.cicad.oas.org/oid/pubs/Final%20ENG%20Drug%20adulterants%20and%20their%20effects%20on%20the%20health%20of%20users%20-%20a%20..pdf>.
- OLAGHERE, Ajima. LUM, Cynthia. *Classifying „Micro“ Routine Activities of Street-level Drug Transactions*. Journal of Research in Crime and Delinquency, 2018. [cit. 10. 11. 2022]. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0022427818760103>
- ONOKA, Isaac. BANYIKA, Andrew T. BANERJEE, Protibha N. MAKANGARA, John J. DUJOURDY, Laurence. *A review of the newly identified impurity profiles in methamphetamine seizures*. [online]. Forensic Science International: Synergy, 2020. [cit. 20. 11. 2022]. Dostupné z: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32637907/>.
- PČR. *Mapa varen a pěstíren*. [online]. Praha: PČR, 2016. [cit. 10.8.2022]. Dostupné z: <https://varnyapestirny.policie.cz/>
- POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY. *Analýza odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu a sledování osob a věcí dle trestního řádu a rušení provozu elektronických komunikací Policií ČR za rok 2020*. [online]. POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. [cit. 8.9.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/odposlechy-zaznamy-telekomunikacniho-provozu-a-sledovani-osob.aspx>
- PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA NÁRODNÉ KRIMINÁLNE AGENTÚRY. *Správa o stave a vývoji drogovej scény na území Slovenskej republiky za rok 2021*. [online]. Bratislava: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, 2022. [cit. 8.8.2022]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?drogova-scena-na-uzemi-slovenskej-republiky>
- SCOTT, S. Michael. DEDEL, Kelly. *Clandestine Methamphetamine Labs 2nd Edition*. [online]. U. S. Department of Justice, 2006. [cit. 21.8.2022]. Dostupné z: https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/ clandestine_meth_labs_2nd_edition.pdf.pdf
- SEATTLE POLICE DEPARTMENT. *SWAT Risk Assessment*. [online]. SEATTLE POLICE DEPARTMENT, 2020. [cit. 30. 10. 2022]. Dostupné z: https://www.seattle.gov/documents/Departments/Police/manual/06_280_SWAT_Risk_Assessment_rev_1120.pdf
- SITTE, Harald H. FREISSMUTH, Michael. *Amphetamines, new psychoactive drugs and the monoamine transporter cycle*. [online]. Trends in Pharmacological Sciences, 2015. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/270007259_Amphetamines_new_psychoactive_drugs_and_the_monoamine_transporter_cycle
- STRÍŽ, Igor. *Zpráva o činnosti státního zastupitelství za rok 2021* [online]. Brno: Nejvyšší státní zastupitelství, 2022. [cit. 28.7.2022]. Dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/nsz/cinnost-nejvyssiho-statniho-zastupitelstvi/zpravy-o-cinnosti/zprava-o-cinnosti-za-rok-2021/>

- SÚKL. *Přípravky obsahující pseudoefedrin vydávané bez lékařského předpisu s omezením: změna omezení výdeje v lékárnách*. [online]. SÚKL, 2018. [cit. 20. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.sukl.cz/leciva/pripravky-obsahujici-pseudoefedrin-vydavane-bez-lekarskeho>
- SVOBODOVÁ, Jitka. VÁCLAVÍK, Michael. *Detoxifikace u závislosti na metamfetaminu*. [online]. Psychiatrie pro praxi, 2006. [cit. 18. 11. 2022]. Dostupné z: <https://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2006/06/05.pdf>.
- U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE. *Combating methamphetamine proliferation in America. Hearing before the Committee on the Judiciary United States Senate*. [online]. Washington: U. S. Government Printing Office, 2000. [cit. 21.8.2022]. Dostupné z: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/CHRG-106shrg67479/html/CHRG-106shrg67479.htm>
- UNODC. *Guidelines for the Annual Report Questionnaire*. [online]. UNODC, 2022. [cit. 13.12.2022]. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/ARQ/New_Guidelines_Version_1.1.pdf.
- VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *Výroční zpráva za rok 2021* [online]. Praha: Vězeňská služba České republiky, 2022. [cit.13.11.2022]. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/media/organizacni-jednotky/generalni-reditelstvi/odbor-spravni/uredni-deska/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-vs-cr-2021.pdf>.
- VON CLAUSEWITZ, Carl. *On War*. [online]. Urbana, Illinois: Project Gutenberg, 2006. [cit. 20.2.2023]. Dostupné z: <https://www.gutenberg.org/files/1946/1946-h/1946-h.htm#chap12>.
- ZEMAN, Petr. ŠTEFUNKOVÁ, Michaela. TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Increase in Figures on Drug Offences in the Czech Republic: An Epidemic of Drug Crime or Something Else?* [online]. Česká kriminologie, 2017. [cit. 9.8.2022]. Dostupné z: <https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2017-1/increase-in-figures-on-drug-offences-in-the-czech-republic-an-epidemic-of-drug-crime-or-something-else>
- ZEMAN, Petr. TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Kriminální kariéra pachatelů drogové kriminality*. [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2010. [cit. 9.8.2022]. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/376.pdf>

Seznam použitých právních předpisů

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) ze dne 11. února 2004, č. 273/2004, o prekursorech drog

Nařízení Rady (ES) ze dne 22. prosince 2004, č. 111/2005, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Společenstvím a třetími zeměmi.

Pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 2/2006 ze dne 16. 8. 2006, jímž se upravují podrobnosti postupu státních zastupitelství při postihu trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona

Pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 9/2019 ze dne 3. září 2019, sp. zn. 1 SL 901/2015

Pokyn policejního prezidenta č. 145/2014 ze dne 8. července 2014, kterým se upravuje činnost služební kynologie

Pokyn policejního prezidenta č. 275/2016 ze dne 15. prosince 2016, o identifikačních úkonech

Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2015 k problematice zjišťování obsahu mobilních telefonů a jiných datových nosičů, včetně obsahu e-mailových schránek ze dne 26. 1. 2015, sp. zn. 1 SL 760/2014

Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2018 k problematice pořizování a nakládání s odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu ze dne 11. 5. 2018, sp. zn. 1 SL 719/2017

Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 1/2020 ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů k problematice postupu při určení běhu lhůty zadržení podle § 76 trestního řádu, jemuž předcházelo zajištění osoby subjektem nemajícím charakter policejního orgánu (§ 12 odst. 2 trestního řádu) a k otázce opakovaného zadržení podezřelého v téže věci ze dne 30. 3. 2020, sp. zn. 1 SL 720/2019

Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 12/2002 ke sjednocení výkladu zákonů a jiných právních předpisů k možnosti utajit osobní identitu policisty provádějícího předstíraný převod a k použitelnosti záznamu o předstíraném převodu jako důkazu ze dne 12. 4. 2002, sp. zn. SL 722/2002

Výkladové stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství č. 2/2017 k některým otázkám postupu státního zástupce při podávání návrhů a provádění domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor a pozemků ze dne 30. 8. 2017, sp. zn. 1 SL 732/2017

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád

Zákon č. 17/2012 Sb., zákon o Celní správě České republiky

Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon

Zákon č. 246/1992 Sb., zákon na ochranu zvířat proti týrání

Zákon č. 251/2016 Sb., zákon o některých přestupcích

Zákon č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog

Zákon č. 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky

Zákon č. 283/1993 Sb., zákon o státním zastupitelství

Zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii

Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů

Zákon č. 359/1999 Sb., zákon o sociálně-právní ochraně dětí

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích
Zákon č. 373/2011 Sb., zákon o specifických zdravotnických službách
Zákon č. 378/2007 Sb., zákon o léčivech
Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
Zákon č. 412/2015 Sb., zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim
Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Seznam použité judikatury

Nález Ústavního soudu ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. III.ÚS 3221/09
Nález Ústavního soudu ze dne 17. 6. 2004, sp. zn. III.ÚS 239/04
Nález Ústavního soudu ze dne 2. 3. 2015, sp. zn. I.ÚS 1565/14
Nález Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2006, sp. zn. I. ÚS 661/05
Nález Ústavního soudu ze dne 28. 3. 2007, sp. zn. II.ÚS 336/06
Nález Ústavního soudu ze dne 3. 3. 1999, sp. zn. III.ÚS 210/98
Nález Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2010, sp. zn. III. ÚS 2170/09
Nález Ústavního soudu ze dne 6. 6. 2006, sp. zn. III.ÚS 291/03
Nález Ústavního soudu ze dne 8. 11.2007, sp. zn. II.ÚS 1594/07
Nález Ústavního soudu ze dne ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. III.ÚS 3221/09
Plenární nález Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2010 sp. zn. Pl. ÚS 3/09
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22. 12. 1988, sp. zn. 5 Tz 37/88
Rozsudek ESLP ze dne 21. 1. 2016 ve věci Boris Kostadinov proti Bulharsku, stížnost č. 61701/11
Rozsudek ESLP ze dne 28. 11. 2000 ve věci Rehbock proti Slovinsku, stížnost č. 29462/95
Rozsudek ESLP ze dne 30. 3. 2021 ve věci Ribcheva a ostatní proti Bulharsku, stížnost č. 37801/16
Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 9. 6. 1998, stížnost č. 25829/94
Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 10. 2017, sp. zn. 50 T 4/2017
Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 4. 2015, sp. zn. 16 T 52/2014
Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 12. 2013, sp. zn. 6 T 2/2013
Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 10. 2014, sp. zn. 7 T 4/2014
Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 1. 2016, sp. zn. 30 T 7/2015

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 8. 2019, sp. zn. 32 T 8/2018
Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 9. 2019, sp. zn. 81 T 9/2018
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 8. 2019, sp. zn. 5 T 6/2018
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 8. 2017, sp. zn. 34 T 4/2016
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2016, sp. zn. 5 T 6/2015
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 1. 2019, sp. zn. 4 T 17/2017
Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 7. 3. 2017, sp. zn. 56 T 3/2012
Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 3. 2017, sp. zn. 51 T 10/2016
Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2015, sp. zn. 48 T 1/2015
Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 10. 2019, sp. zn. 6 To 335/2018
Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 5. 2018, sp. zn. 49 T 5/2018
Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 10. 2020, sp. zn. 1 T 8/2017
Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 2. 2018, sp. zn. 51 T 4/2017
Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 27. 7. 2016, sp. zn. 52 T 14/2015
Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 6. 2021, sp. zn. 52 T 5/2020
Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 5. 2022, sp. zn. 48 T 13/2020
Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 10. 2013, sp. zn. 52 T 8/2013
Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. 52 T 10/2013
Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2014, sp. zn. 40 T 3/2013
Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 8. 2013, sp. zn. 52 T 5/2013
Rozsudek Krajského soudu v Brně, pobočka Zlín, ze dne 6. 5. 2021, sp. zn. 68 T 1/2021
Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 7. 2017, sp. zn. 20 T 10/2017
Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 10. 2018, sp. zn. 16 T 23/2017
Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. května 2015, sp. zn. 2 T 1/2015
Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 6. 2016, sp. zn. 34 T 11/2015
Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 12. 2018, sp. zn. 33 T 8/2015
Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 9. 2020, sp. zn. 33 T 2/2020
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 7. 2016, sp. zn. 2 T 18/2015
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 10. 2015, sp. zn. 2 T 6/2015
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 8. 2017, sp. zn. 4 T 3/2017
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 3. 2019, sp. zn. 5 T 3/2016
Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2017, sp. zn. 6 T 52/2017

Rozsudek Městského soudu v Mátészalka, Maďarská republika, ze dne 11. 12. 2001, sp. zn. 5.B.251/2001/21, ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2002, sp. zn. 11 Tcu 188/2002

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2013, sp. zn. 41 T 9/2013

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2014, sp. zn. 5 To 8/2014

Rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2019, sp. zn. 88 T 118/2018

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2020, sp. zn. 47 T 9/2019

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2018, sp. zn. 46 T 6/2018

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 18. 7. 1985, sp. zn. 11 To 51/85

Rozsudek Nejvyššího soudu Spojených států amerických ze dne 10. 6. 1996, sp. zn. 517 U.S. 806

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 2. 2013, sp. zn. 4 Tz 2/2013

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2019, sp. zn. 3 Tz 34/2019

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2013, sp. zn. 5 Tdo 1340/2012

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2013, sp. zn. 5 Tz 94/2012

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 2009, sp. zn. 4 Tz 46/2009

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 20. 3. 2018, sp. zn. 8 T 13/2018

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 7. 8. 2015, sp. zn. 9 T 59/2015

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 18. 6. 2020, sp. zn. 37 T 100/2019

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 21. 6. 2016, sp. zn. 2 T 185/2015

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 22. 9. 2015, sp. zn. 32 T 44/2014

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 5. 8. 2015, sp. zn. 2 T 64/2015

Rozsudek Obvodního soudu Spojených států amerických, District of Utah, ze dne 23. 4. 2009, sp. zn. 08-698

Rozsudek Okresního soudu města Wrocław, III. trestní oddělení, Polská republika, ze dne 28. 5. 2015, sp. zn. III K 345/14, ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2019, sp. zn. 11 Tcu 8/2019

Rozsudek Okresního soudu Plzeň-město ze dne 19. 11. 2018, sp. zn. 32 T 92/2018

Rozsudek Okresního soudu v Berouně ze dne 13. 6. 2016, sp. zn. 2 T 108/2015

Rozsudek Okresního soudu v Berouně ze dne 25. 8. 2016, sp. zn. 8 T 22/2016

Rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 20.8.2015, sp. zn. 2 T 152/2014

Rozsudek Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 4. 2. 2019, sp. zn. 2 T 143/2012

Rozsudek Okresního soudu v Jičíně ze dne 25. 11. 2019, sp. zn. 2 T 115/2019

Rozsudek Okresního soudu v Kladně ze dne 18. 5. 2021, sp. zn. 3 T 115/2020

Rozsudek Okresního soudu v Kladně ze dne 20. 9. 2016, sp. zn. 2 T 171/2015
Rozsudek Okresního soudu v Kladně ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 4 T 76/2018
Rozsudek Okresního soudu v Lounech ze dne 1. 9. 2021, sp. zn. 2 T 62/2021
Rozsudek Okresního soudu v Nymburce ze dne 12. 2. 2020, sp. zn. 2 T 142/2019
Rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 9. 12. 2016, sp. zn. 10 T 174/2016
Rozsudek Okresního soudu v Prachaticích ze dne 7. 4. 2016, sp. zn. 4 T 167/2015
Rozsudek Okresního soudu v Rakovníku ze dne 15. 1. 2013, sp. zn. 2 T 171/2012
Rozsudek Okresního soudu v Šumperku ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. 6 T 36/2018
Rozsudek Okresního soudu v Šumperku ze dne 17. 8. 2016, sp. zn. 1 T 106/2016
Rozsudek Okresního soudu v Teplících ze dne 26. 1. 2017, sp. zn. 3 T 173/2016
Rozsudek Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. 13 T 246/2018
Rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 1. 2015, sp. zn. 3 T 97/2014
Rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 9. 11. 2015, sp. zn. 2 T 98/2015
Rozsudek Okresního soudu v Berouně ze dne 26. 7. 2018, sp. zn. 8 T 78/2017
Rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 12. 2015, sp. zn. 7 T 63/2015
Rozsudek Okresního soudu v Chomutově ze dne 28. 2. 2018, sp. zn. 3 T 25/2017
Rozsudek Okresního soudu v Jihlavě ze dne 21. 10. 2020, sp. zn. 13 T 117/2020
Rozsudek Okresního soudu v Kladně ze dne 15. 6. 2017, sp. zn. 1 T 60/2017
Rozsudek Okresního soudu v Liberci ze dne 22. 2. 2018, sp. zn. 2 T 200/2015
Rozsudek Okresního soudu v Lounech ze dne 9. 3. 2016, sp. zn. 3T 4/2016
Rozsudek Okresního soudu v Lounech ze dne 9. března 2016, sp. zn. 3 T 4/2016
Rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 12. 12. 2017, sp. zn. 1 T 149/2017
Rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 8. 2019, sp. zn. 5 T 149/2019
Rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 21. 6. 2018, sp. zn. 74 T 63/2018
Rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 21. 2. 2022, sp. zn. 11 T 1/2022
Rozsudek Okresního soudu v Třebíči ze dne 4. 6. 2018, sp. zn. 1 T 82/2018
Rozsudek Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 21. 6. 2021, sp. zn. 3 T 30/2021
Rozsudek Okresního soudu ve Svitavách ze dne 20. 12. 2019, sp. zn. 1 T 222/2019
Rozsudek Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 24. 5. 2018, sp. zn. 3 T 148/2017
Rozsudek Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 30. 7. 2018, sp. zn. 3 T 24/2018
Rozsudek Okresního soudu z Břeclavi ze dne 25. 11. 2014, sp. zn. 21 T 86/2013
Rozsudek Spolkového soudního dvoru, Spolková republika Německo, ze dne 26. 4. 2017, sp. zn. 2 StR 247/16.

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2021, sp. zn. 11 To 3/2021

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 1. 2010, sp. zn. 2 To 116/2009

Rozsudek Zemského soudu Regensburg, Spolková republika Německo, ze dne 19. 4. 2018, sp. zn. 5 KLS 127 Js 19769/17

Rozsudek Zemského soudu v Ambergu, Spolková republika Německo, ze dne 20. 3. 2019, sp. zn. 11 KLS 106 Js 7350/18, ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2022, sp. zn. 11 Tcu 112/2022

Rozsudek Zemského soudu Weiden i. d. OPf – 3. komory pro mládež, Spolková republika Německo, ze dne 8. 10. 2015, sp. zn. JK 3 KLS 23 Js 7317/14 jug., ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2019, sp. zn. 11 Tcu 45/2019

Rozsudek Zemského soudu Weiden i. o. Opf., 1. velký trestní senát, Spolková republika Německo, ze dne 18. 6. 2018, sp. zn. 1 KLS 24 Js 4334/17

Rozsudek Zemského soudu Weiden in der Oberpfalz, Spolková republika Německo, ze dne 14. 8. 2017, sp. zn. 1 KLS 24 Js 8773/16

Stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. Tpjn 301/2013

Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2014, sp. zn. Tpjn 301/2014

Trestní příkaz Okresního soudu v České Lípě ze dne 14. 1. 2022, sp. zn. 2 T 5/2022

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 9. 1994, sp. zn. 4 To 354/94, publikované pod č. 33/1995 Sb. rozh. tr.

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 8. 2. 2011, sp. zn. 8 To 39/2011

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2010, sp. zn. 8 Tdo 237/2010

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 9. 2020, sp. zn. 7 Tdo 865/2020

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 1. 2007, sp. zn. 7 Tdo 1480/2006

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2014, sp. zn. 3 Tdo 684/2014

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 4. 2019, sp. zn. 11 Tdo 361/2019

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 10. 2016 sp. zn. 11 Tdo 862/2016

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 5. 2022, sp. zn. 11 Tdo 416/2022

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 12. 2017, sp. zn. 11 Tdo 398/2017

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 9. 2018, sp. zn. 11 Tdo 1134/2016

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 10. 2015, sp. zn. 7 Tdo 782/2015

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2000, sp. zn. 7 Tz 9/2000

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2020, sp. zn. 11 Tdo 1358/2019

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2020, sp. zn. 11 Tdo 1358/201918

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2020, sp. zn. 8 Tdo 705/2020

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 8. 2012, sp. zn. 5 Tdo 801/2012

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 1. 2019, sp. zn. 6 Tdo 1511/2018
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2017, sp. zn. 11 Tdo 1450/2016
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 7. 2018, sp. zn. 11 Tdo 204/2018
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2008, sp. zn. 3 Tdo 1021/2008
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2015, sp. zn. 11 Tdo 716/2015
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2017, sp. zn. 11 Tdo 1174/2017
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2018, sp. zn. 11 Tdo 351/2018
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2012, sp. zn. 6 Tdo 894/2012
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 11. 2013, sp. zn. 5 Tdo 1010/2013
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2016, sp. zn. 7 Td 33/2016
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2017, sp. zn. 11 Tdo 400/2017
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2021, sp. zn. 11 Tdo 184/2022
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 4. 2022, sp. zn. 11 Tdo 184/2022
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 7 Tdo 207/2005
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 2. 2018, sp. zn. 11 Tdo 13/2018
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 5. 2013, sp. zn. 6 Tdo 84/2013
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 5. 2019, sp. zn. 8 Tdo 485/2019
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 5 Tdo 936/2007
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2020, sp. zn. 3 Tdo 772/2020
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2016, sp. zn. 11 Tdo 1040/2015
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2021, sp. zn. 4 Tdo 1289/2020
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. 11 Tdo 122/2015
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2022, sp. zn. 6 Tdo 1256/2021
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 10. 2018, sp. zn. 11 Tdo 360/2018
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 11 Tdo 1096/2015
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2009, sp. zn. 11 Tdo 1440/2008
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2009, sp. zn. 11 Tdo 1440/2008
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2017, sp. zn. 11 Tdo 461/2017
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 5. 2007, sp. zn. 5 Tdo 459/2007
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2013, sp. zn. 3 Tdo 674/2013
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2021, sp. zn. 3 Tz 17/2021
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 11 Tdo 239/2018
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2019, sp. zn. 11 Tdo 545/2019
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2020, sp. zn. 11 Tdo 697/2020

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2020, sp. zn. 11 Tdo 1007/2020
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2018, sp. zn. 11 Tdo 834/2018
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 2. 2001, sp. zn. 3 Tvo 15/2001
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 2. 2001, sp. zn. 7 Nd 41/2001
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 2017, sp. zn. 6 Tz 3/2017
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1363/2011
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1363/2011, publikované pod č.
50/2012 Sb. rozh. tr.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 2. 2022, sp. zn. 3 Tdo 1304/2021
Usnesení osmého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 2. 3. 2017, č. C-497/16
Usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2020, sp. zn. II.ÚS 138/20
Usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2006, sp. zn. III.ÚS 231/05
Usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 1. 2012, sp. zn. I.ÚS 3102/11
Usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. II. ÚS 143/06
Usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. II.ÚS 143/06
Usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 8. 2016, sp. zn. III.ÚS 828/16
Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2010, sp. zn. IV.ÚS 3001/09
Usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2013, sp. zn. II.ÚS 469/13
Usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 4. 2015, sp. zn. II.ÚS 667/15
Usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. II.ÚS 1055/12
Usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 1. 2007, sp. zn. III.ÚS 768/06
Usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 2. 2004, sp. zn. III.ÚS 554/03
Usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 6. 2014, sp. zn. III.ÚS 376/14
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 6. 2000, sp. zn. 2 To 73/2000, publikované pod č.
55/2001 Sb. rozh. tr.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 10. 2003, sp. zn. 2 To 144/03, později uveřejněno
pod č. 19/2004 Sb. rozh. tr.

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 8. 1. 2015, sp. zn. 1 To 89/2014

Seznam ostatních zdrojů

Odpověď Kriministického ústavu Policie České republiky na žádost podle zákona č.
106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ze dne 17. 8. 2022, č. j. KU-6649-4/ČJ-
2022-2305KM

Odpověď Policejního prezidia Policie České republiky na žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ze dne 13. 8. 2021, č. j. PPR-27231-4/ČJ-2021-990810

Osobní konzultace s kpt. Ing. Tomášem Kratinou, MBA, vedoucím redakční rady odborného recenzovaného časopisu Drugs & Forensics Bulletin Národní protidrogové centrály.

Metodika vyšetřování drogových trestných činů se zaměřením na výrobu metamfetaminu

Abstrakt

Tato práce se zabývá metodikou vyšetřování drogové trestné činnosti se zaměřením na výrobu metamfetaminu. Vzhledem ke komplexnosti uvedeného tématu bere v úvahu poznatky trestního práva hmotného i procesního, kriminalistiky, kriminologie a adiktologie.

V první kapitole je vyjma popisu forem, účinků a způsobů výroby metamfetaminu s důrazem na Českou cestu uvedena i historická geneze problému.

Obsahem druhé kapitoly je vyvození definice pojmů malovýroba, střední hladina výroby a velkovýroba, a to za účelem zvýšení právní jistoty. Inspiraci přitom práce čerpá zejména ze současné metodiky Národní protidrogové centrály a Organizace spojených národů. V textu je obsažena rovněž statistická část, která se zabývá strukturou drogové trestné činnosti prizmatem trestního stíhání a zajištěných nelegálních laboratoří.

Třetí kapitola popisuje typického pachatele drogové trestné činnosti. Pachatele podle míry jejich profesionality rozděluje na amatérské, poloprofesionální a profesionální. Pojednává taktéž o jednotlivých rolích v organizované skupině, jež rozlišuje z hlediska fungování organizované skupiny na obligatorní a fakultativní.

Těžiště práce spočívá ve čtvrté kapitole popisující typické vyšetřovací situace a procesní postup orgánu činného v trestním řízení. Vyšetřování drogových trestných činů člení na šest fází: získání poznatku o skutečnosti důvodně nasvědčující, že je páchána trestná činnost, monitoring trestné činnosti a sběr důkazů, přípravné práce směrem k realizaci, realizace, zahájení trestního stíhání, dokazování v rámci přípravného řízení a skončení vyšetřování.

V neposlední řadě se práce v rámci návrhů *de lege ferenda* zabývá možností zavedení institutu simulovaného úkonu do českého právního řádu, což by umožnilo orgánu činnému v trestním řízení efektivněji odhalovat organizované skupiny obchodující s omamnými a psychotropními látkami.

Klíčová slova: metamfetamin, výroba, vyšetřování

Methodology of investigating drug crimes with a focus on production of methamphetamine

Abstract

This thesis deals with methodology of investigating drug crimes with a focus on production of methamphetamine. Considering the complexity of the mentioned topic, it takes into account substantive and procedural criminal law, criminalistics, criminology and addictology.

In the first chapter, in addition to describing the forms, effects and methods of methamphetamine production, with an emphasis on the Czech way of methamphetamine production, the historical genesis of the problem is also presented.

The second chapter defines the terms small-scale production, medium-level production and large-scale production in order to increase legal certainty. The thesis draws inspiration from the current methodology of the National Drug Headquarters and the United Nations. This part of thesis also includes a statistical section dealing with the structure of drug crime in terms of prosecutions and seized clandestine laboratories.

The third chapter describes a typical drug offender. The offenders are divided according to their level of professionalism into three groups: amateur, semi-professional and professional. This paper also discusses individual roles in an organized group, which it classifies as mandatory and optional in terms of the functioning of the organised group.

The substance of the thesis lies in chapter four, describing typical investigative situations and the procedural actions of the law enforcement authorities. The investigation of drug offences is divided into six phases: obtaining knowledge of a fact reasonably suggesting that a crime is being committed, monitoring criminal activity and collecting evidence, preparatory work towards arrest, arrest, initiation of prosecution, collecting remaining evidence and conclusion of the investigation.

Last but not least, the work within *de lege ferenda* proposals deals with the possibility of introducing the institute of a simulated act into the Czech legal system, which would enable the law enforcement authorities to more effectively detect organised groups involved in trafficking illicit drugs.

Klíčová slova: methamphetamine, production, investigation